

དཀར་ཆག

ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་ རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀར་བའི་གནས་ རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ།	1
ཐོག་མར་དག་བཀྲད་གྱི་དོན།	1
བར་དུ་དག་བཀྲད་གི་དོན།	3
སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དཀར་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།	3
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།	3
ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཆོད་ཡུམ་གྱི་ མཐའ་དབྱེད་པ།	10
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	24
ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	27
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	30
དེ་ལྟར་ཐུག་འཇུག་པ་དང་བསྟོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	35
རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	38
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	50
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	53
རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།	57
སེམས་བརྒྱུད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	66
རྒྱུ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	76

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	79
སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	84
སངས་རྒྱུས་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།	88
ཤེད་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟའི་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	94
དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	99
གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	104
རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	121
དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	131
བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་གིས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	136
དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	139
དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	141
སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	142
དེ་ལྟར་རྒྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	145
དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	147
དེ་དག་སོ་སོར་སྤྲིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	148
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྲིན་སོགས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	153
བརྟེན་དང་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།	154
ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	156
དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	156
སའི་ཆོག་སྤྲིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	159
མཐོང་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	164
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	165

སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	169
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	181
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	184
རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	189
བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།	204
བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཡི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	219
མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	227
ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་བྱེད་པར་ཅན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	229
ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	230
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	231
འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	232
ས་དགུ་ལ་ནི་དང་དེ་ལ་གྲུན་ཀ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	237

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	239
སྐབས་འདིར་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་དབྱེད་པ།	
གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	252
གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	256
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	259

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	262
གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	263
ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	270
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	278

སྐྱུལ་པའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	280
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	284
གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	289
བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	290
གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	291
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	301
བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	302
མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྱིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	305
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ། ཅས་པའི་སྐབས་སུ།	308
རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཅས་པའི་སྐབས་སུ།	313
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	323
དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	336
ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	352
དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	358

སྐབས་ལྷ་པ་ཅེ་མོའི་སྒྲོར་བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་ མཐར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	360
མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	361
གྲིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	364
སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་འཕགས་དབྱེ་བས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	368
དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	375
མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་འཛིག་པས་ སྟོང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	377

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཞེད་དེ་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྱོར་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་	
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	392
སྒྲོང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	397
དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	399
སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱོར་བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།	
ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	401
སྒྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	403
སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱོར་བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།	
སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	405
སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྱའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།	
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	409
བྱུང་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིམ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	411
གང་གིས་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	426
ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན།	433

[illegible]

༄༅། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་
ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་བཙུན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་རྗེ་བཙུན་
སྒྲ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ཞིང་རྒྱབས་སུ་
མཆིའོ། །བཙུན་བཙུན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ལུན་ཆོགས་མཁའ་བཙུན་པའི་གཏིང་མཐའ་རབ་
ཡངས་པར། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རིན་ཆེན་དུ་མས་གཏམས། །སྟོན་བྲལ་མཛད་པའི་བླ་
བྱ་བས་གཡོ་བ་ཅན། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཐུག་འཆལ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་
ཀྱན་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཆོར་དཔག་ཡས་ཐོས་བསམ་གྱུ་གཟིངས་རབ་བསྐྱེས་ནས། །རྣམ་པ་
ཀྱན་རྗོགས་བཅུ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་པའི་བ་དན་ཅི་མོར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད། །བསམ་
སྦྱོར་དག་ཤེད་མཐར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱུ་གསུམ་ཞོར་བུའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར། །
ཐིན་ལས་འདོད་དགས་གདུལ་བྱ་ཆོས་མཛད་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ། །

གངས་མེད་འགྲོ་ལ་བརྟེ་བའི་ཁྱུང་ཁྱེར་ནས། བེག་པ་བདེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བ་ཡིས། སྤུལ་
བྱུང་གཏམ་གྱིས་ཚིམ་པ་སྦྱེད་མཛད་པ། མི་པམ་ཚོས་ཀྱི་རྩེ་ལ་གྲུས་བྱག་འཆེལ། གང་གསུང་
བདུད་རྩིའི་བཅུད་འཐུངས་ཐོགས་མེད་ཞབས། རབ་འབྱམས་གཞུང་གི་གཏེར་གྱི་དཔྱིག་གི་
གཉེན། ཡང་དག་ལྟ་བུས་རྒྱུད་ལྷག་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། བེག་མཚོག་ཚོགས་ཀྱི་སར་གནས་ཞབས་
ལ་འདུད། མང་ཐོས་གསུང་རབ་ནགས་ཀྱི་སྒྲན་ལྟོངས་སྟ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་རལ་པའི་
ཁྱུང་འཛིན་ཞིང་། ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་གད་རྒྱུངས་ཆེར་སྒྲོག་པ། སྒྲུ་བའི་སང་གོ་བཟང་པོའི་
ཞབས་པད་མཛོད། སྒྲན་གྲགས་ཀུན་གྱི་རྣམ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་མཁས་བྱུང་མངས་རྒྱས་དཔལ། ཟབ་
དོན་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་རིང་སྟོན་ཚོས་ཀྱི་རྩེ། ལེགས་བཤད་ཀུན་དུ་སྒྲུ་བའི་ཕྱེ་འཛིན་
ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདག་སྟོས་སྟོང་ནས་འདུད་དོ་སྟོ་གོས་སྟེལ། །
ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཉེར་ཞིའི་གླིང་དུ་ཁྱེད། བརྟེ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཐབས་བཟང་སྦྱབ། །
གང་དང་ལྷན་པས་བྱབ་རྣམས་ཚོས་སྟོན་པ། དེ་སྦྱད་འཕགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་མཚོག་འདི། སྟོ་གོས་
དཀྱིལ་འཁོར་སྟོབས་པའི་འོད་སྟོང་ཅན། དམ་པའི་མན་ངག་རྟ་བདུན་གྱིས་བྱངས་ནས། བདག་སྒྲུ་
ལྟོས་ཞིང་སྟོ་ལྷན་དོན་གཉེར་བ། གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱེད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་
རིམ་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འདི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་
བ་མི་པམ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསན་ནས། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་དཔྱིག་གཉེན། གྲོལ་
སྟེ་རྣམ་གཉིས། སྒྲུ་བའི་སང་གོ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་དར་
ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་
སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བྱུང་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཕྱིན་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་བབས་
གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ནས། གཡག་མི་པམ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དང་། རིང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་ སྒྲུ་
བའི་དབང་པོ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བབས་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བྱོན་
པའི་དབང་པོས་ལེགས་པར་འཐུངས་ཤིང་སྟོ་གོས་ཀྱི་ཡུམ་སྟོབས་མི་དམན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁོ་བོས་
ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ཁྱེད་ཅན་དཔེ་བར་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

དག་གིས་རྟོགས་པར་མ་རྒྱས་པའི་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ནས་སྦྱིས་པ་
རྣམས། ལྷག་བསམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་གྲོས་གསར་བ་བྱ་བ་
དག་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནས། གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་བྱེད་བ་དག་གི་ཐེ་
ཆོམ་དང་སློབ་འདོགས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་གཙོད་པའི་རལ་གི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྤྲད་དུ། གཞུང་གི་དཀའ་
བའི་གནད་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རག་ཏུ་བྱིལ་ནས་
འགོད། རང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་མཁྱེན་རིང་སྟོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པ་ཐོན་པར་འགོད་
ཅིང་། དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཚོད་པ་ལྟར་སྤང་མང་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་
ཀྱིས་རི་ལྟར་བསལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་འདིར་བརྟེན་པས། ལུགས་འདི་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དག་གིས་
ཕྱོགས་འཛིན་སྤངས་ནས་གྲུམ་པས་སྤང་བར་གྱིས་ཤིག །

འབད་དེ་ཤེས་གཞུང་གི་དོན།
སྤྲུམ་ དང་ བོ་རྒྱལ་མཁྱེན་ཏུ་ དཀའ་ པའི་ གནས་ རྣམ་ པར་ བཤད་ པ།
བསྟན་ བཅོས་ ཆོན་ པའི་ རྣམ་ བཤད་ མཐད། རྟོགས་ པའི་ རྒྱལ་ ལྷ།

བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་དབྱད། བསྟན་བཅོས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱད།
འདིར་བསྟན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ངེས་བཟུང་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ལ།
མགོན་པོ་ཁྱུ་སྐབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་དུག །མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་སྤྲུམ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
གཏན་ལ་འབབས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན། སློབ་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་མཛད་པའི་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱ་པའི་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲང་པོས་མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་
ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔལ་པོའི་འཇུག་ཤིང་དང་། ཕྱོགས་སྤྲང་གི་བརྒྱད་
སྟོང་དོན་བསྟུ་གཉིས། བྱམས་པ་དང་ཁྱུ་སྐབ་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དུ་ཐལ། དེ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་མན་
ཆད་ཆོས་ཅན་གསལ་ཁ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ན།
དཔལ་པོའི་འཇུག་ཤིང་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱུ་སྐབ་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་

ངག་འཕགས་པ་ལྷ་ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་མ་གྲུང་གི་
བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམས་པས་བཀྲལ་བའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མན་
ངག་དབྱིག་གཉེན་ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
དཔལ་བོའི་འབྲུམ་ཁྲིམ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་གྱི་བརྗོད་དོན་སྟོགས་མ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་པ་ཤེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། དབུ་མ་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་
གྱི་དགོངས་པ་ས་བཅུ་དང་ཕྱིན་བཅུ་སྟུར་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་མ་གྲུང་གི་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་
བསྟུ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མིན་པར་ཐལ།
ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཏུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཉི་མེ་གཞུང་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགྲེལ་པར་བྱ་བ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལ། དངོས་བསྟན་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྤུངས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ།
འགྲེལ་བྱེད་དགོངས་འགྲེལ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམས་མགོན་གྱིས་
གཞན་ངོར་སངས་རྒྱུས་ལས་ཤར་ཕྱིན་དངོས་སུ་ཐོས་ཤིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འགྲེལ་བས་ན་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་དེ་དག་གི་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འགྲེལ་བས་
ན་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ལོགས་པ་མིན་པས་འགྲེལ་ལུགས་མི་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་
འབྱེད་ལོགས་སུ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའ་དོན་བཤད་
པའི་ངག་གང་ཞིག །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །རྩོམ་པ་
པོ་གཙོ་བོར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་གཞལ་བའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའ་དོན་བཤད་པའི་ངག་
གང་ཞིག་ཐར་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རྩོམ་པ་པོ་ཆོད་ལྷན་གྱིས་བཀའ་དོན་བཤད་པའི་ངག་
གང་ཞིག་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་དང་། ཡང་འཆོས་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ངག་རྣམས་དག་ཅེས་དང་། ཡང་རང་གི་ཞེ་འདོད་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

དུ་སྤེལས་པའི་དག་རྒྱན་ཆགས་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ན། དང་པོ་བཞི་ལ་
ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་བསྟན་
བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཟུར་
དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚུམ་པ་པོ་རྣམ་གཡང་མེད་པའི་ཡིད་
ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་ཚུམ་པ་པོ་སོ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་
ལ་མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱར། རྣམ་གཡང་མེད་ཡིད་ཅན་ཞེས་པའི་དོན། གྲུབ་ལས་བརྒྱས་ལས།
མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡང་བ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། དགེ་བ་
ལ་སྦྱར་བའོ་ཞེས་བཤད་པའི་རྣམ་གཡང་ཡིན་པས། །སོ་སྟེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་པོ་ལ། མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ལ། ཚུམ་པ་པོ་ཚད་ལྡན་ཡིན་ན། རང་གིས་གང་བརྟུམས་
པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་བྱ་འབྲུལ་མེད་དུ་ཚུམ་ལུས་པས་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་བསྟན་བཅོས་
རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ལྷ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རེ་ཞིག་ཁས་སྤངས། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རེ་ཞིག་ཁས་སྤངས། ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
སྤྲ་མའི་འདོད་པ་གང་ཞིག །ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བསྟན་
བཅོས་བརྟུམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་སྤྲ་མའི་འདོད་པ་གང་ཞིག །
སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྟུམས་
པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་དག་ལ་རྒྱན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྒྱན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་རེ། སྟོན་ལ་
རྒྱན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་གིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་ལ་རྒྱན་
མེད་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་ཐུང་བ་ཅུམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྟོན་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཐུང་
བས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། ཡི་གེ་གིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ལ་རྒྱན་རིང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཚུ་རི་མིང་ཡོད་པ་དེ་མིང་དུ་ཚུ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས། གལ་ཏེ་བྱལ་པ་ཕྱི་མ་
མི་མཚུངས་ཏེ། ཚུ་སྐྱ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འོན་ཡིག་གི་རིང་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོད་ན་སྐྱ་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། ཡིག་འི་
སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་ལ་རྒྱུན་མེད་
པའི་དོན་ནི་སྐྱ་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་རང་རྒྱུ་རྩ་ལས་བྱུང་བའི་
དོན་ལོ། །རང་ལུགས་ནི་བྱལ་མཐའ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པའི་མིང་ཚིག་ཡིག་འི་ཚོགས་དུ་མ་
འདུས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་
ལྷ་རྩལ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཚུ་མ་པ་པོ་རྣམ་གཡང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་སུ་བཀའ་དོན་བཤད་པའི་དག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་མདོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་
ཏེ། དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་རྒྱུན་དང་མ་སྦྱར་བར་མདོ་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
ཁ་ཅིག །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་གྱི་དགོངས་པ་
ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ཁྱིམ་ལས། གང་གིས་མཛད་ཅེ་ན་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མདོ་དང་བཅས་པའི་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་པར་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བསྟན་
བཅོས་མཐའ་དག་འདི་དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་མདོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འགྲོ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་བཞི་པོ་དེ་མདོ་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་པ་
མཛད་ཚུལ་སྒྲོས་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྒྲོ་བ་སྒྲུལ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རྒྱུན་དང་མ་སྦྱར་བར་མདོ་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་
སྒྲུལ་པ་གཅིག་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ཞེས་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཉི་བེ་སྤང་བ་ཞེས་
པའི་ཉི་བེ་དེ་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མདོ་བསྟན་བཅོས་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། གསུམ་པ་ལ། འོག་གི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་
འབྱུང་པ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པཤད་མཛད་ཅེས་
པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱང་ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འྲིག་ལས། གང་དག་འདིའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། འོག་གི་
བསྟན་བཅོས་ཞེས་འབྱུང་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡིན་པས་འདི་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། ། འྲི་ཀའི་ལུང་སྤྲ་མའི་དོན་ནི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
རྣམ་པཤད་མཛད་ན་ཅུ་རྒྱུད་གི་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མདོ་དང་བཅས་པའི་འོ་ཞེས་
པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ཞེས་པའི་འབྲུ་མནན་པའི་ཆོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་རང་ལུགས་འྲི་
ཀའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཉིད་ལ་བྱེད་དོ། །

འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྲ་རབས་པ་
རྣམས་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུངས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་
དང་། མཆོད་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་འཇུག་པའི་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་མཆོད་བརྗོད་དག་གི་རང་
དོན་གྱི་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱམས་པ་ལ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་
སྟོན་པའི་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་
ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་ཏུ་སྟོན་པས་
ཞེས་བྱེད་ཆོག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་ཁུཅིག ། བྱམས་པ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མེད་ན།
བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ། བྱང་སེམས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་
སུ་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོའི་
རྣམ་དབྱེ་མ་ངས་པར་ཐལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱེད་གོས་

པ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། རང་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྒྱུད་པས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ལྟོག་མི་རྣམས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཁས་ཡིན་པ་པོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པའི་
 རྗེས་སུ་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་དགོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། སེང་
 གོ་བཟང་པོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། སེང་གོ་བཟང་
 པོས་མཚོན་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་ལ་རབ་རྟུ་
 དང་བ་ནི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་བསྐྱིགས་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བཤད་ན། བྱམས་པ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པར་
 ཐལ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཞེས་བཤད་ན། བརྒྱད་སྟོང་པ་
 འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་བྱམས་པ་
 བྱང་སེམས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་དོན་མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ཀ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོད་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་མ་བཞེན་བསྐྱེའོ། །གཞན་ཡང་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། ཡོངས་སུ་བརྟེན་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། མཛད་
 པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཡང་གཤེགས་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་
 རྒྱས། །སྤུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཆང་རྒྱ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲིག་དཀར་

པོ་དེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམས་པ་སངས་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་ལུ་
དོན་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་སངས་
རྒྱུ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ཐོག་མར་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས།
དེའི་རྗེས་སུ་མཛད་པ་བརྟུག་ཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱད་སྟུར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བར། །སྐྱུ་ལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་
ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཡང་བྱམས་པས་འཛམ་གླིང་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་
གསར་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམས་པས་སངས་རྒྱུ་གསར་དུ་ཐོབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་
ཡང་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བྱམས་པ་སངས་རྒྱུ་སུ་ཁས་
སྤངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱབ་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་
ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་འཁོར་
རིམ་པ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྐྱོར་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བྱམས་ཆོས་ལྡ་པོ་བཀར་ཐལ་བ་དང་།
བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་གངས་
མ་ཚང་བར་ཐལ། བྱམས་པ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་བྱང་སེམས་སུ་ཐལ། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པ་དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དུག་ལས། དང་པོ་ལ་རང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་
ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ལོངས་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྤངས་ཉེ་སྣ་མ་བཞིན་འཕེན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཀློག་གི་
ཀས་སྤྲས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཆོག་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ། ཀློག་གི་དེ་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ལྡ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡ་སངས་

རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་གྲངས་མ་ཆང་བར་ཐལ།
 བྱམས་པ་སངས་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ལ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་རྒྱུ་ཞུགས་སུ་ཐལ། ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་མདོར། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོབ་པ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ཆོད་དང་
 ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྒྱས་
 པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་། བྱམས་ཆོས་འདིར་ནི། སྦྱིར་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་གིས་མཛད་
 པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། ཐོག་མར་ཆོས་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུལ་སྒྲུའི་མཛད་པར་
 བཞེད་དོ། །

ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཐའ་

དབྱེད་པ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་དབྱེད། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་དབྱེད། ཡུམ་སྐས་གྱི་
 དོན་ལ་དབྱེད། གོ་རིམ་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དགག། །འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་
 ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དགག། །གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཀ་ལ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཨར་ན་རེ། སྦྱིར་མཆོད་བཟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ལ་མཚན་བཅགས་མ་ཕྱི་
 བར་དབྱེ་ན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། མཆོད་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཡུམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱ་སྟོན་ཡང་མཆོད་ཡུམ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་བར།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བཙོམ་
 ལྷན་འདས་མ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བ་ནི་ཞེས་དང་། བཙོམ་ལྷན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་དུ་
 དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་ཞེས་བཙོམ་ལྷན་འདས་མའི་སྒྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ། རོ་ན་ཡུམ་དེ་
 ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུ་ཐལ། མཆོད་ཡུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་བརྒྱུད་གྱི་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། བྱམས་པས་མཆོད་ཡུམ་དེ་ལ་མཁུན་
པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་མཁུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཡུམ་དུ་ཐལ། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞིག །
ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཟུར་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། འཕགས་པ་བཞི་པོ་དེ་སྤྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡུམ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་ནམ། རྣམ་མཁུན་གཅིག་སྤྲས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་བྱེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཉེར་ཞིག་ཉིས་སྟུ་བྱིད་
པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་དོན་རྒྱུ་པའི་ཐབས་སྟུ་གྲར་པའི་
མཁུན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཡུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོག་ཏུ་འགོག་
གོ། །བྱ་སྟོན་གྱི་ཡུང་རྩལ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ཐེག་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། བསམ་གྱིས་མི་རྩལ་པར་བསྟོད་པར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་
བོའི་ཐེག་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་སོ། །ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག །མཆོད་ཡུམ་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཡུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་
འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེ་ཡིན་ན་
གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྣང་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཉིར་བར་དགོད་པ་རྩོན་དུ་འགོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲས་བྱང་
སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་ཡུམ་ལས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་རྩེད་ཟད་རྩིངས་ཏེ།
འཕྲག་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་མ་
གྲུབ་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། ལྟ་བར་

12

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཡུམ་དུ་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྟོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡུམ་མཁུན་པ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་ལ་བསྟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་ན། དེའི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཛོད་ཡུམ་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དེར་ཐལ། སྟུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུ་གང་བཞུགས་པ། །ཀྱན་ལམ་ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྣང་གི་ལུང་གི་དོན་ནི་བཞེད་དོན་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉིར་སྣང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག །མཛོད་ཡུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་དངོས་བརྒྱད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། མཛོད་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་བརྫོད་ངག་གི་གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་གུས་པ་སྦྱི་བའི་གུས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཅས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་གསུངས་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟུང་པ་ལས། གང་དག་འདས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་གང་དང་། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུར་དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །རིམ་པ་བཞིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོད་ལམ་རྣམ་བཞི་མཛོད་པའི་གནས་དེ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་འཆོལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་གང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། །འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །སང་གེ་ལྷ་བྱུང་གཟིམས་པ་ཡི། །གནས་དེ་ལ་

ཡང་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་མོ། མཆོད་ཡུམ་བཙུག་ལྷན་འདས་
མར་ཐལ། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་
མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་ཕྱིར་དེ་གི་ཕྱིར་དུ་ཐལ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་འདས་དང་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་མདོ་དེས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གཞུང་གི་ཕྱིར་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པར་ཐལ།
མདོ་དེས་གཞུང་གི་ཕྱིར་མཆོད་ཡུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་
ཕྱོགས་བཅུར་ཞེས་སོགས་ཚོགས་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེས་གཞུང་གི་ཕྱིར་དེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ། རང་ལུགས་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཁན་ཆེན་པ་ན་ལེ། རང་སྤྱོད་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ལུས་དེ་
མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་གཞུང་ལམ་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་དང་བཞིན་ཡོད་
ཟེར། དེའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག རང་སྤྱོད་འཕགས་པ་ལ་མན་འདོགས་པའི་ཆར་གྱུར་པ་དེ་
དེའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་སྐྱོད་བྱེད་དང་། བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས། སྤྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་ཡིན་
ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་བསམ་གཏན་སོགས་རྒྱ་གཞན་བཞི་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དབྱེན། མཆོད་བརྗོད་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གཞི་གཤེས་ལམ་གཤེས་རྣམས་
མཆོད་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་
དམན་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཉེར་གཞི་གཉིས་སུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་པ་དང་། བྱང་སེམས་
འཕགས་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཆོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་
པས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མཆོན་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག རང་
སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཆོག་སྒྲུབ་ལུས་ཀྱི་མཆོན་པ་མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་ཉན་
ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་མོ། མཆོན་གཞི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར། ཁ་
ཅིག རང་སྤྱོད་འཕགས་པ་སྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་མཛད་པའི་བརྗོད་ཕྱག་གི་
ཡུམ་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པ་མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ལས་དང་

པོ་འགོག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་དེ་མྱང་འདས་སུ་ཐལ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་
ཕྱིན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མྱང་འདས་མིན་པར་ཐལ།
གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་
མྱང་འདས་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་
མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
ཐལ། རོན་དམ་པར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཡུམ་མིན་པར་ཐལ། བསྟོད་ཕྱག་གི་
ཡུལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དེ་
མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་
མ་ཤེས་པས། །སྲིད་པ་གསུམ་ན་འཁོར་འཁྱུར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ངེས་གནས་པའི། །
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་
ཤེར་ཕྱིན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཡུམ་མིན་པར་ཐལ། རང་སྲས་འཕགས་པ་སྦྱིད་བྱེད་དང་། བཞེད་
དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་མིན་པར་ཐལ། ཡབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་འཁོར་
ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་བའི་ས་བོན་དེ། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྒྱུད་སྒྲུབ་ལུང་གིས་གྲུབ་པོ། །འདིའི་མཚན་ཡུམ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་
ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་དམན་པའི་ལྷག་མེད་
མྱང་འདས་སུ་བྲིད་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལུགས་གསུམ་པ་ལ། དངོས་པོ་

བརྒྱད་ཀ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་དེ་དངོས་
 པོ་བརྒྱད་གང་རུང་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མཚན་ཡུམ་ཡིན་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 མཚན་ཉིད་དང་འགལ། འདོད་ན། མཚན་གཞི་དང་འགལ་ལོ། །ལྷགས་བཞི་པ་ལ། སངས་
 རྒྱུ་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
 གསུམ་པ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཨར་ན་རེ། མཁུན་
 གསུམ་དང་འཕགས་བཞི་ཡུམ་སྲས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་གི་ཡུམ་སྲས་ཡིན་
 གསུངས་སོ། །རེད་མདའ་བ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་རང་
 རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྦྱེས་ནས་ཉར་ཞི་གཉིས་སུ་བྲིད་པར་བྱེད།
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྦྱེས་ནས་འཛིག་རྟོག་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་
 ཀྱང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཡུམ་སྲས་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྐྱ་བྱི་བ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་སྟེ། སངས་རྒྱུ་སྐྱ་མའི་རྣམ་མཁུན་དེས་
 འཕགས་པ་བྱི་མ་བཞིའི་ཡུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྐྱ་བྱི་བ་ལ་ཡུམ་སྲས་མི་རུང་
 བ། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་ལྟ་བུའི་ཡབ་སྲས་ཀྱང་མི་རུང་བར་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཁ་ཅིག་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་དངོས་བརྒྱུད་མཛོན་
 རྟོགས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྲས་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མོས་སྦྱོང་གི་གནས་
 སྐབས་སུ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དམིགས་པ། མཁུན་གསུམ་ཤེས་བྱ། སྦྱོར་བཞི་སྦྱོར་བ། ཚོས་སྐྱེ་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འབྲས་བུར་གཞག་ནས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས་རང་སྲས་
 འཕགས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་རང་སྲས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་ཡུམ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བྱི་མ་ནི་རྣམ་མཁུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡུམ་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེས་མཁུན་པ་གཞན་གཉིས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷགས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཁོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་ཁུའི་དེ་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུ་
པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དེར་འཛོག་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་
ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་སྤར་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ས་བརྩའི་བྱང་
སེམས་དེ་གཞན་ངོར་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
ཁས་བླངས་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེས་འཕགས་
བཞིའི་ཡུམ་མཁོན་ཉིད་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
ན། དེའི་ཡུམ་མིན་དགོས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་ཡུམ་མིན་
དགོས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཁུའི་ཡིན་ན། དེའི་ཡུམ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་མཁོན་ཉིད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
སྟོན་མེད་དེ། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་དེས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་
གསུམ་པོ་དེས་དེ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐ་མ་དེས་དེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་
བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་ཐལ།
རྒྱུ་མ་ཁུའི་ཀྱི་སྤྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲས་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡུམ་སྤྲས་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
རྩོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་བྱང་
སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་དེའི་ནང་གི་
ཡོངས་འཛིན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁུའི་ན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་ཡུམ་སྤྲས་མི་རུང་ན། རྒྱུད་ཐ་
དད་པ་ལ་ཡབ་སྤྲས་མི་རུང་བས་ཁུའི་བ་བྱད། གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་སྤྲས་

18

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡབ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ལ་ཡབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡོད་དེ།
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཡབ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། ། འདི་
ནི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །
རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྗེས་དྲན་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཡབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིའི་
ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །སྤྲས་ལ་ཡུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲས་སུ་བཞག་
པ་ནི། འཕགས་པ་བཞི་ཆར་ལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
མཁེན་པ་ལས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲས་སུ་བཞག་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཁོན་ལ་ཡོད་
དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱིས་ན་ཡབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྗེས་དྲན་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་བྱུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་
འཕགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་དུ་བཤད་ཀྱི། སྤྲས་སུ་མ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་སྤྲས་འཕགས་པའི་སྦྱིད་བྱེད་དང་རང་སྤྲས་འཕགས་
པའི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་བྱེད་གང་རུང་གྱུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁེན་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། བཞེད་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཕྱི་
མ་ལ་གནས་པའི་རང་སྤྲས་འཕགས་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་མཁེན་པ། གཉིས་པ་ལ་རང་སྤྲས་ཉན་
ཐོས་འཕགས་པ་དང་། རང་སྤྲས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ། རང་སྤྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ།
རང་སྤྲས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་བཞི་ལས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། གཞི་
གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྦྱི་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་
ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་མཁེན་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་
སྦྱི་མེད་དུ་དོན་སྦྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་
ལས། སྤྲ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱོར་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་འཇུག་ཁའི་སྤྲ་ལོགས་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། གཞི་གསུང་བཆོས་ཀྱི་བདག་

གི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ། དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སྟོན་མས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ། དབྱེ་ན། ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྒྲུབ་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མ་དང་། བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་དང་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མེད་དེ། དེའི་སྐྱེད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་ནས་དེ་དང་དེའི་འཕགས་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས། སྤྲ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྒྲུབ་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་རིག་གིས། ཆོགས་སྒྲུབ་ན་ཡུམ་འཛིན་པ་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གནད་དུ་མཐོང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲ་སུ་གཞག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་ལ། ཡབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲ་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྒྲུབ་ན་འང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་པ། དབྱེ་ན། མཚོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དང་། གཟུང་བཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་གང་རུང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཉེར་ཞི་གཉིས་སུ་བྱིད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་པ། ས་མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་

འཕགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱན་
མཐའི་བར་ན་ཡོད། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་
ཐུག་པའི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་བདག་
ཀྱིན་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་བསྟན་
བཅོས་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་གྱིས། སྐྱེད་བྱེད་
དང་། བཞེད་དོན་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཞིང་། ཉེར་ཞིང་ཁྲིད་མཛད་ཅེས་སོགས་
འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་གྱིས། བཞེད་དོན་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་བསྟན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་དགོས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡུམ་དང་། བཞེད་དོན་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་གཉིས་ཀ་
བསྟན་ཅིང་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཞེད་དོན་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་
དག་ནི་གཞན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པར་སྣང་ངོ་། །བཞི་པ་གོ་རིམ་ལ་མཁས་པའི་ལུགས་དགོད།
དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག། །རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཨར་ན་རེ། མཚོད་
བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁུན་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚོད་བརྗོད་གྲུང་གཞིའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གྲུང་གཞི་ལས་
གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་སོགས་
གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་
སོགས་གྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས་ཉན་ཐོས་ཞེས་
སོགས་དང་། ཉེར་ཞི་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཟུངས་རབ་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྒྱབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་
ཞིང་། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས། འགོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་དོན་
རྒྱབ་ཅེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱིས་གདན་སེང་གའི་
ཁྲི་བཤམས་ཞེས་སོགས་སྐུའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་།
ཆོས་སྟོན་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་འབྲས་བུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་།

དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤྱབ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ཆོག་ལམ་འདི་གསུངས་པ་ཞེས་པས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ཀའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་མདོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡོད་པར་
 བསྟན་བཅོས་ལས། ཀུན་གྱིས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ།
 །གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །མཆོད་བརྗོད་གྲོང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་
 གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་དུ་མ་སྦྱར་ཞིང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་གྲོང་གཞིའི་བཤད་པ་གཞན་
 དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མཆོད་བརྗོད་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། འཕགས་
 སེང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་དུ་མ་སྦྱར་ཞིང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་མདོའི་བཤད་པ་གཞན་དུ་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱང་ཁས། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟུ། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་ཆོག་ལམ་བཅད་དེ་ཡང་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །འོ་ན་
 མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཆོག་ལམ་བཅད་གསུངས་པ་དེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། མདོ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེས་ཐབས་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ཞིང་། འབྲས་བུ་གསུམ་སྤྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་བག་གིས་དངོས་བསྟན་ལ་
 སྦྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱང་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཆོག་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཆོག་ལམ་བཅད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་
 ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་གསུམ་དག །ཅེས་པའི་སྒྲུབ་པ་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམ་པོས་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་པོར་སྦྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་
 བསྐྱེད་དེ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ། །འོ་ན་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམ་པོར་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཕྱ་མོ་
 སྦྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ་ལམ་
 ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལས། དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་ཤེས་
 གཞི་ཤེས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཏགས་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པ་བསྒྲིགས་མཚམས་སྦྲར་གྱི་རྟགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བམ་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་གསུམ་པོ་ཚས་ཅན། དེ་རབ་ཅས་པའི་
གཞུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཀྱན་མཁུན་ཉིད། ཁྱེས་
པའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་རབ་ཅས་པའི་
གཞུང་དེ་ཅུ་སྟེར་གྱི་གཞུང་རྒྱས་པ་དེའི་དོན་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་སྟོན་མ་ལ་
མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་བཅད་དེ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རེད་མདའ་བ་ན་རེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མི་འཐད་དེ། མཚན་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་
བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱན་ལ་དགོས་སོགས་ཚས་
བཞི་མེད་དམ་སྟུང་པའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ནས་ཡོད་དམ་སྟུང་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་
ཚོམ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་དག་གསུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དགོས་འགྲེལ་དག་གི་
གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སྤངས། གསུམ་
པ་ནི། སྟེར་མཚན་བརྗོད་གྲུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པ་འཐད་དེ། རྒྱད་སྟེ་མདོ་སྟེ་དུ་མའི་
དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་རྩོམ་མེད་ཀན་མ་དང་པོ་གསུམ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་
རྒྱལ་པོའི་མདོའི་གྲུང་གཞི་དང་སྦྲར་ན་འདི་མདོ་སྟེ་གཅིག་གི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམ་པའི་ཆོ་
ཤིན་དུ་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་གོ་རིམ་ནི་མདོའི་དངོས་བསྟན་ལ་མཁུན་གསུམ་སྟོས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་
དང་ལར་ཕྱིན་བྱུག་གི་གོ་རིམ་ལྟར་དམན་མཚོག་གི་གོ་རིམ་མོ། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལས་
དང་པོར་རྣམ་མཁུན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་གསར་དུ་སྦྱེ་རིགས་པ་ལས། དེའི་
རྒྱ་མཚན་སྟོན་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པའི་མཚམས་སྦྲར་དུ་བཀོད་དོ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་པ་དང་ལམ་
ཤེས་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དོགས་པ་མི་
གཙོད་པར་འདི་ཁོ་ན་ལ་གཙོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། འདི་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་
རྟོགས་པར་སྤང་རོ། །

། དེ་ལ་ ཐམས་ཅད་ མཁུན་ པ་ ཉིད་ གསུམ་གྱིས་ དོན་ བརྗོད་ བསྟན་ ལ་ ཞེས་ པའི་ རྒྱབས་ ལ།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྐྱེས་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
 དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བསྐྱེས་པ་དགག། །གཅིག་གིས་བརྒྱད་
 བསྐྱེས་པ་དགག། །གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྐྱེས་ཚུལ་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལོ་ཙྰ་བ་
 ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱུད་བས་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་རྒྱུད་བ་
 བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འབྲེན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་ལ་རྒྱ་ཆེ་
 རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་དུས་སུམ་ཆར་དང་གང་ཟག་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀས་བསྐྱེས་པ་ལ་འཛོག་ན། སྦྱོར་བཞི་ཡང་དེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་པར་མཛུངས། སྦྱོར་
 བཞི་དུས་ད་ལྟར་བ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱད་ཁོ་ནས་བསྐྱེས་པ་ལ་འཛོག་ན། མཁྱེན་གསུམ་ཡང་དེ་
 ལྟར་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་བགག་ནས། འབྲེ་རང་ལུགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་རང་བཞིན་
 དང་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱ་གནས་སྐབས་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྐྱེས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྤར་གྱི་སྦྱོན་དེ་ལོ་ཙྰ་བ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ལོ་ཙྰ་བས་
 མཁྱེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལོ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་
 བློ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱུ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བཞག་པའི་ཆོ། ཤེས་
 བྱའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་ཆོད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི།
 གང་ཟག་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་སྐྱ་ནི་རང་རྒྱད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་ཆོས་སྐྱ་ལ་འཛོག་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུད་ལས། རི་ལྟར་གསུམ་དུ་བརྒྱད་འདུ་ཞེན་སོ་སོར་རེས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་
 ལ་ལྟོས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ཆོས་
 སྐྱ་ནི་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་པར་ཡིན་པས་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་རམ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་བྱེ་བྲག་འདུས་པ་འཐད་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱུ་
 བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བཞག་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་གང་ཟག་
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྐྱོར་བ་བཞི་པོ་མཁའ་མཁའ་གསུམ་གང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དེའི་ཚེ་འབྱུང་རུང་གི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་དེ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་པར་འབྱུང་ཞིང་།
མིན་ན་འབྱུང་རུང་གི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཚོས་སྐྱེ་མིན་པར་འབྱུང་རོ། །འབྲེལ་བཞེད་པ་ལ་ཨར་གྱིས།
ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་མཁའ་མཁའ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་གནས། རང་ལུགས་ལ་སྤྱད་བྱེད་མཁའ་མཁའ་
པ་གསུམ་ནི་སེམས་སྦྱེད་ལ་སོགས་པའི་མཁའ་མཁའ་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཡིན་ལ། དེས་
སྐྱོར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་བསྐྱེ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རྣམ་མཁའ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་པོ་ཚོས་
ཅན། བྱམས་པའི་བསྟོན་བྲག་གི་ཡུལ་དུ་ཐལ་བ་དང་། མཚོན་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་
བསྟན་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། གཞི་བྱུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་
དོན་བརྒྱུད་བསྐྱེས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཚོས་ཅན། གསུམ་གྱིས་བརྒྱུད་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་
མ་བསྟན་པར་ཐལ། གསུམ་གྱིས་ལུ་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཁས།
གཉིས་པ་ནི། རེད་མདའ་བ་ན་རེ། རོ་བོ་སངས་རྒྱས་སའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་སྐབས་མཁའ་མཁའ་པ་
གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་མཁའ་མཁའ་གསུམ་དེས་དོན་བརྒྱུད་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ། འོ་ན་མཚོན་བརྟེན་
དག་གི་དངོས་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་མཁའ་མཁའ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་
ཐལ། འདིར་བསྟན་སྤྱད་བྱེད་མཁའ་མཁའ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སྐབས་
དོན་ལས་ཉམས་སོ། །འདོད་ན། མཚོན་ཡུམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་མཛོན་རྟོགས་ཡིན་ན། མཁའ་མཁའ་
གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཁའ་མཁའ་གསུམ་གྱིས་དངོས་བརྒྱུད་བསྐྱེས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་སྐྱོར་ན་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར། འོ་ན། ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་བ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྦྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ། གོགས་ང་རྒྱལ་མཛོན་
གྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་

སྤྱི་ལོ་ལྷ་གྲིས་རྟེན་པེ་མཁྱེན་པ་དེ་ལམ་གྱིས་ཡིན་པར་བཤད། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པེ་
 རྒྱུད་ལ་ལམ་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མདོར། ཐམས་ཅད་གྱིས་པ་ཉིད་ལ་གྱིས་པ་དང་
 མཐོང་བས་བསྟུན་ནས་འདེད་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཉིར་སྒྲུང་ལས། རྟེན་སྒྲུབ་དཔག་པའི་གྱིས་
 པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་མཐོང་བ་སྟོན་ལ། འབྲུལ་པའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་གྱིས་པ་སྟོན་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟེན་པ་བརྒྱད་
 བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་རྟེན་པར་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུང་སྒྲུབ་མངོན་རྟེན་པ་བརྒྱད་རྟེན་པ་
 པར་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུང་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་ནས་མངོན་
 པར་རྟེན་པ་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་པར་མི་བཞེད་པའི་མཁས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་
 བསྟོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་མངོན་པར་རྟེན་པ་བརྒྱད་དེར་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་
 མི་སྤྱིར་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟེ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་གཅིག་ལྟས་མངོན་པར་རྟེན་པ་བརྒྱད་
 ཀ་བསྟུན་པར་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྟེན་པར་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུང་སྒྲུབ་ན་སོགས་རྟེན་པ་རྟེན་པ་
 འགྲེལ། །ཁ་ཅིག །སྤྱད་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་ནི། ཐེག་དམན་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་
 པ་ཙམ་ཡིན་ལ། བསྟུ་བྱ་བརྒྱད་ནི་མངོན་པར་རྟེན་པ་བརྒྱད་མཆོན་ཉིད་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 །འོ་ན་སྤྱད་བྱེད་རྣམས་མཁྱེན་དེ་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་ན་ཡོད་པར་བཤད། སྤྱད་བྱེད་
 གཞི་གྱིས་དང་ལམ་གྱིས་གཉིས་པོ་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་ན་ཡོད་པའི་བྱིར།
 རྟེན་པ་ལས། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཙམ་ལ་འཛིན་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁྱི་ཀ་
 ལས། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟེན་པ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིས་བསྟུས།
 སྤྱིར་བཞི་ལམ་གྱིས་བསྟུས། ཆོས་སྤྱད་རྣམས་མཁྱེན་གྱིས་བསྟུས་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལ། །ཁ་
 ཅིག་སྤྱིར་བཞི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་སོ་སྟེའི་སྤྱིར་བ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྟུས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྤྱིར་བ་རྣམས་དེ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས།
 ཆོས་སྤྱད་རྣམས་མཁྱེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་པ་པེ་གྱིས་ཆོས་སྤྱད་དེ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བསྟུས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱད་དེ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བསྟུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས། གཟུགས་
 སྤྱད་གཉིས་རྟེན་གྱིས་བརྟེན་པ་བསྟུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་གཅིག་ཤུས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་བསྟུས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྒྱ་ཀའི་དགོངས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་སྟངས་ཕྱེད་མཁུན་པ་
གསུམ་ནི། གཞི་གང་ཟག་བདག་གི་སྒྲི་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་། ལམ་སྒྲི་མེད་ཏུ་
རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་། རྣམ་པ་སྒྲི་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་གསུམ་ལ་ཕྱེད་དེ། སྟངས་ཕྱེད་
ཀྱི་མཁུན་གསུམ་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཁུན་གསུམ་ལ་འཛོག་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་ལ། དེའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞི་ལམ་
རྣམ་གསུམ་སྒྲི་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ལ་བཞག་ཅིང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་བྱས་ནས་རྒྱ་ཀ་
ལས་ཆོགས་སྟོར་ན་ཡུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བྱའི་མཁུན་གསུམ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་
ཀྱི་མཁུན་གསུམ་སོ་སོ་དང་། བསྟུ་བྱའི་ཆོས་སྒྲི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲི་ལ་འཛོག་པས། སྒྲི་དང་བྱེ་
བྲག་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏུ་ན་བསྟུ་བྱའི་རྣམ་མཁུན་དང་། སྟངས་ཕྱེད་ཀྱི་རྣམ་
མཁུན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲིན་གནས་སོ། །དཀའ་འགྲེལ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་མི་གཅིག་
སྟེ། དེར་བསྟུ་བྱའི་མཁུན་གསུམ་ནི་སྒྲི་འཕགས་གཉིས་ཀ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །

ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་

ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་འདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ལ་དབྱེད། ཐེག་དམན་ལ་བྱང་འདས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
དགག་གཞག་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དམན་པའི་ལྷག་བཅས་བྱང་འདས་དང་ལྷག་མེད་བྱང་
འདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །ཀྱན་འབྱུང་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷག་
མ་དང་བཅས་པའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྟུག་ཀྱན་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་
པའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་ཟེར། འོ་ན་ལྷག་བཅས་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་
ཉན་ཐོས་དབྱེད་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་ཟད་པར་སྤངས་
པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་བྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མིན་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཀྱན་
འབྱུང་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་
བྲལ་པའི་གནས་པ་ནི། །བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒྲི་དང་འཇུག་ལས།
ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་མྱེ་མ་ལ་ཁ་ཅིག་ དཔེ་མཚན་པའི་ལྷག་བཅས་མཉམ་འདས་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་མྱེར་ཏེ། འཁོར་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དཔེ་མཚན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པའི་
 མྱེར་ཏེ། ཐེག་དཔེ་མཚན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པའི་མྱེར་རོ་ཞེ་ན།
 འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་ལྷག་བཅས་མཉམ་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཚེས་ཅན།
 འདོད་ཁམས་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མྱེར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་འདོད་པ་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྤངས་ནས་གི་མ་འཕོས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་མྱེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་
 བྱུང་མཉམ་པའི་སྒྲིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་དཔེ་མཚན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
 དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་དཔེ་མཚན་པའི་
 སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་མྱེ་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་ལྷག་བཅས་མཉམ་འདས་ལ་
 གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱེར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་མ་སྤངས་པའི་
 མྱེར་ཏེ། རྟགས་སྤར་གྱི་སྦྱོར་འཇུག་གི་ཡུང་གིས་གྲུབ་པོ། མྱེ་མ་ལ། དཔེ་མཚན་པའི་ལྷག་མེད་མཉམ་
 འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 དེའི་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མྱེར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་གང་ཟག་དེ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 ལུས་སྤངས་ནས། མྱེས་དེ་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སང་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་
 སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མྱེར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དཔེ་མཚན་པ་དང་དཀར་
 ལས། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མི་སང་དོ། དཔེར་ན་སྦྱོར་བ་
 མྱོས་པ་ནི། མྱོས་འཇུར་མེད་ན་སངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྦྱ། སངས་རྒྱུས་ཚེས་
 ཤེས་བྱ་བ་ཐོབ། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་ཤིང་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་གཟུགས་ཡུང་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་
 དཔེ་མཚན་དག་བཅོམ་སྦྱ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྤྲ་མའི་ལས་

ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་མུང་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་
བཏང་བའི་རྒྱད་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཡིན་ཟེར་ན།
བར་སྲིད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བར་སྲིད་གྱི་
རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་ལ་གཟུགས་མུང་རགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། བར་སྲིད་གྱི་གཟུགས་མུང་དེ་གཟུགས་མུང་བྲ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་
དེ། ཚེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་མུང་རགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྲལ་བ་ཁས། གཉིས་
པ་རང་ལུགས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ཤིང་དག་བཅོམ་དང་ཐོབ་ཐོབ་པའི་ལུས་
རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་དེ་གཉིས་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་ལ་
མུང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་ལ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མེད་པ་གང་ཞིག །
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་མུང་འདས་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཆོས་པ་ད་
དཀར་ལས། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་ད་དྲུང་མུ་རན་ཡོངས་
མ་འདས། །སངས་རྒྱུ་ཐེག་པ་འདི་དག་བཅོམ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་མུང་འདས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱུ་མ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲར། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར། །མུ་རན་འདས་པ་མི་
ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚོད་བརྗོད་གྱི་ཆོགས་བཅད་དེས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་
ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་གཞི་ཤེས་གྱི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་མུང་འདས་སུ་
ཁྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །གཞི་ཤེས་ལ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་མུང་འདས་སུ་

ཁྱིད་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་དང་པོར་ཡུམ་
ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་
དེ་མི་སྟོབ་ལམ་མིན་པར་བཤམ། དེའི་མུང་འདས་དེ་མུང་འདས་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
སྟོབ་ལམ་དུ་བཤམ་ལོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པ་དེ་དག་བཙུམ་འབྲས་གནས་མིན་པར་བཤམ།
ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་དེ་མུང་འདས་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་ཟུང་
བཞེ་མེད་པར་བཤམ་བ་དང་། དག་བཙུམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་མི་སྲིད་པར་བཤམ་ལོ། །
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་དག་བཙུམ་པ་དེ་དག་བཙུམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་
དག་བཙུམ་པ་དེ་འཛིགས་པ་དང་བཙུམ་པའི་སྟོན་ནས་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ཕྱེད་གིས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། དག་བཙུམ་པ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་མཆིས་ཏེ། གང་གིས་འཛིགས་པའི་དག་བཙུམ་
པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཆིའོ། །ཞེས་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་བདུན་
ཅུ་བ་ལས། སྤྱི་རིའི་ལུང་ལས་དག་བཙུམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་བྱས་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིགས་པ་དང་བཙུམ་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོ་བའི་དག་
བཙུམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་པའི་དག་བཙུམ་པ་མེད་པར་བཤམ།
ཐེག་དམན་དག་བཙུམ་པ་དེ་དག་བཙུམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་རིག་ལུང་དང་འགལ་
ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཐེག་དམན་ལ་མུང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་
གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

༼རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ ཆོས་འཁོར་
གྱི་མཚན་གཞི་ལ་དབྱེད། མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད། རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཆར་གང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་
དབྱེད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། རྟགས་པའི་ཆོས་
འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་རྣམ་བུ་གི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་
ཆོས་ཅན། ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་

ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་སྟོགས་འཛམས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་སུ་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཀའ་བརྒྱན་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན།
ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཐལ། ལུང་གི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་བསྒྲིག་ཟེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་
ཅན། མི་མཐུན་སྟོགས་འཛམས་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱལ་
པ་ཁས་སྦངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱོད་ཅན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ཡིན་ན། དམ་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། ལུང་གི་ཤེར་
ཕྱིན་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་
གང་ཞིག །བཤད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བ་ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག །བཤད་པས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བ་འཕམ་འཕྲོད་གང་རུང་དུ་སྤང་བ་ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག །མི་
མཐུན་སྟོགས་འཛམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གཅོད་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་
སྟོགས་འཛམས་རྒྱུ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གཅོད་རྒྱུ་ཞེས་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ་ཤུག་
ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའི་གདུལ་བྱས་མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་མཁུན་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
མཁུན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དེ་བཤད་པས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བར་ཐལ། དེས་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་ཐབས་བཤད་པས།
གདུལ་བྱ་དེས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་པོ་དེ་བཤད་པས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བར་ཐལ། རྟགས་རིགས་འགྲེ། འདོད་ན། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་པོ་དེ་
གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤད་པས་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བཤད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་

བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱུ་ཐུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དེ་བཤད་པས་གདུལ་
 བྱེད་རྒྱུད་ལ་སྒོ་ལྷན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། མདོ་ལས། ཐུབ་
 རྣམས་སྤྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་བཀྱ་ཞིང་། །འགོ་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྒོ་མི་ལྷན། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མར་ཐལ། ཆོས་
 འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤད་པས་གདུལ་བྱེད་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །བཤད་པས་གདུལ་བྱེད་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། རྒྱན་
 ལས། གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཕྱིར་འགོག་
 པའི་བདེན་པའི་དོན་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་ཀའི་
 རྟོགས་ཟུར་བྱི་མ་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བཤད་པས་གདུལ་བྱེད་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བྱེད་
 མིན་པར་ཐལ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་མིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན།
 ཟུར་བྱི་མར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། མི་མཐུན་བྱོགས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ལུང་
 རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་དེ་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དང་པོའི་དང་པོ་སོགས་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འགོག་པ་དང་ལམ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 ལྷ་གསུམ་བཙུག་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀས་བསྟུས་པའི་བསྟན་པའི་དམ་
 ཆོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ལུང་
 གིས་ཀྱང་བསྟུས་པའི་དམ་ཆོས་མིན། རྟོགས་པས་བསྟུས་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ལུང་ཆོས་ཅན། ལུང་རྟོགས་གང་རུང་གིས་མ་བསྟུས་པར་ཐལ། ལུང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས།

རྟོགས་པས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག ཁ་ངས་རྒྱས་གྱིས་ཆོས་ལའོར་
ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཁྱེད་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་པར་ཐལ། རྒྱན་ལས། སྤར་
ལུང་མ་བསྐྱབ་ལྟར་ཅིག་ལྟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་གདུལ་བྱ་ཅིག་
ཆར་དུ་བྱུང་པར་ཐལ། ཆོས་ལའོར་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག གདུལ་བྱ་
དབང་རྣམས་གྱི་ངོར་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར། དབང་རྣམས་གྱི་ངོར་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལའོར་དང་པོའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་དང་། བར་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་དང་།
ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་གྱི་ངོར་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྟོན་པས་ཆོས་ལའོར་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་ངས་
རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར། གདུལ་བྱ་གཞན་སྤང་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཆོས་ལའོར་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རང་
སྤང་ལ་ཆོས་ལའོར་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྤང་བ་གང་ཞིག ཁྱེད་བཅའ་སྟོན་མ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
དང་པོ་མ་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཆོས་ལའོར་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱུང། ཁ་ཅིག །
བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལའོར་ཡིན་ན། སྟོན་པས་སྐྱེ་ཆེད་སྟོད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལའོར་
ཡིན་ན། དེའི་བར་དང་། ལེགས་པར་རྒྱུ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་ལའོར་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཆེད་མཇུག་ལ་
བསྐྱོར་བས་བྱུང་ཅི་ན། དེ་གསུམ་ལ་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྟོན་པ་བྱུང་ན་
ལས་འདའ་ཁར་དྲི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཟབ་ཞི་སྦྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ཁབ་དྲུང་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟོད། སྤུལ་
བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རྒྱས་པས། མི་སྦྱོར་གས་གྱི་ཁོངས་སུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལའོར་འདི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གསུང་པའི་ཕྱིར། ལའོར་ལོ་ཐ་མར་
གཏོགས་པའི་བྱམས་པ་གཟུགས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་།
རྒྱུ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་སོ། ཞེས་པ་འདི་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆེད་

བར་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་འདི་འཁོར་ལོ་
 ཐ་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 གཉིས་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆེད་སྟོད་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་
 ཡིན་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་ཁྱབ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་སྟོན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཆར་
 རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེས་ན་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་ཡང་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མིན་ནོ། །བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན། མཚན་
 ཉིད་གསུམ་ཀ་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པས་ཁྱབ། མཚན་གཞི་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ན། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 དང་། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཚན་གཞི་ནི་མདོ་སྟེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྒྲུབ། ཐ་མ་འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་དང་པོར་གསུངས་
 པའི་སྐྱེ་བ་བསྟུས་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་
 བཞི་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ཀ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། ཡང་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྟུས་གསུམ་པོ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཅན། ཁྱོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་
ལ། གདུལ་བྱ་ཅིག་ཆར་ཉན་འདོད་ཡོད་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅིག་ཆར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་
གསུང་གཅིག་ཉིད་གདུལ་བྱ་དུ་མས་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོས་པའི་ཆོ། རང་ཉིད་ཉན་པར་འདོད་པ་དེ་
ཉིད་གསུང་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཆོས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཆོ་ཆོས་གསུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ངོར་
ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་ངོར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགག་
གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དར་ཁྲི་ཀ་པ་ན་རེ། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོ་ལ་རྣམས་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་ལུགས་ལ་དམ་བཅས་
པ་ལས་འཕྲོས་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པར་ངེས་ནས་གཞི་
གཉེན་རྣམ་པ་གང་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་པའི་དྲི་བ་དེ་བྱིས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་
ནས། རང་ལུགས་ལ། མཚན་བརྗོད་གྱི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་ནས། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་
བྱས་པར་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ན་དེའི་ཡུལ་
གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་
རྩོམ་པའི་སྟོན་ཡོད་པས། རྒྱན་ཚུམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་
མཚམས་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་དོགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ་སྟུམ་
པའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པར་
ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ངེས་ནས། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་
དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་བསུ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་དེ་བྱིས་པའི་
དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །བརྒྱལ་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་མདོ་
ལས་དངོས་སུ་འཕྲོས་པའི་བརྒྱལ་ལན་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྒྲུང་དང་ཉི་མའི་རྣམ་འབྲེལ་གཉིས་ལས་

དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་མཚུགས་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་། །འོ་ན་དེ་ཐོས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་མདོའི་དགོས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཐལ། །དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་མཚུགས་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་མདོའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་མིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། །དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་བཀལ་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་འཕྲོས་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་རྩལ་པའི་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་འཆལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁུན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྣམས་པ་ལྷགས་ལ་དམ་བཅས་པ་མཁུན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་སྟོན་ཡོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མདོ་དང་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་ཡོད་ཅེས་པའི་བཀལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཆོད་བརྗོད་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་དེ་མིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་མཆོད་བརྗོད་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀལ་ལན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆོས་སྐུར་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཀལ་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཀལ་ལན་དང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆོས་སྐུར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས། དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚུགས་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཚུགས་ཏུ་གསུངས་པར་མདོར་ནོ། །

དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུན་གྱིས་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་ན་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་སྟོན་གསུམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་ཅེས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཁྱོད་མངོན་པའི་མདོ་དེ་ཡུམ་བར་མ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ཡུམ་བར་མ་དང་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གཞི་གཉིས་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པར་ཐལ། གཞི་ཁོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞི་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ལམ་དང་རྣམ་པ་བརྗོད་བྱར་མ་བསྟུས་པར་ཐལ། གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དང་ལམ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་ཁོ་ན་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་མངོན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྗོད་བྱར་མ་བསྟུས་པར་ཐལ། གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རབ་དབྱེ་ཙམ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་པོའི་ལམ་ཙམ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་ཡོད་དང་བརྟགས་ཡོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་ནས་ཙམ་ཞེས་དྲི་བ་གསུམ་བྱས་ནས། གསུམ་པོ་གང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་གཞུང་དུ་བཀོད་པའི་སྦྱོན་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ། ཁོ་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དེ་ཡུམ་བར་མ་དང་སྒྲོས་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་ཡུམ་བར་མ་དང་སྒྲོས་སྦྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཙམ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་པོ་ལམ་ཙམ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་ཡོད་དང་། བརྟགས་ཡོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཆར་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བསྐྱིགས་མཆོམས་དང་བཅས་པ་ཁས་སྒྲངས། ད་དུང་མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་བྱར་

བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག ༼ཁྱོད་ཚོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྱེད་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གིས་དེ་བཞིན་བྱར་བསྐྱུས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་གི་བཞིན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁས་སྒྲངས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུག་གི་བཞིན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུག་ཚོས་ཅན། ལམ་དང་རྣམ་པ་བཞིན་བྱར་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། གཞི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེ་ཙམ་ཞིག་བཞིན་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལམ་དང་རྣམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གི་མཚན་ཉིད་དང་རབ་དབྱེ་ཙམ་ཞིག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རབ་འབྱོར་བྱང་ལྷུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་གི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་སེམས་གི་བསྐྱེད་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་ལམ་ངོས་གཟུང་། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ལམ་གི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་རང་གི་ལམ་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཆད་ལ་དབྱུང་། སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྤངས་གསུམ་གི་ཆད་ལ་དབྱུང་བ། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་གཟུང་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་ལ་དབྱུང་བ་དང་བཞིའོ། ༼དང་པོ་ནི། སྐབས་གཉིས་པར་འཆད། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉ། གསེར། ཡར་གསུམ་ན་རེ། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ཏེ། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་ནི་མིན་ཏེ། དེར་ཉན་ཡིད་གནས་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཉན་ཡིད་དེ་བག་ལ་ཉལ་གི་ཉན་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་དམ། ལའོར་བར་འཆིང་བྱེད་གི་ཉན་སྒྲིབ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་མ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་བག་ལ་ཉལ་གི་ཉན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་གི་ས་དང་ཟག་མེད་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་གི་རང་བཞིན་གི་ལུས་ལེན་པ་

མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཉན་རང་གི་སྤངས་
རྟོགས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ལམོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་སློབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམས་པའི་རུས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམས་
པའི་རུས་པ་ལྟག་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ཀྱང་ཉན་སློབ་སྤོང་མ་རུས་པ་གང་ཞིག
།ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྟོམས་
པས་ཉན་སློབ་སྤོང་རུས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ཕྱོགས་སྤྲོད་པར་བསྟན་ནས་འདི་ལྟར་འཆད་དགོས་
པ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཙམ་གྱི་ཡུན་རིང་བུང་ལ་བྱེད་ན། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བདག་མེད་བསྟོམས་ཀྱང་
ཉན་སློབ་སྤོང་མ་རུས་པས། སྤྲོད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་རང་ལ་བསྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་སོ་
སྟེའི་བདག་མེད་བསྟོམས་པའི་རུས་པ་ལས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་བདག་མེད་བསྟོམས་པའི་རུས་
པ་ལྟག་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་དེ། སྟོན་མས་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་ཤིང་། བྱི་མས་མངོན་སུམ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ནི་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གྱིས་སྤྲོ་བ་
རྣམས་ནི་རྒྱས་པའམ། སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཁྱི་ཀའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ།
དར་ཁྲི་ཀ་པ་ན་རེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སློབ་མ་སྤངས་པ་མི་འཐད་དེ།
དེས་ཉན་སློབ་ཀྱི་ས་པོན་སྤངས་པར་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན།
ཉན་སློབ་ཀྱི་ས་པོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེས་ཉན་སློབ་ཀྱན་བཏགས་
ཀྱི་ས་པོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་
དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་
སློབ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་སྤངས་པ་བཀོད་པ་ལ་འབྲེལ་
མེད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སློབ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སློབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ། དེས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སློབ་ཟད་པར་
སྤངས་ཤིང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་མ་སྤངས་པས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་

སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་རོ།
 འོན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་འཐད་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་
 ཉོན་སྦྱིབ་དེ་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉོན་སྦྱིབ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་མ་རིག་པའི་ས་བོན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་ས་བོན་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྦྱིབ་
 ཀྱི་ས་བོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། ཉན་ཐོས་སྦྱོབ་པ་
 འཕགས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེས་ཉོན་
 སྦྱིབ་ཀྱུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
 མཐོང་ལམ་པ་དེས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་རྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་རྒྱུའི་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་སྦྱེ་བ་
 ལེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་
 ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱེད་པས་
 སུ་གཙོད་པའི་གཤམ་སུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་བདེན་མོད། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་
 སྦྱིབ་དེ་ཡང་ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་ཐལ། རྒྱུད་བྱུར། ཤེས་སྦྱིབ་དོས་འཛིན་དུས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 བག་ཆགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་
 པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་། དམན་
 ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྣམ་མཁུན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཉོན་སྦྱིབ་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། ཅིག་ཆར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་།
 ཅིག་ཆར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་ན། ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་གང་ཞིག །དེས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་
སྦྱིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། །ཁས་སྤངས་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྲུལ། འཕགས་པས་
འཆིང་དང་ན་བ་དང་། །ཁ་བའི་སྦྱུག་བསྡུལ་ཅུད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་
སྦྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཆད་དུ་གཉེས་ནས་
མི་སྟོང་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཁས། འདྲོད་ན། བྱང་འཕགས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན།
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། །བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ས་དང་པོ་ནས་
རྫོགས་ཀྱང་། དེ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་ཏེ།
བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན།
དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཉོན་སྦྱིབ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། ཤེས་སྦྱིབ་
མ་སྤངས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་
དངོས་བསྟན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དབུ་མར་འགྲེལ་པ་མཛོན་
རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་སྤངས་རྟོགས་འཆད་པའི་ཆོ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རིགས་ས་དང་པོ་ནས་
རྫོགས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་གས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
སྦྱིབ་སྤངས། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་མ་སྤངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིབ་སྟོང་བ་དང་།
གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་རིགས་མཛོན་སྦྱུང་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ས་

དང་པོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཐུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་
 སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་ས་དང་པོ་
 ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་མ་རྩོགས་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་ལས་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཉོན་
 ཡིད་སྤངས་པར་གསུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་སྤངས་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཤར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་དབུ་མར་འགྲེལ་བའི་ཆོ་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་
 རྟོགས་རྩོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྒྲུབ། ས་དང་པོ་ནས་ལའོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་
 ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཉིར་སྤྲང་ལས། བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། ལམ་གཞན་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆོག་ས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི།
 རྟོགས་པའི་ཆོད་འདི་ཙམ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི།
 མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ལ། དར་
 རྒྱུ་པ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 བྱེད་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་ཆོད་འདི་ཙམ་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩལ་པ་མ་ལུས་པ་མཐོང་ལམ་དུ་མ་རྩོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་བ་ནི་ཁས་སྤངས་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་
 པ་གང་ཞེ་ག། །དེའི་བྱེད་པ་དེས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་རྩལ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་

ཁས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
ནི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་པས། དེ་བྱང་སེམས་གྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་བོབ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། ས་དང་པོའི་རྟོགས་པའི་ཚད་ནི་དེ་ཙམ་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་
ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ལ། དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁན་ཆེན་པ་ན་རེ། ཆོས་
དབྱིངས་ལས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་
གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ལ་དར་ལྷིག་པ་ན་རེ།
རྟོགས་སྟོན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་དེ་
ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་གོང་དུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ།
སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་དེ་ལ་འཛིག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་བདག་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྷན་པའི་
སེམས་ཅན་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤུལ་སྤྱིའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། བདག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འཁོར་
དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་གསུལ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ལ་ནི་སྐུ་མ་བཞིན་
འཕངས་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤུག་ཐུབ་པས་སྤུལ་སྤྱིའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་ན་མངོན་
ཤེས་དང་མི་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། ཤུག་ཐུབ་པ་
ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ནི་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་སྟོན་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤུག་ཐུབ་པའི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། ཡུལ་ཕྱུང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཡུལ་ཕྱུང་པའི་མཛད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྒྱུད་ལྡར། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་དང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མ་གྲུབ་
 བ་སྐྱེ་མ་བཞིན་བསྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་པས་དེ་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་དེ། སྒྲོན་ལམ་
 གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་
 ཅན་སྒྲིན་པའི་ཚད་ལ། དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྒྲིབ་པ་སྤོང་རུང་དང་གཉེན་པོ་སྤྱི་རུ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྒྲིན་ཟེན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་སྤོང་རུང་དང་དེ་སྤྱི་རུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤོང་རུང་དང་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྤྱི་རུ་བྱས་
 པ་ལ་བྱེད་ཟེར། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱས་
 པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤོང་
 རུང་དང་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྤྱི་རུ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། ཡུལ་ཕྱུང་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་
 ཅན་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
 དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡང་ཡིན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤོང་རུང་དང་
 གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྤྱི་རུ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དོན་
 བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དར་ལྷིག་པ་ན་རེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྤྱིའི་བཀོད་པ་གངས་དེ་སྤྱིད་སྤྱོན་ཞིང་། སྤྱིའི་བཀོད་པ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་
 སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ལུས་པའི་

རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་དེས་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པམ་མ་ཐོབ།
ཐོབ་ན་དེས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱས་པར་ཐལ་ཅིང་། མ་ཐོབ་ན་དེའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ན་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་དུ་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ལ་མ་ཁན་ཆེན་པ་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོན་དེ་
བརྟེན་པས་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་དེ་ཐོབ་པར་
ཐལ། འཇུག་པ་ལས། རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག །ངག་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས་ཆེས་
འདས་གྱུར་ཞིང་། །ངག་གི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་སྟེ་མས་ནམས་ན། །རྒྱལ་དག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་ཚད་དང་། སྒྲིན་པར་
བྱས་པའི་ཚད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གི་རྒྱད་ལ་སྤང་བྱ་མཐོང་
སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྟོང་རུང་དང་། གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་བ་
ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་རང་ཉིད་སྒྲུལ་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མའི་
གདུལ་བྱ་དེ་ཉིད་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྱི་མ་ལུང་བྱས་པའོ། །གསུམ་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤང་བའི་ཚད་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དར་ལྗིག་
པ་ན་རེ། སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འོངས་སྒྲུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་དགེ་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི། སྤར་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐབས་
བཞིན་དུ་འཕངས་པས་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །ཞིང་སྤང་བའི་ཚད་འདི་གཙོ་བོར་
འོངས་སྒྲུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་རིགས་ཏེ། ཞིང་དག་སྟོར་བ་དེ་འོངས་སྒྲུའི་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་གཙོ་བོར་སྒྲུལ་སྒྲུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་དེ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་པ་གསུམ་ཀ་འོངས་སྒྲུའི་ཐོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲུལ་
སྒྲིན་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་པ་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་
སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
སྤངས་པའི་ཚད་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དར་ལྗིག་པ་ན་རེ། མ་དག་པའི་སྤང་བ་དེ་ཆོས་ཅན།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་རང་སྣང་ལ་ཁྱོད་མ་
 ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ལ་དེ་དག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མ་
 དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་ལ་ཁྱོད་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་
 དག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་རང་སྣང་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་བྱུང་དོ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྣང་
 བ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་རང་
 སྣང་ལ་ཁྱོད་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཕ་བར་འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ལ།
 རོ་མི་ཞིམ་པ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱུ་ལ་ཁྱོད་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་རོའི་མཆོག་ཏུ་སྣང་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྤྱུ་ལ་རོ་ཐམས་ཅད་ཞིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཕ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདིར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ།
 འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་། ཞེས་པའི་དོན་དྲི་བར་བྱའོ། བཞི་པ་ལ། ཡང་དག་
 མཐའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཆད་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་
 གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག། འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འདུས་བྱས་ཡང་དག་མཐའ་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་ཡང་དག་མཐའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ། ཕྱི་མ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་
 གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་རྫོགས་སྤྱིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་
 དག་མཐའ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མ་བྱས་པར་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱང་མེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
 རྫོགས་སྤྱིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་
 དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་མིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་

མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲར། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་གྱིས། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡང་དག་མཐའ་དེ་དམན་པའི་མུང་
འདས་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱོན་གྱི་སྒྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་
ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། གཞོད་འཛམས་ལས།
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲུངས་གསུམ་བྱས་པར་ཐལ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་
སེམས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲུངས་གསུམ་མ་
བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུང་འབྲིན་སྟེ། །
མི་འཐད་དེ་སྒར་ལྟར་གདམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཟུབ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་
ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པར་དམན་པའི་
མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། ལུགས་སྒྲུ་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་གསུམ་བྱས་ནས་དམན་པའི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ།
དམན་པའི་མུང་འདས་དེ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཡང་དག་པ་
ཉིད་གྱི་མཐའ་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ །ཡང་དག་མཐའ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གི་མུང་འདས་ཅམ་ལ་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུང་ན་ལས་
འདས་པའི་ཆོག་སྒྲུ་དུགས་སོ་ཞེས་དང་། ཆོས་བཤེས་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་
ཅིང་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་
པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མ་བྱས་པར་དམན་པའི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་མེད།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་

48

སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པར་
ཆོས་དབྱིངས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག ཆོས་
དབྱིངས་ལས་ལྷང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་བྱེད་ཟེར། འོ་ན་རྒྱན་མཐའི་
བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལྷང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་གས་མ་གཞག །
དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་
པར་ཐལ། ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཉིད་ལས་ལྷང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་དེ་
ལས་ལངས་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་བཞིན་
པ་གང་ཞིག །ཁས་སྤངས་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡང་དག་མཐའ་ལ་མཉམ་པར་
གཞག་པ་དེ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་ཡིན་ཞེས་པའི་འདོད་པ་འོག་ཚྱེད་སྤྱོད་གི་
སྐབས་སུ་འགོག་གོ །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་བྱས་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
ཆད་དང་། དེ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་
དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་རེ་ཞིག་གཞན་
དོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ན་མེད་དེ། དེ་མན་ཆད་ན་ཆོས་
དབྱིངས་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་
ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་གདམས་པ་ཡང་ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་མཛད་པ་མིན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དུ་མཛན་འཛིན་སྤང་དགོས་
པས་རྒྱན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ན་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དང་། འབད་རྩོལ་དང་
བཅས་པས་གདམས་པ་མ་མཛད་པ་མིན་ཀྱང་། རྩོལ་མེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་མི་རུས་པ་དང་། བལ་
ཆེར་དོན་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཙོ་བོར་
འབད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་གདམས་པ་མཛད་ན་ཡང་ནམ་ཞིག་ས་

བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཛོན་སྤུལ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་དེ་དག་སའི་བྱང་སེམས་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སར་མཚན་
 འཛིན་སྤངས་ཟིན་པས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གི་
 བག་ཆགས་སྤོང་བ་ལ་རྗེས་ཐོབ་དུ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེར་འབད་ཚུལ་
 མེད་པས་ཚུལ་མེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཅུས་པ་དང་། རྣམ་ཀླན་དོན་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་
 ཚོགས་གཉིས་གི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་གི་ཚོགས་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག །མ་དག་སར་ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ས་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་།
 ས་བདུན་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་བྱེད་སྤྱེ། མདོ་སྤྱེ་ས་
 བཅུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 སེམས་གི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྤྱོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྤྱེ། འགོག་པ་
 མཛོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་གི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་མཛོན་དུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་མཛོན་སྤུལ་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སྤུལ་དུ་
 རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་
 མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། འོངས་སྤུལ་མཛོན་དུ་བྱས་
 པར་ཐལ། དེ་མཛོན་སྤུལ་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་ཡང་དག་
 མཐའ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གིས་བཀག་པར་ཐལ། དེས་ཡང་དག་
 མཐའ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒོམ་
 སྤང་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་སོགས་གི་དངོས་གཉེན་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གིས་བཀག་པར་
 ཐལ་ལོ། །

༼རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགོས་འབྲེལ་གི་དག་

བཀོད་པའི་དགོས་པ་ལ་དབྱད། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱད། ཆོས་སྦྱོད་བཅུ་དྲུག་གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མེད་གོ་བཟང་པོ་དང་། ཆོས་མཆོག་གཉིས་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་མེད་དམ་སྟུམ་པའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ནས། ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྦྱོད་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པར་བཞེད་དེ། འགྲེལ་བར། དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྦྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཅིས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་དོན་གཉིས་བ། །ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཆེན་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ། བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་མཛེས་པའི་ཆད་དུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་མཛེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །ལུགས་སྒྲ་མ་དེ་མི་འཐད་དེ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་མ་བཀོད་པའི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཆད་མས་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་རྒྱུ་བཞག་འདི་ཉན་པ་པོ་ཉན་སྒྲ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་འཆད་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་རྒྱུ་བཞག་མེད་པའི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཉན་པ་པོ་ཉན་སྒྲ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་འཆད་སྒྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ངག་འདི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་རྒྱན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་དེ་ངག་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཆད་མས་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་

དགོས་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་བླངས་སོ། །ཙུ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་
 རྣམས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ལ་སོམས་གིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །བསྟན་བཅོས་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་དེ་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 སྐུ་བ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ལྷ་སྐུ་གྱི་
 རྣ་བ་དེ་ལྷ་སྐུ་དུ་ཐལ། ལྷ་སྐུ་གྱི་རྣ་རྒྱན་དེ་ལྷ་སྐུ་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་
 གྱི་དགོས་པའི་མཆོན་ཉིད། རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ཞེས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་སྲུ་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འགོག་
 བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་བྱུང་སྟེ།
 རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དགོས་པའི་དགོས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་ཆོག་ལམ་དེ་རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་ཉིད་དགོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །
 རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་
 སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་
 བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྒྱན་གྱི་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བདེ་ལེགས་དང་། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་རྣམས་
 སོ། །འབྲེལ་པ་ནི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་མཐར་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཐུག་གི་དགོས་པ་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་འདི་བསྟན་ཆོས་སྟོད་བཅུ་ནི། ལོ་ལྔ་བ་དཔོན་སྟོབ་
གསུམ་ནི་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་བཞེད་དེ། འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྟབ་པའི་སྟོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་གྲུའི་པས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་
སྦྱིན་པ་སོགས་བཅུ་ལ་བཞེད། ཡར་ནི། རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་བཞེད་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཆོས་སྟོད་བཅུའི་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་
པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས། གཉིས་པ་
ལ་ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་སོགས་བཅུ་པོ་དེས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པར་བསྟུས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅུ་བར། ཆོས་སྟོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་
དོན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
གསུམ་པ་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་སྟབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་
བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམ་བཅའ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་པའི་ལམ་དེ་རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་འཛོག་པ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱན་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞག་པའི་རིམ་གྱིས་
ཉིད་དགོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
བཅུ་པོ་དེ་སྟབ་པའི་སྟོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྟབ་པའི་སྟོད་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་
སོགས་པ་སྟབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །ཤེས་རབ་ལ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་པའི་སྟུང་སྟེ།

ཤེས་རབ་ལ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་།
མཆོན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསེར་ཕྱེད་པ་ན་རེ། སྟོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་ན་སྦྱིན་པའི་
ཡར་ཕྱིན་ཡིན་ན་སྦྱིན་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

བྱ་བ་ནི། གང་ལམ་པ་འདི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་དང་རོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་གྲུང་དེ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྷ་ཆར་
 ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲིགས་སྤང་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོ་དང་
 གལ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུན་འགྲེལ་པར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་གལ་པའོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཤལ་པ་ནི་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མི་རུང་ལ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་
 གལ་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འགྱུབ་སྟེ། མི་ཤལ་པས་མིའི་གོ་ཚེད་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ལུགས་
 དང་པོ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཇུག་
 འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་ལུང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིན་པའི་
 གལ་ཕྱིན་དང་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་མིན་པར་
 ཐལ། འཇུག་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་ཤེས་རབ་གཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ལ། བཀ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཚོས་ཅན། སང་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཤལ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། །དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པལ་ལ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་
 ཕྱིན་ཤལ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད། གལ་པ་ནི་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཡང་དེར་ཐལ། ལུང་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གསུམ་
 ཆར་ཁས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་ཡང་ཞེས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་

གྱི་མ་མཐའ་ས་དང་པོ་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཐེག་དམན་ལ་ཤེར་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། བཤད་སྒྱུར་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། །ལ་རོལ་སྤྱོད་དུག་མིང་ཡང་
མེད། །བཅོམ་ལྡན་ཉག་གཅིག་ཡ་རོལ་སྤྱོད། །དུག་གི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སློབ་ལམ་ན་ཤེར་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་ཡང་སྤྱོད་དུག་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། དེར་ས་བརྩུ་པོ་རེ་རེ་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱོད་དུག་རེ་རེ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་
པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། དེར་ཡང་སྤྱོད་རེ་རེ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། དེར་ཡང་སྤྱོད་དང་པོ་ལྟ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་
ཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུལ། །བསམ་
གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། །བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་མེད་
ནི། །ས་བརྩུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱོད་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་།
སྤྱོད་པ་ལས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཡ་རོལ་སྤྱོད་ལྟ་ནི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་
རིག་པ་རྒྱས་མ་ཡིན། །གང་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བློན་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་མིག་རྟོན་འགྲུར་
ཞིང་འདི་ཡི་མིང་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེན། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་
རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་
དེར་ཐལ། དེར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་གཉིས་ལ་རྟོག་
དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ། སློབ་
ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྩུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཉམས་ལེན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ལ། སློབ་ལམ་དུ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟར་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས་འོག་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སློ་
གང་ཞིག་ ཁྲིད་ཞིའི་ཡ་རོལ་ཏུ་སོན་པའམ་སོན་བྱེད་གང་རུང་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ དེ་གང་
ཞིག་ ཁྲིད་ཞིའི་ཡ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བེར་ན། དང་པོ་ནི། སློབ་

ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་བཀག་ཟིན་ལ། གཉིས་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། སྒོ་
 དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་རྣམ་པ་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་པས་ཉན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་
 དངོས་པས་ཉན་པས་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་འདིའི་སྐབས་
 གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆར་ཡུམ་དེ་ལ་བྱུག་འཆ་ལ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། ཡུམ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོན་ཅིང་།
 དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཅིས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྒྱིར་ཡུམ་དང་ཤེར་
 ཕྱིན་གཅིག་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྒྲ་མ་རང་སྤྲས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཆ་
 རས་སྒྲོབ་ལམ་ན་ཡང་མཆོད་ཉིད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་
 པས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྒྲ་མཇུག་པའི་གཞི་ནི་གཅིག་སྟེ། གཞུང་
 ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 སྐབས་འདིའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེས་ཕྱིན་མཆོད་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྲས་བསྤྲས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་བྱུག་དང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 བོ། སྒྲ་མ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེ་བརྟེན་བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་
 པའི་དགོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྒྲ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་མཆོད་ཉིད་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར། ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་སོགས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་
 ཡིན་ཡང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆོད་ཉིད། ཆོས་རབ་རྣམ་
 འབྱེད་གྱི་སྒྲོ་གང་ཞིག ཁྲིད་ཞིའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་ན་ཆོག་དང་དག་གི་ཆོགས་གྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་
 མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་འོ། །དེ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡི་ཤེས་
དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཟུགས་ཅན་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་
ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྟེ། གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་
གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། སྟིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་མཐའ་གཞོན་ལུས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཡིན་ན་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
ན། སྤྱིད་ཞིའི་ལ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་འདས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །
ཤེས་པའི་སྐབས་སུ།

རྣམ་ཀླན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ས་
མཆོམས་ལ་དབྱད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པ་དགག། ཆོགས་སྟོར་ན་ལམ་ཤེས་
ཡོད་པ་དགག། །མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་འཛོག་པ་དགག། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
མཁྱེན་གསུམ་འཛོག་ཆུལ་གཞན་དགག་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་པ་དེས་རང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་དགོད་པར་མཛད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་ཀླན་མཁྱེན་པའི་ཆུལ་ལ་ནི། །
བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
ངེས་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ། འབྲུལ་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབ་

པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པར་འཛོམས་པ་ཡོད་པར་བཤམ། སྒྲོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །
 ལམ་ཤེས་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྲེ་རུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། ཐེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཤམ། མཐུན་
 རྒྱུན་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྒྲེད། རྒྱ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྲེ་
 པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་ལམ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་ཙམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤམ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་
 སེམས་བསྒྲེད་པར་བཤམ། ལམ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་གི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འོ་ན་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྒྲེ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཤམ།
 འགལ་རྒྱུན་མཐོང་སྤངས་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བཤམ། མཐུན་རྒྱུན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས།
 རྒྱ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། ཡང་ལམ་ཤེས་
 གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་བཤམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ན་ལམ་ཤེས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ན་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་བཤམ། དེ་ན་ལམ་
 ཤེས་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ན་ལམ་ཤེས་ཡོད་དོ་ཞེ་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་
 དངོས་སུ་སྒྲེ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཤམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་དངོས་སུ་སྒྲེ་པའི་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ན་ལམ་གསུམ་རྟོག་
 བཤམ་མ་འབྲུལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་བཤམ། དེར་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཤོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་
 དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུངས་སུ་མཛད་ནས། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་ལམ་གསུམ་རྟོག་བཤམ་
 མ་འབྲུལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བྱུང་གེ་གཉིས་ན་རེ།

གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང་། ལུས་རྣམ་
གཞག་ཏུ། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཁྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
རྣམས་ཀྱི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། ཁྱེད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་
ལམ། ཁྱེད་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྫོགས་
སྒྲིབ་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཐལ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིས་པར་འབྱུང་བ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་དང་། སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཁོ་
ནའི་རྟོགས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སོ་བཞི་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་རྟོགས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །
སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཙུང་དགྲ་དག་ཏུ་བཞེད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཉིད་ནི་གཉིས་
སུ་ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་ལས་འདའ་
བར་འདོད་པ་རྣམས་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་བཅས་
པ་དང་། ཡུང་པོ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་འབྲས་
ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་རོལ་ལ་རོལ་ཞེས་པ་འདི་གཞི་ཤེས་སྟོན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །
བཞི་པ་ལ། ལོ་ཆེན་ན་རེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་
མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་སའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་
གཞི་ཤེས་དེས་གཞི་ཁོ་ན་ཤེས་ལམ་དང་རྣམ་པ་མི་ཤེས། སངས་རྒྱས་སའི་ལམ་ཤེས་དེས་གཞི་

དང་རྣམ་པ་མི་ཤེས་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཨར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་དེས་གཞི་ཤེས་
 སམ་མི་ཤེས་ཤེས་ན་གཞི་ཤེས་སུ་འགྱུར། མི་ཤེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟེན་པ་རྣམ་པ་མི་ཤེས་
 བར་ཐལ། རྟེན་གཞི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་
 གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། ཞེས་པ་དང་འགལ། སངས་རྒྱུས་སའི་གཞི་ཤེས་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་རྟོག་
 མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེས་རྟོག་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན།
 རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནམ། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེས་
 འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞི་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྤང་བར་ཐལ། གཞི་
 ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་
 བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་དང་བདག་གཅིག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཤེས་པར་
 ཐལ། དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ལྱབ་སྟེ། སྤང་ཡང་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། རྟགས་
 མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ལ་རང་ཡུལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་བརྟན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཁ་ཅིག །སངས་
 རྒྱུས་འཕགས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་སུ་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 མ་ལྱབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཞི་ཤེས་ན། དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ལྱབ་པ་བྱུང་བེད། སངས་
 རྒྱུས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་མིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་མིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་
 གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྟོན་ས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་ལམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏོན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཉམས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་
བུག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། དྲན་པ་ཉི་ཤེས་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
ལམ་རྣམས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ནི་གོང་གི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཁས་བླངས།
ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས་
ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། དྲན་པ་ཉི་ཤེས་གཞག་ཡིན་ན།
དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
སའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལ་ཆེན་གྱི་བཞེད་
པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དམིགས་པ་
ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། དམིགས་པ་ལམ་གསུམ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཁོ་ནར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། དམིགས་པ་གཞིའི་རིགས་མ་ལུས་པ། རྣམ་པ་སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཁོ་ནར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སངས་
རྒྱས་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་གཞི་ཤེས་དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
ཁས་བླངས་དང་འགལ་ལོ། །རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་
དང་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀར་

འདོད་ན། གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་ཁས་སྦྲངས་དང་འགལ་ལོ། །བྱ་ན་རེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་
 པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པ། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཤིང་རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྲངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་
 བྱེད་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པ། གཞི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་སྦྲངས་རྟོགས་ཉི་ཆོ་
 བར་གྱུར་པ་ཞེས་བཞག་ནས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཐལ། དེའི་མཆན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྦྱོར་བཞི་དང་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སུ་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ནི་འདོད་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །མི་འཐད་དེ།
 འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བཞི་དེ་ལམ་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལམ་ཤེས་མིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆན་
 ཉིད་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པ་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་སོ་
 སོ་ལ་འཛོག་པ་བཀག་ཟེར་ན། །དར་ཁྲིག་པ་ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཅུ་མངོན་
 སུམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག །བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་
 མ་ལུས་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། །ཁ་ཅིག་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་དེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 དེས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་ས་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་བ་

མིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་
ན། སློབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
བ་དང་། སློབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་ནི་
མཐའ་གཞོན་རྣམས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་
ན་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། ཡང་རྟགས་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་
པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་སྙིང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁ་
ཅིག །གཞི་བདེན་སྙིང་སྒྲོམ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་
སྙད་བྱེད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་
སྐད་རང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤོའ། །འོ་ན་སེམས་གཟུ་བོར་གནས་པར་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག །
ཁྱེད་རང་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་
རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ལུས་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྣམས་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་བྱབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ལུས་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྣམས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་དེ་རྣམས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྲ་མའི་གཏན་
ཆོགས་སྐྱབས་ཤིག་བྱས་པས་སྤྲ་མའི་རྟགས་དེར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་
དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱི་མ་ཡང་དེར་ཐལ། བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། ཡང་སྤྲ་མའི་རྟགས་དེར་
ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མིན་པའི་བྱིར། རྣམ་

ཏྲགས་མཚན་མས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་དེ་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་
 ཏུ་བསྐྱུན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་བསྐྱུན་པས་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ལུས་པ་སྟོ་ཡུལ་ཏུ་འཆར་བུས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
 འདོད་ན། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མི་
 དམིགས་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་གསལ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 དེས་དེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། །དེས་དེ་མི་དམིགས་པར་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་མ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྐྱ་མ་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གིས། །རྣམ་པ་མི་
 དམིགས་སྟོན་ན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་འཕགས་
 གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པས་
 རྩབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མི་
 དམིགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་
 སྟོར་ལམ་ཡིན་ན། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་རྩབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་པའི་སྟོན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པའི་སྟོར་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་པའི་སྟོན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པའི་སྟོར་ལམ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོབ་ལམ་ན་བདེན་
 གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་སྦྱིན་པའི་འཁོར་
 གསུམ་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་
 བཤད། །ཅེས་སོ། །ཡང་སྟོབ་ལམ་ན་མཉམ་རྒྱུ་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོབ་
 ལམ་ན་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་པར་ཕྱིན་དྲུག་ཕྱན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱིད་མཐའ་འཁོག་བུས་གྱི་ཤེས་རབ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་

པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེས་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་ལ་ཞི་མཐའ་འགོག་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཡང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་
སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྣ་མ་དེར་ཐལ། འབྲུག་པར། འགོ་བ་གཡོ་བ་རྒྱ་ཡི་ནང་གི་རྒྱ་བ་
ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་
ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བྱི་མར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅི་སྟེ།
ཡང་གཞི་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་
སྟོན་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་ལ་སོགས་ལ་རང་འཛིན་མེད། །ཅིས་པའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོགས་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་
ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ། རྣམ་མཁུན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག །ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། རི་སྟོན་
བ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གཉིས། བསྟན་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཁུན་
པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་
རྣམ་ཀུན་མཁུན་པ་ཉིད། ཅིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ནི། རབ་འབྱོར་རྣམ་
པ་གང་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ། དབྱེ་
ན་འབྲས་བུའི་ལམ་ཤེས་དང་། རྒྱུའི་ལམ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
ལམ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་དོ། །
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཞི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་
པ། དབྱེ་ན་འབྲས་བུའི་གཞི་ཤེས་དང་། རྒྱུའི་གཞི་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སའི་

གཞི་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་གཉིས།
དང་པོ་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སའི་ལམ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་སོགས་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སའི་གཞི་ཤེས་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་
འདོད་པ་དེ་དག་གིས་སྐབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་བརྗོད་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པར་ཟད་དོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་སུ་བཞེད་དེ། ཉིར་སྒྲུང་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི། སེམས་ནི་རྣམ་
པར་རིག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དོན་གསལ་
ལས། སེམས་བྱུང་མིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཀོད་ནས་
བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སེམས་བྱུང་ལ་བཞེད་དེ།
བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་མཚོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་
དང་། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཡོན་
ཏན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །
ཤུནྟེ་པས། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་དེ། དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་
དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་ཡིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བས་ན་
སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལ་བཤད་ན་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པས་ན་
སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ན། སེམས་བྱུང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀས་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་དོན་མི་འདོར་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་ན་སེམས་
བསྐྱེད་མིན་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་བ་
ད་ལྟ་ཁས་སྐྱེད་པའི་དོན་དེ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་མིན་དགོས་ན།

སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་འདོར་བ་བྱུང་ཅེས་འབྱུང་དམ། ཐོགས་
མེད་སྒྲ་མཆོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་མིན་དགོས་པ་བྱུང་ཅེས་
འབྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲ་དོན་འདོར་བར་ཐལ།
དེ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལྷགས་ལ་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག གཞན་དོན་
ལུན་ཚྲིགས་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོར་སྤང་ཞིང་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་
པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ལུན་རེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
མེད་པར་ཐལ། ཁྱིད་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས་རང་
ལྷགས་ལ། གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གང་ཞིག གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་
དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའོ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དོན་
དུ་རྫོགས་བྱང་འདོད་པར་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག ཁ་དང་པོའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྒྱན་
ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། ཁསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚྲིགས་རབ་བསལས། །
ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱེ་བྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་
ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་ལས། དོན་གཉིས་
ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཁ་དང་པོའི་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་དང་རྫོགས་
བྱང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བར་ཐལ། འདོད་ན།
མཐར་ཐུག་དབྱུང་པའི་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། སྐྱིན་པའི་ཡར་བྱིན་དང་

མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ས་དང་པོའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པར་ཐལ། སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷན་པ་
 ཁས། འདོད་ན། ལྷ་མ་བཞིན་བསྐྱེདོ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ་པར་
 བྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་པར་བྱིན་ལྷ་ལྷ་ཆོང་བར་བསྐྱེས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གཞག་པ་
 ལ། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ།
 གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་
 གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཟེར། འོ་ན་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་དོན་དེ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་
 དམིགས་པའི་སློ་དེ་རྒྱུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལ་བྱེད་དམ། སློ་དེ་ལས་སྤྲར་ལྷོག་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་སློ་རྒྱུན་རིང་དུ་
 གོམས་པར་བྱས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སློ་དེ་རྒྱུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། བྱི་མ་ལྟར་ན།
 གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་སློ་དེ་ལས་
 སྤྲར་ལྷོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། ལྷ་བྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སོ། །
 འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །
 གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པའི་སློ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་ཕྱིར་བ་ཐོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པའི་སློ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་སློ་ཆོས་ཅན་དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་འཁོར་གསུམ་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་
སྐྱེས་བུའི་རྒྱད་ཀྱི་དཀར་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་ལ་གཞན་དག་
ན་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གཙོ་
བོ་རྣམ་རིག་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
བསྐྱེད་པའི་གོགས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་སྡེ་མ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་ཞུགས་སྐྱེས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འོག་ས་མཚམས་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྤར་ལྟར་གཞག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་བྱུང་པ་ལ་བུ་སྟོན་གྱི་
བཞེད་པ་ལྟར་སྟོན་སྟོང་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་གཞན་དོན་དུ་རང་གཞན་གང་རུང་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་
འདོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་འདོད་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་
ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེ་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤར་བཞིན་
བསྐྱེད་ཞེས། འོངས་སྐྱུ་ཡིན་ན་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཞུགས་སྐྱུ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་

ཡིན་ན་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱོར་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 དེ་ཞིག་ཁས་སྤངས། ཤར་སྟོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིལ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཞིག་ཁས་སྤངས། དེ་ཚུལ་ཅན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 བྱང་བའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཚུལ་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ལུབ་སྟོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིལ་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། མ་བྱུང་ན་སྒྲིལ་མ་ལྟར་བསྐྱེད། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མོས་པས་སྒྱུད་པ། ལྷག་བསམ་དག་པ། རྣམ་པར་
 སྒྲིབ་པ། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞེད། །དཔེའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ས་ལྟ་བུ་ནས་
 སྒྲིབ་ལྟ་བུའི་བར་ཉེར་གཉིས། གྲོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་ནས་ཚོས་སྒྲི་
 དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ཉེར་གཉིས། ཚོས་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ཚོས་
 དཀའ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོགས་ཉེར་གཉིས། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་ན། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་
 ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་
 པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། བྱང་སེམས་སོ་སྒྲེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞེད་དེ།
 དེས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར། སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ།
 འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་ཟིན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལྟར་གི་དབང་གིས་རན་སོང་དུ་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
སྟོབས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འབྲིས་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །
ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བརྗེ་ཏེ་ཤེས་གྲགས་ན་རེ། སྟོན་སེམས་བྱང་སེམས་གྱི་ཚོགས་ལམ་
ཁོ་ན་དང་། འཇུག་སེམས་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོར་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། འདུན་
སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྟོན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱའི་སེམས་
དག་ནི། །བརྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་
ན་འཇུག་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཆོས་སྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཁ་ཅིག །ཆོས་བཤེས་གྱི་ཆོག་གསལ་ལས། ཆོགས་མ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་
ཅད་སྟོན་སེམས་དང་། ཆོགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་སེམས་ལ་ཆོག་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ་པས། སྟོན་འཇུག་གཉིས་གྱི་ཆོག་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཕྱག་
ལེན་སྤྲ་རབས་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ། དེ་
གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག །བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་
གྲོགས་གྱིས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཟིན་པ་ཡིན་ལ། ས་མཚམས་ལ་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
རྒྱུད་ལོ་ན་དང་། ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་ཡོད་དེ། ལྟ་དབང་སྟོས་མཛད་
པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་འབྲེལ་པར། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་ནས་སྟོན་ལྟ་བུའི་བར་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་
པས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་
སྐྱབ་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སྟོན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཟིན་པའི་སྟོན་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་སེམས་ཡོད་པ་བྱད།

ཡང་སངས་རྒྱལ་ས་ན་འཇུག་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་སྤྱིན་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པའོན། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆད་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་འཇུག་
 སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། དེ་དེར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་
 དོན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་ན། འཇུག་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྤྱིན་སེམས་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་ཐལ། སྤྱིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཐེག་ཆེན་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་སྦྱོར་ན། ས་དང་པོའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 འཇུག་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འཇུག་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་དུག་པོ་གང་རུང་གིས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་བ། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱིད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་ཀྱིས་མ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་། དེས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཛོག་དགོས་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ནས་ས་བརྩ་
རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མིན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མེད་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྟོན་འཇུག་གཉིས་པོ་ཀྱན་ཚོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་
ནི་རི་བོར་གི་ཅལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག ཐེག་
ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ན།
སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་
གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ནི། གསུང་རབ་
ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསལ་ལས། དེ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟོན་པ་ཅམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བླང་བར་མ་བྱས་སོ་ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས།
བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་བྱ་སྟོན་པའི་སེམས་དང་། བྱང་རྒྱུ་བྱ་ཆས་
པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བཡི། ཁྱེ་བྲག་རི་ལྟར་
ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། ཁྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། སྟོམ་རིམ་ལས། དང་བོར་ཁོ་ན་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉིར་བ་དེ་ནི་སྟོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྟོམ་པ་བླངས་
པ་ནས་གཟུང་སྟེ། ཆོགས་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
ལ། འབྲི་རྒྱུད་བ་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་
གོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཐེག་ཆེན་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་

བསྐྱེད་གང་ཞིག། བཟུང་ཆེན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་མ་
གྲུབ་དྲིས་ནས། ཕྱི་མ་ཆོས་ཕན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བསྐྱེད་བོ། །རིགས་པ་འདིས་གང་ཞིག་ཡོད་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་གིས་དང་པོར་གཟུང་བའི་
ཆོས་ཕན་དེ་ཆོས་ཕན། བཟུང་ཆེན་གྱི་སྤྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐུག། དེ་ཁྱོད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོར་རྩ་ཆོས་ཕན་དུ་གཟུང་ནས། བསལ་བ་དེ་མིན་པར་ཐུག། མིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གང་མ་གྲུབ་དྲིས་ནས། དང་པོ་དངོས་འགལ། ཕྱི་མ་ཆོས་ཕན་གྱི་སྤྲེང་དུ་
སྐྱེད་བོ། །ཚུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་
ཕན་དུ་གཟུང་ནས་རྟགས་དེར་ཐུག། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རིགས་པ་འདིས་འདི་འདྲའི་
རིགས་ཕན་སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག། འོ་ན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་རྟགས་
པའི་བཟུང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རགས་པ་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་བཟུང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར་ན།
ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཟུང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཕན། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་ཐུག། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟུང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟུང་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པའི་སྦྱོབས་ལས་བྱུང་བའི་བཟུང་ཆེན་སྤྲོན་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཕན། དེར་ཐུག། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་གཉིས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དོན་དམ་བདེན་པ་འཛིན་སྤངས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་
བཟུང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཆོས་ཕན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐུག། མཆོན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རི་སྤྲོད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཕན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
ཐུག། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱེད་པའི་བཟུང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བཞི་པ་ས་མཆོས་ལ། དགག་གཞག་གཉིས། དང་

པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་མཐའ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག། །ཡ་མཐའ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག། །བར་ལ་
འབྲུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག །ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། །འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་གཞག་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ན། །ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། །འདོད་
ན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །དྲི་ཀའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་པར་
སྤྲོའོ། །འོ་ན་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་སྐྱེས་ན། །འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། །མ་
བྱ་བ་ན། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་
འཆད་པའི་གཞུང་དུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
ན། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་
ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། །བྱ་བ་པ་ཁས། །མ་གྲུབ་ན། །དེར་ཐལ།
དྲི་ཀ་ལས། །དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་
ལས་ཉམས་ནས་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
རེད་མདའ་བ་ན་རེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། །དེ་ན་སྟོན་འཇུག་གང་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་གཞུང་གང་ལས་
ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་པར་བཤད་
པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་རྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་རོ། །
འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱིབ་པ་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། །ཚས་སྐྱེད་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། །དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། །སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཅུ་
དགུ་པོ་དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མིན་པར་ཐལ། །དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་བྱ་བ་
གཉིས་ཀ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་རྟེ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། །འདིར་ངས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་

ཐ་བ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པའི་རྒྱ་བས་སུ། གདམས་པ་ག་གི་མཚན་གཞི།

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

མཚན་ཉིད། ཉན་པའི་ས་མཚམས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །གདམས་ངག་ཡིན་ན་
ངག་ཡིན་པས་མ་བྱེད། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་དེ་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ། གདམས་ངག་སྟོན་ན་སྒྲ་བཅས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་དགོས་པར་ཐལ། གདམས་ངག་ཡིན་
ན་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་སྟོན་ན་སྒྲ་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དགོས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་དགོས་ཉ། སྐབས་འདིར་
དངོས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་གདམས་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་སྟོན་ན་སྒྲ་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དགོས་པ་ཐལ། ལུང་འབོགས་ན་སྒྲ་བཅས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་ལུང་འབོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
གདམས་ངག་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མི་དགོས་ཉ། སྒྲིབ་དང་ཞེས་པའི་རྒྱན་ཆོག་དེ་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་
གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་དང་ཞེས་པའི་རྒྱན་ཆོག་དེ་སྒྲིབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མེད་ཉགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་
གདམས་ངག་ཡིན་ན་ངག་ཡིན་དགོས་ཉ། ཆོས་བཞེས་ཀྱིས་འདོམས་པ་ཡང་དག་འདི་ཡིན་ལ།
གདམས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའང་འདི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདམས་ངག་གོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་

གདམས་ངག་གོ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་ལུང་འདོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་
 ཞེས་སོ། །ཡང་གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་གདམས་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་
 དོན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ན་གདམས་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་
 ཡིན་ན་ལུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་ རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
 པ་ཞེས་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ངག་རྒྱུ་དག་ཅེས་དང་། གདུལ་བྱ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་ངག་རྒྱུ་དག་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལས་འཛིན་ན། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་དེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱུ་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་ནི། མ་ངེས་རྒྱུ་ལས་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །
 ཞེས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ངག་རྒྱུ་དག་ །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས།
 ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་སོགས་བཅུ། བསྟན་
 རྒྱུ་ལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས།
 འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཉི་མུང་ལས། ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་
 ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཐེག་རབ་ཀྱི་ལ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ལ་བཅུ་པོ་གང་ལ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པས་བསྐྱམ་
པར་བགྱིའོང་། དེ་ནས་ཕྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་
བགྱིས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག བྲེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཉན་
པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། ཁངས་རྒྱས་རྒྱམས་ལ་ཞིག་ནས་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེ་རྟེན་པར་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་རོ། །
འོ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ཉན་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདམས་ངག་ཉན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ཉན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདམས་ངག་ཉན་པ་མེད་པར་ཐལ།
རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། རང་ལུགས་ནི། མ་མཐའ་ལམ་མ་
ཞུགས་ནས་ས་བཅའི་བར་དུ་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཡོད་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་དེ། སློབ་ལམ་ན་མཉམ་གཞག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གདམས་
ངག་ཉན་པ་ཡོད་ན། འཆད་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས། དེས་གཞན་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པར་ཐལ་
ལོ། ཁ་ཅིག སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་གདམས་ངག་ཉན་པ་མེད་དེ། དེ་སློབ་དཔོན་
གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ།
བཞི། བྱང་སེམས་དེ་དང་པོ་སྤུལ་སྤྱར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་སྟོ་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ།
དང་པོར་ལོངས་སྤྱར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་
བསྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ ཀྱི་རབ་ ཏུ་དེའི་ལ་ ཞེས་ པའི་སྐབས་ ལ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་

དབྱང་པ་ལ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་། བྱེ་བའི་དོན། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི་ལས། དང་
 བོ་ནི། ཁ་ཅིག །དབྱེ་གཞི་མེད་དེ། བདེན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱེར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 དབྱེ་གཞི་མེད་པའི་དབྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱེར་རོ། ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་མིན་ཏེ། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་བྱེར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་མིན་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཡལ་ནས་ཉོན་པས་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །བདེན་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོང་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱེར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་
 ཅམ་མམ། ཆོས་ཅམ་ཤེས་བྱ་ཅམ་དབྱེ་གཞིར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་པ་ལ་སྒྲིན་བཞི།
 གཅིག་པ་ལ་སྒྲིན་བཞི་གསུངས་པའི། དང་བོ་ནི། དོན་དམ་སྣང་བའི་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དོན་དམ་ཉོན་པས་སྣང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཀུན་རྫོང་རིགས་པས་མ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའོ། །དང་བོ་གསུམ་ཉོན་པས་སྒྲ་ལ།
 བྱེ་མའི་དོན་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ན། དོན་དམ་ཉོན་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་
 པས། ཀུན་རྫོང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ། དོན་དམ་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་བྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 གཅིག་པ་ལ་སྒྲིན་བཞི་ནི། ཀུན་རྫོང་མཐོང་བས་དོན་དམ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་
 ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བ་ལྟར། དོན་དམ་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་ལས་ལོགས་སུ་དོན་དམ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་བཅའ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོས་བཅས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ།
 དོན་དམ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་བོད་ཁ་ཅིག །
 རོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ལྷོག་པ་གཅིག་ལ་སྒྲིན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་
 ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོང་ལས་ནི་ཐ་དད་པ། །དེ་ཉིད་དམིགས་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་
མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་
ཐ་དད་པ་རྟོག་གེ་བའི་བད་ཆད་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདིར་མི་རུང་ལ། བྱས་མི་རྟག་ལྟར་རོ་བོ་
གཅིག་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་སྟེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆོ། རོན་དམ་ཡང་སྟེ་འགག་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། རོན་དམ་ལ་རོ་བོ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རིག་པས་བཅའ་ན་མི་རྟོན་པ་ཙམ།
རོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་གནས་རྒྱུ་
སེམས་པའི་རིག་རོར་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྟངས་དུ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་
དད་ཡིན་ཏེ། སྟངས་བའི་དངོས་པོ་རེ་མེད་སྟངས་དུ་ཡང་སྟངས་ཙམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། དེ་ཉིད་རིག་པས་
བཅའ་བ་ན་མི་རྟོན་པ་ཉིད་དེར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་
བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་རོན་
དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་རྟོན་པའི་རྟོན་དོན་གང་ཞིག །
ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མར་སོང་བ་དང་། རིག་ཤེས་ཆད་མས་
རྟོན་པའི་རྟོན་དོན་གང་ཞིག །རིག་ཤེས་ཆད་མ་དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་རིག་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བར་
འཛོག་ཅིང་། ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་རྟོན་པའི་རྟོན་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ།
བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་རྟོན་པའི་རྟོན་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུའོ། འོ་ན་བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་
སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཙན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་
གྲུབ་ན། རེ་ཞིག་ཁས་སྤངས་སོ། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཙན། ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་
ཏེ་ཆད་མར་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་ན་དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་རིག་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བ་གང་རུང་
གང་ཞིག ཕྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེར་ཐལ། བྱོད་དེའི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཙན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་སྤངས་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཐ་སྟངས་པའི་
ཆད་མས་རྟོན་པའི་རྟོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོན་སུམ་དེ་རྗེས་

དཔག་ལ་ལྷོས་ཉེ་མངོན་སུམ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་ཤེས་ཚད་མ་དེ་ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་
 ཡིན་དེ་ཉིད་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྒྲུབས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དེ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་དངོས་རྟགས་
 ཀྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་།
 རང་མངོན་སུམ་རྟགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་རྩལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་བྱ་གང་
 ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པས་རྟགས་བྱ་མིན་པ་ཞེན། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་དེས་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། ཟུར་
 ཕྱི་མར་ཐལ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་མིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་དངོས་རྟགས་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲུང་རུང་གི་སྒྲོས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་དང་། རང་དངོས་རྟགས་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲུང་རུང་གི་སྒྲོས་
 པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ཞེས་ཟེར་ན། རི་བོང་རྩ་ཚོས་ཅན། འོན་
 དམ་བདེན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རང་དངོས་རྟགས་ཀྱི་
 ཚད་མས་སྒྲུང་རུང་གི་སྒྲོས་པ་རི་བོང་གི་རྩ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པར་
 སྒྲུབས་ཤིག །ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་ཅན་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་པའི་རིག་འོར་མི་བསྐྱུ་བ། ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག །འོན་དམ་སེམས་པའི་རིག་འོར་མི་བསྐྱུ་
 བ་ཞེས་ཟེར་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོང་འོར་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། ལྷག་མ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོགས་ཤིག་རྣམ་པར་གཞག །ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མར་ཐལ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དབྱེད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བའི་བཞེད་པ་ནི། མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་གཟུང་
བྱ་དང་། མཐོང་བ་རླུན་པའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ། འཇུག་པར། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་
རླུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་
གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རླུན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་བོད་ཁ་ཅིག །རིག་ཤེས་ཚད་མ་ལ་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་
ཏེ། །རིག་ཤེས་ཚད་མ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་བརྟེན་ཆ་ཡིན་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་
ཅིང་། །ཁས་ལེན་ན་ཡང་དེ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་མིན་པས་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ལྟའི་བཞེད་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་པའི་སློའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། དེ་ལས་
འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རོན་དམ་སློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །སློ་ནི་ཀྱན་
རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོའི་བཞེད་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་པའི་
ཐ་སྣང་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དེ་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མདོ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
གང་ཞེན། རི་སྟེད་འཛིན་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྟན་དང་། བརྟ་
བསྟན་པ་དག་གོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་
སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེད་སྤྱུ་མཛད་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས། དེ་
གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། སློ་བུར་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་
དུག་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ནི་ཡུལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་
ཡིན་ཅིང་། སློ་བུར་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་དུག་ནི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
དང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ནི་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་སྣང་ལོག་ཀྱན་

རྫོག་དང་། རྟགས་ལོག་ཀྱན་རྫོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཟུ་ལ་ཚུར་བཏགས་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་བོ་ནི། སྤྱང་དུ་
 འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་བྱས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མིན་པ་ཡི། །
 ཀྱན་རྫོག་གི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །
 གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི། བཅ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཀྱན་ཏུ་རོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 རང་གི་རོ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་དེ་ལས་
 བསྐྱུས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལས་བསྐྱུས་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ།
 ཀྱན་རྫོག་བདེན་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀྱན་རྫོག་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པས་ན་
 ཀྱན་རྫོག་སྟེ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོག་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོག་དེའི་
 རོང་བདེན་པར་སྤང་བས་ན་བདེན་པ་སྟེ། དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། ཀྱན་རྫོག་
 བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲོ་དོན་ནི། དོན་
 དང་། དམ་པ་དང་། བདེན་པ་གསུམ་ནི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་
 འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་
 བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན།
 བདེན་པའི་སྒྲོ་ནི་མི་སྤྱི་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས།
 འདི་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་དེ། མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཚད་མ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་རི་ལྟར་ངེས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ན་བདེན་པར་གཞག་གོ། །

། རྟག་བསྐྱེད་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་སྤྱུངས་སྟེ།

སྤྱི་གཟུ་བསྐྱེད་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ། ཞེས་པའི་སྤྱུངས་སྟེ། བདེན་
 བཞིན་སྤྱི་བཤད་པ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

པ་བཞི་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གསུང་རབ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱག་
བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་བསྐྱོམས་པས་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་
པར་གཟིགས་པ་ལྟར་ཚད་མས་བྱུང་ཅིང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་
སོགས་པར་འཛིན་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཟག་བཅས་འབྲས་བསྐྱེས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཞེས་དང་། རང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། རང་རྒྱ་
ལས་ཉོན་གང་རུང་གི་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། མི་རྟག་པ་དང་།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་། རོན་གཞན་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། རོ་བོར་བྱུང་པའི་བདག་
མེད་པ་བཞིའི་ཚོགས་པ་ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་གསུམ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་མ་དོར་བའི་
བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་
དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་གང་ཞིག །འབྲས་བུས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གཉིས་པོ་དེར་ཐལ། རང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། དེ་འཕམ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་དེ་ཀུན་
འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པས་སྐྱག་ཀུན་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འཁོར་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
དེ་དེར་ཐལ། རོན་གཞན་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། རོ་བོར་བྱུང་པའི་བདག་མེད་པ་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱེས་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཞེས་དང་། རང་འབྲས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུང་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཞེས་དང་། རང་འབྲས་
སྐྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རྒྱུར་བྱུང་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་
རྒྱུན་བཞིའི་ཚོགས་རོན་ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ། མ་དག་པའི་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་འབྲས་སྐྱུ་བྱུང་

པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་གོང་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། རང་
 འབྲས་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ།
 རང་འབྲས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་མཆོན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེའི་གཞི་མཐུན་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་བདེན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ལ། ཟག་མེད་འབྲས་བསྐྱེད་དང་། རང་རྒྱ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བྲལ་
 འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཞེས་དང་། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱ་ལོ་མ། དེས་
 འབྱུང་བཞིའི་ཆོགས་དོན་ཞེས་གཞག་ནས། འགོག་པའི་སྐྱོད་ན་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱངས་པ། ཞི་བའི་
 དོན་ཉོན་མོངས་སྐྱངས་པ། བྱ་ལོ་མ་གྱི་དོན་འདི་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་གཞན་མེད་པ་ལ་བྱེད་
 ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་
 བདེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་སྐྱངས་པའི་སྐྱངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 སྐྱིབ་སྐྱངས་པའི་སྐྱངས་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་བདག་མེད་སྟོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 འདའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་སྟོན་པའི་བདག་མེད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ།
 ཉན་ཐོས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེ་མིན་པར་ཐལ། མཆོན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་འོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཉིད་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་ཡང་མིན། ཞིབ་ཡང་མིན། བྱ་ཚོམ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྟག་བསྐལ་སྤངས་པ་ཡང་མིན། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཡང་མིན། འདི་
ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་ཞེན་མེད་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སོ། །ལམ་བདེན་གྱི་
མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞེས་
དང་། ཟག་མེད་རྒྱད་བསྟུས་ཞེས་དང་། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་རིག་པ་བསྟུབ་པ་དེས་འབྲིན་
བཞིའི་ཚྷགས་དོན་ཞེས་བཞག་ནས། ལམ་གྱི་དོན་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
རིགས་པའི་དོན་མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུགས་འདི་ལ།
དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཚྷགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཤུག་ཐུབ་པ་ཚེས་ཅན། མཚོན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ཚེས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེ་མིན་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཡང་མིན་རིགས་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མིན། མ་རིག་པ་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིའི་
མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གང་རུང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཁོར་བས་བསྟུས་
པའི་ཕྱང་པོ་དང་། རང་འབྲས་སྟག་བདེན་གྱི་རྒྱུའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལས་ཉོན་གང་རུང་གིས་
བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་
སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བཏགས་འགོག་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ། མ་དག་པའི་སྟོད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་ནི་སྟག་བསྐལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བཀྲས་ལས། སྟག་བསྐལ་གྱི་
བདེན་པ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །
ཟག་བཅས་ཉེར་ལོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡང་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟག་
བསྐལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕྱང་པོ། ཞེས་སོ། །བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་ནི་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་

དབང་གིས་བྱུང་བའི་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེར་གནས་
 པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་ཞུས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེས་སྤྲུག་
 བདེན་མ་སྤངས་ཤིང་། ཕུང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 བཏུས་ལས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
 བྱུང་བའི་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པ་དེའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་གཙོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་ལ་ཡང་
 སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་
 སྤངས་པའི་སྤྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།
 མཛོད་ལས། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ་སོ་སོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། བརྟའི་འགོག་པ་དང་། དོན་དམ་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་དེའི་མཚན་
 གཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྤྲུམ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་དངོས་བཏགས་མ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་ནི་ལམ་བདེན་
 གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན། ལམ་གང་གིས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་དང་། འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 ལམ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་མཛོད་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་
 དེ་ཉིད་ལས། ལམ་ལྷ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྒྲོབ་པའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་།
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྤྲུམ་ན། དེ་ནི་
 ལམ་བདེན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼སངས་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་དག་ཅེས་ཡི་སྐབས་སུ།

སངས་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་དག་ །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྐབས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཞུང་བ། གནས་སྐབས་སྐབས་

གསུམ་དུ་གཞག་པ། མཐར་ཐུག་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པའི་
ལུགས། ཐེག་པ་སྤུང་མོང་པའི་ལུགས། ཐེག་ཆེན་སྤུང་མོང་མིན་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་། སྦྱིར་སངས་རྒྱུས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ།
དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་ལ། བྱི་མ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་དང་གཟུགས་
སྐྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་
དེ། སྦྱི་མ་ནི་བྱང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བྱི་མ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བརྟུ་གཉིས་ལ་ཡང་འཛོག་པའི་བྱིར། ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་དང་། དགེ་འདུན་
ལ་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱི་མ་ནི་ཐེག་དམན་སློབ་པ་འཕགས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་
བདེན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་བྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ལ་ཡང་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱུས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སློབ་པ་དང་
གཉིས་ཀ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་
འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐྱུ་གསུམ་དང་། ཆོས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་དང་། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ལ་འཛོག་སྟེ། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
སྤུང་དབང་དག་གི་སྐྱུ་གསུམ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། འོ་ན་བྱང་འཕགས་གང་དུ་གཏོགས་ཤི་ན། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར། བྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་རིའི་ལུང་ལས་དག་
བཅོམ་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཕྱག་བྱས་བྱིར། །འདི་དག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་
མིན། །སངས་རྒྱུས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ།
སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་མཛན་ཉིད། བོད་པ་ལ་ཆེར་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་
མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ཞེས་འཛོག་ཅིང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། རྒྱུད་སྦྱར། འདུས་མ་བྱས་
ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁའ་དང་བཙེ་དང་ལྷན་པར་ལྷན། །

རོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་དབྱེ་གཞི་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་བརྒྱད་དོ་ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་བོའི་རྟོག་པ་ལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་
 མཆོག་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེདོན་གཅིག་པ་ཡིན་པས། དག་པ་
 གཉིས་ལྷན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དང་། མཁྱེན་བརྟེན་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་འདུས་
 མ་བྱས་གྱི་སྐྱེདོན་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། འོ་ན་དེ་དང་
 རིམ་ལྷན་དོན་གཅིག་ཞེན། འདུས་མ་བྱས་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ནི། དེ་དག་རང་
 བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་རྣམ་ཀླན་རྣམ་དག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་མོ། །མཁྱེན་བརྟེན་ལྷན་པ་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དབྱེར་མེད་དུ་
 ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྒྱད་སྐར་ལྷན་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཐོབ་གྱུར་ཅེས་པའི་རྒྱས་བསྟན་
 ནོ། །མདོར་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འགོག་ལམ་དབྱེར་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་
 གཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་འགོག་ལམ་སོ་སོར་བྱེན་སྟེན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་གཞག་
 པ་ནི། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་
 ལྷན་པའི་འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་བུར་གི་བདེན་པ་ཞེན། བྱང་
 འཕགས་གྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། དག་གསལ་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་འགོག་བདེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་བུར་གི་བདེན་པ་
 ཞེན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་གནས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ལུགས་ནི། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་རྣམ་བྱང་གི་
བདེན་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲར། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་
ཐྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྱལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །
ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གའི་སྒྲོས་ལུ་བཞེར་རྟོག་པར་མི་རྩལ་བས་ན། བསམ་དུ་མེད་པ་
དང་། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུལ་བཞེན་མིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་
སྟེ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། རང་བཞེན་གྱིས་དག་པ། ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་གསལ་
བ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དབྱེ་གཞི་འགོག་ལམ་
གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲར། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་
སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། རི་ལྷ་བ་རིག་པ། རི་སྟེང་པ་རིག་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་སྟེ།
རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ། ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ། དམན་པའི་སྒྲིབ་
པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དབྱེ་གཞི་རིག་གྲོལ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །
ཅིའི་ཕྱིར། ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་འཆད་ཅེན། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མིན་པའི་དཀོན་མཆོག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་
པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་འཆད་ཅེན། དེ་ནི་སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གཞག་པའི་སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཡིན་
པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཛོན་
རྟོགས་རྒྱུ་ལས། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡང་དགེ་འདུན་དུ་བཤད་ནས། རྒྱུད་སྒྲར་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་འཆད་ཅེན། རྒྱུན་ལས་ནི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྒྱུད་
སྒྲར་ནི། སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་མ་
བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཤུག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་
ཡིན་པར་ཐལ། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་སྐབས་གསུམ་དུ་གཞག་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་སྐབས་སྐབས་གསུམ་དུ་གཞག་པ་ལ། དེས་ལེགས་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་
 གཞག་ཅེ་ན། དེ་ལ་དེར་དེས་ཏེ། དེས་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
 དེ་ལ་གསུམ་དུ་དེས་ལ་གསུམ་པོ་དེ་སྐབས་གནས་སུ་གཞག་པའི་ཕྱིར། འདི་རི་ལྷར་ཤེས་ཞེན།
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་གཞག་སྟེ། དེ་
 དག་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐེག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་གཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་
 རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་
 མཆོག་སྐབས་སུ་གཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་དགྲ་བཙུམ་འབྲས་གནས་དོན་དུ་
 གཉེར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གསུམ་པོས་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ན། ཐོབ་བྱའི་
 འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་གཞག་པས་འདི་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འགྲོའི་
 དོན་མི་གནས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ན་རང་
 རང་གི་འཛིགས་པ་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རེ་རེ་ཡང་
 གསུམ་ཀ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོར་གཞག་ཅེ་ན། སངས་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་
 བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་གཞག་སྟེ། ཏང་གཉིས་
 རྣམས་གྱི་མཆོག་དེ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་གཞག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་དེ་ཆོས་
 དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐབས་སུ་
 གཞག་སྟེ། ཆོགས་རྣམས་གྱི་མཆོག་དེ་དགེ་འདུན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་
 ཉིད་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟེན་པའི་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བས་རྒྱུའི་སྐབས་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་ཁོ་

ནར་མ་ངེས་ཏེ། དེས་ལེགས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
མཐར་ཐུག་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ལ། རྒྱུད་སྒྲར། སྤངས་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །
མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏུན་
གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་
ཡིན། རྩལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། སྤངས་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་
ལུང་གི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཚུ་བརྒྱལ་ཟིན་
པའི་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །
སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཤེད་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟིགས་ངོར་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
བར་སྤང་ཡང་། དོན་ལ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བས། དེར་སྤང་དང་དེར་སྤོང་ཆོགས་པ་
བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན་དེའི་དོན་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་དེར་
སྤང་བ་ལ་བྱེད་དམ། རྗེས་ཐོབ་ལ་དེར་སྤང་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་
པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བཤེད་པ་སྤང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲོབ་
པའི་རྗེས་ཐོབ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྤང་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་གེས་
པའི་སྒོ་ནས་དྲི་མ་སྒྲོང་བ་ལ་འབད་བ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་
ངོར་གྱིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་དེ་གྱིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
དེའི་ངོར་དེ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་གེས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་
གི་སྐྱབས་གནས་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཟིགས་ངོར་གྱིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་གྱིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་མིན་
པར་སྤང་ཡང་། དོན་ལ་དེ་དེ་ཡིན་པས་དེར་སྤང་དང་དེར་སྤོང་ཆོགས་པ་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁུབ་ཁས། གཞན་ཡང་། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དེ་
ལྟར་འཆད་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་འགལ་ཏེ། འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ལམ་ནི་འདུས་
བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཏོགས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན། གང་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་མི་བདེན་པ། གང་མི་
 བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ག་
 ལས། སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་ཏེ། འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེར་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྟུན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་ཏེ། མཐར་
 ཐུག་གི་དུས་སུ་མེད་པས། མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེའི་
 དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུ་འོ། །འོ་ན་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་བསྒྲུ་འོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། སློབ་པའི་ལམ་བདེན་
 ཆོས་ཅན། དེ་མིན་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་འགོག་བདེན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་
 ཐོབ་པས་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུད་སྒྲུབ། འདིར་འདུས་བྱས་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་བཞི་ལ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་སྤངས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འདུས་བྱས་མིན་པའི་
 རོན་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོ་ལ་དྲི་བར་བྱའོ། །མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རོན་ལ། སློབ་པའི་
 འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་ཏེ། ལམ་བདེན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པས།
 རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིགས་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རོན་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་
 སྐྱབས་གནས་མིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 ཕྱི་མའི་རོན་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲུ་འོ། །

། གཤི་དང་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟའི་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

གཤི་དང་། རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟའི་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱེན་ལྟའི་

རྒྱ། རོ་བོ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ལ་བྱམ་མོང་གི་རྒྱ་ནི་ཡར་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། མདོ་ལས།
མིག་ལྔ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་སྤྱད་པར་འདོད་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་སོ། །སོ་སོའི་རྒྱ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
པ་ནི་ཤའི་སྤྱན་གྱི་རྒྱ་དང་། མར་མེ་སོགས་སྤྱན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ནི་ལྷའི་སྤྱན་གྱི་རྒྱ་དང་།
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་རྒྱ་
དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་རྒྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་རྒྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་
དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །བདག་སྤྱོད་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན། བདག་སྤྱོད་བསམ་གཏན་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མར་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་རང་དང་རྒྱུད་ཆོད་
མཉམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་
པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཞེན། དང་པོ་གཉིས་ལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་
ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེ་གཉིས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་དང་། སྤྱོད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
གཉིས་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་པའི་གང་
ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ལ། ས་གཉིས་པའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འདོད་པར་མི་སྤྲིན་ཅིང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མི་འབྱུང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་དབྱང་པའི་གཞིའོ། །ཁོ་བོ་ལ་ནི་གཞན་ཞིག་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། མངོན་པ་གོང་ལོག་ལས་མངོན་ཤེས་དྲུག་བཤད་ཀྱི་སྒྱུན་ལྷ་མ་བཤད་ལ། འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཁོ་ན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་ནས་དང་། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་དང་། བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་དང་། ལྷ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་མཆོན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལོད་དོ། ། ལུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་རིགས་པར་ཆོགས་ཀྱི་ས་དང་། གོང་མ་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མཆོག་དང་། རབ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྱུན་ལྷ་རྣམས་སོ་སོར་ཐོབ་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་འབྲེལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་རྟེན་དང་། རོ་བོ་ས་མཆོམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་། དྲུག་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞི་དང་། མཛོད་ལྟར་ན་འདོད་པ་ནས་སྤྱིད་ཅིང་བར་ཀྱི་ས་བརྟུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པོ། །ཆད་མེད་པ་རི་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་ས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །ཞེས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཁྲི་ཀ་ལས། ཐ་མ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་

པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་སུ་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་ན་བའི་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་དང་།
 རྩོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དུག་གི་མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྩུ་འཕྱུལ་དུ་མ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བདག་རྒྱུན་སྤར་བཞིན་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་ཕྱ་རགས་ཀྱལ་ཐོས་པ་
 ཡང་དག་པར་འབྱོར་བར་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སོགས་
 མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱིས་བསྐལ་བ་དང་མ་བསྐལ་
 བའི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་སྤར་ལ་དུ་མ་རྗེས་
 སུ་བྱན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་
 བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་
 འཛིན་ན་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་ངོ་བོའམ་ཟག་
 པ་ཟད་པའི་ཐབས་གང་རུང་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་ལ་སྦྱིས་ཐོབ་དང་
 ལས་ལས་སྦྱིས་པ་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་ནང་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བ་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའོ། གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། ཐ་མ་ནི་ཟག་པ་
 ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་འཛིན་ན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། སྟོབ་ལ་
 འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། །ཅེས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ངོ་བོ་
 ཤེས་པ་ལ་འཛིན་ན། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་
 བས་ཉོན་སྟོབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །མཛོད་ཀྱི་གཞུང་དེས་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་ཟད་
 མངོན་ཤེས་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ཏེ། གཞུང་དེས་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་རིག་
 པ་གསུམ་དུ་གཞག་ན་སྟོབ་པ་ལ་རིག་པ་དང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ལྟའི་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། སློབ་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མི་འབད་དེ། མཛོད་
འབྲེལ་ལས། མཛོན་པར་ཤེས་པ་འདི་དག་སློབ་པ་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དམ། གང་གི་ཕྱིར་
སློབ་པའི་རིག་པ་དག་མི་བྱ་ཞེན། སློབ་ལ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་རིག་མ་
བཤད། །ཅེས་རྒྱུད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རིག་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། མ་རིག་པས་
ཟིལ་གྱིས་ཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །
དཔྱད་གསུང་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྦྱར་ལམ་གྱི་རྟེན། རོ་བོ། སློ་
རིགས་ལ་དབྱེད་པ། གངས་ངེས་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་འཆད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག །སྦྱར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་
ཞིང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མཛོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། ཡང་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་
རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྦྱར་བཞིན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་
རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཚེག་གྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་རང་རྒྱལ་
གྱི་སྦྱར་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་
རྒྱལ་གྱི་སྦྱར་ལམ་གང་ཞིག །རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེར་འཇུག་ན། དེའི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པས་མ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཅིག་ཆར་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོན་སོང་གི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
ཀྱི་ཀ་ལས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་ཀྱི་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྒོམ་
པའི་སྦྱར་ལམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་

རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁའ་པ་དང་། རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་མེས་སྐྱུར་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མངོན་
 རྟོགས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་རྫོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་རང་ལྷོག་རྩེས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན་བརྟེན་ནས། དམིགས་
 རྣམ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་ཆད་མས་
 དམིགས་པ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་ལ་ཡང་དམིགས་རྣམ་སོགས་ཡོད་
 པས་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་བཏགས་ནས། དམིགས་པ་དམིགས་ཚུལ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྡའི་སྐྱོན་ས་
 ཐེག་དམན་སྐྱུར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཐེག་ཆེན་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་པ་ལྡ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྐྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྩེས་
 སུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་རྫོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱུར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལ་བྱང་མེས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་སྐྱུར་ན། རྒྱར་གྱི་ཉན་ཐོས་དེ་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱར་བ་ཞེན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
 སོང་བའི་བྱང་མེས་སྐྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་བྱར་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱང་མེས་སྐྱུར་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་མེས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་ལུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་པ་གཞི་བཞུགས་པའི་མཚན་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་ཀྱིས་པར་བཤད་པ་

མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ལྟོག་གཞན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་
ཁས་ཏེ། དམིགས་ཀྱིས་སོགས་བྱུང་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་
ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་ལ་ཡང་སོང་ངོ་། གཞན་
ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་ཞེན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །ལྟ་པ་ལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་
དམིགས་པ་དམིགས་ཚུལ་སོགས་བྱུང་ཆོས་ལྟ་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་མ་
བྱུང་ན། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དམིགས་རྣམ་སོགས་བྱུང་ཆོས་ལྟ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་རི་
སྟེང་བཀོད་པའི་མཚུངས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན། མཉམ་
གཞག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གང་ཞིག །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐེག་པའི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། རོ་བོའི་སྒྲོན་པ་དྲོད། ཕེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་བཞིའོ། །
བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་པ་སྐབས་དང་པོ་ལྟ་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལྟའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་
བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་ལུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་
དོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གསུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་སོ་སྦྱེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སོ་སྦྱེ་ཐེག་ཆེན་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པའོ། །སྐབས་དང་པོ་
ལྟ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དམིགས་རྣམ་སོགས་
བྱུང་ཆོས་ལྟའི་སྒྲོན་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
བསྟུན་པའི་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྒྲོམ་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བསྟུན་པའི་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་མངོན་འབྱུང་བ་བཀག་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་

དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དང་། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གང་རུང་གིས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། ཅེ་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པ་
 གང་རུང་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་
 རྟོན་ཅེ་མོ་སོགས་བཞི་པ་ལ་སྐབས་སོ་སོ་ནས་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིག་དགོས་ཏེ།
 རྣམ་མཁྱེན་དང་གཞི་ཤེས་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན།
 ལམ་ཤེས་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་དམིགས་པར་བསྒྲོམ་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན།
 སྒྲུབ་བ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གསལ་སྒྲུབ་ཅུང་ཅུང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྟོན་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་ཀུན་བཏུས་ཤེས་བྱེད་
 དུ་མཛོད་པར་སྒྲུབ་མོད་གྱི་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོ་རིགས་ལ་
 དབྱེད་པ་ནི། དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །འདི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་བ་གསལ་བར་བཤད་པས་རྟོག་མེད་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་བས་མ་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མེས་སྟོན་གྱི་
 ས་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་བོན་སྤོང་རྒྱས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་
 ལམ་དེས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱོད་དོན་འདེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 མེད་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲུབ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་དུ་ཐལ། ཆོས་ཉིད་སྐྱོད་དོན་འདེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་བུལ་བྱར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 སྒྲུབ་བ་ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་ལ་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་བཅས་ཡིན་
 བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་རིག་མངོན་གསུམ་
དང་། ཁ་ཅིག་ །རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འབྲེལ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་གཉིས་ནི། སྤར་བཀག་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་ལ། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་པོར་རྟོགས་པའི་སྒོ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་
ཆད་ནས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་
གཞག་ནི་མཐོང་ལམ་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་སྒོམ་པའི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ནི་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དུ་
བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་སྤར་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་
སྒོ་ཡིན་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དམན་
ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བ་ནི་སྤར་དང་འདྲ་ལ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་སོང་ནི། དེའི་
རྟོགས་རིགས་ནམ་ཞིག་སྟེས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་སྟེའོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་སྒྱུར་ལམ་
དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་རུང་བར་ནི་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་གསལ་སྤང་ཅན་དུ་འགལ་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། །དོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ་སྟུམ་ན།
བདག་མེད་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ལས། བདག་མེད་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱད་པར་
མིན་པར་ཐལ། གོམས་པའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གོམས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གོམས་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །མདོར་ན་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྒྲོན་སོང་ལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
སུ་གྱུར་པའི་སྒྱུར་ལམ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་ལ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
པའི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་

གངས་པེ་མོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ལ་དྲོད་སོགས་བཞི་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གཟུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་རྩིས་ཐོབ་
དེ་ལ་ཡང་བཞིར་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྐྱོར་མི་འདྲ་བ་བཞིར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་ཚུལ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅེ་སྐྱོར་ཐོབ་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དང་།
ངག་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཆོག་གི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ཡོངས་འཛིན་
དང་། བཞི་བས་ཐུན་མོང་གི་མིང་གི་བསྟན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སྤྱོད་དཔེན་གྱི་
གཞུང་འདིས་ནི་ཕྱི་ཡོངས་འཛིན་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ལས། ཆོག་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་བྱུང་
པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་
མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱི་ཡོངས་འཛིན་
ཡིན་དགོས་པར་ཐུག། སྐྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྐྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཐབས་
སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེས་མ་ངེས་སོ། རང་ལུགས་ལ། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
དམན་སྐྱོར་ལམ་པ་ལས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་ནས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་
པའི་སྤྱུ་དང་རང་རྒྱུད་གྱི་ཐབས་མཁས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ཐེག་
ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྐྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི་ཞེས་པའི་ཐབས་སུ།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟོག་པ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་
ལས་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ངོས་གཟུང་བ། ངོས་ཟིན་པའི་རྟོག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། མདོ་སྤྱེ་རྒྱུན་ལས། ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་འོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པ་རྣམ་གཡང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུ་བཤད་པ་དང་། གྲུན་བརྟམ་ལས། ཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་
བཤད་པ་དང་། མཛོད་ལས། དེས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྩེས་སུ་བྱམ་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལས། འདིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་
གསུང་རབ་ལས་རྟོག་པ་རི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གྲུན་རྟོག་ཏུ་
འདུས་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་གཞི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐེག་དམན་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་
བ་ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་དང་། སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱོད་ཅེས་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོན་ཞེན་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་སྟེ།
སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་སྟོབ་མི་
སྟོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་རྩིང་བོར་འཆོལ་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་སྟེ། གྲུན་བརྟམ་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེན། སེམས་པ་དང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་གྲུན་དུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་ནོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་སྟེ།
རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱོད་ཅེས་ཤོད། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པར་
ཞེན་པ་མེད་པར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྟོང་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྟོང་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་པ་དེ་སྟོང་དུ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་
བས་སྟོང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲངས་ན་རང་གི་རང་གིས་ལྟོག་པས་ལོགས་སུ་སྟོང་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མོས་བསྟོར་རྩིས་སུ་ཡི་རངས་གསུམ་པོ་དེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་

དེ་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལ་འཛིག་སྟེ། མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། བདག་གཉིས་ཀ་མེད་པར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཉན་རང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་།
 གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། བ་མ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་
 པ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས་དང་། ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ནམས་ཀྱང་རྟོག་པ་གསུམ་པ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས་མ་
 བྱུང་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱང་
 སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་ན་སྤྲོད་ན་འཛིན་གྱི་ཞེན་སྒོ་ཡིན་
 པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ།
 རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། གངས་ངེས། ལྷན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱབ་རྟོག་
 དང་དགག་རྟོག་གང་ཡིན་དཔྱད། རོ་བོ་དང་སྤང་བྱར་གང་ལྷན་དཔྱད། རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་རྟོག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དགག། །དགག་རྟོག་དང་
 སྤྱབ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག། །རང་ལུགས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ལུན་
 རེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཡོ་ཤེས་ཞབས་
 ཀྱིས་དགག་རྟོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱབ་རྟོག་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས་དང་འདིར་བསྟན་
 རྟོག་པ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། འཛིན་སྤངས་དེ་གཉིས་ཀ་དགག་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སྤང་གཉེན་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཉིས་ཀ་འཛིན་སྤངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 རྒྱན་མཐའི་ཡོ་ཤེས་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་གཉིས་སྤང་གཉེན་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 འཛིན་སྤངས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་བསྒྲིག་ཟེར་ན་སྒྲི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དང་། སྤྱབ་རྟོག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་གཉིས་འཛིན་སྤངས་མི་འགལ་ན། དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་

གཞོན་བྱེད་མིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གཉིས་འཛིན་སྤངས་མི་འགལ་ན།
དེ་གཉིས་གཞོན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་མིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཐེག་
ཆེན་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདིར་
བསྟན་རྟོག་པ་དེ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དར་རྒྱུག་པ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་
པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་སྒྲུབ་རྟོག་མིན་
པའི་ཕྱིར། གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
མཆོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷོག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་མངོན་པར་བསྟུས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐབས་ལྷ་པར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དང་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གཉིས་སུ་ཡོད་
དེ། སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བཀག་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྟོག་དང་
འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། འོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དང་།
འོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་
བདེན་སྟོང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་རྟོག་ཏུ་ཐལ། འཛིན་སྤངས་སྒྲུབ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིན་སྤངས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགག་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དགག་རྟོག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་མེད་ཤེས་བྱར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་མེད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དགག་
པར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷོག་བྱར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡང་ཁས་

སྤངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན་ལོངས་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་
 ཕན། རྒྱལ་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ལོངས་སྤྱད་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་
 ཁས། ཡང་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སློ་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བཀག་པ་ལ་བདེན་
 པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་གཉིས་ལ། རྒྱལ་རྟོག་དང་དགག་རྟོག་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་པའི་རྣམ་པ་ཕན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཟུང་
 འཛིན་བདེན་སྤྱད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཚོས་ཕན། རྒྱལ་རྟོག་ཏུ་ཐལ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན།
 ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། ཁྱོད་དང་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། འཛིན་སྤངས་དགག་
 པའི་རྣམ་པ་ཕན་གྱི་རྟོག་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཕན་དང་། དོན་དམ་
 པར་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཕན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོག་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་འདིར་
 བསྟན་རྟོག་པ་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་ལ་བྱུང་སྟེ། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་
 བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
 སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་
 རྩས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་། བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་བཏགས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 སློ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼ཙ་བར། གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ༼ཞེས་དང་།
 འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ༼ཅས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་
 ཀྱང་འཛིན་སྤངས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་དགག་རྟོག་གི་བྱུང་
 པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼མདོར་ན། རྟོག་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དགག་རྟོག་ཡོད་སྟུང་པའི་
 དོགས་པའི་གཞི་མེད་ཅིང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེའི་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དབྱེད་ན་དགག་
 རྟོག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སློ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་དེ་ལ་

བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མི་རུང་ཞིང་། སློ་འདོགས་ཚད་ནས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྤང་བ་ཕྱི་མིན་ལ། འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་གཉིས་
འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་འཛིན་སྤངས་དེ་གཉིས་ནམ་བྱུང་བའི་ཆོ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་པར་གས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྦྲུམ་ན། སུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་
ཐོག་མར་བདེན་འཛིན་གྱི་སློ་འདོགས་ཚད་པའི་སློ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ད་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
གྱི་སློའི་འཛིན་སྤངས་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ནི་སུམ་པའི་སྦྲུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་ལ།
དེ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པར་མི་སྲིད་དེ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་
ཤེས་ན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་
བཏགས་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཆར་གྱི་རྣམ་པ་ཐོན་ཞིང་། སྐབས་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དང་། རྒྱད་སྟངས་དང་། འཇུག་པ་
ནས་བཤད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློ་རྣམས་འདི་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་
འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། བྱམས་པ་
དང་ཁྱེད་སྐྱབ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་
འབད་པའི་སློ་ནས་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མེ་སྤང་བར། དེས་པར་འབྲེད་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་ཅན། འདི་བསྟན་རྟོག་པ་
མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་བཞི་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་
ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་
སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་

བྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་བཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ལ་སྒྲུང་བྱར་
 ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་ལུས་ཤིང་།
 ས་བོན་བཞི་པོ་སྒྲོར་ལམ་དེས་བྲངས་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་ལུས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་མེ་རྒྱུ་
 འགྲེལ་དང་། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུང་བྱར་ལྷན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་
 བྱིར། ཁོ་བོའི་རྟོག་པ་ལ་ནི། མདོའི་དངོས་བསྟན་ལ་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ཡོངས་
 འཛིན་གྱི་སྒྲུར་གསུངས་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲུབས་སུ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་རྒྱ་དང་
 ཡོངས་འཛིན་བཞི་པོ་ལ། ཡིས་ཞེས་བྱེད་ཚིག་དང་བཅས་ཏེ་བྱེད་ཚིག་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་
 རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་བརྟེན་པ། །ཞེས་བྱེད་གཞིའི་ཁོངས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱེད་ཚིག་ལ་
 སྒྲུར་གྱི་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་དེས་པས་རྟོག་པ་བྱེད་ཚིག་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོ་ན་རྟོག་
 པ་ཅིའི་བྱིར་སྟོན་སྒྲུམ་ན། བྱེད་ཚིག་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་
 པར་བསྟན་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་
 བ། བྱེད་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དངོས་སུ་སྒྲོང་མི་ལུས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ལྷན་བརྟེན་པ་ཞེས་པའི་ལུས་པ་
 ཐོན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲུར་ཅན་དང་། བོད་ཀྱི་གདོང་དམར་བ་སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཡང་།
 དགའ་ལྷན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁྲན་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་པས་དེས་ཚིག་སྒྲུམ་མོ། །
 གསུམ་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ། གང་གིས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ།
 རི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། ཞར་བྱུང་ཐ་སྙད་བཤད་པ་དང་ལྷོལ། །
 དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡིན། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལོ་ཆེན་ན་རེ། སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་གཟུང་བ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་འཛིན་
 པར་འདོད། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བེམ་པོ་གཟུང་བ། ཤེས་པ་འཛིན་པར་འདོད།
 བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་གི་བའི་ཡུལ་གཟུང་བ། བདག་འཛིན་པར་
 འདོད་ཅེས་གསུངས། འོ་ན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི། དང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཟུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཡང་གཟུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡང་མིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ཡང་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རང་ལུགས་ནི། འདིའི་གཟུང་འཛིན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་འཛིན་པ་མིན་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་
འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྟེ། ཆོས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གཟུང་
བའི་ཆོ་གཟུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་གཟུང་བའི་ཆོ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
སྒོམ་མི་སྒོམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་གཟུང་རྟོག་གི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་རྟོག་གི་སྐབས་སུ་
འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ཤེས་ན་ཁྱེ་ཀ་ལས། འདིར་བསྟན་གཟུང་བ་ལ་ཉོན་
མོངས་གྱི་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས། འཛིན་པ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས། ཆོས་
ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ནི་བྱིས་པས་སྤང་བོ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་
གང་ཟག་རྫོགས་ཡོད་དང་། འཕགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གཟུང་བས་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་འདིའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་བྱང་
པར་ལན་བརྒྱར་བཙལ་ཡང་ངལ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་ཡོད་དེ།
ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་པོ། །དང་བོ་ལ་སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
དོར་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་
སོ། །གསུམ་པ་ལ། གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་རྟོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་པོར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་འདི་ནི་གཟུང་བའོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་
སྤངས་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་ཤེས་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ། བུམ་པ་འདི་
ནི་གཟུང་བའོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་རྟོག་ཡིན་ན་འདི་ནི་འཛིན་པའོ་སྒྲུམ་
པའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ལོངས་སྤྱད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་
དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ལོངས་སྤྱད་པ་པོའོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་

ལུགས་ནི། གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཡུལ་ཕན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ། ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་
 སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཕན་ནི་གཟུང་རྟོག་གི་རྟོག་ཚུལ་ཏེ་རང་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཟུང་བའི་སྐྱེད་པ་
 དང་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གང་ལ་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཡུལ་ཕན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཡུལ་ཕན་གྱི་སྤྱོད་པ་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་པ་
 ཕན་ནི་འཛིན་རྟོག་གི་རྟོག་ཚུལ་ཏེ། རང་ཡུལ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དང་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དང་ཡུལ་ཕན་
 དང་ཤེས་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུང་རྟོག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོས་
 རང་ཡུལ་དེ་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་འཛིན་ལ། གཉིས་པས་སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
 འཛིན་རྟོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོས་རང་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་
 ལ། གཉིས་པས་རང་ཡུལ་དེ་ཉིད་བདེན་འཛིན་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་པོ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ།
 མདོར་ན་བཞི་ཀ་ཡང་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱེ་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་ཏེ། །བཞི་པ་ལ་འདིར་བསྟན་
 རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག །
 འཛིན་སྐྱེད་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཕན་གྱི་ཞེན་སྟོང་། །ལྷ་པ་ལ། ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་རྟོག་པས་ན་
 གཟུང་རྟོག་དང་། ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པས་ན་འཛིན་རྟོག་གོ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་འཛིན་གམ།
 སྟོས་གཟུང་བར་རྟོག་པས་ན་གཟུང་རྟོག་དང་། སྟོས་འཛིན་པར་རྟོག་པས་ན་འཛིན་རྟོག་གོ །
 ཞེས་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིན་ཅེན། རྟེན་ལས། ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོས་
 གྲུང་དེར་རྟོག་པས་ན་གཟུང་རྟོག་དང་། ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོས་གྲུང་དེར་རྟོག་པས་
 ན་འཛིན་རྟོག་གོ་ཞེས་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྐྱེད་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་
 བྱི། བཏགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། གཙོ་བོར་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཡང་། འདིའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱང་། སྟོང་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །དར་རྟེན་པ་ན་ཅེ། ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བདེན་པར་མདོན་པར་ཞེན་པས་
 ན་གཟུང་རྟོག་དང་། ལོངས་སྤྱད་པ་པོར་བདེན་པར་མདོན་པར་ཞེན་པས་ན་འཛིན་རྟོག་ཅེས་
 འཛིན་པ་ནི་རུལ་ཏེ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ཕན་མིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཁྱད་པར་གསུངས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་རྩ་བར། གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་
རྟེན་ཅན་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ། འཕགས་པས་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅན་དང་།
རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་
རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་མཛད་དོ། །སྐབས་ལྷ་པར་ནི། འཇུག་པ་གཟུང་
རྟོག་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་གཉིས་འབྲམ་ཕྲག་གསུམ་པས་
རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་དབྱེ་བར་འདོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་ནི་སྐབས་ལྷ་
པར་འཆད་དོ། །རྩ་བའི་དགོངས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྩལ་པས་གཞི་དང་ཞེས་པ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཐེག་
དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སློབ་བའི་ཆོ་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་
བྱང་ཙམ་ལ་སྦྱར་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐ་སྟད་ལྟར་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ་དེའི་
གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱར་ན། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་འཇུག་པ་
གཟུང་རྟོག་གི་ཐ་སྟད་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྟོག་པ་གཟུང་
རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡང་འདིའི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་
གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉེན་པོའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་གསུམ་པ་དཔང་པོར་ཡོད་དོ། །
སློམ་སྦྱང་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་སློབ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་གསུངས་ཏེ། འཛིན་རྟོག་ལ་འདི་དང་མཐོང་སྦྱང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་
རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཐ་སྟད་གསུངས་ལ། སློམ་སྦྱང་རྟོག་པའི་སྐབས་
སུ་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཐ་སྟད་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་ལས་དེ་གཉིས་ཆར་ཡང་འདིའི་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པའི་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སློ་ནས་དབྱེ་ན་
གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་ལྟར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞེདོ། །ཡུལ་གྱི་སློ་
ནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུ་སྟེ་སོ་དྲུག་གོ། །ཁམས་ཀྱི་སློ་ནས་དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་རེ་རེ་

ལ་ཡང་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དེ། །གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་
 སྤང་རྟོག་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་སྤང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཀུན་བཏགས་
 དང་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ཏེ་གོང་གི་དེ་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ།
 སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་བདེན་འཛིན་ལ་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་མིན་ནོ། །ཁྱི་
 མ་ལ་གཟུང་བ་བྱི་རོལ་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདིར་
 བསྟན་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཁྱིར། ཁྱི་མ་ལ་ལོངས་སྤྱད་
 བྱ་དང་། བཟུང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དང་བཟུང་བ་
 པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འཛིན་རྟོག་ཡིན་ལ། འཛིན་རྟོག་ལ་ཡང་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་
 སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཅིག་སྤྱད་དང་རྒྱ་དང་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་བཀག་པའི་བཀག་པ་ལ་
 བདེན་པར་མཐོང་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིར།
 བསལ་བ་དངོས། ཏགས་ཁས། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་
 པའི་ཁྱིར། ལའོར་གསུམ། ཡང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་སྟེང་དུ་
 དགག་བྱ་གཅིག་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་བཀག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་མིན་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་རྫས་ཡོད་འཛིན་པའི་གདགས་གཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པའི་ཁྱིར།
 ཏགས་གསལ་དངོས་སོ། །གང་ཟག་བཏགས་པ་བ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བཏགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་རང་ཆོག་དང་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ན་དེ་
 བདེན་པར་འཛིན་པ་འགལ་བའི་ཁྱིར། འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གཏམ་ལ་རིགས་པ་ཞིབ་མོར་གྲགས་པ་
 བློ་གྲུ་མ་འཛིག་རྟོག་འདི་ན་འབྲུལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་

གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། དམིགས་ཡུལ་
འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དགག་སྒྲུབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེན་སྟོ་ཞེས་དང་།
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་ལ་
དམིགས་ནས་སོགས་རིགས་བསྐྱེད་ཟེར་རོ། འོན་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་
ལམ་ཚུལ་ཅན། འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་
གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེན་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེན་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་ལམ་ཚུལ་ཅན། འཛིན་རྟོག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་ལམ་ལ་
སོགས་པ་ཚུལ་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཁ་ཅིག །གཟུང་
རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དང་
དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེན་སྟོ། ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ལ་སོགས་པ་རིགས་བསྐྱེད་ཟེར་རོ། །མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྟོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཚུལ་ཅན། གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
ཏེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེས་དམིགས་ཡུལ་
གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་སྐབས་སུ་གཟུང་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་སྟོ་ཚུལ་ཅན། འཛིན་རྟོག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྒྲུབ་ལྷ་མས་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤྲང་
བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག །གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དང་། དེ་གང་ཞིག །འཛིན་པ་ལ་དམིགས་
ནས་དེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པ་ཡིན་ན་དེ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ལ་བསམས་ནས། གྲུན་བྱང་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་
གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། གྲུན་བྱང་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ།
འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་རྩམ་པ་ཡང་འདུག་གོ། །འོ་ན་གཞི་
དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས་ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་ཆར་ལ་དམིགས་པས་ཁྲབ་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། སྤང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་ཆར་དམིགས་པས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཡུགས་
དེས་སྒྲིབ་པ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་
གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མཁས་པར་རྣོ་མ་ཡང་སྤྱིང་
ལ་གཞན་ཞིག་ཞུགས་པས་ལེན་གདའོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྤྱིར་གཟུང་རྟོག་
དང་པོ་དེས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གཉིས་པས་ནི་དང་པོའི་
ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ འཕགས་པའི་ཡུགས་ལྟར་འཐད་
དེ། དམིགས་པ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
པ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་མིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
ཡུགས་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་བར། དེའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་བྲགས་ལ་གཞི་དེ་གྲུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གྲུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ལོ་ཆེན་ན་ཟེ། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཁྲད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོར་བའི་ཡུལ་དམིགས་
པ་དང་། རྟེན་བདག་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་གང་
ཅི་རུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱིེ་ཀ་ལས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཆོས་གཙོ་ཆེ་བའམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་རིགས་ཡིན་
ལ། དེ་སྒྲོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པས་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩེ་སྤྱོད་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་རྩེ་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །རྩེ་སྤྱོད་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྩེ་སྤྱོད་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། བཏགས་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར་
 འདོད་ན། བཏགས་རང་དབང་ཅན་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ མཐོང་ལམ་དང་
 སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ གལ་ཏེ་རྟོག་པ་འཕར་མ་བྱེད་དགོས་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་རྩེ་སྤྱོད་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་པ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་
 སོར་ངེས་པར་ཐལ། རྩེ་སྤྱོད་དང་རྩེ་སྤྱོད་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས་ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་རྩེ་སྤྱོད་དང་བཏགས་པ་འཛིན་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་
 གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་གྱང་། གཞུང་འདིའི་དོན་དབྱིས་བྱིན་པར་
 སྐབས་ལྷ་པར་འཆད་དོ། །རང་ལུགས་རྟོག་པ་འཕར་མ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ།
 རྩེ་སྤྱོད་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་རྩེ་སྤྱོད་རྟོག་པར་འཛིན་གི། རྩེ་སྤྱོད་ཡུལ་
 དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྩེ་སྤྱོད་རྟོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་དང་། དེས་
 བཏགས་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཡང་འགྲེ །གཞན་དུ་ན་རྟོག་པ་འཕར་མ་འཐད་ན། རྟོག་པ་འདི་དག་
 གི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་
 རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་དང་། ཡུལ་ཅན་དུ་
 དེར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་དང་། ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་དང་། ཡུལ་ཅན་དུ་
 དེར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་དོར་བྱའི་སྐྱགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 སྐྱོ་དང་སྤྱང་བྱའི་སྐྱགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གཉིས།
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་འདུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་

འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་འདུས། གཉིས་པ་གཉིས་རྩ་མ་འཛིན་རྟོག་པར་
འདུས། གསུམ་པ་གཉིས་བདེན་འཛིན་མིན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་འདུས། བཞི་པ་གཉིས་ནི་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་འདུས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་རྟོག་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་སྟོང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་རྟོག་ལ་ཡང་དོར་བྱའི་སྟོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྒྲང་
བྱའི་སྟོགས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དོར་བྱ་དང་སྒྲང་བྱ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་
སྟོང་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་བདེན་
འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་སྟེ་བར་དོར་བྱ་དང་སྒྲང་བྱར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་
བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་ཡང་དོར་བྱ་དང་སྒྲང་བྱར་འཛིན་པ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་རྟོག་གཉིས་དོར་སྒྲང་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་
སྟེ་བར་བདེན་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་རེ་རེ་
ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཙན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་ལ། སོ་སྟེ་ལ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་
ལྷ་པ་ལྷ་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་སྟེ་ལ་མངོན་
གུར་དུ་ལྷ་པ་ཉེ་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་རྒྱུན་དང་སྤྱད་པའི་ཆོ་མངོན་གུར་དུ་འབྱུང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།
བྱང་མེས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་ན་མངོན་གུར་དུ་མེད་དེ་འགལ་ལྷ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེའི་གནས་སྐབས་ན་འདིར་
བསྟན་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་དེས་དམིགས་རྣམས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་
དཔྱད་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་
ན་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་མངོན་གུར་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
དེའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་ན་དེའི་ས་
བོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་རྩ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་ལོ། ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱོ་རྣམས་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་ཞིང་། གཟུང་རྟོག་
 གཉིས་པོ་ཐུན་མེད་དུ་ལྟན་ལོ། ། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལ་མངོན་
 གྱུར་དུ་མི་ལྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་དེའི་ས་བོན་ལྟན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་དོས་སྐལ་གྱི་ས་
 བོན་གཉིས། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལ་རྩལ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཡིད་ན་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་མི་ལྟན་ཅིང་། འདིའི་འཛིན་རྟོག་བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པའི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་བཞི་ཀ་ཡང་ལྟན་ལོ། ། དེ་ཡང་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་
 མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ལམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ཡིན་ལ། དག་ས་
 ལ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ། ལམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་དང་ལྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བཤད་
 པ་ནི་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མངོན་ཞེན་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ། ། གསུམ་པ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
 ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཀ་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་ཏེ། དོར་བྱའི་གཟུང་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། སྤང་བྱའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་གཉིས་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་མི་ལྟན་ཏེ། གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་མངོན་
 སུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མི་ལྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་རྩལ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་ན་རྟོག་པ་གང་ཡང་མི་ལྟན་ཏེ། དེ་ན་སྐྱོ་དོན་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཏེ་བཞི།
རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡིད་བྱེད་གཉིས་གཉིས་ལས་བཅུ་ལྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བརྟུན་ལྡན་ནོ། །ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། ཆོས་
དང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ་
བཞི་ལྟན་གྱི་གཞན་དྲུག་མི་ལྡན་ནོ། །ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཞི་ལྟན། གཞན་དྲུག་
མི་ལྡན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་གྱི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་རང་གི་བློ་གྲོས་གྱི་ལུས་པས་ཅུ་ལ་
ཐོན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་སྦས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐལ་ལྷན་གཅིག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སོ། །
།རྟོག་པ་ཡིན་ནི་ཆོས་བྱུང་དང་། །ཞེས་པའི་སྐུལ་གྱི།

རྟོག་པ་ཡིན་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐུལ་སྤྱི་རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བའི་ལུགས།
མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལོ། །དང་པོ་ནི།
རིགས་ནི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཆོག་གེས་པ་ལ་འདོད་དེ།
མཛོད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བསོད་སྟོམས། ཆོས་གོས། གནས་
མལ་རན་རོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གེས་པ་གསུམ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་སྦྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
བཞི་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན། ཐ་མས་ལས་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་ལས་འདི་བྱས་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ཉིད་ལས། གསུམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་
པའི་རིགས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་ངེས་ཏེ། མེད་པ་དེ་ལ་

ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ལ་སྲིད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རིགས་དང་པོ་
གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞི་པ་ལ་འཛིན་སྟེ། མཛོད་ལས། སྲིད་པ་སྦྱེ་བའི་གཉེན་
པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། བྱེད་ལས་ནི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེའི་དུས་ཞི་
བར་བྱེད། ཕྱི་མས་ནི་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་ཞི་བར་
བྱེད་དེ། མཛོད་ལས། བདག་གིར་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། །ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་འཕགས་པའི་རིགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི།
རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་བསྟན་ཏེ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ལས། འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་
འབྱུང་གི། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་
ལུགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མ་བསྟན་པ་
གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་གྱི་རིགས་
སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ས་པོན་རྒྱུན་དང་ཡུན་ན་
འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་རྒྱས་པ་ལ་འདོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ལས་མདོ་སྟེ་པ་དག་གིས་རིགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གྱི་ས་པོན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དང་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་འང་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་པོན་ལ་རིགས་ཞེས་བཛོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ཐོགས་སྤྱང་གི་ལུགས་དང་། ཐོགས་མེད་སྦྱུ་མཆེད་གྱི་ལུགས། དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལས་
གཏན་ལ་ཡབ་པའི་རྒྱལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་ཐབས་ཤེས་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་འདོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས།
འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་རིགས། །བརྟེ་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ། འདིས་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་བསྟན་གྱི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་སེམས་
གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་འདོད་དོ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་ལ། སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་གྱིས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །དེའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་དོ་
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱར་དུ་རུང་བར་

འདོད་དེ། ཚོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེ་ན།
མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པའོ། །
དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་
པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་
ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པའི་རིགས་ནི་སྟོན་དགེ་པའི་རྩ་
བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་དང་ལྷན་
ཅིག་འོངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་གདགས་པའི་གང་ཟག་
རྣམས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་རྒྱུན་དང་
ཐུད་ན་ལེ་ཤེས་སྦྱེ་རུང་གི་རུས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར། ཟག་
མེད་གྱི་ས་བོན། སྦྱིབ་པ་སྦྲང་རུང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་གདགས་
པའི་གང་ཟག་རྣམས་རང་བཞིན་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་གྱི་ལེ་ཤེས་སྦྱེ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིབ་པ་སྦྲང་རུང་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་དྲི་མ་དང་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐོས་
པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གོམས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཐོས་པས་གཞག་པས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མིན་ཏེ།
ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་གཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་
ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐོག་ཆེན་དུ་རིགས་
ངེས་པ་དང་གསུམ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་གཞན་དུ་སྦྱར་མི་རུས་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ནས་ཟངས་འབའ་ཞིག་འབྱུང་། འགའ་ཞིག་ནས་དདུལ་འབའ་ཞིག་
འབྱུང་། འགའ་ཞིག་ནས་གསེར་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་མ་ངེས་པ་ནི་རྒྱུན་དབང་
གིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྦྱར་རུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ནས་ལ་

ཟངས་ལ་ལ་དདུལ། ལ་ལ་གསེར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་རིགས་མེད་པ་ཡིན་པས་
 རིགས་གྱི་དབྱེ་བར་མ་བཞོན་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་རིགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལའང་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས། ངེས་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་ལྷ་ར་
 འབྱུར་རོ། །འོ་ན་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གང་གིས་འབྱུང་ཅེ་ན། དཀར་པོ་དམན་
 པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གཏན་ཡོངས་སུ་མུ་མུ་རན་ལས་མི་འདའ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའོ། །གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མུ་མུ་རན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཉིད་མེད་པའོ་
 །ཞེས་པས་འབྱུང་བོ། །དེ་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ལ་དགོངས་སོ་སྒྲུལ་ན། མིན་ཏེ། ལ་ལ་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད་ཅེས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡོད་དང་མཆོག་
 དང་མཆོན་ཉིད་དང་། རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་
 དང་། དཔེ་རྣམས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་
 དད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མཆོག་ཏུ་རྒྱུབ་པ། རིགས་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 རིགས་སད་པའི་རྟགས། རིགས་གྱི་རབ་དབྱེ། རིགས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པའི་ཉེས་དམིགས། རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་སྦྱེད་པ་གསེར་གྱི་དཔེས་
 བསྟན་པ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱེད་པ་རིན་པོ་ཆའི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་དགྲུ་ལས། དེ་
 རེ་རེའང་དོན་ཆོད་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཆོག་གས་པ་
 ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དང་པོར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མོས་པ་ཐ་དད། བར་དུ་རྒྱུབ་པ་ཐ་
 དད། ཐ་མར་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུབ་གཉིས་སྤོང་བའི་དགེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། རྟོབས་
 སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་
 དང་། ལྷག་མེད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱའཛུགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་པས་མཆོན་བྱ་བསྟན། དེ་ནི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་དང་། །
 ཡོད་མེད་ཉིད། ཅེས་པས་མཆོན་ཉིད་བསྟན། ཡོན་ཏན་ནི། རྫོགས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པས་སྐྱོདོན་བསྟན་ནོ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱའི་ངོ་བོར་ཡོད། འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རིགས། རྒྱས་འབྱུང་གྱི་
རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་
ཡོད་པའི་རིགས། སྐྱོདོན་ནི། རིགས་གྱི་སྐད་དོད་དུ་གྲུ་ཏ་ཞེས་འབྱུང་ལ། གྲུ་ལ་ཁ་སྐྱུར་བས་
གྲུ་ཁ་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་དང་། ཏ་དང་ར་སྤལ་བས་ཏ་ར་སྤེ་སྤོལ་བ་ལ་འདུག་གོ། དེའང་ཡོན་ཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་ལས་སྤོལ་བས་ན་ཡོན་ཏན་སྤོལ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
ལ་སྦྱར་བའི་སྤོལ་དུ་ཡང་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིད་རྗེ་ཆེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་ལ་མོས་པ། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བསྐྱབ་བཟོད་པ། སྦྱོན་སོགས་
གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པའོ། །ལྷ་པ་ལ། རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས། རྒྱུན་
གྱིས་འཕྲོག་ཀུས་པ་དང་མི་ཀུས་པ་གཉིས་ཏེ། བྱི་མ་གཉིས་སྤུ་མ་གཉིས་གྱི་དོན་ནོ། །དུག་པ་ནི།
ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་དུ་གོ་མས་པ་དང་། གོགས་ངན་པ་དང་འགོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་གྱིས་
ཐོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའོ། །བདུན་པ་ནི། མི་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས་པའི་
སྦྱོབས་གྱིས་ངན་སོང་དུ་འགོ་ནའང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འགོ་བ་དང་། དེ་ལས་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་།
དེར་སྤྲུག་བསྐལ་ཆུང་དུ་མྱོང་བ་དང་། སྦྱོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོ་ནས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་
པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཆོས་མཆུངས་ཏེ། དེ་
ལས་གསེར་མང་བོ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། གཡའ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལས་
སྤུ་རུང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྦྱོན་སོགས་གྱི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟོགས་
པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མཐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་
བའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དགུ་པ་ནི། དེ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཆོས་མཆུངས་ཏེ།
དེ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་ལྗན་པ། ཁ་དོག་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ། དབྱིབས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་
པ། མཐུ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། དཔའ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་མང་བོ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། མཚན་

གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་རག་པ་བྱང་
 རྒྱུ་གཞི་ལྟ་ན་རེ། གྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚམས་ཉིད་ནི་དེ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚམས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
 བ་མེད་པས། འཇམ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཚམས་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེའི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོ་གོས་མཚུངས་མེད་ན་རེ། གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 ཡིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དག་ལེགས་སེམས་ལས་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཀྱན་གྱིས་བོན་ཏེ། །
 གང་ལ་སྲིད་དང་མུ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་
 བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚམས་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཚམས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་
 ཉིད་སྒྱུངས་པར་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མུང་ངན་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 ཀའི་བཞེད་པའང་འདི་དང་མཐུན་ཏེ། རིགས་པ་ནི། གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་མིན་ན། དེའི་ཚམས་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིན་པར་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན། རང་དོན་ཚམས་སྒྲུར་འགྱུར་རུང་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ནི། རྒྱུད་
 གྲུར། རིགས་ཁམས་སྒྲུང་རྩི་དང་འདྲི་གཟིགས་ནས། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ།
 ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྒྲུང་མའི་རྩི་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཞེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག གྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཚམས་ཉིད་ཁོ་ན་དེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་
 འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 ཚོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་དང་། རྩ་བར། ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
 །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞིན་ལྟ་སྒྲོ་གོས་ན་རེ། རྒྱའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་རིགས་བཏགས་པ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་སྒྲུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཟེར།
 དེ་ལྟར་ལུགས་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པའི་གཞུང་པལ་ཆེར་ཚོས་

དབྱིངས་ལ་བཤད་པས་དགག་སྟེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་རང་ལུགས་ལའང་ཡིན་ལ། བཞི་
པ་ནི་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཞེགས། ལྷ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པར་གོ་སྟེ། བས། འདིར་འདི་འགོག་པའི་
རྩོལ་བ་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིན་ཏེ།
དེ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་འཕགས་གོལ་གྱི་སྟོན་བརྗོད་པ་རྣམས་
མཚུངས་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་མཚུངས་ཞེན། ཉི་ཁྲི་སྒྲུང་བ་ལས། གཞན་དག་ནི་སྟེ་མཆེད་དུག་
གི་བྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་། རང་
བཞིན་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་
བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྟེན་གྱིས་
ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་དེས་ན་དོན་གྱི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཆོས་ཉིད་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ།
འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་འདི་དང་དེ་འགྲིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
དོན། རྟེན་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིན་
པར་ཐལ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་མ་ཆང་བའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་
རིག་གསལ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་འདི་ལའང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། ཆ་བ་མེད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་བ་ལ་རང་བཞིན་
གྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་བྱིར་ཏེ། རྟགས་སྟེ་མ་བཞིན་བསྟེའོ། །འོ་ན་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེན།
སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་མི་འདོད་པར་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་
ཁོ་ན་དེར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
དོན་མ་ཆང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་བྱས་པ་ལ་སྟོན་མེད་དེ། ཟག་མེད་གྱི་ཡོ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དོན་གཅིག་པས་དེ་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེན། རྟེན་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་
ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་ཆང་བར་
ཐལ། ཟག་མེད་གྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་དང་།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེད་ལ་ནི་སྒྲིན་འདི་དག་མེད་དེ།
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་
 འདོད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ནི་བཏགས་པ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་འདོད་པའི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དེ་ནི་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འགྲིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རིག་གསལ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིན་པར་
 ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ།
 འཇུག་པ་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
 དེའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བར་ཐལ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བའི་
 ཏགས་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིན་བུ་དེ་འང་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རིག་གསལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏགས་ཁས་ཞེ་ན། དྲི་བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་བུའི་གཟུགས་སུང་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་
 སྒྲིའི་གཟུགས་ཀྱི་སུང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཆི་བ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་རིགས་
 པས་གྲུབ་ཅིང་། དྲི་མེད་དུ་གནས་སུར་པ་ན་རང་དོན་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་སུང་གི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་
 ལྷ་ཡིན་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 རིགས་རྒྱན་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སོ་སྒྲིའི་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི།
 ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ཡོད་པ་གང་ཞིག |དེའི་ཆོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་དྲུག་རྒྱན་ཆད་པར་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
ཀྱན་གཞི་མ་གཞག་པའི་ཆོ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རེད་མདའ་བ་ན་རེ། ཐེག་
ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ནང་གི་སྒྲུ་
མཆད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་མིག་གི་
ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་
མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། |འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བཅ་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བཅ་པའི་ཆོས་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་གཞི་གང་ཞིག |
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆོས་ཅན་གང་རུང་གིས་
བསྟུས་པའོ། |རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་གཞི་མིན་ཏེ། རྒྱལ་པ་དངོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། རྒྱེན་གྱིས་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་
ནས་རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས། ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ།
རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་གསུམ་མོ། |དེས་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གང་རུང་གིས་
བསྟུས་པ་གང་ཞིག |དྲི་མ་དང་བྲལ་པའི་ཆོ་རྟོག་ཆོས་སྐར་འགྱུར་རུང་། དབྱེ་ན་འདུས་
བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱིས་བསྟུས་
པ་གང་ཞིག |དྲི་མ་དང་བྲལ་པའི་ཆོ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐར་འགྱུར་རུང་དང་། གཞན་འདྲ་
བ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བསྟུས་པ་གང་ཞིག |དྲི་མ་དང་བྲལ་པའི་ཆོ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་

གྱི་ཚེས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རུང་། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་གྱིས་
 ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག །དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོ།
 གཟུགས་སྒྲུབ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་མཚན་གཞི་ལ་དར་
 རྒྱུ་ལ་བྱ་རེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ན་དྲི་མ་དང་བྲལ་རུང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་གི་རྩས་
 པ་ཡོད་པར་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞག་ལ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་
 གྱིས་གསོ་རུང་བ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པས་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་བཏགས་པ་བ་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པར་
 འཕགས་གོལ་བཞེད་དོ་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་གི་རྩས་པ་དེ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དམ། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་
 གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཞག་པར་བྱས་པ་མིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། གནས་སྐབས་དག་ཅུ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་བྱོད་མེད་
 པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 དེ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་སྒྲེ་རུང་གི་རྩས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་དེ་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཉི་མེ་སྤང་བར། དེའི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ།
 འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་གི་རྩས་པ་དེ་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་བཏགས་པ་བ་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་པར་བསྟན་པར་ཐལ།
 འཕགས་པ་གོལ་སྤེས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་པས་ཞེས་པ་དེས། སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟོག་གུར་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚེས་དབྱིངས་རྣམ་གངས་སུ་འདོད་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་
 འདི་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེས་དེ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྟོག་གྱི་

ཞེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

སྒྲོན་ས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། རྒྱའི་སྒྲོན་ས་དེར་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན། དེ་ཚུལ་
མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན། དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་དུ། ཐེག་ཆེན་
རྒྱལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བརྟེན། དེ་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་བརྟེན། སྒྲེ་མཆེད་གཞན་ལྟ་
ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་བརྟེན། དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོན་ཀྱི་
སྒྲོན་ས་རིགས་སུ་འཛོགས། རྒྱུད་སྒྲུབ། ཡུང་པོ་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་པར་
གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་དང་།
ཅུ་བར། རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པ་
བཅུ་གསུམ་པོ་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་
རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་
བསྒྲུམས་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ཁྱིམ་དག་པ་
ན་དབྱིངས་རིག་དབྱིངས་མེད་ཀྱི་རང་དོན་ཆོས་སྒྲུབ་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་རྒྱའི་སྒྲོན་ས་རིགས་སུ་
འཛོགས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་དབྱིངས་རྒྱའི་རོ་བོར་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྒྲོན་ས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་སེམས་
བདེན་པས་སྟོང་པས་སྤང་བྱ་སྤང་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་
ཏེ། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཉིད། །ཅིས་སོ། །
འདི་དག་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་གཞིར་བཞག་ནས་ཡུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་བྱུང་
ཟད་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཟབ་མའི་དོན་འདི་ལ་ཁོ་བའི་འདོད་པ་ནི་སྒྲུམ་གསུམ་རབ་
དབྱེད་རྣམ་བཤད་གསུང་རབ་དགོངས་གསལ་ན་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེའི་ཐོག་ཏུ་བསམ་པ་ཇི་

དེའི་ཐོག་ཏུ་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷུ་མ་དགོངས་དང་།
དགོངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ཞར་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པར་དབྱེད་པ་དང་།

བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ལས། གཞུག་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྷེམ་པོར་
 དགོངས་པ་དང་། །གཉེན་པོ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྐྱར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །
 ཉོན་མོངས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །
 ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞུག་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི།
 ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །མཚན་ཉིད་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་ཀླུ་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་བདག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་
 གྲུབ་དོན་གཞན་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཚས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ལ། དབུ་མ་པ་ནི་མདོན་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 གསུངས་པ་ལ་འདོད་དོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟན་པ་
 སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འོག་ནས་འཆད་པའི་དགོངས་པ་ཅན་བཞིའོ། །བསྐྱར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་
 པ་ནི། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བསྐྱར་ནས་འཆད་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་སྤྱིང་པོར་གྲེས། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་
 ཉོན་མོངས། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རི་ལྟར་བསྐྱར་ཞེན།
 སྤྱིང་པོ་རྣམ་གཡེད། དེ་མེད་པ་ནི་ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྟག་པ་
 སོགས་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་གནས་པ་སྟེ། ལྷག་པ་གེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ།
 ཉོན་མོངས་པ་དཀའ་སྤྱད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །དེས་ན་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གནས་ན་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་འཕྲོ་བ་ཅེས་པར་འགྱུར་ངོ། །གཉེས་པ་ནི། རྒྱལ་
 ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་
 བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ། །སངས་རྒྱལ་ཚས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་
 རྩལ་ཟད་ཚོག་འཛིན་དང་། །དང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་རེས་ལྷོག་པ་
 དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཚོག་གསུངས། །ཞེས་ཏེ།
 མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རྣམ་གཟིགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ནི། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་ཚྭ་གས་དང་ནི། ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་པ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆོད་དང་། རིགས་
དང་སྐྱེ་བོངས་ཚད་ཀྱིས་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་
སངས་རྒྱལ་རྣམ་གཟིགས་ལས་དམན་ལོ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ལའི་གཉེན་པོའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་
པ་ནི། དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ས་དང་མ་
ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྐྱེ་ཅན་གཉིས་དང་། ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་
ན། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གང་ལ་དགོངས་ཞེན།
ལས་དང་སྤྱི་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་། སྦྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་མཚོག་འཛིན་གཉིས། སྦྱོ་མཆོད་སྦྱོང་ཡུལ་
བཅས་བཅོམ་ན། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཆོས་
ནི་རྟོགས་པར་སྐྱེ་བས་དམན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་གཉེན་པོའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི།
དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྦྱོན་ལམ་བཟུང་ན་
དེར་སྦྱོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགོས་པ་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་
དགོངས་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ལ་མཚོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། དེ་ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱུགས་
པ་ལྟ་བུའོ། །དགོས་པ་ནི། སྦྱོན་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོའོ།
འགྲོད་དང་མ་ངས་ལྟོག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་སྦྱིའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་གྱི་བྱད་པར་གང་ཞེན། ལོ་རྩ་བ་ན་རེ། འཆད་པ་པོས་དོན་གང་
ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་ཉན་པ་པོས་མ་གོ་བའི་མདོ་སྟེ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
མདོད་དང་། དེ་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་མདོད་དེའི་དགོངས་གཞིར་ཤེས་པའི་མདོད་དེ་ལྡེམ་དགོངས་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཕྱི་
དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་སྦྱོན་པའི་མདོད་དེ་ཆོས་ཅན། ལྡེམ་དགོངས་གྱི་མདོད་མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དེས་མདོད་དེའི་
དགོངས་གཞི་གཞུགས་སྐྱེ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོད་དང་ལྡེམ་དགོངས་གྱི་མདོད་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱི་བྱད་

བར་བྱེད་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དགོངས་པ་ཅན་བཞི་འང་གཉེན་པོ་
 ལ་ལྷེམ་དགོངས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་པ་ན་རེ། དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་འཛིག་པའི་ཉན་པ་པོའི་
 གང་ཟག་དེ་ནི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་དེ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་
 འཛིག་པའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་མ་རྟེན་པར་མདོ་དེ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པས་
 བྱུང་། ཉན་པ་པོ་གང་ལ་ལྷོས་ནས་མདོ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཛིག་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་མ་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་པས་བྱུང་པའི་
 བྱིར་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་བརྟུན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ང་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སོ་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷེམ་དགོངས་གྱི་མདོ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པའི་མདོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་བྱོད་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་དགོངས་གྱི་མདོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་
 དགོངས་པ་ཅན་དང་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ལྷེམ་དགོངས་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་འོ། །
 འོ་ན་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་ན་དགོས་པ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། དང་པོ་
 ལྟར་ན་དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་གྱི་མདོ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དེའི་བྱུང་པར་འཐད་པ་གང་ཞིག །
 ཁས་བླངས་སྒྲུ་མ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཙོ་བོར་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི། དགོངས་གཞི་ལ་ལྷོས་ནས་དགོངས་པ་ཅན་དང་། དགོས་པ་ལ་ལྷོས་
 བས་ལྷེམ་དགོངས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ང་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམ་
 གཟིགས་སོ་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་དགོངས་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མདོ་དང་། དགོས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟུན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷེམ་དགོངས་གྱི་མདོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ངེས་དོན་དང་
 དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་གི་བརྗོད་དོན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་
 བའི་མདོ་དང་། དེ་མི་རུང་བའི་མདོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་
 ལུང་རིགས་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་མདོ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེས་གཞོད་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་འོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་

པ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག རྟོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྟེན་བྱའི་
གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་ལ་གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད་
ཅས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཟུགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གཟུགས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དྲང་དོན་
གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པར། གཟུགས་སོགས་སྒྲུ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། རེས་འདུལ་བ་
ཡི་སྒྲུ་བོ་ལ། རྟོག་ངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། རྩུས་སྟེ་སྒྲུ་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་ཚུལ་ཅན། དེས་
དོན་གྱི་མདོར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་སྤངས་པ་
ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མི་འབབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་བ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚུལ་
ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏུགས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྒྲུ་མས་ཤེས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པའི་མདོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་བོར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཐུག་ཏུ། རང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་
གསུངས་པ། ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་རུས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
བསྟན་གྱི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱལ་བོ་ལས། སྟོང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། རེས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་
ཤེས། གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྒྲུས་བྱ་བསྟན། ཚེས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བ་བཞི་ཆར་གྱི་ལུགས་ལ། རང་རང་གི་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེས་དོན་དང་། ཀླན་རྫོབ་བདེན་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པར་མཚུངས། དེ་གཉིས་མཚན་
གཞི་ལ་མི་མཐུན་པས་མདོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། རྟེན་པར་ལྟུང་ཐུན་བདེན་

གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚུལ་ཅན། མཚོན་བྱར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་ཅན། བྱོད་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། བྱོད་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉོན་སྦྱིབ་དང་ཤེས་སྦྱིབ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུལ་ཅན། ཉོན་སྦྱིབ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བྱོད་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྦྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་སྤངས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ནི་ཞིབ་པར་ལོགས་སུ་བཤད་པར་འདོད་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྦྱོས་སོ། །ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་།

བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཏུ་བྱ་གིས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཏུ་བྱ་གིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། རི་ལྷར་རྩོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དང་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ནའང་རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་
འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི།
བརྟེན་པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡུང་དང་པོའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་
དབྱིངས་རིགས་སུ་འཐད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟར་དུ་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་པོ་སོ་སོར་བློ་བཟང་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་
ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལའང་
འབྲེལ། ཁ་ཅིག ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་
སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་
ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེས་དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་
གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་
ལས་དང་ཉན་མོངས་དེས་སོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་
སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེས་དེའི་ལས་དང་ཉན་མོངས་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་གྲུབ།
དེ་བཞིན་སྤང་བོ་ཁམས་དབང་རྣམས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་ལན་གཉིས་པའི་
དོན་ལ། ལོ་ཆེན་ན་རེ། ལུས་རྣམ་གཞག་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཤད་པ་
དང་།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲག་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་རིགས་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དེ་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ལན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་པའི་གཞུང་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་སོ། །མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདིས་རྟེན་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

གྲིས་རིགས་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་རུང་བར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་རིགས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་རུང་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པར། རྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། དེའང་མིན་པར་ཐལ། རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་མི་
 རུང་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་རུང་བ་བཀོད་
 པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་དེ་ལ་རང་
 གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་རུང་
 རྟེན། རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག །དཔེའི་སྐྱབས་
 སུ། སྟོད་གཅིག་ཉིད་སྤྱི་རིམ་བཞིན། བཅུད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པར་གཞག་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེ་དཔེ་ཆོས་ཉིད་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདིར་བསྟན་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སྟོན་སོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བྱ་
 དའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་པའི་
 རིགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དཔེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་
 དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དཔེ་དེ་ལྟར་འདོད་ན། དོན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཁ་ཅིག །འཛིན་གོང་གཅིག་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་བུམ་གསུམ་ནང་བཅུད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། རྩའི་བུམ་པ། ལྷུང་བཟེད། ཁམ་
 སོར་གསུམ་ནང་བཅུད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 གསུམ་ཀ་ནང་བཅུད་ཀྱིས་མ་བྱེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཅིག་རྩ་བུམ། གཅིག་ལྷུང་བཟེད། གཅིག་ཁམ་སོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འཛིན་
 གོང་གཅིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་རྩ་བུམ་གསུམ་གཡས་གཡོན་དབུས་དང་གསུམ་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ཆེ་
 བཅུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་བྱེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་རྟེན་ཡོད་པར་ཐལ། གཅིག་གཡས་མ།

ཞེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཅིག་གཡོན་མ། གཅིག་དབུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མེད་དེ། དེ་གསུམ་
ཀ་རྩ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ནང་བཅུད་ཀྱིས་བཀང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞོའི་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
འབྱེད་པ་དབེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་ལའང་རྒྱུན་མེད་དེ། དེ་གསུམ་རྩའི་སྒྲོ་དུ་གཅིག་
ཀྱང་། རང་བཅུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞོའི་སྒྲོ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་དུ་གཅིག་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དབེར་བྱས་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མདོར་ན། འཛིན་པ་གཅིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་། མེ་མེ་གཅིག་གིས་སོ་
བཏང་བ་ཡིན་ན། བུམ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་འདྲ་བའམ། བུམ་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལྟ་བུ་
དབྱིབས་མི་འདྲ་འང་རུང་སྟེ། རང་བཅུད་མ་སྒྲུགས་པའི་ཆེ་ཞོའི་སྒྲོ་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་
ཀྱང་། བཅུད་སྒྲུགས་པའི་ཆེ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དབེར་བྱས་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀར་ཡང་འགལ་བ་
མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་
དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་དང་། མཆོན་གཞི་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་མཆོན་ཉིད། །ཁ་ཅིག་ །དེའི་སྒྲོ་འདོགས་
གཅོད་པར་བྱ་བ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པས་ཁྱོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ །ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཟེར་ན། དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་མིན་པར་
ཐལ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པས་སྒྲོ་
འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ །དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་
པ་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཐེག་ཆེན་
རྒྱལ་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཁྱོད་ཡིན་

པ་ཡོད་ན། དེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། རྟོན་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 གྱི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོན་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་ཆོས་གང་དག་གི་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པར་འཛོག་པས་སྦྱོན་མེད་ཅིས་ཟེར་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་རྟོན་ཡིན་པ་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་ཆོས་དེའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྟོན་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་སྤྱི་མཚན་
 ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཆོས་གང་དག་གི་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། རྟགས་སོ་སོར་སྒྲུབ་པོ། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཐེག་
 ཆེན་སྒྲུབ་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་དམིགས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་
 གྲུབ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཟེར་རོ། འོ་ན། སྒྲོ་
 འདོགས་གཅིག་ཆོད་ན་སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 སྒྲུབ་པས་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག། ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲོ་འདོགས་རིམ་གྱིས་གཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་
 གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱི་དྲི་མས་ནམ་པར་དག་ཀྱང་། ཆོས་ལ་དྲི་མ་རིམ་བཞིན་དུ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་
 པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དབྱུང་མཐའ་ལས། ཟུ་ཁམས་གསེར་
 དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་སྤང་དུ་མེད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་སྤང་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་
 སྟེ། གཉེན་པོ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་ན། གཉེན་པོ་འདི་སྤང་བྱ་འདིའི་གཉེན་པོའི་སྤྲུལ་དུ་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉེན་ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་དག་པ་
 དེ་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ་ཁོ་ན་

སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགེ་ལ་མོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་ཡང་དགེ་ལ་མོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགེ་མོགས་གསུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་ལ་དབྱད། མཚན་གཞི་ལ་དབྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཇིས་བཞིན་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་དང་། དགེ་མི་དགེ་གང་
རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཟེར་རོ། །རང་གི་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པར་ཁོང་ཁྲོས་འཛམས་པར་ངེས་པའི་
དགེ་བཆོས་ཅན། ཕྱི་ཟུར་དེར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་རང་གི་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པར་བཤགས་པས་འདག་པར་ངེས་པའི་མི་
དགེ་བཆོས་ཅན། ཕྱི་ཟུར་དེར་ཐལ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་དགེ་བ་
བཤགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན།
སྤྱོས་བུ་དམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། དེས་དོར་བར་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་
རྣམས་ཀྱིས་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱོས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འོས་པ་
དང་། དེས་སྤང་བར་འོས་པ་ཞེ་ན། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན།
དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་
དེ་ལ་བསྟོད་བཀུར་བསྟན་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་པོག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མི་
དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེ་
ལ་རྣམ་གངས་དུ་མའི་སྒྲོན་སྤྲད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཅས་པ་མཚན་
ཉིད་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་བསམས་པས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་དགེ་བཆོས་
ཅན། མི་དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་སྤྲད་པ་ལས།
གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྟོད་ཀྱང་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཉིད་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་སྤྲིམས་སྒྲིབ་འབྱུང་ཚུལ་སྤྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ནི་མས་མས་པས་ཀྱང་གིན་ཏུ་མྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། །རིམ་བཞིན་ལུང་དུ་
བསྟན་པ་གང་ཞིག། །རྒྱུ་པར་དཀར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། །དེ་གང་ཞིག་རྒྱུ་པར་གནག་
པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། །དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས། །གསུམ་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །
སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། །དག་བར་ཐལ། །མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། །དང་པོ་དེར་ཐལ།
ལུང་རྒྱུ་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །རྟགས་སྒྲུབ་སྒྲུ་མ་ལ་
ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། །དེ་དག་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་
ཁས། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། །གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མཆོན་གཞི་ལ། །ཀུན་བཏུས་
ལས། །དག་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ་སོགས་བཅུ་གསུམ། །མི་དག་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དག་བ་
སོགས་བཅུ་གཉིས། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་བཅུར་ཡོད་དེ། །མཛོད་
ལས། །གསུམ་པོ་དེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། །ཐར་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་
དག་བ། །དག་བའི་རྩ་བ་གསུམ། །ངོ་ཆ་ཤེས་པ། །སྤྱེལ་ཡོད་པ་ལྟ་ནི། །བདག་ཉིད་ཀྱི་དག་བ།
དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དག་བ། །དེ་དག་གིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བའོ། །འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པའི་མི་དག་བ། །མི་དག་བའི་རྩ་བ་གསུམ། །ངོ་ཆ་མེད་པ། །སྤྱེལ་མེད་པ་ལྟ་ནི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་མི་དག་བ། །གཞན་གཉིས་འགོ། །ནམ་མཁའ་དང་། །སོ་སོར་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་
གཉིས་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན། །འཛིག་ལྟ་དང་། །མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གཉིས་ལའང་འགོའོ། །དེ་དག་དངོས་བཏགས་གང་ཡིན་
དབྱེད་ན། །དོན་དམ་པའི་དག་མི་དག་གཉིས་བཏགས་པ་བ། །གཞན་རྣམས་མཆོན་ཉིད་པར་
འདོད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

།སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །མཆོན་ཉིད། །དབྱེ་བ།
ས་མཆོམས་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ་དགག་གཞན་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག །ཐོག་

ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཅེན། ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཆེན་པོ་གསུམ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ཐོབ་བྱ་
མཐར་ཐུག་ཅེན། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་སྦྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ་བྱེད་པར་འབྱུར་བའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤངས་
རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྟུན་པའོ། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་སོགས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྤངས་པ་
དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའོ། གེ་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་སྤྲུལ་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
དེ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཚན་ཉིད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག །
དེ་ཁྱོད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅུ་བ་ལ་མ་ཁུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་
འཕྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་བ་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རེ་ཞིག་ཁས་སྤངས། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕྱོང་བར་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་འཁོར་
གསུམ་ཨེ་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སེམས། མི་སྦྱལ་བའི་སེམས། ཡན་བདེའི་

ཆོས་ལ་ཀུན་དགའ་བའི། རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སངས་
 རྒྱས་སའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 དང་ཞེས་པ་ནས། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤངས་པའི་བྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་བདག་
 མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས།
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས། མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས། མི་མཉམ་པ་དང་
 མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སེམས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་རང་བཞིན། བར་པ་བཞི་ཡེ་ཞེས་བཞི། ཐ་མ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་ལས་
 དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པོ་དེ། སེམས་ཆེན་པོའི་མཆོན་གཞི་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཉིར་སྤང་ལས། གང་དག་
 གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དེ་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྩི་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་རྒྱད་ལྟ་བུའི་ནུབ་པ་ཐལ། མདོའི་བསྟན་དོན་
 གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་ལ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་
 སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལྟ་བུའི་ནུབ་པ་ཐལ། དེ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཉིར་སྤང་
 གི་ཡུང་དེའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་ལ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དགོས་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེས་ན་མདོ་འགྲེལ་

དེ་དག་གི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པོ་དེ་བསྐྱེད་དེ་
ནམ་ཞེག་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་
ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཅུ་པར། སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། ཞེས་
པས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ལ། འཕགས་གོལ་གྱིས། ཆེན་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་ལ། བྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་
མཆོན་ཉིད་པའི་བྱི་མ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །
གཞན་དོན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་སྐབ་སྔ་མ་ལ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཆོགས་
སྐབ་ཀྱིས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་ཆོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་སྐབ་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐེག་
ཆེན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཡང་རྣམ་མཁུན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། སྐབ་བཤད་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་ཞིང་། རང་འབྲས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
སྐབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་ཏེ། རྒྱན་ལས། གནས་རྩོམ་འབྲས་ལུའི་འབྱུང་བ་
ཆེ་བདག་ཉིད། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། རྟག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་
ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་སྐབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་དང་།
བཞིར་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིའི་སྐབ་པ་དང་། བྱེད་ཐག་གི་སྐབ་པ་ཞེས་པའམ། མཁུན་
གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྐབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བཞིའི་སྐབ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་

ལ། ལའ་ན་རེ། རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པ་གང་ཞིག་ བྱིན་དུག་ལ་སྟོང་པའི་ཉམས་ལེན་
 གྱིས་མ་ཐེན་པ་དང་ཐེན་པ་དེ། སྤྱིའི་རྒྱལ་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་གི་རྒྱལ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་རོ། །
 འོ་ན་ཆོག་མ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མར་ཐལ།
 སྤྱིའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གོ་རྒྱལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དར་ཁྲིལ་པ་ན་རེ། འདི་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་བྱེ་བ་ཙམ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པ་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པ་ལ། སྤྱིའི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལ་བྱིན་དུག་ལ་སྟོང་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་མ་བསྟན་པར་སྤྱིའི་དགེ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་
 ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་པ་བར་པ་བཞི་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱེ་བྲག་རྒྱལ་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བྱིན་དུག་ལ་སྟོང་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པ་
 བཞི་པར། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོང་པས། ཞེས་དང་། ལྷ་པར། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
 རེ་རེས་ནི། ཞེས་དང་། དུག་པར། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། ཞེས་དང་། བདུན་
 པར། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། འོ་ན་རྒྱལ་པ་
 དང་པོ་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ཡང་བྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱོག་པ་
 ནས་བསྟན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པ་དང་པོར། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་པ་སོགས། ཞེས་དང་། སྤྱིན་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོལ་འགྱུས། ཞེས་དང་། གཉིས་པར། སངས་རྒྱུས་བསྟེན་དང་སྤྱིན་
 སོགས་དང་། ཞེས་དང་། གསུམ་པར། སྤྱིན་པ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། ཕྱིས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་རྒྱལ་པ་དང་པོ་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་
 པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོག་
 པ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་པ་བར་པ་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱེ་བྲག་གི་རྒྱལ་པ་
 དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོར་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། སྟོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཆོས་རྒྱལ་ལས་ནི་རྒྱལ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གོ་རྒྱལ་སོགས་བཞིའོ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བཞིར་གངས་རེས་ཏེ། དོ་བོ་བསམ་སྟོར་གཉིས་

ཞེས་པ་གི་ལ་པོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་པག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

སྤྲེལ་པས་རྒྱབ་པ་དང་པོ་གཉིས་གཞག། ཁྱོད་བྱ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་སྤྲེལ་པས་
དེ་རྒྱབ་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱི་མ་གཉིས་གཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སྤེལ་པའི་གོ་གྲོན་པའི་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས་
ན་གོ་རྒྱབ་པོ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས་ན་འཇུག་རྒྱབ་
པོ། རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་གསོག་པར་བྱེད་པས་ན་རྩོགས་རྒྱབ་པོ། འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་གི་
གནས་སྤྲེལ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས་ན་དེས་འབྱེད་རྒྱབ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཁྱེ་ལ

དེ་ལྟར་ཁྱེ་ལ་བཞིན་དུ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་ལ།
དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་བས་པ་ཁ་ཅིག རྒྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཐའི་ས་
མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ནས་རིམ་བཞིན་
འཛོག་ཟེར་རོ། མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩོགས་ལམ་ན་གོ་རྒྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུར་
ལམ་ན་འཇུག་རྒྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་ན་རྩོགས་རྒྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་
རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩོགས་ལམ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་
གོ་རྒྱབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྱུར་ལམ་ན་འང་དེ་མེད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་
ལྟར་གྱི་གོ་རྒྱབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དར་ཁྲི་ཀ་པ་ན་རེ། གཞུང་འདྲིས་རྒྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་ས་
བརྟན་ཏེ། དེ་བརྟན་ན་རྒྱབ་པ་བཞི་དང་ལམ་བཞི་རིམ་བཞིན་སྒྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྱུར་
བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་པ་ཀླན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེས་
རྒྱབ་པ་བཞིའི་རོ་བོ་མ་བརྟན་པར་ཐལ། དེས་དེ་བརྟན་ན། རྒྱབ་པ་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་བཞི་རིམ་
བཞིན་སྒྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བས་ལ་རྟགས་སྤྲེལ་
རྣམས་ཁས་སོ། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་ཅེ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྩོགས་
རྒྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། གཉིས་པ་ནི།
སྒྱུར་བ་དང་ཞེས་པས་གོ་རྒྱབ། འཇུག་རྒྱབ། རྩོགས་རྒྱབ་དང་པོ་བཙུང་པའི་ས་མཚམས་བརྟན་ཏེ།
གོ་རྒྱབ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྒྱུར་བ་རྩོགས་ལམ་ནས་ཡོད། འཇུག་རྒྱབ་དེ་ལ་
དངོས་སྤྲེལ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་ལམ་ནས་ཡོད། རྩོགས་རྒྱབ་དང་པོ་བཙུང་པའི་མངོན་སྤྲེལ་སྒྱུར་བ་ཆོས་

མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ཞེས་པས་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་
ས་མཚམས་བསྟན་ཏེ། སའི་ཚོགས་ལ་བརྩམས་པའི་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་།
ཕྱི་མ་དགུ་སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། གཉེན་པོ་ཚོགས་སྐྱབ་པ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྐྱབ་
མཐོང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒོམ་སྤང་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྐྱབ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་ཞེས་པས་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་ཏེ། དེ་ས་
བརྩུ་རྒྱུ་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་རང་
བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བརྩེ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི་མངོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོས་
བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྒོམ་པའི་ལམ་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ལམ་
གཉིས་ཀའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
༼དེ་དག་གོ་སོང་བྱིན་ལ་ཚོགས། ཞེས་པའི་གྲངས་སུ།

དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱོར་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག ཡར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡར་ཕྱིན་དུག་དུག་ཆོང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཞེས་དང་། ཡང་སྐྱབ་པ་བྱད་པར་བཞི་ལྟར་གང་ཞིག གོ་ཆའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་བ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་གང་ཞིག གོ་ཆའི་བརྩོན་
འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་སྦྱོར་སོགས་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་ཆའི་
བརྩོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། ཡར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་
ཆོང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།

མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཚེས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་པོ། དེས་གཉིས་པའང་ཁེགས།
གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚེས་ཅན། དེ་
ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སོང་བར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེས་ཅན་དེ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། བྱི་མ་གཉིས་ལ། སྦྱར་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཚེས་ཅན། གཉིས་པོ་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚེས་ཅན་
དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སར་ཕྱིན་རེ་རེའང་སར་ཕྱིན་དུག་ལྟ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་གོ་ཆས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ལམ་ན་གོ་སྐྱབ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་སར་ཕྱིན་
དུག་ལྟ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་སར་ཕྱིན་དུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
ན་དེ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །འཕྲག་སྐྱབ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དགྲུ་ཆར་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གོ་སྐྱབ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་འཕྲག་སྐྱབ་དེ་འཕྲག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་དགྲུ་པོ་རེ་རེའང་དགྲུ་ལྟ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། གོ་སྐྱབ་དེ་སར་ཕྱིན་རེ་རེའང་དུག་ལྟ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་གཞུང་ཕྱ་འབྲེལ་གཉིས་པོ་ཞལ་མ་ཡོལ་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། གྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། །རེས་པའི་ཚིག་
དང་ཡོན་ཏན་གོམས་བྱ་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྟུ་དང་མི་མཐུན་བྱོགས། །ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་
རྣམ་རེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བརྟུ་ལས། དང་པོ་གྲངས་རེས་
ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་མདོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སར་ཕྱིན་དེ་ལ་དུག་
ཏུ་རེས་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་མདོན་མཐོ་སྐྱབ། བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་རེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དུག་ཏུ་རེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
གཞན་དོན་སྐྱབ། བྱི་མ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དུག་ཆར་གྱིས་གཞན་དོན་

150

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ་པོ། ཇི་ཉིད་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་
པ་དང་། བསེལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། ཇོན་དམ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ། ཅེས་སོ། །ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་གོམས་པར་བྱ་བ་ལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། བསམ་པ་ལ། ཐབས་ལ། དབང་འབྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པ་དང་
ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྐྱབ་པ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ།
ལུས་ལུན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་རྣམ་སྒྲིན་ལ་བརྟེན་པ། སྒོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
སྐྱབ་པ་སྒོན་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་སྒྲོན་ཡོན་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་
སྐྱབ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ།
མོས་པ་དང་། རོལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་བསམ་པ་ལ། དོམ་མི་ཤེས་པའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་
དང་། དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་། བན་པའི་བསམ་པ་དང་། མ་གོས་པའི་བསམ་པ་དང་།
དགེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་པར་ཕྱིན་རེ་རེའང་བསམ་པ་དུག་དུག་གི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པའོ། །བཞི་པ་
ཐབས་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིན་སོགས་རེ་རེའང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པར་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་དབང་འབྱོར་པ་ལ། རྒྱ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་ཆོས་རྒྱ་
དང་ལོངས་རྒྱ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་རྒྱལ་རྒྱ་ཐོབ་པ། སྟོན་པ་ལ་དབང་
འབྱོར་བ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ཐོབ་བྱེད་ཏུ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པའོ། །དུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།
རེ་རེའང་རོ་བོ། རྒྱ། འབྲས་བུ། ལས། ལྷན་པ། འཇུག་པ་དུག་དུག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་
དབབ་པའོ། །བདུན་པ་བསྐྱབ་པའི། སྒྲིན་སོགས་དུག་པོ་དེས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
ཏེ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས། གཞག་པ་
དེ་རྣམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་བྱེད་པར་ནི། རེ་རེའང་ཆགས་པ་བདུན་བདུན་སྤང་བ་སྟེ། སྒྲིན་པ་ལ་
མཆོན་ན་ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཆགས་པ། ཕྱི་བཞོལ་ལ་ཆགས་པ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་
ཆགས་པ། ལན་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཆགས་པ། སེར་སྒྲའི་བག་ཉལ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་

མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་གཡེང་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་
 འགྲ། དགྲ་བ་ཡོན་ཏན་བསྐྱུགས་པ་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན།
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས། དེ་དག་རེ་རེ་འདྲ་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ། ཀླན་སྤྱོད་ཟང་
 ཟེང་མེད་པ། འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ། ཏུས་ཟད་མི་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་ལས། དངོས་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་
 ལ་ཟང་ཟེང་གི་ནང་ནས་རང་གི་སྒྲིག་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བཟོད་པ་ལ་སྦྱུག་བསྐྱུག་ལ་རི་མི་སྒྲིམ་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་
 ལ་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་
 ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། ཀླན་སྤྱོད་ཟང་ཟེང་མེད་པ་ནི་ཆེ་
 འདིར་ལན་དང་། བྱི་མར་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་ཡིན་འོ། འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ་ནི། དེ་
 དག་གིས་སྦྱོ་བོ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་དགོད་པའོ། ཏུས་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྷ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱི་མ་ཐབས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་མེད་
 ཏུ་འདྲེ་ཟེང་པའོ། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སྤྱོད་བ་པའི་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆོམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱོད་བ་པོ་ཆོམས་པ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ལྟ་བུའོ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་ལ་རང་གིས་མི་འདྲུག་པའོ། བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་
 གྲོགས་ཡིན་པས་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་མཐོང་ནས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་མེད་པའོ། བརྩོན་
 འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་གཅེས་
 པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་དཀའ་བའོ། །
 བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་
 རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་བསམ་གཏན་ལས་ལྷག་པའོ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་
 རང་གི་ཤེས་རབ་ལས་ལྷག་པའོ། གསུམ་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ནི་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ལྟར་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞེ་ཟང་ཟིང་གི་ནང་ནས་ལུས་སྟོག་དང་། མི་འཛིགས་པ་
སྦྱིན་པའི་ནང་ནས་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེག་གི་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། གང་གིས་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟིང་རྩེས་ཀྱང་ནས་སྦྱོང་བ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། རྒྱ་སྦྱོན་སྦྱིན་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་བ་
དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྱང་བ་སྦྱོད་པ་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལས་
ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་མེད་ན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། གནས་མོས་པ་
དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་པའོ། །ཕྱི་མ་ལྷ་ལ་འདྲ་དོན་ཚན་
དུག་པོ་སྡུ་མ་བཞེན་དུ་སྦྱར་ཞིང་། གཞིའི་བྱང་པར་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་སྟོབས་རྒྱང་དུས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་
ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྟོམ་པ། བསམ་གཏན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་
རབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་གཞི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཀའི་ཞིང་
མཆོག་ནི་ཐེག་ཆེག་གི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་པན་རྒྱན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། པན་རྒྱན་
བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་དེ་རེ་ངེས་ཀྱང་དུག་དུག་བསྐྱེས་པའོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་
རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་དེ་རེ་ལ་འདྲ་དུག་དུག་ཏུ་བྱེ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་བརྗོད་
བྱ་ཕྱིན་དུག་གིས་བརྗོད་བྱེད་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་པར་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་པར་ཕྱིན་རེ་
རེ་འདྲ་གཞན་ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་དོན་གིན་ཏུ་
བསྐྱེས་ནས་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་བལྟར་འདོད་ན་དེར་བལྟའོ། །

བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འཇུག་སྦྱབ་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ལ་དགག་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག པར་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པའི་
སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་དང་། ཡང་སྦྱོར་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཞེས་དང་། སྦྱང་ཉིད་ལ་

དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ལྟུང་གི་ཆོས་ཅི་
རིགས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་ལྷན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱབ་པ་བྱུང་
པར་བཞི་ལྷན་གང་ཞིག སྒྱུར་བའི་བརྩོན་ལྷན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག །
དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་ལྷན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་དགའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་དེ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསམ་པའི་བརྩོན་ལྷན་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་པའི་བརྩོན་ལྷན་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པའང་དེས་ཞེགས་སོ། །ལྷ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་
ལམ་དྲོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་ལྷན་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་རོལ་ཏུ་དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་
དང་ལྟུང་གི་ཐེག་ཆེན་གང་རུང་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་
དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་
འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་སོགས་དགའོ། །

བརྩོན་དང་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་དུག་ཅིས་ལའི་སྐྱབ་པ་སྒྲུབ་པ།

བརྩོན་དང་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་དུག །ཅིས་པའི་སྐྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་
དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ལྟུང་མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐྱབ་ཀྱི་
བྱང་ཆེན་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྱོན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་
ལྟུང་གནས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱོན་པའམ། རང་ལྟུང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་
དངོས་སུ་འབྱོན་པ་གང་རུང་གི་ཆོས་མཆོག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་
ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་བཞི་ལྷན་གང་ཞིག །རང་ལྟུང་བྱང་ཆེན་དངོས་
སུ་འབྱོན་བྱེད་ཅིས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། ཆོགས་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ལྟུང་གནས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱོན་བྱེད་ཀྱང་མིན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རང་འབྲས་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོགས་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
གཉིས་པ་འང་དེས་ཁེགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་ཏེ།
རང་འབྲས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱིན་བྱེད་གང་ཞིག །ཆོས་མཚོག་སྐད་ཅིག་ཐ་
མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཁས་སྤངས་ཏེ། དེར་
ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཆོས་མཚོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་
བཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཆོགས་སྒྲུབ་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་དེ་ན་བྱང་ཆེན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་
ན་སྐྱེ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་འབྲས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་
གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
གསུམ་རྒྱུན་ཆགས་སྟེ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་འབྲས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཚན་
འཛིན་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ལྟན་དང་མི་ལྟན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་བར་དུ་
མཚན་འཛིན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་
ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་མཚོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་

འབྱོར་ཏེ། འོན་གསལ་ལས། སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་
བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཚོགས་ཡིན་
པས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ནས་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་
བར་བཅུ་བདུན་ནོ། །ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་དོ། །ཚོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཚོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཟུངས་བཞིའི་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཚོག་གཟུངས། འོན་
གཟུངས། རྒྱགས་གཟུངས། བཟོད་པའི་གཟུངས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ཅུས་པའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་དང་། དེའི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ཅུས་པའི་དྲན་པ་སོགས་དང་། གཞན་ལ་ཕན་
པའི་དོན་དུ་རྒྱགས་དང་སྐྱར་ནས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅུས་པའི་དྲན་པ་
སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཟུངས་རྒྱུད་དང་ཆེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོ་རབས་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྤྱོན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་གཟུངས་དང་། ཆོ་འདིར་མང་དུ་བྱོས་པ་གོམས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
གཟུངས་གཉིས་ལ་འཛོག། ཆེན་པོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་གཟུངས་ཏེ། དེ་
ལ་འང་རྒྱུད་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་སྦྱེའི་གཟུངས། གཉིས་པ་
མ་དག་ས་བདུན། གསུམ་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གཟུངས་ཡིན་པར་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། གཟུངས་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། བཟོད་
པའི་གཟུངས་ལ། བཟོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་གྱི་གཟུངས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་
ཡོད་ཅིང་། བཟོད་པ་དངོས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་ལ་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཚུལ། རྒྱ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་
གཟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤྱིང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་
སྤྱིང་པ་ཉིད་འདི་གསུམ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་འདི་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ནི་སྒྲོང་བའི་ལམ་ལའོ་ཞེས་དང་། ལྷ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ས་དང་
པོ་ལའོ་ཞེས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། སྒྲོང་པ་ཉིད་འདི་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ཉེན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བྱུང་
ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་དྲགས་པོ་དབང་ཕྱུག་སངས་གོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ། བཞི་པ་
སྒྲོང་ལམ། དེ་ནས་བདུན་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་རེ་རེ། དེ་ནས་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་
གཉིས་གཉིས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་འཛོག་
པར་བཞེད་དོ། །ཨར་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་གཞན་རྒྱུ་མ་གྱི་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དང་པོ་
གསུམ་ཚོགས་ལམ་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་མོས་
སྒྲོད་ཀྱི་ས་ལ་གཞག་ཅིང་། མོས་སྒྲོད་ཀྱི་ས་ནི་སྒྲོང་ལམ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ཚོགས་དང་མོས་པས་སྒྲོད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རྟག་ཏུ་བྱའི་སྐབས་སུ་དང་།
ཚོགས་ཀྱི་ས་དང་། མོས་པས་སྒྲོད་པའི་ས་དང་། བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་འཛོག་པའི་མོས་སྒྲོད་
ཀྱི་ས་ནི་སྒྲོང་ལམ་བཞི་ཀ་དང་། བཞི་པ་འཛོག་པའི་སྒྲོང་ལམ་ནི་ཚས་མཚོག་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །
དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཤུའི་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཤུ་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཚོགས་སྒྲོང་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་ས་དང་པོའི་བར་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་བཅུ་ལ་ཚས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
མཚོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་ཚས་
དབྱིངས་མཐའ་དག་ས་དང་པོ་ནས་རྟོགས་ཤིང་། སྒྲོ་བྱུང་བྱི་བྲལ་གྱི་ཚས་དབྱིངས་མཐའ་དག་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་བྱུང་སྟེ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་གི་
རྟོགས་པ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་
འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད། སྤྲ་

མ་ལའང་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཚོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ཚོས་ཅན་དེ་དང་དེའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་གཞག་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། དེ་ལྟར་བའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལའང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དོ་ཟེར་
 རོ། །འོ་ན་ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་པ་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདི་ནི་ཀྱན་
 ཏུ་འགོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ས་དང་པོ་ལ་འོ་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོང་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་ལས་ལ་
 དབང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་ན་སྐྱ་མ་བཞིན་ས་བཅུ་པ་ལ་འོ་ཞེས་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགོ་
 བའི་དོན་སོགས་བཅུ་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་པར་དང་། སྒྲོང་ཉིད་དེ་དག་ལ་
 ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱང་
 ཡར་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོངས་ནས་སྒྱུར་ལམ་ནས་འཛོགས་ལ། བྱུང་པར་ནི་ཡེ་
 ཤེས་དང་པོ་གསུམ་སྒྱུར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ཚོས་མཚོག་ནས་འཛོགས་པར་མཛད་
 ཅིང་། གོང་གི་སྒྲོན་སྒྲོང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་པོས་སྒྲུལ་སོ། །འདི་དག་བདག་གི་རྟོག་པ་
 ལ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་སྒྲོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལམ་ནས་འཛོགས་
 ཏེ། སྒྱུར་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྒྱུབ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚོས་མཚོག་
 མན་ཆད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཉིད་མེད་
 དགག་ཁོ་ན་སྟོན་པ་མིན་པར་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་
 པའི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་གོལ་སྤེས་སྐབས་གོ་
 རིམ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་དོན་ཡང་སྐབས་འདིས་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །གང་དག་གཞན་
 དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་ཉིད་ཁོ་ན་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིམ་པ་ནི་ཕྱིར་ཟེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནི་གཙོ་བོ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམས་པ་ངོས་ཟིན་པ་དང་། བསྟོད་པར་བྱ་བའི་གོ་རིམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ཞེས་པས་སྟོར་ལམ་དུ་མི་གྲུབ་སྟེ། སྟོར་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནི་ཚོགས་སྟོར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྒྱས་དྲངས་པའི་ཆོ་སྟོར་ལམ་དང་། སྟོར་ལམ་གྱི་རྒྱས་དྲངས་པའི་ཆོ་ཚོགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་འབྲེལ། མདུན་ཚོགས་ལ། ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི།

སའི་ཚོགས་ལ། ཞེས་པའི་རྣམས་སུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བྱང་གཞི་སའི་མཆོན་ཉིད། བྱང་ཚོས་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་ཅན་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནི་སའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཆོན་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་ན། གྲུག་ཀའི་གནས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར། བསྐྱེད་གསུམ་སྟོང་བའི་བྱང་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྷ་སྟོང་བའི་བྱང་པར། རྣམ་སྤྱོན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བྱང་པར། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དྲང་རྒྱུ་གྱི་བྱང་པར། སྟོང་བྱ་སྟོང་བའི་བྱང་པར། ཡོངས་སྟོང་གི་བྱང་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་བྱང་པར། དེས་ཚོག་གི་བྱང་པར་དང་དགྲུ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་སྤྱོན་པའི་སར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྟོད་པ་ནས། ས་བརྩུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྟོད་པའི་བར་ཏེ། དབུས་མཐར། སྤྱོན་དང་རྒྱལ་བྱིས་ས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྟོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྩེལ། །བྱང་པར་དང་ནི་བྱང་མེད་ནི། །ས་བརྩུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་།

གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནས་
 དྲུག་པའི་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱོར་ཞིང་། བདུན་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ས་དང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྟེན་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོར་། གསུམ་པར་ཉིང་འཛིན་གྱི་ བཞི་པ་ནས་
 དྲུག་པའི་བར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི། བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་ཡན་
 ཆད་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སྦྱོར་བར་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ནི།
 ས་བཅུ་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
 བརྒྱ་བྱིན་དང་། མཐའ་བྲལ་གྱི་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་
 འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། རྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་། རྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་
 ཚངས་ཆེན་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བྱ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བ་འཛིན་པར་རིན་ཆེན་
 བྲེང་བ་ལས་བཤད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐྱབས་སུ་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་གི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་མཐོང་མ་
 མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར། སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
 ས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་བ་གསལ་ཐོབ་རེ་རེ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཆེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ཡིན་པས། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མཐོང་
 སྒྲངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་མ་ཉམས་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མཐོང་སྒྲངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཉེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། འཛིན་སྒྲངས་མི་འདྲ་
 བའི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་འང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གནད་འདི་
 འདྲའི་རིགས་ལ་ཁོ་བོ་ཅིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །འོན་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་
 ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁྱད་པར་གྲིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་
 དང་། གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་དང་།
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རེས་ཤེས་འདྲན་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི་འོག་ནས་

འཆད་ལ། དེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། དབུས་མཐར། གུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་
དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཐ་
དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་།
།དྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར། ས་དང་
པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་གུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དེས་ཤེས་འདྲེན་པ་
སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲོང་པའི་བྱང་པར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་
སྒྲོང་པའི་བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་མཐོང་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་
བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྒྲོང་ཞིང་། གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དགུ་ལ་སྒོམ་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
མོངས་བཅུ་དྲུག་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་ངོ་། །རི་ལྟར་མཐོང་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ད་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ། ལྟ་བ་
ལ་འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན།
ཡོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་འདོད་ཁམས་ན་
བཞི་བཅུ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བཞི་བཞི་བོར་བས་སོ་དྲུག་རེ་རེ་སྟེ། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ངོ་། །རི་ལྟར་ན་སྒོམ་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་། ལྟ་བ་བྲི་མ་གསུམ་སྟེ། བཞི་ནི་མཐོང་སྒྲུབ་ཁོན་ཡིན་
པས་སྒོམ་སྒྲུབ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དྲུག་པོ་འདོད་ཁམས་ན་སྒོམ་སྒྲུབ་དྲུག་ཅར་ཡོད་
ཅིང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་གཉིས་གཉིས་བཏོན་པས་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་
ན་སྒོམ་སྒྲུབ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་། །འདི་ནི་མདོན་པ་གོང་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །
མཛོད་ལས། མཐོང་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བརྒྱད། སྒོམ་སྒྲུབ་བཅུ་སྟེ། དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་
སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་ཚུལ་ནི། མདོན་གྱུར་བ་ནི་ས་
དང་པོར་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་ཟིན་ལ། བག་ལ་ཉལ་ལ་མཐོང་སྒྲུངས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་
རྣམས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཆར་སྒྲོང་ཞིང་། སྒོམ་སྒྲུབ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ལ་ཉལ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཆེན་པོ། འབྲིང་། རྒྱུད་དུ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས། ས་

162

ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱལ་འཇུག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱལ་གཡོ་ཁིང་བརྒྱར་འགྲོ། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱལ་སྒྲུང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས། དེ་དག་
གི་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་ལ་འཇུག ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱའུཅད། ལུས་བརྒྱ་སྟོན། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་
བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེས་བསྐྱོར་བ་སྟོན་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་
པ་ལ་སྟོར་འགྱུར། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་སྟོར་འགྱུར། བཞི་པ་ལ་བྲི་ཕྱག །ལྷ་པ་ལ་ཕྱག་བྲིག་བྲིག་
སྟོར། དུག་པ་ལ་ཕྱག་བྲིག་ཕྱག་བརྒྱ་སྟོར། བདུན་པ་ལ་བྲི་བ་ཕྱག་བྲིག་བརྒྱ་སྟོར། བརྒྱད་པ་
ལ་སྟོར་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་འུམ་སྟོན་དང་། ས་དགྲུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་གུངས་མེད་
འབུམ་ཕྱག་བཅུ་འུམ་སྟོན་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཡང་
བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ལུས་སྟོན་ཐོབ་པར་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་དང་འཇུག་པ་ལས་བཤད་དོ། །དགྲུ་པ་
ནི་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་རྒྱུ་མཐོང་བ་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་
བ་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བལ་ཕྱིར། །
དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། །འདི་
ལྟར་བྱང་རྒྱལ་བྱོགས་མཐུན་ཆོས། རབ་ཏུ་སྟེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྷན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །
གཉིས་པོ་སྟེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། རབ་གི་སེམས་
གྱུང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུངས་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱུང་དཀའ་ཞེས་བརྟེན་
དོ། །ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་རན་འདས། །གཉིས་འདི་མདོན་
དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །བཟོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །
རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་མདོན་
པར་འདོད། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །སྟོན་བཞིན་
གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མཁའ་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན། །ཞེས་སོ། །

ས་དགྲུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་
གཞི་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་བྲེ་བྲག་རྩེ་བས་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་བཞི་ཆར་
དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་ཆེན་དང་། ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཁོན་ལ་འདོད་དེ། དེ་ཐོབ་ནས་བྱང་

ཚུབ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
མ་ངེས་པས་རིགས་ཀྱི་སར་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བཞི་
ཆར་ཡང་རིགས་ཀྱི་སར་འདོད་དེ། དེ་ཐོབ་ནས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པའི་ས་ནི་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པའོ། །གོང་མར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་རྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་བརྒྱད་
པའི་ས་མིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཙམ་
པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །བསྐྱབས་པའི་ས་ནི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོའི་དེའོ། །འདི་
གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་དང་དེར་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་ལྷགས་པ་ལྷག་
མ་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྲས་པ་རྟོགས་
པའི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཙམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་པར་
ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཏེ། གཞན་རྣམས་ལ་མིང་གི་བྱ་སྒྲིབ་དེ་ཡོད་པ་ལྟར། འདི་གསུམ་
ལ་མིང་གི་བྱང་པར་གཞན་མེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་དེ་ལ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། འོག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ས་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་གཞག་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པར་བརྟན་
པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བརྩུ་པའི་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་ཡོད་པར་གེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཡག་རོང་གཉིས་
ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཁོ་བོའི་སྦྱིང་ལ་འབབ་པོ། །མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ།

།མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་
བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དེའི་རྒྱད་
ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཡིན་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་བཤམ། མཚན་བྱེད་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་མ་དེས།
གཉིས་པ་ལ་ས་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་
ལྟར་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་སྒྲིབ་བ་གཉེན་པོ་དེ་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་
མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྒྲིབ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། མཐོང་སྤང་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་སྤང་གཉེན་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སོགས་དེས་འགྲེལ། དབྱེ་ན་རེ་རེ་ལའང་
སྒྲིབ་བ་ཉེར་བསྟོགས་དང་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཞིའོ། རེ་རེ་
ལའང་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དོ། །
རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གཉེན་པོ་ཆོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྤར་ལྟར་གཉིས་ལས། མཆོན་ཉིད་
རིམ་བཞིན། རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དེའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་
གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། རེ་རེ་རེ་ལའང་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་དབྱེ་བས་ཐོག་པའི་སྒྲོན་ས་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཞན་གྱི་སྒྲིབ་བརྟུན་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པའོ། །
ཆེད་རྒྱ་ཅད་དང་མཉམ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྟེ།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྟེ། དེས་འབྲུང་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག སྒྲིབ་པ་བྱུང་བར་བཞི་ལྟར་གང་ཞིག རང་
གི་འབྲུང་ས་མཐར་ཐུག་དུ་གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྲུང་བའི་རྟོགས་པ་ཟེར་ན། རྟོད་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་སར་གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྲུང་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟོགས་
ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམས་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་
མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རང་གི་འབྲུང་ས་མཐར་ཐུག་དུ་དངོས་སུ་འབྲུང་བའི་
རྟོགས་པ་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་སྤྲ་ལོགས་ན་དེས་འབྲུང་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བར་འདོད་ན། རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་ན་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ས་མཚམས་
ལ་ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངེས་པར་འབྱུང་སར་དངོས་སུ་འབྱིན་
པ་དེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱིན་པ་ཙམ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །
རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱུ་མཐའི་བར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་
པ་འཛོག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་འབྱུང་སྐབས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་སར་
དངོས་སུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། ལམ་གྱི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྐབས་པ་ནི་རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་
སའི་ལམ་དེ་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་བདུན་ནི་རྒྱུ་མཐའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཡོད་དེ། དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་ས་བདུན་པོ་དེ་སངས་རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། ། །

རྒྱུ་མཐའི་སྐབས་པ་འཛོག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་མ་ལུས་པ། ཐབས་ལྷན་དམིགས་མེད་སློ་ཡིས་
ལེགས་ཏྲོགས་ནས། རྣམ་མཁུན་འབྱས་བཟང་སྐབས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། ལམ་ཀུན་ཤེས་
པའི་རྒྱལ་ཡུམ་དེ་ལ་འདུད། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཏྲོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། ལོ་
ཅུ་བ་དཔོན་སློབ་གྱི་བཞེད་པ་ལ། སྐབས་འདིའི་ཆོས་ལྷ་ཀའང་ལམ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་གི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གེགས་ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་བ་དང་
བྲལ་བ། རྒྱུའི་རྒྱུ་མཐའི་བསྐྱེད་པ། བདག་པོའི་རྒྱུ་མཐའི་དང་ལྷན་པ། འཁོར་བ་ཆེད་དུ་
གཉེར་ནས་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གྱི་བྱུང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་
པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ལམ་ཤེས་སྦྱེ་བ་ཙམ་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
བྱུང་ཆོས་ལྷ་པོ་དེ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་པ་ལ་བྱེད་དམ། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། བྱུང་ཆོས་ལྷ་པོ་དེ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷ་ན་ལམ་མ་ཞུགས་
པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྷ་ན། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྦྱེ་བའི་

ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉེན་སྒྲིབ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྒྲོང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དང་ལྡན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
བྱབ་སྟེ། ཉེན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་
ནས་སྒྲོང་བར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྒྲོང་བར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། ཉན་
ཐོས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེན་མོངས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་བརྩོན་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་དང་པོར་འབྲས་བུས་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྐབས་གཉིས་པར། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
དེས་ན་ནི་སྤང་ལས། དང་པོ་གསུམ་ལམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱང་བར། བྱི་མ་
གཉིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་བར་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་དང་ནི་
ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆོས་
ཅན། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །
འོད་གྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། ཞེས་སོགས། ཟུ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཟུ་འགྲེལ་ལས། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་དངོས་སུ་སྐྱེ། དེ་མ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཤམ་ར་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་བ་བཙམ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་སྤྲ་མ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་མ་བཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཁྱོད་དང་དེ་མ་བཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་ལ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དག་དོན་གྱི་རྟགས་སྤྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཁྱོད་དང་དེ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པོ་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དག་དོན་གྱི་རྟགས་ལ་བསྒྲིག་པ་འདོད་ན། རིགས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སྦྱོར་བ་གང་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་གི་
བསྟན་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། དཀའ་གནས་སོ་སོའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྲ་བས་པ་ཁ་ཅིག །ཕྱི་རོལ་སྤྲུལ་སྤྲེགས་བྱེད་དང་ཅིག་
ཤོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཚུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།
དེའང་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་
སྐྱེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དར་ལྗིང་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་སྤྲུལ་སྤྲེགས་བྱེད་དང་། དེ་ལས་ཅིག་
ཤོས་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གནས་སྐབས་ལམ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དའི་དོན་སྦྱོར་མིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་
ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱ་བ་རྒྱུ་བྱེད་དུ་
འགོད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་ལམ་ཤེས་བསྒྲོམ་
པར་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་
དེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་
དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་
ཁྱབ་པ་ལ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་
གི་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
སྒྲོན་རུང་དུ་རྒྱུ་བ་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་འཆད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་
སོར་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་སྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལམ་
ཤེས་གཏན་མི་སྐྱེ་འམ་སྟུམ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལམ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་བ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་ལམ་ཤེས་
སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །མཐར་ཐུག་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་མདོ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པས་
 རྒྱུན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་
 གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་
 བས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་མ་མཐའ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ། རྒྱུ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱ་མི་རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་དང་
 བཞི་ལས། དང་བོ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་
 སོགས་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཀག་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །
 དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། རྒྱ་
 མཚན་དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ལ་དགོངས་གཞི།
 དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་སོགས་ན་རེ།
 དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་མདོ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་།
 བགོད་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་དང་། འབྲས་
 ལུ་ཉན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་དེས་པ་འགའ་ཞིག་
 བྱིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་རིགས་ཐ་དད་པས་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་
 པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་
 རྟུན་པས་སངས་རྒྱས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་དེས་པ་འགའ་ཞིག་སྤར་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་བྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། བདག་གིས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོད་པ་རྟུན་པས་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཐོབ་པ་དང་།
 ཉན་ཐོས་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཉན་ཐོས་སུ་སྒྲུལ་པ་དང་། བགོད་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་
རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྒྲུལ་པའི་ཕྱིར། །
མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་མ་ངེས་པ་
རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱང་བ་དང་། བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཡང་
དག་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་ཕྱིར་
དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་
རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་པསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཐུང་
འདས་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེར་འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་
ཕྱིར་དང་། །ལའོར་བར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་
ཐོས་གྱི་རིགས་གང་ཟག་ཞི་བ་བསྟོད་པ་གཅིག་པུ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་གཞག་སྟེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་མི་རུས་
སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་གིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་དང་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་གིན་ཏུ་
འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་མདོ་ལས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁམས་ཐ་དད་པས་དང་
པོར་མོས་པ་ཐ་དད། དེས་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད། དེས་ཐ་མར་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་
བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་དེ་བཀག་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། །ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། །རིགས་
པས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །ལང་ག་ཤེགས་ལས། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་
པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མིན་གྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། །སྒྲིང་རྩེ་པད་དཀར་ལས། །བྱང་སྟོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་
གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འབྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་

ཡོད་མ་ཡིན། །དགྲི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། གསུམ་དུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། གསུམ་
 དུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ།
 ཉན་རང་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྤངས་ཏྟིགས་མ་ཐོབ་པར་
 མཐར་ཐུག་གི་ཕྱང་འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲེལ་ས། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་པར། །
 བྱ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་རུས་
 བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཏྟིགས་
 པ་མཐར་མ་ཐུག་པར་མཐར་ཐུག་གི་ཕྱང་འདས་མི་འཐོབ་ལ། ཏྟིགས་བྱའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་མི་
 འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །
 གཙོ་བོའི་ཐེག་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་གཞུག་
 པའི་ཆེད་དུ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདིས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་དབྱིངས་ཏྟིགས་པར་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 འོ་ན་གཞུང་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ཏྟིགས་མ་ཏྟིགས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པར་
 ཐལ། །ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཙོ་བོའི་ཐེག་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདིས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཏྟིགས་པར་བསྟན་
 ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཏྟིགས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་ཐེག་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམན་
 པའི་ལྷག་མེད་ཕྱང་འདས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུ་ཆད་པའང་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་
 ཆོས་པད་དགར་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །
 དཔེར་ན་སྒྲེས་བྲུ་མྱོས་པ་ནི། །མྱོས་འཇུར་མེད་ན་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྒྲུ། །
 སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ། །ཡང་དང་པོར་མོས་པ་ཐ་དད་སོགས་ཡོད་པས་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། མོས་པའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

ཡོད་པས། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པའང་རིགས་མི་འདྲ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། སློ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་
ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐེག་པ་སྟེ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་པའི་དོན་རིམ་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དྲང་
དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི་གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པ་ལ་དགོངས།
དགོས་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་རུས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་
ཞིག་ལ་ཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ངལ་བསོ་བའི་ཆེད་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་བརྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྒྲེས་ཚོགས་ཀྱིས། །ངལ་
བ་ཉར་སེལ་གྲོང་བྱེད་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་
མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད། །སྒྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་སློབ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་འོགས་སུ་
བཤད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དངོས་ལ་གཞི་དབྱེད་ནི། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། ཐེག་པ་
གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གསུམ་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་མིན་འཛིག་ཏེན་ན། །སྒྲེས་བུ་མཚོག་
རྣམས་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་། །སྒྲ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མཛད་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་ནས། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་མ་
མཐའ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རེད་མདའ་བ་
ན་རེ། །ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་ལྟར་ན་དང་པོ་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་སྟེ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིཊ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཉན་རང་གི་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། དང་པོར་ས་བདུན་པ་ནས་འཇུག་རིགས་ཏེ།
དེའི་ལྟར་ན། །ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ། །འོ་ན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལྟར་ན་འང་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། །དེའི་ལྟར་ན་འང་ཉན་རང་གིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལྟར་ན། དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གིས་སངས་རྒྱས་

སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་
 ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་དང་མ་དག་ས་བདུན་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བདུན་པ་མིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ས་དུག་པ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། མ་བྱལ་ན།
 བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། ཡང་ཁ་ཅིག་དང་པོར་ས་དང་པོ་ནས་
 འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་
 ཤེས་དངོས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྟོག་གི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྟོག་
 གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གཞན་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་མུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་དེས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་ལྷ་ཆར་བགྲོད་དགོས། ཕྱི་མ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་བགྲོད་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་ལས། དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་ལྟ་
 པས། བྱང་ན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་དང་པོར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་
 མན་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉན་སྦྱིབ་མ་སྦྲངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་འང་མི་འཇུག། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
 རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འང་མི་འཇུག། ཤེས་སྦྱིབ་མ་སྦྲངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་འང་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སྦྱིབ་སྦྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་སྦྱོང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་ལ་ནི་
 གོང་མ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཅིང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་
 སྦྱོང་མི་སྤྱིད་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་པར་གདན་དྲངས་ནས་ཞུ་བ་མང་དུ་འབུལ་བ་ཡོད་དོ། གཞན་
 ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཤེས་སྦྱིབ་མ་སྦྲངས་པ་སྦྲང་བའི་
 ཆེད་དུ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་སྦྱོང་
 བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་

རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་ཉོན་མྱོང་མ་སྤངས་
པ་སྟོང་པའི་ཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་འང་ཁྲབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མ་
བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་དང་པོར་འཇུག་པའི་སྒྲ་ནི་
འདུན་ལྗན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཁྱེད་དུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐེག་ཆེན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་མེད་ན་ལམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་བྱའི་ལམ་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་། ཡོད་ན་དེ་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡལ། སྦྱོར་
ལམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁ་
ཅིག །འཕགས་པ་སོ་སྟེར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཉམས་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྦྱོར་
ཡིན་ན་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ས་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སོ་སྟེར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སོ་སོ་
སྟེ་བོ་ཡིན་ན་འཕགས་ཆོས་མ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་ལམ་ནས་འཇུག་པའི་
རྒྱལ་གསུམ་བོ་གང་རུང་ཞིག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། མི་སྟོབ་པ་སྟོབ་པའི་
གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་པར་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རེ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤངས་
རྟོགས་ཉམས་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གང་རུང་
ཡིན་ན། སྟོབ་ལམ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
སྒྲོམ་ལམ་གང་རུང་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས། གསུམ་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ན།

མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པས་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སྒྲེ་ཡིན་ན་འཕགས་ཆོས་མ་ཐོབ་པས་
བྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པ་དེ་སོ་སྒྲེ་ཡིན་ནམ་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སོ་སྒྲེ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སོ་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་
སོ་ཡི། །སྒྲེ་བོར་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། ཀླན་ལས་བརྟམ་ལས། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་རྟེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་འཕགས་པ་ལུང་བོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འོན་ལུས་ཆོར་བཏང་སྟོམས་ཆོས་ཅན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་དབང་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་
ཆོར་གང་ཞིག་ །སིམ་པར་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལུས་
ཆོར་སིམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །ལྷག་བསྐལ་དབང་བོའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སོ་སྒྲེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །
དེ་ཐེག་ཆེན་སོ་སྒྲེ་ཡིན་ན་སོ་སྒྲེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་
པའི་རྟོགས་པ་སྦྱོར་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་ལྷག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྒྱད་ཅིག་དང་བོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་སྦྱོར་
ལམ་ལས་དངོས་སུ་མ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འོན་དེའི་རྟོགས་པ་སྦྱོར་སོང་གི་བྱང་
སེམས་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
རྟོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་དེ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་གཞི་མཐུན་ནི་མེད་དེ། དེ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱི་ཀའི་དགོངས་པ་འང་
འདི་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེན། ལམ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་དེ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཉོན་སྐྱིབ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། དེ་འཕགས་པར་འདོད་པ་
ལྟར་ན་འདྲ་། ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཕགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པས་
མ་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་མི་རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རེད་
མདའ་བ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་མི་རྒྱ་སྟེ། རྒྱ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་ཟེན་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
གྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་ཆད་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་
མེད་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ལོངས་སྐྱ་
སྤིང་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ་དེ་སངས་རྒྱ་བར་མ་ངེས་ཏེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་མ་ཆང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་སྤང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལ་
སངས་རྒྱུ་མི་རྒྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གང་ཞིག །སེམས་
ཅན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱ་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཟེན་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་
ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་ཆད་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སངས་
མི་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟེན་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ལོངས་སྐྱ་སྤིང་པར་ཐལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཆང་བའི་དོན་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་
བྱེད་དམ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་
གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་
པ་དེ་སངས་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་པ་ར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་
 ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ། བྱི་མ་ལྟར་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་དོན་ནི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྟེ།
 བྱི་ཚང་བ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཡོད། མཐུན་ཆེན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་ཏུ་རུང་། འགལ་ཆེན་སྐྱེ་བ་པ་
 སྤང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས། རྩོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་
 དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཏྲག་ཏུ་
 སངས་རྒྱུས་སྤྱིར་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་དེ་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིར་མ་སྤྱོདས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་སྤང་རུང་མ་ཡིན་ན། ཏྲག་པ་ཡིན་པས་སྤང་དུ་
 མི་རུང་བ་ཡིན་ནམ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པས་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་
 ནམ། གཉེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པས་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
 དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་དེའི་
 གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྩོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་པའི་རྩ་
 བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཤེས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྩོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་
 ཤེས་ནས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་དུ་འང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཏྲག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །
 ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྟོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་
 བ། །རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡིན། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ལས། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཟེན་པའི་དུས་སྤྱིད་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཟེན་པའི་དུས་མི་
 སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དར་རྟེན་པ་ན་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཟེན་པའི་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

དུས་སྤྱིད་པ་གིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་དུས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་
པོ་མེད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་ལ་ཕན་ཆད་དུ་དངོས་པོ་མེད་དོ་
སྟེ་མ་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཟིན་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་
ཚུན་ཆད་དུ་སྟོན་པོ་ཡོད་ལ་ཕན་ཆད་དུ་སྟོན་པོ་མེད་དོ་སྟེ་མ་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཟིན་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་དངོས་སུ་
ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱལ་ས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཞིག་ཟིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་སྤྱིད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་འབྲས་བུའི་དུས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དུས་དེ་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་དུས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་རྟག་དངོས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱལ་ས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཞིག་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་ལྷོ་ལ་པ་ན་རེ། ལྷོ་ལ་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དུས་སྤྱིད་པས་བྱབ་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་ཟིན་
པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་འཆི་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། སྟོན་དུ་མི་འཇུག་སྟེ།
སྟེ་མ་དེ་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དུས་སྤྱིད་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ཞེས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་ངེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
ལྟ་བུའི་སྟོན་བརྗོད་པ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་གི་ཟིན་པའི་དུས་སྤྱིད་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། གི་
ཟིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ཞེས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་ལྷོ་ལ་པ་ན་རེ། ཁ་ཅིག སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ངེས་མིན་ཞེས་པ་ནི་ཁས་སྐྱངས་འགལ་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱའོ་སྟེ་མ་པའི་ངེས་པ་དེ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་
སམ་མ་བྱངས། བྱངས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ངེས་སུ་ཐལ་ཞིང་། མ་བྱངས་ན་ཆད་
མས་མ་ངེས་པའི་དོན་དམ་བཅའ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཁས་སྐྱངས་ན་
སྟོན་དེ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ངེས་མིན་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་ཏེ། སངས་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཞི་བ་དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ་
དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དང་ལྷོ་ལ་པ་ན་རེ། རང་ལྷགས་ནི་སེམས་ཅན་

གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ་གསུང་རུ་བ་
དཔའ་པོར་བྱས་པའི་གོ་བ་ཅན་ཞིག་གིས་འདི་མི་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །
འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང་། །
དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཁྱི་མ་ཆོང་ཕྱིར། །སྟེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་དང་། རིགས་གཉེར་ལས། ས་བོན་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ཡང་། །མེར་བསྟེགས་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་
མཐོང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། །བདག་མེད་མཐོང་བས་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག །ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བདག་མེད་མཐོང་བའི་སྟོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གནས་
སྐབས་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་
ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་སྟོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་མེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་
ཡོད་མེད་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་སྒྲུ་མའང་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་
མེད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་གིས་ལམ་
སྒྲོམ་ན་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟད་པ་
ཡོད་ན་གུངས་ཀྱི་མཐའ་གཟུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་གུངས་ཀྱི་མཐའ་ཇོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ཅུང་ཅུང་ཏུ་སེམས་འབྱིད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལ།

བྱང་ཅུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལ། འདིར་བསྟན་ཆེད་དུ་
གཉེར་ནས་མི་སྟོང་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་འདོད་པ་དགག། ལྷིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་འདོད་པ་
དགག། །འཁོར་བའི་སྟེ་བ་ལ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་
ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉོན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྟོང་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱིས་དེ་འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་བའི་སྟོན་ས་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉན་མོངས་དེ་ཉན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་དང་
 སྤྲུགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དྲུག་དེ་དྲུག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་སྟེ། དཀོན་བརྟེན་གས་ལས།
 འོད་སྤྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲུགས་དང་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དྲུག་གིས་ནི་ལོག་པར་འཆི་བར་མི་རྒྱས་སོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉན་མོངས་པས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྷུང་
 བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་མོངས་པ་མཚན་
 ཉིད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཟག་བཅས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བྱུངས་པའི་སྐྱེ་བ་
 དེ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྲོད་པའི་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་བྱུངས་ཏེ། བྱང་འཕགས་དེས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བྱུངས་པའི་སྐྱེ་
 བས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲུགས་དང་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 དྲུག་ཆོས་ཅན། དྲུག་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲུག་གི་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲུག་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་ཉན་མོངས་པ་དེས་ཉན་མོངས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷུང་པ་ཁས།
 འདོད་ན། སྤར་གྱི་དཀོན་བརྟེན་གས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་
 མོངས་མཚན་ཉིད་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཉན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་
 བས་མི་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཟག་བཅས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ལྷུང་པ་ཁས།
 གཉིས་པ་ནི། ཡར་དང་བུ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ། སྤྲོན་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་ལ་འདིར་བསྟན་ཉན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །
 འདིར་བསྟན་ཉན་མོངས་པ་དེ། སྤྱོད་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དགོ་རྩ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉན་མོངས་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉན་མོངས་པ་གང་ཞེ་
 བ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལོངས་སུ་ཆོལ་བས་མི་ངོམ་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་

སྲིད་པར་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འགྲུལ་བ་དང་། ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་
བུལ་བ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མི་འདོར་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་
འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་ལམ་གཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
སྦྱོང་རམ་མི་སྦྱོང་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་ཆོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་གཤེས་དེས་
ལམ་གཤེས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་བ་དེ་ལམ་གཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གསེར་སྒྲིབ་མཁན་ཆེན་པ་ན་རེ། ཁ་ཅིག ཁ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་
བག་ལ་ཉལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྦྱོང་། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་
སྦྱོང་བ་དེ་འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
དང་པོ་གཉིས་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྒྱ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྦྱོང་། འབྲས་བུ་
ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་གནས། རང་ལུགས་ལ་སྲིད་
པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་བ་ཡིན་
གསུངས། དེ་ལ་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྒྲིབ་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་
ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ནི་བསམས་བཞིན་སྲིད་པར་སྦྱོར་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་
ཟག་པས་བསྟུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་
སྦྱང་བྱ་དང་སྟུག་བདེན་ལ་གཤེས་བྱར་གཞག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ལུགས་
འགོག་པའི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གཞི་
གཤེས་དེ་ལ་འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྡན་པར་ཐལ། དེས་སྲིད་པའི་སྦྱོར་
བ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོན་མེད་དེ། དེས་དེ་ཆེད་
དུ་གཉེར་ནས་སྦྱངས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྦྱོན་དུ་སོང་
བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་མི་ལྡན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་

སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་འཕགས་རྣམས་དང་ཐེག་དམན་དག་བཙུང་བ་རྣམས་
 བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་
 ཐེག་དམན་སྤོབ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མ་
 གཉིས་པོ་དེའང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དེའང་རྩ་བའི་ཨ་དུ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་
 གོགས་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བཞི་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་
 བར་གསུངས་པ་དང་། སྤར་གྱི་ཉི་མུང་གི་དོན་དང་རྒྱུད་སྤྲ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་
 པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་པར་ངག་ལས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བའི་ཉོན་
 མོངས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བའི་སྐྱབས་འདིའི་ཉོན་མོངས་
 པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་རང་ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤར་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཆོས་ཅན།
 དེས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་དོས་
 གཟུང་བ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དགག་ །དེ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་

དགག། ཇེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་རང་རྒྱད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། རེད་མདའ་བ་ན་རེ། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་གང་
ཟག་སུའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པའི་རིགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་རྟོགས་རིགས་གཞན་གཉིས་ལའང་འགྲོའོ་ཟེར། མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་དེའི་བགྲོད་བྱའི་ལམ་ཡང་མིན། དེའི་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་
ན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་མ་
གྲུབ་ན། དེ་རང་རྒྱད་ལྗན་ཀྱི་གང་ཟག་ཉེར་ཞི་གཉིས་སུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། ཡང་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
རིགས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། དེའི་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ལམ་ཡང་མིན། དེ་ལྟ་སུའི་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པའང་མིན། དེ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པའང་མ་ཡིན་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མིན་པའི་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པའང་མིན། དེའི་བགྲོད་
བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པའང་མིན། དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མིན་
པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་པའི་ཐེག་པ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྟོན་མི་རུས་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་སྦྱར་ནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྤངས་རྟོགས་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །
 ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་གནས་བརྟན་པའི་ཤེས་རྣམ་དེ་ཉན་ཐོས་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལམ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
 རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་དུ་ཐལ། །
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆོད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སྦྱོར་པ་
 ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཡིན་
 དགོས་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་མདོ་ལས་སྦྱོར་བ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་། དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པར་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྗེས་བསྐྱོད་བཀའ་སྲུང་གིས་ཐིམ་པར་ནི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་
དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་བྱང་
སེམས་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། ཤེས་
བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ན་མཆོད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེད་
པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། རྟགས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་
ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་དེ། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ལམ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལམ་དུ་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཁྱེད་དེ་ལ་འབྲལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་མི་
དམིགས་པས། །ཕྱི་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་
ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བསྒྲིག། །ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་

བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་རང་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་
 ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་
 བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་སྤངས་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་
 བཞི་བཤད་ཅིང་། བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། དང་པོ་ལ་རང་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རྒྱད་ལ་
 ཡོད་པ་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ལམ་བྱི་མ་གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ལ་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ལྷ་མ་དེ་འདྲིར་བརྟན་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་པོ་དང་། ལྷ་མ་རྫོགས་
 སྦྱོར་བའི་བསྐྱོམ་བྱར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མ་པ་ཉིར་བདུན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཕྱོར་
 པའི་རྒྱ། ཞེས་བརྟན་པའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལྷམས་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། ལམ་དང་པོ་
 ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྱི་མ་ནི། མཛོད་ལས། ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། རིགས་
 ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་གསུམ། ཁངས་རྒྱས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཀྱན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་
 སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་།
 མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སོ་
 ཞེས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་
 རང་རྒྱད་པའི་ལམ་དེའང་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་འོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཚོས་ཅན།
ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་
ཐལ། ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ།
གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་རྟོགས་རིགས་
གསུམ་ཀ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དེ་
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛོལ་ལུས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ལམ་གང་ཞིག །དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛོལ་ལུས་པར་ཐལ།
གང་ཞིག །དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་བྱུང་འདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་དང་། དག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།
འབྲས་བུ་འབྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཚོགས་གསལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གསུམ་གང་གི་
རྟོན་ཅན་ཡིན་དབྱེད་པ། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱེད་པ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གཞག་ཏུ་
རུང་མི་རུང་དབྱེད་པ། སློབ་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ། སྐྱབ་བཤད་པ་དང་བརྒྱུད་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་ས་ལས་ལམ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བར་བྱས་ཏེ། ཆོ་འདིར་བྱོད་ཅམ་ཡང་སྐྱེད་མ་
ལུས་པས། ཕྱི་མ་ལ་བྱོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁས་
པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཆི་འཕོ་ཁར་སྟོན་ལམ་གསུམ་འདེབས་པ་
ནི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་

བསམགས་པ་སྒྲིབ་དུ་འགོ་བར་བྱས་ཏེ། ཆོ་འདིར་དྲོད་འབྲིང་མན་ཆད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། བཟོད་
 ཆེན་སྐྱེད་མ་རྣམས་པས། བྱི་མ་ལ་བཟོད་ཆེན་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་
 བྱིར་དུ་སྒྲར་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་བགྲོད་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱར་ཚོགས་བསམགས་པ་སྒྲིབ་དུ་འགོ་བར་བྱས་ཏེ། ཆོ་འདིར་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་
 གཉིས་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་གོང་མ་གཉིས་སྐྱེད་པར་མ་རྣམས་པས། བྱི་མ་ལ་
 འབྲས་བུ་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲར་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གསུམ་པའོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེའང་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ལམ་
 བགྲོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གསུམ་གའང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསམགས་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཀླུ་བརྟམས་ལས། གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཆོ་
 འདིར་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་མ་ཐོབ་པར་བྱི་མར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
 གཞག་དང་བཞེ་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་། ཚོགས་ན་
 སྐྱོད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ས་ནས་
 བཤད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། བྱི་མ་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲིབ་འགྲོའི་ཚོགས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་སྒྲིབ་འགྲོའི་ཚོགས་ན་སྐྱོད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་གང་རུང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་གྱིས་བགྲོད་པར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་གོང་མ་གཉིས་སྐྱེད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་
 དང་ཉན་ཐོས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བྱི་མ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པར་བྱས་ནས།
 བཟོད་ཆེན་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཆོ་བྱི་མ་ལ་སྐྱེད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཞུགས་པའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མཛོད་ལས་གསུངས་
 པའི་བྱི་མ་འདི་གཉིས་དང་། ཀླུ་བརྟམས་ལས་གསུངས་པའི་ཅིག་ཆར་བ་གཉིས་ནི་དང་པོ་ཉིད་
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་མིན་ཏེ།
 སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རང་ས་དང་། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་

བསེ་རུ་ཉྩ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རང་ས་ནས་བཤད་པའི་བྱི་མ་གཉིས་དང་། གྲུན་
བུས་ལས་བཤད་པའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཛོད་ལས་བཤད་པའི་བྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚོགས་ན་སྟོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་བྱི་མ་
གཉིས་ཀའང་ཉན་ཐོས་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཞིང་སྟོད་པ་དང་། བསེ་རུ་ཉྩ་བུ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་སྟོད་པ་ནི།
ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་བཟོད་ཆེན་ནས་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ནས་བཤད་
པའི་ཚོགས་ན་སྟོད་པའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྟེན་
ལ། དགེ་སྦྱང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྟོན་སོང་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་
ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་སྟོན་དུ་སོང་བར་བྱེད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་
སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སོ་སྟེ་སྟོན་སོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་
འཕགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་པས་དེ་མི་བཤིག་པར་ལྟ། གསུམ་པ་ནི། བསེ་རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་ཡི་རྒྱས། ཞེས་བསེ་
རུ་ཉྩ་བུའི་ཚོགས་གསལས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། ཚོགས་སྟོད་གཉིས་ཀྱི་
ཚོགས་གསལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དང་། རང་ས་ནས་ཀྱང་དེ་ཉྩར་
གསུངས་པས་ཚོགས་སྟོད་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་གསལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། རང་ས་ནས་
བཤད་པའི་བྱི་མ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསལས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གཉིས་དང་པོ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་བྱི་མ་
གཉིས་པོ་དེས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསལས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་སྤོང་
མཁན་པོ་ན་རེ། ཚོགས་ན་སྟོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསལས་པ་

རྩོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་ཅིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རང་
 སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་སྤྱོད་དང་
 བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གང་རུང་གང་ཞིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྤྱོན་སོང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱང་ཡིན། བསྐལ་པ་བརྒྱར་
 ཆོགས་བསགས་པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་
 བཤད་པའི་དོན་གང་ཞིག། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་དུ་སྒྲོམ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་
 ལ་དམིགས་རྟེན་རུས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞིག། འོ་ན་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པས་ཁྱབ་པ་གང་
 ཞིག །དེ་ལ་དམིགས་རྟེན་རུས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། རང་ལུགས་ལ་རང་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་སྤྲུལ་གྱུབ་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྟེན་
 ལ་སྤྱོད་ལམ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། སོ་སྐྱེ་སྤྱོན་སོང་གི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་མཐོང་
 ལམ་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ། ཉན་ཐོས་སྤྱོན་སོང་གི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་དེའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་གོང་
 མ་གཉིས་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞིག། སྐྱོར་མེད་དེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་
 ཀྱང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 མཛོན་དུ་ཁྱེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་མར་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྷ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཚུངས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྲས་
བུ་དམན་པ་འདོད་པས་དམན་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་
རིག་རང་གསལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ། ཡེ་ཤེས་སྡིང་པོ་ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་
ལས་གོལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། སློ་མཚོའི་མ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བསྐྱགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་སེམས་ཙམ་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྲ་མའང་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། བྱང་ས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་ཀས་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ།
རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་པས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་དང་པོའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
དེས་གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་
ཐྱང་བ་ལས། ཇི་སྟོན་ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྟོན་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཡོད། །རང་འཛིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །
འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་དུ། །རྒྱ་ཅན་དེ་ནི་འཁོར་བར་
འགྱུར། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྩོས་པ་
འདྲ། ཚོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྟིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་གིང་
བཞིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་བཞིན། ཉི་མའི་གཉོན་གྱིས་བཀའ་སྤུལ་ཏོ། ཞེས་དང་།
རྩ་ཤེར་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཐྱང་བར།
ཐོག་པ་ཆེ་ལས་སྟེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྟེ་དོན་དུ་ན། །
གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ།

འདི་དག་གི་པ་ལ་སྐྱབ་བྱ་དག་གི་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་
 གྱི་སྤངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྤངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ལྷག་པ་ཞེས་དང་། ཉན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
 དང་། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱང་སེམས་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་ལས་ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་དེ་ལ་རྣམ་
 པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་པ་དེ་སློབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་སློབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 གྱི་སྤོང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། སྤྱི་མས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས། ཕྱི་མས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མས་སྦྱོན་པའི་ལམ་ཕྱིན་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པར་རྟོགས། ཕྱི་མས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐག་ཁྲ་ལ་ཐག་ཁྲར་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་སོ་སྤྱེའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐག་ཁྲའི་སྤྱིང་གི་སྐྱལ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐག་
 ཁྲ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་ལ་ཁས། ཡང་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དང་འཛིན་
 ལྟངས་འགལ་བར་ཐལ། དེས་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱིང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཆར་བ་སྤོན་སོང་གི་རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་

སྒྲིན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཆར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
ལོ། །རང་ལུགས་ནི་སྦྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོག་མཁན་སྦྱོང་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་ལས་དུ་ཞུགས་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལ་
རྟོགས་རིགས་དེ་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྦྱོང་ཕྱིར་དང་། །
ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་མཁན་སྦྱོང་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཀྱུན་
བརྟུས་ནས་བཤད་པའི་ཅིག་ཆར་བ་སྒྲིན་སོང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཆོག་མཁན་ལམ་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་སྒྲོམ་ལམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གསུམ་རང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་
དེ། སྦྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འདོད་པ་ཁམས་སུ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ས་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། སྦྱུང་བྱེད་སྤར་བ་ཞིན། སེམས་
ཅུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི། གཟུང་བ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
དུག་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་ལ་འབྲས་བུ་ཐོག་
མཐའ་གཉིས་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། བར་པ་གཉིས་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཆོག་མཁན་དེ་མ་གྱུབ་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན། སོ་སྟེ་སྒྲིན་སོང་གི་ཆོག་མཁན་སྦྱོང་དེ་འདྲ་ཅིག་ཅར་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྦྱིད་
ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །མ་གྱུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་མཁན་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་སྟན་
 གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་བའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སོ་སྟེ་སྟོན་
 སོང་གི་ཚིགས་སྟོད་དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སུ་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་
 ལས། ཡལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཀུན་གཤེས་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་བྱེད་
 ལ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་འད་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་
 རྒྱལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དྲགས་ཕྱི་མ་དངོས། སྤྲུལ་དེར་ཐལ། དེས་སྟེ་བ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
 འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་འཛོགས། །བར་པ་མི་འཛོགས་པ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བྱེད་དམ།
 དེའི་རིགས་ཅན་སྟོབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟོན་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་སྟོབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་གཞག་ཏུ་རུང་བར་ཐལ། དེ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི།
 རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་ཅན་སྟོབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐོང་
 སྤང་ཀུན་སྟོར་གསུམ་སྤངས་ནས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པ་དང་། དེ་སྤངས་ནས་འདོད་ཉོན་
 དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་། དེ་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་
 པ་དང་། མིད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ས་ནས་བཤད་པའི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ནི། རང་
 རྒྱལ་ཡིན་ན་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ། རིགས་པས་སྒྲུབ། ཚུད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི་གཤེད་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་
 མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཉན་ཐོས་ལ་བཞིར་བྱེ་ནས་རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དང་། བཟང་སྟོན་ལས། བྱོགས་བཅུ་ལྔ་བ་ཀུན་དང་

སངས་རྒྱས་ལྟམ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་
ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་སྤྱིང་
གཞི་ལས། །འཁོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
སྡེ་སྡོད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་བརྗོད་བྱའི་སློབ་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་
སོགས་གསུམ། །གདུལ་བྱའི་སློབ་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་མཛད་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པ་དང་། །རྩ་བར། །བསེ་
རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་བཅུ་དགུར་ཕྱེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་
བ་མ་མཛད་པ་དང་། །རྩ་ཤེར་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མི་བུགས་ཤིང་། །ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟོན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་
དང་། །རིགས་གཏེར་ལས། །འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ། །སློབ་དང་མི་སློབ་སློ་
ནས་ལ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་ནས། །རང་སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་རྣམས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སློབ་པ་མེད་པའི་ལུང་
ཡིན་ལ། །འདི་འབྲེལ་རིགས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །
རྒྱུ་གནས་འོ་མ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། །འདབ་བཟང་དང་བའི་མཆུ་ནི་རི་བཞིན་དུ། །དོན་ལྡན་
གསུང་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། །བསོད་ནམས་སངས་ཀྱི་སློབ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་
ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་ཚོགས་ལས་པ་དེ་བསེ་རུའི་རང་རྒྱལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། །དེ་ཚོས་ཅན། །བསྐལ་
པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། །ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར། །བྱུང་སྟེ། །བསེ་རུ་
བསྐལ་པ་བརྒྱལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་དེ། །ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཆོ་གསུམ་ཚོགས་
བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། །ལྷུང་བ་བྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། །མི་མཚུངས་ཏེ། །སྤྲ་མས་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་

བསགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་ལ། བྱི་མས་ནི་ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུང་བ་མེད་པ་
 གསུམ་གྱིས་ཐར་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱལ་
 བཤད་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཚོགས་བསགས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་སྒྲིགས་
 མཚམས་དང་བཅས་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ།
 རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། འཁོར་ལོས་སྤྱད་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །
 ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། རྒྱ་ཆེའི་བྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་སོ་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། རང་
 བྱུང་གི་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། མེ་
 ཏོག་ཐེང་རྒྱད་ལས། འདྲན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཚོག་གི་
 རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྟོབ་པ་ཆོས་ཅན། བསེ་
 རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོག་གི་རྒྱལ་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་བྱིར། བསལ་
 བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཚོག་གི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིགས་ཅན་
 གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྟོབ་
 པ་དེ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་
 ཚོགས་གསལ་དགོས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་སྟོན་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་སྟོན་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སྟོན་ལམ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་སྟོན་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་གཞན་
 ལ་འང་འགྲོའོ། །ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་སྟོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 མཚོན་བྱེད་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཚོན་བྱེད་
 དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་

པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་དང་། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ་དག་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་
མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོན་དེའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ཡིན་ན་སྟོབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤེའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དེ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སུ་ཐལ། གཞན་ཡང་
དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་དེ་ལ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་སོགས་ཉི་ཤུར་
མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་བྱུབ་ཅིང་། རྟགས་
ཁས། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པ་
གངས་ཉི་ཤུར་ཆད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དག་
འདུན་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་
དག་འདུན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
སྟོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མ་ལ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཚོན་
བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་དང་སོ་སྟེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་
དག་འདུན་དང་སོ་སྟེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི།
མཚོན་བྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་མེད་དེ། དེས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་
དག་འདུན་དེ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་མཚོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བ་ནི་
ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།
མཚོན་བྱེད་རང་རྒྱལ་གྱི་དག་འདུན་ནི་མི་སྟོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་སྟོན་རྩལ་གྱི་སྟོན་མ་
མཚོན་པ་ནི་གང་ཞིག །ཆོས་སྟོན་རྩལ་དེ་ནི་རང་རྒྱལ་མི་སྟོབ་པ་ལ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་

ལས། ཉན་ཐོས་དག་འདུན་བཅུ་དགུས་མཚོན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་
 དག་འདུན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་པས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་དེར་ངེས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་མཚོན་ཚུལ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་
 པ་ཡིན་པས་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །གནད་འདི་རིམ་བཞིན་ཏོགས་པ་ནི་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག་ །རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་
 ལམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་ན།
 རང་སངས་རྒྱས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར། ཡང་རང་སངས་རྒྱས་སྦྱོར་ལམ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་ནས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་
 རང་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རང་བྱང་བདག་ཉིད་ཏོགས་པའི་བྱིར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། གཞུང་དེས་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་རང་
 རྒྱལ་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཡང་རང་སངས་རྒྱས་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་
 ལམ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་ཏོག་སྤང་། འཛིན་ཏོག་མི་སྦྱོར་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་དང་ལྷན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་དོན་ཏོགས་པ་སྤང་
 བྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ལ་མ་བྱབ་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་
 སྒྲིའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་སློབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེན།
 དེའི་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་དག་འདུན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་འདུན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་ཡིན་ཅིང་། རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོ་རང་
 རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་

ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ན་ཡོད་པའི་ཞིང་དེར་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱུ་དེ་དེར་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ཅན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་དེར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱུ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་བླངས་སོ། ། བརྒྱད་
པ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱིས་ན་རང་སངས་རྒྱུ་
ཞེས་འཛིག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་
བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་
སྐྱེ་བ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་ཁམས་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་
རྟོན་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱིས་ན་རང་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱུ་དང་། ཆོག་མ་ན་སྦྱོང་པའི་རང་སངས་རྒྱུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་མེད་པར་གཅིག་ལུང་གནས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅིས་བརྗོད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་བོ་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱོང་པས་དེ་སྐད་ཅིས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་དག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་
སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་འགོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་
གྱི་རིགས་ཅན་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་སྒྲིམ་ལམ་པ་ལས་ལམ་
བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་
བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ་ཞེས་འགོད་ན།
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་ཡེ་
ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་
ན། དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་བྱི་མ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་

ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྷ་ལུའི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྒོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་
 རིགས་ཅན་སྒོམ་ལམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའམ། ཉན་ཐོས་འདོད་ཁམས་
 པ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པ་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ཐ་མ་
 པའི་དུས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་གཉིས་པོ་དེར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ།
 དེ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་གདམས་ངག་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྷ་ལུའི་
 རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་
 པའང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྟེན། ཕྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟབ་པར་
 བཤད་ཀྱི། གང་ཟག་དེ་ཟབ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྷ་ལུའི་རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་
 པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་
 པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྷ་ལུའི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ།
 གཟུང་རྟོག་སྤོང་བ་དང་། འཛིན་རྟོག་མི་སྤོང་བ་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཀྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་པའི་
 སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེས་ཀྱང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟླ་དྲུག་གིས་འཛིན་རྟོག་མི་སྤྱོད་བ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཟླ་དྲུག་གིས་སྦྱིབ་པ་
མཐའ་དག་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་
ཟླ་དྲུག་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལམ་དུ་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་བ་སོགས་ཟླ་དྲུག་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་
པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཟླ་དྲུག་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱོད་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྤྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟོན་གྱིས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་རྟོན་ཀྱི་ཟླ་དྲུག་པར་དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱོད་བ་དེ་གཞུང་
དེའི་དོན་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ། སྤྱོད་ལམ་པ།
མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་ལམ་པའི་གང་ཟག་གི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མདོ་ལས། ཡུམ་
འདི་ལེན་པའི་གང་ཟག་སུ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་སམ། དག་བཅོམ་པ་
ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའམ། སངས་
རྒྱས་མང་པོ་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་གམ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་
པ་དག་གིས་ལེན་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཟུབ་སྟེ། མདོ་དེས་
རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཆོགས་ལམ་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འོ་ན་རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ཅན་སྤྱོད་ལམ་པ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་ཞེས་པའི་མདོ་དེས་རང་རྒྱལ་ཀྱི་
རིགས་ཅན་སྤྱོད་ལམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་མདོ་འདིས་ལམ་པའི་གང་ཟག་
གི་རྟོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་བྱང་སེམས་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་ར་

སྒྲིམ་ན། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་དང་།
བདེན་པ་མཐོང་བ་ནས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་།
ལྷག་མས་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཅིའི་བྱིར་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་
དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཞེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱུད་ལྷན་དུ་གོམས་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ།
སྐབས་གསུམ་པར་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་དང་གནད་འདྲའོ། །འདི་འང་ཁོ་བོའི་སྒྲོ་གོས་
ལས་བྱུང་བའོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་རྒྱ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་
གསུམ་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་རང་དངོས་ནས་གཟུང་རྟོག་གཉེན་པོའི་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་
དང་། འཛོན་རྟོག་གཉེན་པོའི་རིགས་མིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟོན་གྱི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྷན་
པའི་བྱིར། དེའང་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྒྲོ་བ་པའི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱང་པར་ལམ་པའི་གང་ཟག་གི་རྟོན་དང་། བྱི་མ་ལ་
ཆོས་ཉིད་རིགས་གྱི་རྟོན་ལ་སྒྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་ལ་བྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱང་
ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། འདིར་ལམ་ཤེས་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་
དམིགས་ཆུམ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་པས་འདི་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པའི་བྱང་ཆོས་བསྟན་
དགོས་ལ། དེའང་བྱང་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྟོགས་སྒྲིམ་ཞིང་། རྟོན་གྱི་བྱང་པར་ལ་གཉིས་བྱུང་
བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འདིན་དང་བདེན་ལ་བཟོན་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོན་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ། ལུས་རྟོན། སེམས་རྟོན། མཐོང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རན་སོང་སྒྲིམ་སྟན་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་སྒྲེ་སྟེ། དེ་རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་
སྒྲིམ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། མཚམས་མེད་ལྷ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་མེད་དེ། ལས་
གྱི་སྒྲིམ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཟུང་དང་མཁིང་ལ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་མི་བཟོན་པའི་བྱིར། ཁམས་གོང་གི་རྟོན་ལ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་གི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་
རྣམས་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་

མཐོང་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད།
འདྲོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་དུ་ངེས་སོ། །གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁམས་གོང་དང་།
རན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་དེ། ཟ་མ་ཏྲོག་བཀོད་པའི་མདོར། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་
གིས་ཡི་དྲུགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་བྱ་རབ་
གནས་ཀྱི་མདོར། འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས། གཞན་སྟོབས་
ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མཚུངས་པས་ན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་
བ་གཉིས་ཀ་ལ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད། འདྲོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་
ཡིན་ནོཞེས་ཟེར། འོན་པ་སྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ན། གཞན་
སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་
རྟེན་མིན་ན་དེ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གསོལ་
བཞིའི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་
བཙོས་ཅན། དེར་ཐལ། དའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་
སྐྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྩ་འཁུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་
མར་བཤོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཁམས་གོང་མར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་བཤོད་མི་རུས་པར་ཐལ།
དེར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས།
རྩ་འཁུལ་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་གི་རྟེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛོད་པ་
ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྟེན་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཏེ། དའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་

གཉིས་ལས། བྱི་མ་ནི་ངན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྒྲིབ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཐམས་ཅད་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་མིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མིའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་སྒྲིམ་པ་བྱིས་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་
 དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི་གང་
 ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 བ་མཉམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་མཉམ་
 གཞག་མིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་དགུ་ལྟགས་མཐུན་དང་། ལྟགས་ལྟག་ཏུ་སྒྲོམ་
 པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེན།
 འདོད་སེམས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ།
 རྒྱབ་བྱེད་སྒྲུ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཤམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྩོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་
 བའི་གཤམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མཐོང་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་
 ལ་བརྟེན་ཏེ། རྒྱན་ལྟགས་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་བྱིར་འོང་གིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་བྱིར་མི་འོང་གིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲུ་རྩལ་དུ་བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེན། མིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལ། གཟུགས་མེད་ནི་འདོད་པ་ལས་
 རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི་

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེའི་རྒྱད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་བཟགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་རྒྱུར་དགོས་ཞེས་
བཤད་ཀྱི། ཐོབ་པ་རྒྱུར་མ་བཤད་པ་གང་ཞིག གཟུང་བ་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་རྩིས་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཁ་ཅིག །དེ་
གཉིས་དྲུས་མཉམ་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་རྒྱས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྟུས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་ཐ་དད་པ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྒྱས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ཟག་མེད་གྱི་
གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དང་པོར་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཆེ། དེའི་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་
སྟོབས་གྱིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་སྦྱེ་བའི་དོན་ཡང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་ཤེས་
རབ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་བྱུང་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡང་ཡིན་ལ་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ། དབྱེ་བ། རྐང་ཅིག་མའི་གྲངས། རྩིས་ཐོབ་

ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་
 ཅིག །ཚོས་ཉིད་སྒར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཁུན་པ་ཞེས་དང་། ཁ་
 ཅིག །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རིགས་སྒར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་
 བའི་མཁུན་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རིགས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཚོས་བཟོད་དང་། ཚོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་སྒར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྒར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་
 བྱུང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་མ་སྦྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སྦྱེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། ཡང་
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་སྒར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། དར་རྒྱུག་པ་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་ཚོས་མཆོག་གི་མཁུག་ཐོག་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་བདེན་བཞེ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་བྲལ་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་
 པའི་གོགས་མཐའ་དག་གིས་ཟིན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་
 ལུགས་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟལ་ལ་ཚོས་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟལ་ལ་ཚོས་ཤེས་དེ་
 མངོན་སུམ་གསར་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་
 བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྟོད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རིགས་སྒར་མ་
 མཐོང་བ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་སྒར་ལ་དུ་ཚོས་བཟོད་དང་ཚོས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་སྒར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་མ་སྦྱེས་གོང་

གི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་བཤམ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་བཤམ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་སྣང་མ་མཐོང་
བར་བཤམ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེས་དེ་མ་མཐོང་བར་བཤམ་ལོ། །འདོད་ན།
དེ་མཐོང་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པར་བཤམ་ལོ། །ལྷ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་
ཡིན་ཐེག་པ་བྱུང་མོང་གི་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རེ་རེ་ཡོད་པར་བཤམ། འདོད་པ་
དེའི་བྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤམ། དེའི་
ལམ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་
ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་ཁས་
བྱུངས་ཏེ། དེའི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
རབ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་
པའི་ཐེག་ཆེན་བྱུང་མོང་མིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྣང་མ་དེར་བཤམ། མཚན་བྱ་
དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཚན་གི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐེག་ཏུ་བྱུང་བར་བཤམ་ལོ། །
འདོད་ན། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཚོད་
བར་བཤམ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་མ་སྒྲིམ་གོང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
བཏུས་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཚན་གི་མཐུག་
ཐོག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཇོན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས། ལྷན་ཅིག་མའི་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས།

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས། སྤང་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་
 དང་དྲུག་གོ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསུམ་མོ། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཤེས་བཞེད་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས་
 གཟུང་བ་རྟོགས་པ་དང་། འཛིན་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དང་པོ་ནི། ཆོས་བཞེད་
 དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི་རྗེས་བཞེད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སོ། བཞི་པ་ནི།
 མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པའང་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་བཞེད་དང་ཆོས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་བཞེད་དང་རྗེས་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་མ་གཉིས་ནི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གནས་
 སྐབས་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་མཐོང་
 བ། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་རྟོགས་པ། སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བ། ཐེ་ཆོམ་ལས་
 བཀལ་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དཀྱིར་མི་བཏུབ་
 པའོ་ཞེས་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་བཞེད་རྣམས་ནི་ཆོས་
 མཐོང་བ། ཆོས་ཤེས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐོབ་པ། རྗེས་བཞེད་རྣམས་ནི་ཆོས་རིག་པ། རྗེས་ཤེས་
 རྣམས་ནི་ཆོས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གིས་ཐོབ་པ་ལ་སོམ་ཉི་ལས་
 བཀལ་བ། གཞན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ལས་བཀལ་བ། ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་
 པ། སུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དཀྱིར་མི་བཏུབ་པའོ། །
 ལྷ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་སྟོན་སོགས་པར་ཕྱིན་རེ་རེའང་པར་ཕྱིན་དྲུག་ལྷན་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱིས་པའི་ཆེ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སུམ་ཅུ་ཙྰ་
 དྲུག་ཡོད་དེ། དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙྰ་དྲུག་ཅན་སྦྱིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ལ་སུམ་ཅུ་ཙྰ་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་སྤྲོད་
 བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ལའང་སུམ་ཅུ་ཙྰ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྤྲོད་བ་ཉིང་

དུ་གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ། གཉིས་སུ་འདོད་པ། བཞིར་འདོད་པ། དགུར་འདོད་པ། བཅུ་དྲག་ཏུ་འདོད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་དྲུག་ཏུ་པར། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་ན། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་དངོས་རྣམས་ལ། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཏགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ །གཞུང་འདིས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་མ་བསྟན་པར། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མ་མཐོང་བར་མུ་ཅོར་དུ་སྐྱབ་བ་སྟེ། །འདིའི་ཆོས་ཤེས་དེ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཤེས་དེ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བུ་དན་ལས་འདས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འབྲེལ་པར། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་བདེན་པ་གསུམ་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གཞག་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་སྟེ། གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འད་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་བསྟན་པས་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཆར་བྱེ་སྟེ་ཆ་བཅོ་ལྔར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ལམ་སྒོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རི་ལྟ་བུར་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་གོམས་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་ཟེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དར་རྒྱུ་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་
 ཆོས་བཟོད་སྦྱེས་པའི་ཆེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་མི་སྦྱག་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྦྱག་
 པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་ལྟག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཟོད་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་གྲོ་བུར་དྲི་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་ཅིང་ནམ་ཞིག་དེ་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། ཡུལ་ཕན་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་རྗེས་
 བཟོད་སྦྱེ་བ་སོགས་གྱི་ཐ་སྟད་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ལོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་བཟོད་པ་
 དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཤེས་པ་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་འབྲས་གནས་གྱི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཕན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་
 པ་བརྒྱད་པོ་དེའང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཐོང་ལམ་མིན་པར་འགྲུབ་རོ། །རྩ་བར་འདོད་
 བ་སྤར་བཞིན་ལོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཕན། ཡུལ་བདེན་བཞིའི་
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཕན་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡུལ་བདེན་བཞིའི་
 ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒོ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་བླངས།
 ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་
 སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལམ་

ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་འབྲས་གནས་དང་། ལམ་རྗེས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་ལ་ཞུགས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་
བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ལའང་དེ་ལྟར་འཐད་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙོ་
ལྷ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་སྦྱེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་
དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མ་ཆང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མ་ཆང་
བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་ཆང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་གནས་སྐབས་ན། ཀྱུན་
རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར། གསལ་
བ་བྱུབ་མཐའ་ལ་ཁས་སྤངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་བའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མ་ཆང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་
མཁྱེན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲུལ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་
བྲང་ཉི་དང་ཁུ་སྟོན་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་
ཆོས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོར་ཆོས་བཟོད་བཞི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ། དེ་རྗེས་ཆོས་ཤེས་
བཞི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་ལ། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ནི་སྤྲུལ་བཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
དེ། རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་བཟོད་བཞི་ངོ་
དེ་ལ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་གཞན་རིག་གི་ཆ། བྲང་བལྟས་རང་རིག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོའི་ཆོས་

ཉིད་ཚོས་བཟོད་རང་གིས་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་འཛིག་ཅིང་། གཉིས་པའི་ཚོས་ཉིད་
 ཚོས་བཟོད་རང་གིས་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་
 ཤེས་བཞི་ལའང་ཕྱི་བལྟས་གཞན་རིག་གི་ཆ། བད་བལྟས་རང་རིག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་
 པོའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཤེས་རང་གིས་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་འཛིག་ཅིང་། གཉིས་པའི་
 ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཤེས་རང་གིས་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག བཟུང་བཞུགས་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ཚོས་བཟོད་དང་། སྟུག་བསྟུལ་ལ་
 ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་གསུང་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཚོས་བཟོད་བཞི་པོ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཐོང་སྒྲུངས་ལས་
 གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་དེའི་ཆེ་ཚོས་ཤེས་བཞི་པོ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་རི་ལྟར་འཛིག་ཅིན། ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་མངོན་སུམ་བཞི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་། རྗེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་
 ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་མངོན་སུམ་བཞི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡིན་པས་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་པས། ཚོས་བཟོད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་
 ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་
 བཞི་པོ་དེས་ནི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀླུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 རྟོགས་པ་གང་ཞིག སྟོབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་སྒྲུངས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉི་ལྔ་རྩ་
 བཞིའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་རབ་བདུན་གྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་སྤྱི་གཉིས་ཆར་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་
 སྟེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ཚོས་ཤེས་ཚོས་ཅན།

ཁྱོད་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་
རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་
སྟུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་སྟེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་
ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྗེས་གཉིས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ལམ་རྗེས་
ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན།
ཕྱོགས་སྔ་སྔ་མ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་
ལམ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། ཡང་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་
མ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྗེས་བཟོད་
བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་
པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། གསུམ་པ་ལ།
མཁས་པ་འབྲེལ་ལ་ན་ལེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་
ཏེ། དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཅུ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཟོད་བཞི་པོ་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཤེས་བཞི་པོ་སྐད་ཅིག་ཏུ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་གཉིས་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་ལམ་
སྟུག་བསྐལ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱིས་
མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྟུ་
བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྟོས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་དམ་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སེམས་བཞི། རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སེམས་བཞི་སྟེ་
 བརྒྱད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཞི་གནས་འབངས་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ་དགྲ་པོ་འདིས་མཐོང་ལམ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་བདེན་པ་མངོན་པར་
 ཉོགས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་མིང་ཆོག་ཡི་གཤེགས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་
 རྫོབ་སྒྲོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅེས་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །ལྷ་པ་ལ་ཀུན་བརྟམ་གྱི་ལྷགས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྟུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་
 སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད། དེའི་འོག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་
 མཐོང་སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་གཉིས་འཕགས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད། དེའི་འོག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་
 རྗེས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་སུ་འཛིན་ཅིང་།
 བདེན་པ་སྟུག་མ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གྱུར་རྗེས་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་ཡིན་གྱི་ཕྱོག་པའི་སྒྲོ་ནས་མིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པར་མ་ཆད་
 དུ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷགས་གཉིས་ལས། ལྷགས་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཆོ་ཀུན་
 འབྱུང་སྤྱོད་བར་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འཕྱོང་བྱེད་གྱི་ལམ་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་
 པས། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་ཉོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་བྱས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་ལ་ལྷོས་
 བས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་
 མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་མངོན་པར་
 ཉོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ལོགས་ཕྱོགས་
 སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གངས་དེ་སྟོན་གཅིག་

འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞུགས་གནས་གི་རྣམ་གཞག་གྲང་ལེགས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །
ལུགས་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རོན་གྱིས་རང་བཞིན་ངོ་པོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་
སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་
རྟོགས་པས་སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །
དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙོ་
ལྷ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་འབྲས་
གནས་གྱི་ཁྱད་པར་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་བཤལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སོ་སོར་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས་སྡུ་མ་ཉིད་རང་
ལུགས་སུ་བཞེད་དོ། །འོ་ན་སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་
པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་སློ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རིམ་བཞིན་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པས་དེ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་དགོས་ལ།
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའི་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་བྱི་མ་བཙོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་མིན་པར་
འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྡར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བར་བྱར་མེད་གྲང་། སྡར་
མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་སློ་འདོགས་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། གནས་སྐབས་དེར་དེའི་ཚོས་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཁོ་ན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྡར་དངོས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཅེ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ལས། སྐད་ཅིག་མ་
དང་པོར་སྟེས་པའི་བཟོད་པ་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོབ་

པའི་རྒྱན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །འོན་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མཆོན་ཉིད་རྗེས་
སྤྱད་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་སྤྱད་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
བྱེད་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཞེས། ས་
དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྤངས་སྤྱད་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་པས་སྒོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེའི་བྱེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དཔེར་ན་ཐེག་
ཆེན་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
དེས་འབྲས་བུའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
། བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པ་ཡི་ཞེས་པའི་སྤངས་སྤྱད་

བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པ་ཡི་ཞེས་པའི་སྤངས་སྤྱད། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱེད།
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད། གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་།
མི་སྒྲོབ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་
རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་།
བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྷན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་བྱེད་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྣམས་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིན་ན། དང་པོ་ལ། ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན།

མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྡོན་དུ་སོང་ཞིང་མི་སློབ་ལམ་མ་ཐོབ་
གོང་གི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་
རྗེས་སུ་བྱུང་བར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། ཐེག་པ་
རང་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་
མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིད་ཉོན་དགུ་པ་སློང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན།
མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་
བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག རང་རྒྱལ་གྱི་སློམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། གསུམ་པ་ལ།
ཉན་ཐོས་སློམ་ལམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ལུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྤྱིབ་
ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཚོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་སློམ་ལམ་སྡོན་སོང་གང་ཞིག རང་གི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སློམ་སྤངས་
ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་
ལྡན་དུ་སློམ་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་གྱི་མཚོན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག རྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སློམ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། གཞན་
དག་སྦྱོར་མཐོང་སློམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་མཐོང་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་
བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ས་གཉིས་པའི་མོས་པ་སློམ་ལམ་

ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དམན་ལམ་ཐོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐོན་དུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དམན་ལམ་ཐོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་
ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་
བའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་མ་སྒྲེས་གོང་གི་མཛོན་
པར་རྟོགས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་པའི་
སྤང་བ་དང་བཅས་པས་ཟག་བཅས་དང་། མཉམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་མེད་
པས་ཟག་མེད་ཡིན་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ས་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་སྤང་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ལོག་
ཤེས་སུ་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་སྤང་ཅན་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་ས་བརྩའི་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་སུ་འབྲུལ་པ་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྩའི་
རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་སྤང་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །ས་བརྩའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྗེ་ཆེར་
འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་
དང་། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རྟོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོན་མོངས་པའི་
ཟག་པ་མེད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་
བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྟོན་སྤྱིབ་སྤངས་སམ་མ་སྤངས། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་གཉིས་པའི་མོས་པ་
སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་མིན་པར་ཐལ། རྟོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཅན། རྟོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་གསལ་ཁས། དར་རྒྱ་པ་ན་རེ། འདིའི་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་དོན་ནི་སྤྱི་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་ཟག་བཅས་སུ་གཞག་པ་ཡིན་གྱི།
 སྤང་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མིན་ཏེ། མོས་བསྐྱེད་མེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་མེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབད་པས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། སྤྱོམ་སྤང་འབད་པས་བསྐྱེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤང་བྱར་བྱེད་ན་སྤོམ་སྤངས་སུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤོམ་
 སྤང་དང་སྤོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་སུ་གང་གིས་ཀྱང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་
 སྤྱི་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ན། སྤོག་གྲུར་གྱི་གཞལ་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། སྤང་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དེ། ཟག་
 བཅས་སྤོམ་ལམ་ལ་བཅས་རྒྱའི་ཟག་པ་དེ་སྤང་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་མིན་ཞེས་ཟེར་རམ།
 ཟག་བཅས་སྤོམ་ལམ་རང་གི་དོ་བོ་སྤང་བྱས་བསྐྱས་པ་མིན་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྤྱོར་ལམ་ལ་ལྟན་རྒྱའི་རྟོག་པ་དེ་སྤང་བྱས་བསྐྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་
 དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག། སྤོམ་སྤང་འབད་པས་བསྐྱེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་
 འདོད་དེ། ཟག་བཅས་སྤོམ་ལམ་དེ་ལ་སྤང་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ལྟན་པར་ཁས་སྤངས་གྱི།
 སྤང་བྱས་བསྐྱས་པར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྤང་བྱར་བྱེད་ན་སྤོམ་སྤངས་སུ་
 བྱེད་དགོས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བཅས་རྒྱའི་ཟག་པ་སྤོམ་
 སྤངས་སུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤོམ་ལམ་དུ་ཁས་མ་སྤངས། ཟག་བཅས་སྤོམ་ལམ་སྤོམ་ལམ་དུ་ཁས་
 སྤངས་ཀྱང་སྤོམ་སྤངས་སུ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་མོས་པ་སྤོམ་ལམ་ཚེས་ཅན།
 མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྤོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་
 རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད། དག་པ་འཛིག་རྟོན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
 མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་གྱི་སེམས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སངས་རྒྱུ་གི་སར་ལྷོག་ཁྱུར་གི་གཞལ་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེར་སྐྱ་
དོན་འདྲེས་འཛིན་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་རང་སྣང་ལ་ལྷོག་
ཁྱུར་གི་གཞལ་བྱ་མི་སྣང་ཞིང་། ལྷོག་ཁྱུར་གི་གཞལ་བྱ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་
ནི་ཞེན། ལྷོག་ཁྱུར་གི་གཞལ་བྱ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གིས་མངོན་སུམ་
གིས་མ་གཟིགས་ཤིང་། རྒྱགས་ལ་རྟོགས་པ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་རྟགས་སྒྲིག་མཚམས་དང་
བཅས་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤངས་པའི་ཐད་དུ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་མོས་
པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས། དོན་སྤྱིའི་
ཚུལ་དུ་འང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱི་མ་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོང་ཉིད་མ་
རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ཡང་མ་རྟོགས། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་འང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
བྱལ་རྟགས་སྐྱ་མ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། བྱི་མ་དེར་ཐལ། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་
སྒོམ་སོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་པར་
ཐལ་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
ས་བརྒྱད་པའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་
མཁྱེན་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་དགོ་ཅུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་
ནས་དེ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའི་ས་གཉིས་པའི་རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་
དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྐྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གི་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་ཁས། འདོད་ན། རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་དང་། རང་ཡུལ་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གིས་རྟོགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་ཟག་པ་
དེ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་འཛོག་པ་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་ལྡན་
པས་བྱལ་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཡིན་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་སྐྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གི་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཞེན་ཅན་གི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་སྐྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་

བྱིར་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་བྱང་སེམས་
 ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་འབྲེས་
 འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པར་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་
 ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཕྱིག་ །དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དའི་བྱིར། ཁ་ཕྱིག་ །ཁྲིག་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་བྱས་ནས། མོས་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་
 ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འདི་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་བྱས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་སྒྲ་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་
 རང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་
 རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྲིག་འེབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཕྱིག་ །ཁྲིག་ལས། ས་བརྒྱད་
 པ་ཡན་ཆད་ན་སྒྲ་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། འདིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་
 བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་འདོད་པ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་
 པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྲིག་འེབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་འབྲེས་མེད་དེ། འདི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་མི་འདོད་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་སྤོང་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཕྱིག་ན་རེ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་
 གཉེན་པོ་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་གཉིས་དུས་

མཉམ་པས་སྒྲེ་འགྲུར་མ་འོངས་པས་སྤང་བྱ་ད་ལྟར་བ་སྤོང་ཞིང་། འོག་མ་ལྟར་ན་སྤང་གཉེན་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པས་འགག་འགྲུར་ད་ལྟར་བས་སྤང་བྱ་སྤོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
སྤྲུམ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་མ་སྒྲིས་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱེད་པ་ཉེ་བར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་མི་སྤོང་སྟེ། དེ་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིས། ད་ལྟར་བ་ལམ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། འོ་ན་སྤང་བས་ཐུན་པ་མི་སེལ་བར་ཐལ། དེ་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིས། ད་ལྟར་བ་སྤང་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་སྤོང་བར་ཐལ། དེས་དེའི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྤང་བ་མི་སྒྲེ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་མཐོང་སྤང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་སྤྱིར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་འང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་མེད་ཅིས་ཟེར་རོ། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁྱོད་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་དེ་དྲི་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟུང་བར་འདོད་ན། དེ་དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤོང་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་དངོས་སུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིས། ད་ལྟར་བ་གཉེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་

བྱེད་པའི་སློ་ནས་སྤྲོད་བཞིན་དེ། དེའི་ས་བོན་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སྐྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། ས་བོན་གྱིས་དམིགས་ནམ་མེད་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སློ་ནས་
 སྤྲོད་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ལས་མ་འདས་པས། དེས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སློ་ནས་སྤྲོད་བཞིན་པར་ཐུག་པའོ། དེའི་
 དུས་ན་དེ་འདས་པ་འགགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྤང་བྱ་མིན་པར་ཐུག་པའོ། །ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སློ་ནས་སྤྲོད་བཞིན་གཉེན་པོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྤང་མ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྦྱོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་མིན་པར་ཐུག་པའོ། །ཁྱོད་དང་
 དངོས་སུ་སྤང་པའི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐུག་པའོ། །དགོན་
 བརྟེན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་དག་ལན་འགའ་ཅམ་ཡང་སྤང་
 པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོད་ཚུལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཅིག་ཆར་བའི་སྤྲོད་ཚུལ་དང་། རིམ་གྱིས་
 པའི་སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་སྤྲོད་ཅིང་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཙུ་
 གཅིག་སྤྲོད་ཐེབས་དགུ་དྲིལ་ནས་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཐེབས་བརྒྱད་ཙུ་ཙུ་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་
 ལྟར་སྤྲོད་ལ། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཆར་བ་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཅིག་
 ཆར་བའི་སྤྲོད་ཚུལ་ལྟར་སྤྲོད་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཉོན་སྦྱིབ་སྤྲོད་ཚུལ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་སྤྲོད་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དྲི་ག་ལས། ཁ་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉོན་སྦྱིབ་སྤྲོད་ཚུལ་ཅིག་
 ཆར་བ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གནད་ཀྱི་སྒྲ་འོད་དུ་ཕྱིར་མི་འོད་དུ་གཞག་པའི་ཆོས་དགུའི་
 སློམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པས་དག་བཙུམ་དུ་ཐུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་མཛད་པ་དང་།
 དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་ལས། ས་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་

བཤད་པ་དང་། ཉི་མ་དང་ལས། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་རྣམ་བཞག་མཛད་ནས་འདོད་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་
དང་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཅིམ་པའི་སྐབས་སུ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སློབ་མ་
སྤངས་པ་ལ་དགོངས་ལ། གནད་ཀྱི་སྒྲོལ་དང་ཉི་མ་དང་གི་ལྷགས་སྒྲ་མ་ནི་བག་ཆགས་ལ་དགོངས་
པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་བ་ལ་བྱས་ན་ས་དང་པོ་ནས་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་བོའ་བས་
འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་མ་སྤངས་པ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་དང་གི་ལུང་བྱི་མ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་
སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་བོའ་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་རྣམ་བཞག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆུང་དུ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས། ས་གཉིས་པ། ས་གསུམ་པ། ས་བཞི་བ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོང་ངོ་། །
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་རྣམས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ས་ལྔ་པ། ས་དྲུག་པ། ས་བདུན་
པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་རྣམས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་དག་པ་ས་
གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་གྱུར་བ་
སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྤང་བྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་བཞེད་དོ། །

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མི་འཐད་པའི་ཆད་གསལ་པ། ལྷོ་
ཀའི་བཞེད་པ་བསྟན་པ། རང་གི་འདོད་པ་བརྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལོ་རྩ་བ་ན་ནེ། འདིར་
བསྟན་གྱི་རང་དོན་མོས་པ་དགྲ་ཆོགས་སྒྲོར་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་དགྲ་མ་དག་ས་བདུན་དང་།
གཞན་དོན་མོས་པ་དགྲ་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད་གསུང་ངོ་། །འདིར་བསྟན་རང་དོན་མོས་པ་དགྲ་
པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མིན་པར་ཐལ། ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ལས། སྒྲོམ་པའི་
ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་སྐབས་པ་
སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མིན་པར་ཐལ། འདིར་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཞག་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་རྣམ་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལའང་
སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་དགྲུང་དབྱེ་བ་གསུངས་
པ་དེ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལའང་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་ལ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
ལ་སོགས་པ་དགྲུང་བྱེ་བ་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་
ལྟར། རྗེས་ཐོབ་ལ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དགྲུང་བྱེ་བ་དེའང་ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་
ས་བརྩུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བར་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་ན། མོས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེའང་ས་གཉིས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
ལ་སོགས་པ་དགྲུང་དགྲུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་མ་
ཡིན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་རང་དོན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྱུང་
གནས་སུ་མོས་པ་ལ་རང་དོན་མོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་གཉིས་
དོན་མོས་པ་དང་། དེ་གཞན་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་གཞན་དོན་མོས་པར་འཛོག་པས་
ན་ལྟག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ལོ། །རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་གསུམ་
པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སོགས་དགྲུང་དགྲུང་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུང་ཞིང་། མདོན་རྟོགས་
རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་ས་བརྩུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ན། ཉན་
རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ས་དང་པོ་ནས་རྗེས་ས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བྱེད་པའི་ཚོ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་ཡིད་སྤངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ།

ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བྱེད་པར་ཅན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བསྟོན་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་དང་། བསྟོན་པའི་དགེ་རྩ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག །མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱར་བའི་འདུན་པ་མཆུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་གང་ཞིག །རང་
གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་སོགས་འཛོག་ན། དང་པོ་ལ་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལས་
ལངས་མ་ཐག་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་དགེ་རྩ་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པའི་བསྟོན་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲོན་རོལ་

ན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་དགེ་རྩ་ཁོ་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཁོ་ན་ལ་རྫེས་སུ་
 ཡི་རང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག །དགེ་རྩ་
 རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྐྱོད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །
 ཆོས་ཉིད་བསྐྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མི་དགེ་བ་ལ་འད་བསྐྱོད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁམས་གོང་ན་མི་དགེ་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་ན་དོན་དམ་པའི་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་
 བའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། དགེ་བར་ཐལ། རྫེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 གནས་སྐབས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དགེ་
 བ་ཡིན་ན་བསྐྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་པ་དེ་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁུད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་བསྐྱོད་ཀྱི་
 དགེ་རྩར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་བསྐྱོད་ཀྱི་དགེ་རྩར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་སོ་སྟེ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་པའི་ཐབས་སུ།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྫེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱུད་པ་དང་། ས་མཚམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ་ཟེར་ན།
 ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཁོ་ན་ལ་རྫེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རྫེས་སུ་ཡི་རང་
 ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། དེ་གང་ཞིག །ཐབས་
 ཤེས་ཁུད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ།

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན་མོས་བསྟོ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་
མཉམ་བཞག་གི་དགོ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་པོའི་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དགོ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེས་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྫོགས་བྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རང་ལུགས་ནི། བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་མཉམ་
པའམ། བསོད་ནམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་སྲིད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་པན་ཡོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དགོ་རྩ་དེ་དང་། རྟོགས་
པ་མཉམ་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཆོ། དེ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་
པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཡི་རང་བ་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་རྩ་ལས་ཡུལ་གྱི་དགོ་རྩ་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་
ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ལ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡུལ་གྱི་དགོ་རྩ་ལས་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་རྩ་བསོད་ནམས་མང་བ་ཡོད་
དེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པས་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་དགོ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
བྱབ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའི་དགོ་རྩ་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ནི་ཉན་
རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ལ་དགག་
གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོ་ཆེན་ན་རེ། སྐབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་དངོས་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་གང་ཞིག །ཡོངས་གྲུབ་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛིན་སྐྱབས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་གྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག མཛོན་ཞེན་མེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞན་དབང་སྐྱུ་
 མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་
 སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཟག་བཅས་
 སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །
 དེ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་གང་ཞིག རྟོག་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག སྐྱབས་པ་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཞེ་ན།
 ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་
 ལམ་གང་ཞིག སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྟ་བུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་བ་གཉེན་
 པོས་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་
 བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །

འབུམ་ལུ་དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་སྐུལ་ལུ་

འབུམ་ལུ་དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་སྐུལ་ལུ་ གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ལ་
 དབྱེད་པ་དང་། དག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཡོ་ཆེན་ན་རེ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
 མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཛིག་དགོས་
 ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུབ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུའི། ཁངས་རྒྱས་སྐྱུ་ནི་རིས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་
 ལ་ཐོབ་པ་ཡི། ཡེ་ཤེས་འབུམ་ལུ་ཡིན་པར་བསྟན། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཆོ་སོགས་བཞིན་འདོད་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཆགས་སོགས། སློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པའི། མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་མཉམ་གཞག་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུས་རྟེན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་བསྟན། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན། ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན། དེ་ལ་སྒྲུབ་ཀ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་གསུང་ངོ་། མི་འཐད་དེ། སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེས་རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་ལས། མཉམ་གཞག་གིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལྟ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་པའི་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་དེ་དེ་ལྟ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། མོས་བསྟོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་པོ་གང་རུང་མིན་པ་གང་ཞིག རྒྱུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡང་མིན། རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རིམ་བཞིན་རྗེས་ཐོབ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་དག་བཞིར་ངེས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་སྒྲ་དང་རྒྱན་ལས། རྒྱུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྒྱུ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྟོན་མ་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རྒྱུབ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གིས་ཉེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཅུམ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དང་འདི་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེར་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་

ཐམས་ཅད་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྗེས་ཐོབ་ལ་མོས་བསྐྱོར་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་གསུམ་བསྟན་ཟིན་ནས་མཉམ་གཞག་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨར་ན་རེ། འབྲས་བུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 གིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་པར། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལོ་རྩ་བའི་ལུགས་
 བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ། འབྲས་བུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲོ་བུར་རྣམ་དག་དངོས་སུ་བསྟན།
 ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲོ་བུར་རྣམ་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་ན། འབྲས་བུ་དག་
 པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་འབྲས་བུ་བཞིས་
 བསྟུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི། རང་རྒྱལ་ཅིག་ཆར་བར་ངེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་
 ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས། བྱང་སེམས་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ་བདུན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 བསྟན་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མཆོག་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་སྐབས་སུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ་བདུན་དངོས་སུ་
 བསྟན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ་བདུན་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་དགྲ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། སྡ་
 མའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དེ་ཉོན་མོངས་ཉམས་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དག །ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་ཅིག་ཆར་བར་ངེས་པའང་མི་འཐད་དེ།

བསེ་རུ་ལྷ་ལུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲིན་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག །ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་
དངོས་ཡིན་པས། དེ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྟེན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་བསྟན།
འབྲས་བུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ངོ་བོ་བསྟན། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིར་
རྣམ་དག་ལ་འཕགས་བཞེད་རྣམ་དག་བཞེད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞར་བྱུང་གི་རྩུལ་གྱིས་བསྟན་གྱི་སྤྲི་མའི་
དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཞུང་དེས་རྣམ་དག་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་ས་དགུ་ལ་
ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་ལ་
ལྷན་ཀ་སྦྲང་བ་དེ་བསྟན། འོ་ན་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་བཞེ་ཆར་གྱི་
རྣམ་དག་ཞར་བྱུང་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་རྣམ་དག་ཅུམ་འཕགས་པ་བཞེ་ཆར་
ལ་ཡོད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཨར་ན་རེ། སྤར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ་
བདུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་
སོགས་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ལུའི་དག་པ་གཉིས་
པོ་དེ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐ་མི་དད་ཅིང་། ཆད་མས་ཀྱང་སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲི་མ་བདེན་གྱུ་བ་
ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྷ་ལུའི་དག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཐ་མི་དད་ཅིང་། ཆད་མས་ཀྱང་སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དར་ལྷིག་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་
ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྤངས་པའི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་
ཁྱོད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྤངས་པའི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་རྣམ་པར་

ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་ཞྭ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཞེས་ཞྭ་བ་གཟུང་རྟོག་ལས་གྲོལ་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཉོན་ཞྭ་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་ལས་གྲོལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱུང་པའི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །པ་ཅིག །ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱུང་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རགས་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དུ་ཐལ། རྒྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱུང་གྱི་རྣམ་དག་གང་ཞིག །རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ས་དགུ་ལ་ནི་དང་དེ་ལ་རྒྱན་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་

ས་དགུ་ལ་ནི་དང་། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་ཞེས་པའི་རྒྱབས་སུ་འཕགས་གྲོལ་གྱི་བཞེད་པ་དང་། སྒོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་སྤྱི་མས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ་སྒོམ་སྤང་དགུའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་དགུ་གྲུབ་ན་མ་དག་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཕྱུར་ཞིང་། གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་དགུ་གྲུབ་ན་དག་པ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་མི་བགྱིད། དམན་པར་མི་བགྱིད་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྤང་གཉེན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཐ་སྟད་དུ་མ་ཁྱབ་པ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་གང་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་བགྱིད་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དོན་དམ་པར་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པ་བྱས་པ་དོན་མེད་ན། ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་

ཏུ་མ་བྱུང་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི། མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་གྲུག་ཀའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་།
 ལན་རིམ་པ་གསུམ་ཚོགས་བཅད་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི། དེ་ལ་གྲུག་ཀ་སྒྲངས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པ་དང་།
 གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྒྲིབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སྒྲང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུས་སྒྲང་བྱ་ཆེན་པོ་སེལ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲང་བྱ་རྒྱུད་པ་ལ་གཉེན་པོ་
 ཆེན་པོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་
 བཙོ་ལག་མཐུན་གྱིས་འབད་པ་རྒྱུད་དུས་ཆོག་ལ། སྒྲ་མོ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་ལག་མཐུན་ཆེ་ཐང་དུ་
 འབད་པའི་དབུས་འཐད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་
 དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་བཅུ་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༥ དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་ཞིང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ལ་
 མཚན་འཛིན་གྱི། ཁྱི་མ་བསལ་བས་འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་མཛད་པའི། གཞི་ཀླན་ཤེས་པའི་རྒྱལ་
 ཡུམ་དེ་ལ་འདུད། །

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ལམ་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་
 སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 མཐོང་བའི་རྒྱུས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཏུ་བའི་གཏན་
 ཆོགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགོ་
 མི་དགོས། མི་མཐུན་སྟེགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ངེས་པར་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་དམན་ལམ་སྡོན་སོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་
ཡང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་དེ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
འཕགས་ཡིན་ན་དམན་ལམ་སྡོན་སོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་
པ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་དེ་ངེས་པར་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། མཚན་འཛིན་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉེན་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལམ་གསུམ་སྒྲིབ་མེད་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་མིན་པར་ལམ་
གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ངྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་མེད་ཅེས་པའི་
དོན་ཏེ་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་པའང་ཐོན་ཞིང་། གནད་འདི་ཤེས་ན་
ཉན་རང་གིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་བྱུང་བར་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་གཞུང་
གི་དོན་རྒྱུས་རང་གྲོལ་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་ནི་དེ་ཡོད་དོ། ། རྟེན་རོལ་པ་ལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

རྟེན་རོལ་པ་ལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་
ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཞི་བ་
ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཅུ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལ།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉོན་ལྷོ་བ་སྤངས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་
 ཐལ། དེ་ཉོན་ལྷོ་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྙིང་རྗེས་ཞི་
 བའི་མཐའ་འགོག་པའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་གནས་
 པའི་མུང་འདས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱིད་ཞི་གང་རུང་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་ཞི་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་པ་དེ་སྦྱོན་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཞི་བ་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རིམ་བཞིན་ཁས་སྤངས་སོ། །དར་ཁྲིཀ་པ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཞེས་པའི་བླ་སྤྱད་འཐད་ལ། སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་བླ་སྤྱད་མི་འཐད་
 དེ། གཞུང་འདི་སྐབས་གཉིས་པར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་པོ་སྤྱིད་ཞི་འགོག་
 བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དེ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། འོ་ན་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཀུན་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཞེས་པའི་བླ་སྤྱད་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་
 བསྟན་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བླ་སྤྱད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་། རྩུ་རོལ་པ་རོལ་
 མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྐབས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
 གཞུང་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མིན་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བླ་སྤྱད་མི་འཐད་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
 བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེད་ལ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་དེ་དངོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་པོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྤྱིད་མཐའ་འགོག་པའི་
 ཤེས་རབ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་སྙིང་རྗེ་སྒྲོམ་པར་འཕགས་སེང་གཉིས་
 ཀུན་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་

རྟོགས་པར་བཤམ། དེས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་སྒོམ་པར་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དེས་དུས་གསུམ་ཀྱན་
རྫོང་ཏུ་མཉམ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བཤམ། དེས་དུས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་བཤམ། དུས་གསུམ་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིས་མཚན་འཛིན་དང་འཛིན་
སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་བར་གསུམ་
ལ་མི་གནས་ཤིང་དུས་གསུམ་ལ་དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་མེད་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་ལ་མཚན་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་མི་འགལ་བའི་ཐེག་
དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཞི་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་
མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
དེ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་ལ་དོར་བྱ་དང་ཞི་བ་ལ་སྤང་བྱར་འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཞི་བ་ལ་གནས་པར་བཤམ། དམ་བཅའ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འདས་ལ་གནས་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཁྱེད་ཀྱིས་བྱང་འདས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་སྟོབ་པའི་མཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་ལ་གནས་པར་བཤམ། དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མཆེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་དབྱེད་པ་ལ། རྟོགས་
པའི་ལུགས་དགག། །དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཏུ་ལོག་རྟོག་གཞན་དགག། །འགལ་མེད་ཀྱི་གནད་ངོས་
གཟུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྤྲུལ་བ་རྫོང་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཅོང་ཁ་པ་ན་རེ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཉན་
རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པར་བཤམ།

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་
 དག་བཙུམ་སྒྲིལ་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། སྤྲ་མས་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས།
 ཕྱི་མས་དེ་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོས་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ལུ་དེས་
 རང་གི་སྒྲོན་པོའི་ཚོགས་རྒྱན་པོ་རྣམས་སྒྲིལ་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ་ལོ།
 །གཞན་ཡང་། ཉན་རང་དག་བཙུམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་
 འཛིན་སྦྱོབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་
 དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྦྱོབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱལ་
 པ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་གས་གཞི་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
 ཚོས་ཅན། ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཡུང་པོ་བདེན་
 མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤངས་པར་ཐལ། ཉན་སྦྱིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ལ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་བྱལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་ཐལ། རང་གི་བསྦྱིབ་བྱ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་པ་གང་
 ཞེག །ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
 ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
 པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ། ས་
 དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཉན་རང་དག་བཙུམ་སྒྲིལ་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ།
 ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་
 པར་འཇུག་ལུས། ཉན་རང་དག་བཙུམ་པས་དེ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་
 དེས་ཀྱང་དེ་སྒྲིལ་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། སྤྲ་མ་དེས་མཐོང་སྤང་གཟུང་

འཛིན་གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་ལ། བྱི་མས་དེ་མ་
ཐོབ་པའི་བྱིར། གཉིས་ཆར་གྱི་བྱུང་པ་ཁས། མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་
པར་གསུངས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་མི་རུས་པས་ས་དང་པོ་ནས་
ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མཚན་འཛིན་མཐའ་དག་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་
མ་ཐོབ་པས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་
ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བའི་དབང་གིས་སྤེད་པ་སྟེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོར་བ་མ་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཆོར་བའི་དབང་གིས་སྤེད་པ་སྟེ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་ལས་ཉན་སྟེ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ལྷ་ཤེས་ལས། ལས་
དང་ཉན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་རིམ་པ་ལྟར་སོང་། ཐལ་
འགྱུར་བཞི་པའི་ལན་ནི། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆར་བའི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། དེས་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་
ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆར་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་
ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དེས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་
པོ་མངོན་སུམ་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དང་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་ནང་ཆོན་མིན་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་སྤྱིའི་འབྲེལ་པར། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དང་མི་ལྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོ་སོ་སྟེ་
བོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་མངོན་

ལུས་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བམི་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་མཛོན་ལུས་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱེ།
 རྒྱུད་སྒྲ་ལས། རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། འཁོར་འདས་ལ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་
 མཚན་མར་གཟུང་བའི་མཚན་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཚོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དུས་རྣམས་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། བྱང་
 སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །
 ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྟོགས་པའི་འཛིན་
 པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་
 ཉིད། ཅེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་སྤང་བོ་སྤྱོད་ཉིད་
 དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། གཟུགས་སོགས་གྱི་ཚེས་ཉིད་
 དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཚེས་དང་། སྐྱེ་སོགས་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེན་སྤྱོད་དངོས་སུ་འགོག་
 རུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། །ཁས་སྒྲུབ་ཏེ། ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་དེས་
 ཉན་རང་དག་བཙུག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་
 དེས་དེ་དངོས་སུ་འགོག་རུས་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་དེས་དེ་དངོས་སུ་འགོག་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། རྣམ་དང་བཅས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 བསྟན་གྱི་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། །ཉོན་སྐྱིབ་ཏུ་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་བྱང་སེམས་
 ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། །ཁོ་ན་རེ། བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་བདེན་པར་

སྤང་བའི་བདེན་སྤང་གི་ཆ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དེ་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལུགས་ཡིན་ཞིང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་སྟེ། དེར་བདེན་
འཛིན་གྱི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མ་མཐའི་
ས་མཚམས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་ལན་གྱིས་བསྟོག་པར་མི་རྣམས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བས་རིམ་པ་བཞིན་ཉོན་ཅིག །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་འཛིན་སྟེ་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས།
འདོད་ན། སྤང་ལྟར་རོ། ༡ །ས་དགྲུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་པས་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་
པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲོམ་སྤང་གི་དེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དེར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ལུང་རྒྱུད་སོགས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བྱི་བྱར་ཁས།
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཤིག་ཏུ་བར་འཛོག་རིགས་
པར་ཐལ། གཞུང་དེས་དེ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
༢ ཡང་། དེ་ནི་རྒྱན་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་
གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་ཐལ། རྟགས་སྤང་ལྟར་རོ། །འདོད་ན། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔལ་འཛམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ༣ ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་
པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བར་ཐལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ༤ ཡང་བྱང་སེམས་
འཕགས་པས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རང་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་
བདུས་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ནི་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པའི་གཉེན་པོར་ལམ་སྒྲོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། ༥ །ཡང་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་དུ་ཐལ། རང་གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ༥ ཡང་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་
 དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེས་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ལུས་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དུ་ཐལ་ལོ། ༧ །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པས་དེ་བཞི་བཟད་པར་སྤངས་པར་
 ཐལ། དེ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུང་སྤུང་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 དགྲ་བཙུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༩ རྩ་མ་ལྟར་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༡༥ མཐོང་སྤང་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོམ་སྤངས་
 སུ་ཐལ་ལོ། ༡༠ །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཁྱོད་མ་སྤངས་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་
 སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ༡༡
 བྱི་མ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དེ་བཞིའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་
 ལུས་པར་ཐལ། དེ་བཞི་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དུ་ཐལ་ལོ། ༡༢ ཡང་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྟེན་ཅི་
 བརྟེན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་མ་
 སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲིམ་ན་འདོད་
 པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

འགལ་ལོ། ༡༩ །ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཆོས་ཅན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྱོད་མ་སྤངས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེས་སེང་གི་
རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ༡༧ རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་སུ་ཁྱུར་པའི་ཉོན་
སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེང་གི་རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ༡༨ །ཡང་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་སེང་གི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་པར་ཐལ།
རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རང་གི་ངོས་
སྐལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་བ་གང་ཞེས། །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ཁས་སྤངས། ༡༩ །ཡང་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་
སེང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་བར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་སྟོར་ལམ་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་བར་གང་ཞེས། །ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་མ་
མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ༡༩ །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྟོ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་
ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་དགོས་པར་གང་ཞེས། །དབང་ཤེས་ལ་རང་
ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་
བོ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ༢༠ །སྟོབས་ལྡན་སྟོ་གྲོས་ཁྱོ་ཆེན་ཁྱོས་ནས་ནི། །
དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྩྭ་སྟོག་པའི་ཆོ། །ལས་གྲོལ་ལོག་སྟུང་བགལས་དབྱང་མ་ལུས་པ། །
ཁོར་ལུག་ཆེན་པོའི་པ་མཐར་ཅིས་མི་འབྲོས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་
ནི། བྱམས་པའི་གཞུང་ལས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་

གསུང་ཞིང་། གྲུ་སྐྱབ་གྱི་གཞུང་ལས་རྟོགས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བཞིན་
 དུ་བཤད་ནས། དེ་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་། འགལ་ཞིག་གཉིས་ཆར་གྱི་
 ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་། རྟེན་གཤམས། གཉིས་
 ཆར་གྱི་ལུགས་ལ་མ་རྟོགས་པས་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་བཞེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བོ། གང་རུང་གཅིག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུད་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། གཉིས་
 པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་ནང་མཆོན་ཕྱོགས་
 བཅུར་སྒྲོག་པའོ། གསུམ་པ་ལ་འདུན་ཅུང་ཟད་ཅིག་གནས་ན་ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུ་མཆོན་མ་དེས་པ་དག་གིས་ཀྱ་ཙེ་མང་དུ་འདོན་པས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་བོ་
 བོ་གསུང་པ་བྱེད་པ་ལ་འདི་ལྟར་བལྟ་སྟེ། སྐྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་ནས་དེར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 སྒོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་
 ཆོ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། ཉན་རང་གིས་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བ་དང་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་སྤང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་
 ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་གྲུ་སྐྱབ་
 ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱམས་ཆོས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་འདེམས་པ་མེད་དེ། ཉན་རང་གིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྤང་མཛོན་
 རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་དབུ་ཞབས་གང་དུ་བཅུལ་ཡང་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དེ་བྱེ་
 བས། ཞེས་པའི་གཞུང་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འཆད་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་
 གུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་ནི་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། འོན་རི་ལྟར་ངོས་གཟུང་ཞེན། བདེན་པར་གཟུང་མ་གཟུང་གང་ཡིན་གུང་རུང་སྟེ།
 འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྲུར་པའི་མཆོན་མའི་སྒོས་པ་
 དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོར་བྱེད་པ་ནི་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་བཞེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲར། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། སྐབས་དང་པོ་དང་ལྷ་པར་ཡང་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གསུམ་པར་ཡང་གཟུགས་སོགས་སྤང་བོ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དེར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། དུས་གསུམ་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། སྒྲིབ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བྱོགས་མཐུན་ལ་ཉམས་ལེན་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐབས་གནས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་བྱན་མོང་མིན་པའི་སྤང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉན་རང་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གསུམ་ཆར་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འདིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་སྣ་ཆོགས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཁོ་ན་སྟོན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་འཕགས་པ་ལྟ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། ཟབ་མོའི་འཁྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་དང་། སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བ་འདས། །ཟབ་མོ་བཞོལ་བའི་དོན་དང་ལྷན། །ལུ་སྟེགས་གཞན་དང་རང་ཉིད་ཀྱི། །གནས་མིན་སྒྲག་པས་མ་བྱངས་པས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་བོས་སྤྱོད། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྤང་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཉན་རང་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱམས་པས་མཆོན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེས། སྤྲ་མས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་

གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དེ་རིགས་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཆོ་རང་གི་
བསྟན་བཅོས་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རྟོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་
གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མས་ནི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་དུ་དྲིལ་ནས་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་
རང་གིས་བསྟན་བཅོས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཁོན་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་དུ་ལམ་རེ་རེའི་
སྐབས་སུ་འདྲ་ཐེག་དམན་ལས་བྱང་ཆུགས་པའི་རྟོགས་པ་རེ་རེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཉན་
རང་གིས་སྤང་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་། གྲུ་སྐྱབ་གཉིས་ཀའང་བཞེད་ཅིང་།
མཚན་མེད་དང་། དམིགས་མེད་དང་། སྒྲིས་བྲལ་མ་རྟོགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཐ་སྙད་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ནི་དགོས་པའི་
དབང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་འདྲ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་འགའ་
ཞིག་ནི་ཁྱེ་ཀ་གཞིར་བཞག་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པས་འདི་དང་འགལ་བར་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་
ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཡུམ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་
མར་འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་མི་རུས་པར་ཐལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་
འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་ཉར་ཞིག་ཉིས་སུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
སྒྲོ་དོན་འབྲས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་མཆོན་མེད་མ་རྟོགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་རུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་འཛིན་དང་ལྷན་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། མཆོན་འཛིན་ནི་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་རུས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་འཛིན་འབྱུང་གིས་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང་མཆོན་འཛིན་འབྱུང་གིས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཆོན་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་མི་འགལ་བས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་མི་རུས་ཤིང་། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོའང་སྤོང་མི་རུས་པ་ལ་བྱའོ། །

དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེར་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་བྱུང་བ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་

རིགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ལྷགས་དང་པོ་འང་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དག་དོན་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དྲོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འཕགས་ཆུང་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
ལ་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་འཛིག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྤྲོད་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྟན་ཆུལ་
དང་། སོ་སའི་དག་དོན་ལ་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཆོན་
མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་ནི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་དེ་ཡིན་
པས་དེ་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་དེ་སྤྱིར་རྒྱས་པའི་གཞི་
ཤེས་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་ཀྱི། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྤྲོད་
ཉིད་དང་། ཞེས་པས་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་དེ་བསྟན། དུས་
གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཞེས་པས་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་
འཛིན་དེ་བསྟན། སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིགས་རྣམས་ལ། ཞེས་པས་ལམ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་
པ་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལ། ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་བསྟན། སྤྱིན་
ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། ཅེས་པས་ལམ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་
པོ་བསྟན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་
གྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་གཞི་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་སྟོན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་གོང་དུ། རྒྱ་ལ་པ་ལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ལམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་
ཅན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་
ལམ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་མཆོན་འཛིན་ཡིན་ན་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་

ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཞི་ལམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་ལ་
མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་བདེན་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕར་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་མཚན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་མཚན་འཛིན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་
ལ་འང་དེ་མེད། ཐེག་ཆེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ལ་འང་དེ་མེད། ཐེག་དམན་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འང་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། བར་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ།
མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱད་ལ་དེའི་དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དངོས་སུ་སྤོང་
བར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེའི་དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྤོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། རྟགས་
ཕྱི་ཟུར་མ་གྲུབ་ན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་དེས་ཐེག་དམན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཚན་འཛིན་དངོས་སུ་སྤོང་
བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། སྦྱིན་ལ་
སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། ཟུང་པའི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་སྒྲབས་སུ། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་དངོས་
གཉེན་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སློ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་
ཞིག །དེ་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། ལམ་ལ་མཚན་
འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤོང་བར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས།
ད་ལྟར་བ་ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་ན་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་

དུས་ན་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བྱི་མ་ལ་འདོད་ན། མཐོང་སྒྲུང་རྟོག་པ་མ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན་མཐོང་སྒྲུང་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཉན་ཡིད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་མ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏུ་བར་འདོད་ན། སྤམ་ཏུ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །ཅེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ངག་དོན་གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་དེ་ཁྱོད་གྱི་དོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ས་བོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དེས་ཁྱོད་ཟད་པར་སྒྲུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་དོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐབས་གནས་སུ་བདེན་པར་གཟུང་བའི་སློ་ནས་ཐུག་འཆལ་བའི་སློ་ཆོས་
 ཅན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
 འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སློ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དེ་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲར་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་སྐབས་སུ།
 ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སློའི་
 དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སློ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་སུ་སྒྲོང་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཞིག །
 དངོས་སུ་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་སྐབས་སུ་

འཕངས་པ་རྣམས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་དངོས་གཉེན་དུ་
ཐལ། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲོའི་དངོས་གཉེན་གང་ཞིག འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་
སྒྲོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཤ། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་འཐད་པ་བྱད། འདོད་ན། དེ་མིན་
པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །
ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཁ་ཅིག སྐྱབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཅན།
མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་
གཞི་ཤེས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱད་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐྱབས་
འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་
འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་དེའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་
གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག སྐྱབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་ཡིན་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་གཉིས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་
འཛིན་དུ་ཐལ། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མིན་པར་

ཐལ་ལོ། །བར་པ་གཉིས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་གྱི་དངོས་གྱི་སྤང་བྱར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་
 གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ལ། བདག་ལྷའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 རྒྱུད་སྒྲེ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྷ་དང་། །འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་དང་། །
 སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་གྱི་
 སྦྱོབ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་གཞི་ཤེས་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རང་ལུགས་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་པ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་སྦྱོར་བྲལ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཟུགས་སྟགས་དེ་མི་རྟག་སྟགས་དང་།

།གཟུགས་སྟགས་དེ་མི་རྟགས་པའི་སྐབས་ལ།

།ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་དབྱད། ས་མཚན་ལ་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་
 ཞེས་དང་། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྦྱོར་པའི་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་
 ཞེས་དང་། ཡང་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་
 གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ནས་
 རྟགས་ལ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཆུ་རོལ་ལ་
 རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་རྟགས་ལ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་དེ་ས་དང་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་འདའ་བ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟེ། དེར་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཁོ་ནར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོར་བའི་ལམ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ས་དང་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་འདའ་བ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཁས། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་དེས་དེ་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ། སྒྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲོད་པ་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཁོ་ནར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྟོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་མས་ངག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཉན་

པར་ཐལ། དོན་གསལ་ལས། ལས་དང་པོ་པ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཆར་
 གྱི་བྱལ་པ་ཁས། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཙམ་ནི་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ།
 རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་གཞིའི་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོན་འཛིན་
 རགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མཆོན་
 འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་འབྱུང་གི་དཔེ་ཕྱིར།

དེ་མ་རྒྱུ་གས་དང་རབ་རྒྱུ་གས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་དང་། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་
 གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མས་
 རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 བར་འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིམ་
 ཅན། གཞན་དབང་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་སྦྱོར་བཞི་སྒྲིམ་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་མིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མས་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་མ་སྦྱོས་སོ། །

སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་
 སྒྲིམ་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རྟག་པ་བཀག་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོ་འདོགས་
 སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མཐའ་སྒྲིམ་པར་ཐལ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་
སྒྲིམ་བྲལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་སྒྲིམ་པར་ཐལ། ཡོད་འཛིན་
བཀག་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མ་ཆང་བར་
ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། བདག་མེད་གསུམ་
མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། རྟོགས་རིགས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་མཁའ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པའི་སྒྲིམ་མ་འཇུག་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་རྟོགས། གཟུང་
བཞོན་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་རྟོགས། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན། མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་སྟོན་སོགས་ན་རེ། སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་
འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བ་སོགས་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པར་མཐོང་ལམ་བསྟན་
པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་བསྟན་པ་ལྟར་སྐབས་གསུམ་པར་ཡང་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་
ལམ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཞེས། སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞི་
ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་དམན་
ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་

བྱིར། རྣམས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྣམས་གསུམ་པ་འདིར་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་
 བསྟན། དེའི་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གྱི་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་རྣམས་སུ་གཉིས་ཀའང་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མཆུངས། ཉན་ཐོས་གྱི་
 མཐོང་སྒྲོམ་རང་གི་ཕྱོག་པ་ནས་གཉིས་ཀའང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་མཆུངས་པའི་བྱིར། ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྣམས་གསུམ་པ་
 འདིར་དེ་ལ་དེ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་རྣམས་གསུམ་པར་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་ཞེས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 གྲུས་དངས་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེ་གཉིས་གཞུང་
 དེའི་དོན་སྦྱར་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་
 སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་པའི་རྣམས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། དེའི་གྲུས་
 དངས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
 རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་གསུམ་པ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ནམ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཤུགས་ལ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྱེད་
 རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐེག་དམན་
 གྱི་ལམ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་གསུམ་པ་འདིར་ཁྱེད་དངོས་
 སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། །ཁས་བླངས་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་
 ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་འདིར་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྲུག་
བསྐྱལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་སྐབས་
འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་འདིར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་
སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྲུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པ་ལྟར་གཞི་ཤེས་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དེ་ལྟར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྟོགས་རིགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྟན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་
མི་དགོས་ཏེ། དེ་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ཡང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ལྟག་པོ་
མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྟན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷན་པས་ཀྱིས་
ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱན་ལྟན་དུ་གོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྟོན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་
རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྟན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་
གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེའང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ།

རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟགས་རིགས་ཡིན་ལ། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒྲོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འོ་ན་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་སྟུམ་ན། དེར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་མེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། །འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ནི་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་རྟགས་རིགས་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་རེ། སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྟོགས་སྒྲོང་འཕེལ་འཕེལ་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༥ ། སྒྲང་དོར་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ལེགས་སྦྱངས་ནས། །ཀྱན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་ཀྱང། །རྟོགས་པར་བསྒྲུམས་པས་མི་ལྷོག་རྟགས་ཐོབ་ཅིང་། །སྐྱ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་དེ་ལ་འདུད། །

ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་ཏུ་ཤིག་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ས།

ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ས། བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུའི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུའི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་འཆོལ་བའི་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོར་

བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱག་གི་ལམ་རིམ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
འདིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་། ཡང་མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་འདོགས་ཅིང་། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་
དུ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་
དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་སྟོན་སྲོལ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་མ་ཡབ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཡབ་པར་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚས་ཅན། མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག མཁའ་གསུམ་
གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱུང་པ་གཉིས་པ་ལ། བྱམས་མགོན་ཚས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་བསྐྱུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུམ་དོན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
ཡུམ་དོན་དེས་དེ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལེགས་སོ། །
གཞི་ཤེས་པ་ལྟེན་པ་

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེད་གཞི་རྣམས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པའི་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ། རྣམ་པ་ཡིན་ན་བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་དབྱེད་པ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པ་

ཡིན་ན་བྱང་མེམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམས་པ་ཡིན་པས་བྱང་མེམས་ལ་དབྱེད་པ། བསྐྱོམ་བྱ་རྣམས་པ་
 དེ་དོན་རྣམས་དང་ཤེས་རྣམས་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། འདིར་བསྐྱོད་ཀྱི་རྣམས་པ་དེ་ཤེས་རྣམས་དང་
 དོན་རྣམས་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དེ་ལ་བྱང་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 གཞི་ཡིན་ན་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེ
 ལྷན་ཆོས་ཅན། བསྐྱོམ་བྱ་རྣམས་པར་ཐལ། རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམས་ཉགས་མཚན་མས་
 བསྐྱོམ་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕ་བར་
 འདོད་ན། མི་རྣམས་ཏེ། བསྐྱོམ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་གཅན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཉམས་སྲུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉམས་སྲུང་
 བྱང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། རང་ལུགས་ནི་རྣམས་པ་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམས་པས་མ་བྱེད་ཀྱི། སྤྱིར་རྣམས་པ་ལ་
 བྱང་བྱའི་རྣམས་པ་དང་། དོར་བྱའི་རྣམས་པ་གཉིས་སྲུང་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 གྱུར་། ཕྱི་མ་དེ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ །དེ་ལ་བྱང་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 བྱང་མེམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སྲུང་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་
 ལམ་མཐའ་དག་སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་། ཡང་དེ་ལ་བྱང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱང་མེམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི། །དངོས་དེ་
 གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། རང་ཉིད་
 གཅིག་ཤུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་
 དམན་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཕ་བར་འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
 བྱང་མེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་སྐྱོམ་ན། དེའི་རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱད་
 པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་བྱང་ཆུབ་རིག་འདོད་ན། །རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་ཞིང་མི་
 མཁས་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པའི་རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པ་འདང་མ་

ངེས་ཏེ། ཉམས་སྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། ཤེས་རབ་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། རྩབ་
པ་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དགག་གཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རེད་མདའ་བ་ན་རེ། བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་
རྩབ་ཅིང་། རོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་སྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱོམ་བྱའི་རྣམ་
པ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རོན་རྣམ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་
རོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ། རེའི་ཐ་སྟད་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་
པའི་བྱིར་ཞེས་གསུང་། འབྲེལ་ར་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ལ་ཤེས་རྣམ་དང་།
རོན་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རྣམ་
བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རོན་རྣམ་ཡོད་ན་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པས་རྩབ་པའི་བྱིར། ཤེས་རྣམ་
བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་རོན་རྣམ་བསྐྱོམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་དེ་ཡོད་པས་མ་རྩབ་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། ཟླ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཟླ་བ་
གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། རྩབ་པ་ཁས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཡང་བོད་ཁ་ཅིག །
ཤེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱའི་རྣམ་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ངོ་། །དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལམ་པས་ལམ་བསྐྱོམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། དེས་
བདག་མེད་མི་སྐྱོམ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་གཉིས་
མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་མེད་
གཉིས་རོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། རོན་རྣམ་གྱི་ཐ་སྟད་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པར་ཐལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་
གང་དག་དང་། མཚན་མ་གང་དག་དང་ཅེས་པའི་རྣམ་པའི་སྐྱས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་བྱིར་
དང་། རྒྱུད་སྤྱར། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། སྤོབ་
གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་

བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་པའི་བྱེད་པར་འབྲུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་མི་སྟག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་པ་དང་། དོན་རྣམ་དེ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འབྲུག་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་དོན་རྣམ་བསྐྱོམས་པས་ཅིག་ཤོས་དེ་བསྐྱོམ་པར་འགྲུབ་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག ། དེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རྣམ་སྐྱོམ་ན་དོན་རྣམ་སྐྱོམ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་སྤངས་སོ། ། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ན་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། མཁའ་གསུམ་གྱི་དེ་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་མཁའ་གསུམ་གྱི་དེ་བསྐྱོམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འགའ་ལོ། ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསྐྱོམ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྦོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། སྦྱོར་བསྐྱོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། རྟགས་བྱེད་ཀྱི་སྦོ་ཡིན་ན་རྟགས་བྱ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྦོ་ཡིན་ན་བསྐྱོམ་བྱ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེའང་དེའི་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟགས་པའི་སྦོའི་རྒྱུན་དེའང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་རབ་ཀྱི་དབང་ཐུག་གྲགས་པ་བཟང་པོ་ན་རེ། རྣམ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཙུག་གཉིས་ཀ་ལས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས། ཡུམ་འདྲི་ནི་མ་མཆིས་པའི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན། བཀའ་སྟུལ་པ། བམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན། བསྟན་བཙུག་ལས། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེད་བྲག་གིས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ཡི་བྱེད་བྲག་གིས། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འདོད། ཅེས་པས་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན། ཤེས་པའི་བྱེད་བྲག་གིས། རྣམ་པ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཀློང་མཁའ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་རུ་འདོད། ཅེས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་

པས་ཤེས་རྒྱལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་ར་ན་རེ། མདོར་བསྟན་གྱི་
སྐབས་སུ་ཤེས་རྒྱལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དོན་རྒྱལ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དུ་དེ་ལས་
ལྷོག་སྟེ་བསྟན་གསུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་
སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་
ཐལ། གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
རང་དོན་ཕྱིར། ཉི་ཆོ་བ་ཡི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་གཞུང་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། བྱེད་རང་གི་དེ་ལ་འབྲེལ་གིག་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་
གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་ལ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
སྤྱི་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་
པར་ཐལ། གཞུང་དེས་སྤྱི་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག རྩོམ་
རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་ནི། དེ་དག་བར་ན་གནས་པ་དེ། དུས་རྒྱུ་མཉམ་ཉིད་མི་ཤེས་ཕྱིར། །
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། ཅེས་པས་སྤྱི་ཞི་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གཞུང་དེ་དག་དངོས་སུ་མེད་པས་དངོས་བསྟན་ལ་མི་འཐད་ཅིང་། དོན་
ཐོབ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྒྱལ་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དང་། དེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་བསྟན་རྩལ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་ལྷ་པར་རྟོག་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་གདགས་ཆོས་གང་
ཟག་ལ་རྩལ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། གདགས་གཞི་ཆོས་ལ་རྩལ་
ཡོད་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དུ་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྟན་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་ལྷ་པའི་རྟོག་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་
གཉིས་པོ་བསྟན་རྩལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྲུལ་ལ་བསྐྱེགས་སོ་ཞེ་ན། སྐབས་བཞི་པའི་
གཞུང་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱལ་པའི་གཞི་བསྟན་རྩལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྐབས་ལྷ་པའི་གཞུང་གཉིས་
པོ་དེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་བསྟན་རྩལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཏྲགས་སྤྱི་གམ་ཆོས་ལ་ཁས། མ་

གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐབས་ལྷ་པོའི་རྟོག་པ་མདོར་བསྟན་དུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་ཏུ་བསྟན་
 ཞིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། མི་རྒྱས་ཏེ།
 རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞི་དེ་གཞི་ཡིན་པར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདར་མདོར་བསྟན་
 གྱི་རྣམ་པའི་གཞི་དེ་བདེན་བཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་
 གྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་
 གྱི་ནང་ནས་དོན་རྣམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རྣམ་ཁོ་ན་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་དོན་རྣམ་
 ཡིན་པ་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་
 རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་དོན་རྣམ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས།
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ཀས་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་རྣམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གང་ཞིག རྒྱས་
 བཤད་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་གྱིས་མཁུན་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དོན་རྣམ་དངོས་
 སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་མེད་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་ཐལ། ལམ་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དྲན་
 པ་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་ལ་འདོད་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་
 པའི་རྣམ་པ་དེ་སྟུག་བསྟུལ་བདེན་པ་ཏགས་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཕྱིར་དང་། མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་ལམ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟུག་བསྐལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་རྣམ་
དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདེན་པ་བཞི་པོ་
ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟུག་བསྐལ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་རྣམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། འདིར་བསྟན་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་རྟག་
པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་བྱུང་བ་འབྲེལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་
གཞུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་ལམ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མི་ལམ་
ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་མི་ལམ་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྟོགས་
རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་
གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་དང་། རྒྱས་
བཤད་དུ་སྒྱུར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་གསུམ་པ་
ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མདོན་སུམ་རྟོགས་པའི་

ཆོས་ལ་ལོར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དེ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཆོག་འདྲ་ཀྱན། །དེ་འདྲའི་ཆོག་གིས་སུན་དབྱུང་རོ། །ཤིག་གསོད་པ་ལ་སྒྲི་གི་བཞིན། །དེ་འདྲའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ལྷ་པ་ལ། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེ། །ཅིས་པའི་སྐབས་སུ། ས་དང་གསེར་དང་རྩ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་ས་དང་གསེར་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མདོར་ན་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། གཞན་ཅལ་ཅོལ་མ་སྒྲི་ཞིག །རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་གསུམ། །ཤེས་རྣམ་ཡིན་པར་བྱམས་པ་བཞེད། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་རིག་གསུང་གིས་བསྟན། །བསོད་ནམས་མེད་གས་དེ་ལྟར་གོ། །ཨོ་མ་ཉིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཉན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཉན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་ངོས་གཟུང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད། སྤང་བྱའི་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག །ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག །དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཀོད་ནས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

ལམ་དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱད་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་གྱི་གཉེན་པོ་གྲུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་དང་།
གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་
སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ལ་བྱེད་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདིར་བསྟན་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་ལྔ་པོ་
གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ངོས་
གཟུང་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་གྱི་
རྒྱད་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་ལྔ་པོ་གང་རུང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་མེད་པར་ཐལ་
བ་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། འདིར་བསྟན་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
འདིར་བསྟན་ལམ་གཉིས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མདོར་བསྟན་དུ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་
ཞེས་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱིར་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྲུར་པ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཙ་བར།
སྒྲོབ་མ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དེ། །ཞེས་དང་།
འགྲེལ་བར། སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ།
མ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་མཐུན་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་བྱང་ཕྱོགས་
སོ་བདུན་ཉིད་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད། །འོ་
ན་རྩ་མ་ལའང་མ་བྱུང་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་
ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་
ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དར་རྒྱུ་པ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་

དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས། བར་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་
 ལམ། ཐ་མ་དེའི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ་འཛོག་ཟེར། ཁ་ཅིག །ལམ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས། བར་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡོ་ཤེས། ཐ་མ་དེའི་
 སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག །ལམ་བྱི་མ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས་ལ་འཛོག་སྟེ། ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་ལས། སྒྲིམ་ལམ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་བྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་རང་རྒྱལ་གྱི་
 སྒྲོབ་ལམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
 གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འཆད་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་ཞེས་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིམ་མེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་
 གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་བྱི་མ་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་
 སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་བྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་གཉིས་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་བླངས་འགལ་ལོ། བྱུང་མཐའ་
 གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་
 ཟག་མེད་མེད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་གསུམ་པ་ཡིན་ན་རང་
 རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་
 མཉམ་གཞག་དང་། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་གྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་
 མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་བྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ཡོ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་

བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་བྱང་སེམས་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མིན་པས་གང་གི་རྟོགས་རིགས་
ཡིན་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའི་ཆོ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་
ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་
བདུན་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་། སྤྱི་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་
དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདིར་བསྟན་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ལ། ལ་ཅིག སྐྱོད་ན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་བཞེད། གཞན་
དག་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་བཞེད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོད་ན་
འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉོན་སྦྱིབ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་
དེ་དེ་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ལ་བྱེད་དམ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་མིན་པར་
ཐལ། ཉོན་སྦྱིབ་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྤྱི་དེ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཉམ་གཞག་ལ་ཟག་མེད་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་
ཀྱིས་སྐབས་གཉིས་པ་དང་། འདིར་འོག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དོན་བསྟུ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་
པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་དམིགས་བསལ་དུ་བཀོད་པ་འདི་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གནད་གོ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐེག་དམན་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིན་གི། བྱང་སེམས་
 གི་རྒྱུད་ལ་ནི་དེའི་རྟོགས་རིགས་ཙམ་ལ་འཛིན་གོ། །གསུམ་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གི་རྩ་བ་ཅན་གི་སྐྱིབ་པ་གང་ཞིག་ །གཙོ་བོར་ཐར་
 བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དང་། ཆོས་གི་བདག་འཛིན་གི་རྩ་བ་ཅན་གི་སྐྱིབ་པ་གང་ཞིག་
 །གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཅེ་ན། །ཁ་ཅིག་ །ཉོན་སྐྱིབ་ཆོས་
 ཅན། ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཆོས་གི་བདག་འཛིན་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལའོར་གསུམ་དུ་ནམ་པར་
 རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དེར་ཐལ། རྩ་ཤེས་ལས།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་
 ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོད་གཙོ་བོར་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་
 གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་
 པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གིས་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་གིས་མ་ངས། ཡང་
 གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱི་
 ཟུར་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་
 གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་
 ཡང་ཡོད་མོད་གི། གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལང་ག་ཤེགས་གི་ལུང་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་སྟམ་མོ།
 །ཡང་ཁ་ཅིག་ །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཆོས་གི་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཁྱོད་དུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།

མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་པའི་ཆོས་མིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སྤར་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་རང་གིས་སྒྲིན་བརྟེན་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་
རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། གཙུག་པོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་བྱེད་དུ་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་
ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་
ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཟེར་ན། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཆོས་
ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཕྱི་ཟུར་དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དེའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་གནས་སུ་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། ཁ་ཅིག །སྒྲིབ་པ་ལ་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་
མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྒྱུ་གྲོལ་གྱི་དག་
བཅོམ་པས་དེ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་
ཡིན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཐར་པ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་དང་།
ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དེ་ལ་
ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་།
ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་དང་།

ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤང་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐོབ་བྱ་མི་
 སློབ་ལམ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་དང་། གཟུང་བཙོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་
 པའི་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་
 གཟུང་བཙོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མི་དག་བའི་རྩ་བའི་
 འདོད་ཆགས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱི་རོལ་ཡོ་བྱང་ལ་ཆགས་པའི་
 འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། མི་དག་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་
 མི་དག་བ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་བ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤྱིར་སྤྱོད་
 པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐོབ་བྱ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་ལ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་
 ལན་འདེབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ཚན་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག །ཐེག་པ་གཉིས་
 པོ་གང་རུང་གི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ། །ཁ་ཅིག །ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
 རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། །ཁས་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་
 པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། རྣམ་
 མཁྱེན་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་མཁྱེན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །འདིར་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བདེན་པ་བཞིན་གྲངས་
 ངེས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེའི་ཤེས་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་

ཞིག་ །དེ་བདེན་བཞིག་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ལམ་བདེན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ །ཐར་པ་དོན་གཉེར་
གྱི་སྒྲ་དོར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་བདེན་པ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོར་བྱ་ཡིན་
ན་སྟུག་ཀྱང་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ། དེའི་སྒྲ་བྱ་ཡིན་ན་འགོག་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཉགས་དང་པོ་ལ། རྒྱན་མཐའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མས་མ་ངེས་སོ། །ཕྱི་མ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དཔེས་མ་ངེས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུར་ཡོད་དེ། །ཁྱོད་ལ་གཞི་
ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
པས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་པོ་དེ་མི་སྟོམ་པར་ཐལ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་གཞི་ཤེས་ལ་རིགས་འགྲེལ་བར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་
གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དེ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་
ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་ཁས། བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་པས་སྟོབས་བཅུ་མི་སྟོམ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
གཉིས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་ན་ལམ་
ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཉེར་ཞི་གཉིས་སུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་
ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་གྱེན་དུ་
གྱུར་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་

རང་གི་ཚོགས་སྤྱོད་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྒན་པ་ཉེར་གཞག་གི་མཚན་
 ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དམིགས་པ་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང་། ཡང་
 དམིགས་པ་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་
 བརྟགས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ།
 ཤུག་གི་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒན་པ་ཉེར་གཞག་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ཡོན་པར་བྱེད་པའི་རྒན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 ཡོན་པར་ཐལ་ཡོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་རྒན་པ་ཉེར་གཞག་
 ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
 མེད་པར་བརྟགས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡོན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡོན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྤྱིའི་རྒན་པ་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། རྒན་པ་ཉེར་གཞག་ཡོན་པར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་སྤྱིའི་རྒན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཁྱོད་དང་བཅས་པ་ཡོན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་
 ཁྱོད་ཅན་ཡོན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན།
 སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ནི་མཚན་ཉིད་བྱི་མ་ལ་དེའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་རྒན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ། ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ། ཡང་དག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད། དག་སྤྱིག་ལ་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་
 བརྩོན་འགྲུས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

པར་རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་དང་། ཡང་དགེ་སྤྲིག་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤུ་བྱ་བྱ་བ་
པའི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྣ་བྱར་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མི་དགེ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་
ཐལ། དེ་ཟད་པར་སྒྲུངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤུ་བྱ་བྱ་བ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་
དག་པར་སྒྲོང་བའི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མི་
དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྒྲོང་བའི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལ་ཁས། འདོད་ན། མིན་པར་
ཐལ། མི་དགེ་བ་སྒྲུངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལ་ཁས། མཚན་ཉིད་དེའང་མི་འཐད་དེ། ཚྲོགས་
ལམ་འབྲིང་པོ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྒྲོང་བའི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
སྣ་བྱར་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ན་དགེ་སྤྲིག་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྒྲོང་བའི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་
སྒྲོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚྲོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཞི་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་
ལ། ཚྲོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་སྤྲིག་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གྲོགས་ཡང་དག་སྒྲོང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། རྩ་འཕྲུལ་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད་ལ།
ཁ་ཅིག །རྩ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་
སྒྲོམ་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང་། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོ་སྒྲོང་
བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གནས་པ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གང་ཞིག །ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་

མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ།
 ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་འཁུལ་རྒྱ་པའི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་འཁུལ་རྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སློབ་པའི་འདུ་བྱེད་
 བརྒྱུད་བསྟེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

སྤྱུ་པའི་ལམ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ ཞེས་པའི་རྒྱུར་ལ།

སྤྱུ་པའི་ལམ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཞེས་པའི་རྒྱུར་ལམ་སྤྱུ་ དགག་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །སྤྱུ་པའི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཤེས་རྣམ་དེ་སྤྱུ་པའི་ལམ་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་
 ཅན་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་
 པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེ་
 ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་འདར་མི་བྱེད། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེའི་གཉེན་
 པོ་འདར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་ཟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་པོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིག་པའི་སྟོ་
 བསམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྣམས་སྤྱུ་མི་སྤྱུ་སྟོ་ཚོགས་སྤྱུ་མོས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་པ་དེ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་
 བསམ་ལྟ་བུ་པོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་པའི་སྟོ་བསམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཟུགས་རྣམས་སྟུག་མི་སྟུག་སྟེ་ཚོགས་སུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་དེ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་བོ་བདག་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་
པར་བཤེག་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་སྟུག་པར་རོ་གཅིག་པར་མོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ཤེས་
རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དང་པོ་ལ་ཤུག་བྱུང་པའི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་བུ་བོ་བདག་ཉིད་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤུག་བྱུང་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་
གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
རྩོམ་གཅོད་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་ཤེས། གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། ལོག་
པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། སྦྱོང་བོ་དེས་ནི་ང་མི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་
གཉིས་པ་ལའང་དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མི་སྟུག་པ་མི་སྟངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་དག་པར་བབ་འབྱམས་འབབ་ཞིག་ཏུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །
སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟ་བུ་བོ་བདག་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་
པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟངས་བཀག་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་སྟངས་བཀག་བཅས་པའི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་ཅུང་ཤིང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་འདུ་རགས་
པ་འགོག་པ་མི་སྟོན་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་
དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྟོན་ཅུང་ཤིང་སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྟོན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུས་རྟེན།

སེམས་རྟེན། རོ་བོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 ཏུ་བཤད་ལ། མཛོད་ལས། དེའི་ནང་ནས་མའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་བཤད་དོ། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་
 ལས། རྣམ་ཐར་དང་པོ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་གི་གཉིན་པོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་གི་གཉིན་པོར་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 པར་བཤད་དེ། མཛོད་ལས། རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། ཁྲི་སྟག་བསམ་གཏན་
 གཉིས་ན་ཡོད། བཅས་གསུང་རོ། གྲུག་བརྟུས་ལས། གསུམ་ཆར་ཡང་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པར་བཤད་དེ། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ལྷ་ཆོན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 རྟུལ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། བདག་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་
 རོན་ཏུ་རྟུལ་པ་སྣ་ཚོགས་རྟུལ་ཏུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ།
 །དབྱེ་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི།
 ལྟག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟུལ་པ་སྟོན་པའི་ཡུལ་གྱི་རོང་རྟུལ་པ་པོ་སྤང་ཞིང་རྟུལ་པ་སྣ་ཚོགས་རྟུལ་ཏུས་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རོང་རྟུལ་པ་པོ་མི་སྤང་བར་རྟུལ་པ་སྣ་ཚོགས་
 རྟུལ་ཏུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རོང་རྟུལ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟག་
 པར་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟུལ་ཏུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །མཛོད་ལྟར་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟོར། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་སྟོབས་བརྩུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་
 སོར་པ་འདྲེས་པོ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་མན་
 ཆད་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་ལུང་ཏུ་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སངས་རྒྱས་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་བཀ་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། དམ་བཅའ་སྣ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

མན་ཆད་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་གིན་ཏུ་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཁོ་ཁོ་ཡང་དག་རིག་པ་དེ་རྟོགས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་དགུ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཁོ་ཁོ་ཡང་དག་རིག་པ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཁོ་ཁོ་ཡང་དག་རིག་སྟོབ་བཟང་། །
ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོབ་སྟོས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ས་བཙུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྤར།
བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ལ། སེམས་ཅན་
ཡང་དག་སྟོལ་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
ཁས། འདོད་ན། དེས་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་
གྲུབ་ཏུ་བྱེད་རུས་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱང་ཕྱགས་སོ་བདུན་པ་
ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཉན་ཐོས་
དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྲ་མ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱུད་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་

ཐལ་ལོ། །ཡང་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་
 རྟེན་གས་སོ་བདུན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་པོ་དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། འཕགས་པ་བཞི་ཆར་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆད་མེད་བཞི་ཡོད་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་པོ་
 དེ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདིར་རྣམ་
 མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་རྒྱུད་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེ་མེད་པ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུ་འཕགས་
 པའི་སྟོབས་བརྩུ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་ལྷ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རིགས་
 འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་པོ་
 དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་སྟོན་སོང་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོའི་རྟགས་སྐབས་བྱི་མ་ལ་སྟོབས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
 སྟོབས་བརྩུ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱུང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་རིགས་འདྲ་བར་ཐལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་མི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ལྷ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་ལྷ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་
 འགོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན།
 མིའི་འགོ་བ་དང་ལྷའི་འགོ་བ་གཉིས་འགོ་བ་རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
 །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་གསུམ་པོ་

འདི་གང་གི་དོན་བསྟན་ཡིན་དུས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དུས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག གཞུང་དང་པོ་ནི་གཞི་ཤེས་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་གྱི་དོན་བསྟུ། གཉིས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་དོན་བསྟུ། གཞུང་གི་མ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུའི་དོན་བསྟུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། འོ་ན་དོན་བསྟུའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལམ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། ཀྱུན་མཁུན་
གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དོན་བསྟུའི་སྐབས་སུ་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལམ་བདེན་གྱི་
རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
རྣམ་པ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྟུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་
ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱི་བ་གཉིས་བཟ་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཞུང་ལ་ལྟོས་ཤིག་གོ ཡང་ཁ་ཅིག །
གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་དུ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་
དུག རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་དོན་བསྟུར་སྦྱར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཁོངས་
མཛད་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཟག་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་
དང་། འདིར་བསྟན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ལ་མཛད་པ་ནི་
ཅུང་ཟད་འགལ་རྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་པོ་ཚོས་ཅན། མཉམ་
གཞག་ཏུ་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
གོང་གི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ལ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་ཟག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཅུང་
 ཟད་ཅིང་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་པ་དེ་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་
 ཐལ། ཐེག་དམན་སོ་སྟེའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 རིགས་དེ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོགས་རིགས་གཉིས་པོ་དེ་བྱང་སེམས་
 སྒྱུར་ལམ་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཀྱི་མང་དུ་
 བཀོད་ཟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་བཞེད་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་ལྷ་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོང་དུ་སྟེ་ཟེན་པས་ན།
 འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་གྱི་དང་། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་འབྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་སེམས་གཉིས་པོ་འང་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པ་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཟག་མེད་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཟག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཁོངས་སུ་
 མཛད་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་འདིར་ཟག་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི་
 མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་ལྷ་པོའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོང་དུ་
 སྟེ་ཟེན་པས་འདིར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་འདིའི་
 ཟག་མེད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་ལས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སྒྲུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་
 བྲག་གིས། ཞེས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཁོངས་སུ་མི་མཛད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །གངས་

རིའི་ཁྱོད་འདིར་འདི་རིམ་ལ་བཞིན་རྟོགས་པ་གཞན་མི་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག །འདིའི་
གཞུང་དང་པོ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་གྱི་དོན་བསྟུ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་
གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་དེ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཟག་མེད་མིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་
ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ མ་གྲུབ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་
པོ་དེ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། དེས་ན་འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བའི་
སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ཡིན་པས། སྤར་བྱེ་ཟེན་པ་རྣམས་ལ་འདིར་དོན་བསྟུ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པས་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཉིད་བདུན་གྱི་དོན་བསྟུ་མིན་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིད་བདུན་པོའི་དོན་བསྟུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་
སྤར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་
ལ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་ལ་
འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་པས་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་
གཉིས་པར་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཟག་བཅས་དང་མཉམ་གཞག་ལ་ཟག་མེད་དུ་གསུངས་
པའི་རིགས་པས་སྐབས་བྱེད་ཟུར་པ་མ་བཞོད་པས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དེ་
ལྟར་དུ་རྗེས་ཐོབ་དང་མཉམ་གཞག་ལ་བྱེད་པར་གྲུབ་པས། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་དོ། །
འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ ཅམ་ དང་བྱང་སེམས་ ཅམ་ གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་
འབྱེད་ལུས་པ་ནི་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱང་། མཉམ་
གཞག་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེས་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་ནི་
རང་དོན་དུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱི་མ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་
དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་
ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་ལས་སྐབས་བྱེད་བཞོད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་
ཡིན་གྱི། སྤར་མ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་བྱེད་གཉིས་པོ་དེའི་

ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཟག་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག །བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟག་བཅས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་ཟག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དོན་དུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་བྱུང་འདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཙོ་བོ་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་ཟེའི་ཁྱེལ་པ་
 ཆེ་སྒྲ་ཉག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་མི་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་རྣམས་ཁས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །
 ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དག་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒྱོར་བ་
 སྒྲོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 ཆོག་ཉན་པའི། དེའི་ཆོག་སྒྲོ་ལ་འཛིན་པའི། དེའི་དོན་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པའི། དེའི་དོན་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུང་
 ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྒྱོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། སྒྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྒྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲོམ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་པ་
 ཆོས་ཅན། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱོར་བ་སྒྲོམ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

པ་པོའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྤར་གྱི་གཏན་
ཆོག་ས་བཞི་པོ་དེར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་འགོད་དོ། །
གཞུགས་ལ་མོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་
མཚན་ཉིད་དང་། ས་མཚམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་རྩྱུང་པ་སྤང་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །གཉིས་པ་ལ།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤར་བྱིན་ལ་
སྒྲག་པ་སྦྱེ་སྲིད་པའི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་ཤར་བྱིན་ལ་སྒྲག་པའི་སྦྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་
ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བར་ངེས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོག་ས་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲག་པའི་སྦྱོར་
བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲག་པ་སྦྱེ་སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་
པོས་སྒྲག་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་སྲིད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ལུང་
བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་
ཆེན་ཆོག་ས་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཆོག་ས་ལས་པ་དབང་པོ་རྣོན་
པོའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤར་བྱིན་ལ་སྒྲག་
པ་སྦྱེ་སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ས་ལས་པ་
དབང་རྣོན་དེ་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྤྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྤྲམ་བ་དང་།
དེ་དབང་རྟལ་གྱི་དེས་དེ་ཐོབ་དཀའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་

ལ་ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའ་ལྷོ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །
 ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྱུར་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ། བར་
 ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ནམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛིན། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་
 བའི་སྒྱུར་བ་ས་དང་པོ་དང་མུར་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྱུར་བ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་
 འཛིན་པ་དེ་དང་དེར་དེས་པ་ཡིན་ནམ། མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱང་
 འཕགས་གྱི་རྒྱད་ལ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྒྲག་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་ས་མཆོམས་ས་དང་པོར་གཞག་པ་དེ་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འབྲེལ་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོའི་བྱང་
 པ་ཕྱི་མ་ལ། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱད་ལ་རང་རྒྱད་གྱི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱི་སྒྱུར་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཕྱི་མའི་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྟོན་
 གྱི་རྒྱད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྒྲག་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་
 སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཆོས་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་དེས་ཤེས་སྒྲེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་པ་གཉིས་པའི་བྱང་
 པ་ཕྱི་མ་ལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། དེའི་རྒྱད་
 ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གསར་དུ་སྒྲེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་ཉི་མཐུ་བཅོམ། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ།

བདུན་གྱི་མཐུ་བཅོམ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དག་ལེགས་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐྱོར་བ་སྒྲོམ་སྟབས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་དགེ་ལེགས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཁ་ཅིག ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་ལ་ལྷན་
པར་ཐལ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མི་ལྷན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐྱོར་བ་ཡིན་ན་དེ་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ངེས་པར་
ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་ལ་ལྷན་པར་ཐལ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་དང་མི་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དང་པོ་ལ། བག་ལ་ཉལ་ཀྱང་འཛོམས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་ཚོན་ལ་ལྷན་པར་
ཐལ། དེ་གནས་སྐབས་སྤྱི་མཉན་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་དེ་མི་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ངེས་པར་འཐོབ་པ་དེ་དེ་ལ་ལྷན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ངེས་པར་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར།

གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་ཏུ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྐྱོར་མཆོན་མཆོན་འགལ་མི་འགལ་ལ་དབྱེད་པ། འདིར་
བསྟན་གྱི་མཆོན་ཡུལ་ལ་དབྱེད་པ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་
ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །
དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དགོས། མཆོན་བྱ་ཡིན་ན་
མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་ཏུ། །
ཤེས་བྱ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལས་སུ་སྐྱབ་པས་དེ་རྒྱུ་མཆོན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་དེ་འདིར་བསྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་ཐལ།
དེ་གཉིས་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་དེ་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་

292

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནའང་བྱེད་སྒྲུབ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རོ་བོ་
ཉིད་མཚན་དེ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དག་མཚོན་པས་ན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་
ཁྲབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ཞེས་བྱེད་ཚིག་འབྲུང་བ་ནི་འགྲུར་མ་དག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲུར་
རྟེན་ལས་དེ་ལྟར་ན་རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །ཞེས་
བྱེད་ཚིག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་མཚན། ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན་གསུམ་ཐེག་ཆེན་
སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེད་ཤིང་། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་པ་འབྲུང་
བར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་དུ་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །
ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་བྱེད་མཚན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་དངོས། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བས་འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བའང་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་པ་འབྲུང་བར་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་དངོས་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་ནི་ཤེས་མཚན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་འཛིག་པའི་ཚུལ་མ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། ཡིན་ན་ཀ་བ་
ཆོས་ཅན། ལུམ་པར་ཐལ། རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་དངོས། ཁོ་ན་རེ།
ལུམ་པ་རང་མཚན་དུ་ཁས་སྐྱེད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མ་སྐྱེད་སོ་སྟུམ་ན། དེ་གཞི་
ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་དུ་ཁས་སྐྱེད་ཀྱི། དེ་དེའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མ་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱས་འབྲས་བུ་མཚོན་པ་དགག །
འབྲས་བུས་རྒྱ་མཚོན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འབྲེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། ཤེས་མཚན་ཞེས་པའི་
ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་དེ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའོ། །དེའང་ཤེས་མཚན་གྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
མཚོན། ཁྱད་མཚན་གྱིས་ནི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན། བྱེད་མཚན་གྱིས་ནི་

སངས་རྒྱལ་སའི་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་
 མཆོན་པར་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་རང་གི་རོ་བོ་ཤེས་བྱེད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་རིམ་བཞིན།
 རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལྷ་མཆོན་གཞི་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན། སངས་རྒྱལ་སའི་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ། ཡང་དེ་མཆོན་གཞི། ཁྱེད་ཁོ་ན་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་
 མཆོན། ཁྱེད་ཁོ་ན་སངས་རྒྱལ་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ། ཡང་དེ་མཆོན་
 གཞི་སངས་རྒྱལ་སའི་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན། ད་ལྟ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་རང་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པའི་རུས་པ་ཡིན་པ།
 གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་མཆོན་ཉིད་མ་བཤད་དོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།
 སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཤེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་
 དེ་སྐབས་འདིར་མཆོན་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་མཆོན་པར་
 བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱོར་བ་དག་མཆོན་པས་
 བ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱོར་བ་དག་མཆོན་པས་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱོར་
 བ་དག་མཆོན་པས་ན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་སངས་རྒྱལ་སའི་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་མཆོན་མཆོན་དུ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་
 མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་པོ་
 རྒྱ་འབྲས་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་རོ་བོ་ཉིད་བཙུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དག་རིམ་ལྡན་
 བཞིན་དུ་མཆོན་པས་ན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་བཙུ་
 བྱུག་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་རོ་བོ་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཤེས་པ་བཙུ་བྱུག་ཕྲག་གསུམ་པོ་
 དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཆ་མིན། བྱེད་པ་བཙུ་གཅིག་པོ་དེ་གཞན་དོན་ཕྱིན་
 ལས་ཀྱི་ཆ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལས། གཉིས་པ་ནི། ལུ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་
 པ་བཙུ་བྱུག་ཕྲག་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་སྐབས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ལས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་ཚུལ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་པ་རང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་སའི་མཁུན་
གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཚན་གཞི་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་རང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན། རང་རྒྱ་མཁུན་
གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་པའི་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེའང་སོ་སོར་བྱེ་ནས།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཚན་གཞི་ཞེས་སོགས་སྐྱོར་རོ། །དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར།
མཁན་ཆེན་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱ་
རྣམ་ཐོགས་སྐྱོར་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་ཡིན་ལ། ས་མཚམས་ནི་ཐེག་
ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་སའི་བར་ན་ཡོད། མཚོན་ཚུལ་ནི་རང་རྒྱ་རྣམ་ཐོགས་སྐྱོར་པའི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་མཚན་གཞི། རང་རྒྱ་རྣམ་ཐོགས་སྐྱོར་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན། རང་རྒྱ་རྣམ་ཐོགས་སྐྱོར་པའི་བྱས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་
པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ལས་སྒྲུབ་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐོགས་སྐྱོར་པ་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པར་བྱེད་
པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། དང་པོར་བྱ་གསོན་ཅིག །ཤུག་བྱུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་རང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ།
དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་
རང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་པའི་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་རྗེས་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྐྱེད་པ་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་
 སངས་རྒྱུ་མཚན་གསལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྗེ་གཡག་པ་གསོན་ཅིག །རྣམ་
 རྟོགས་སྐྱོར་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱེད་དང་དེ་གཉིས་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཞི་མཐུན་དུ་
 འདུ་བམི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཚན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བ་རྒྱུད་ལྷན་
 ཡིན་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་པོ་རྒྱུད་ལྷན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་
 ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་སའི་བར་དུ་འཛོག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྤངས་ཏེ།
 རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བ་སྟོན་སོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ལ། གཞུང་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྟན་
 པའི་མཚན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྐྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ། སྐྱོར་བ་དེ་མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟན་
 བས་སྒོམ་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ནི་དུ། སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་
 བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ལ། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྐྱོར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྣམས་སོ།
 །འོ་ན་སྒོམ་བྱེད་སྐྱོར་བ་དེས་བསྒོམ་བྱ་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་
 གང་། དེ་སྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནི་གང་། སྐྱོར་བ་དེ་རྣམས་གཏན་ལ་
 འབབས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་།
 སྟོན་དང་། མཚན་ཉིད་གྱི་གཞུང་རྣམས་སོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྣམས་

གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་རི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། སྦྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་
ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི་ཤེས་མཚན་གྱིས་སྟོན། ཐབས་སྤྱོད་ལས་
གྱི་ཆ་བྱེད་མཚན་གྱིས་སྟོན། མཚོན་བྱ་སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱིས་སྟོན། དེ་
ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཐེག་དམན་ལས་རྟོགས་རིགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་མཚན་གྱིས་སྟོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེའང་སྒར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཡལ་པའི་ཆོ་ནའང་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་ཡལ། དེ་རྣམས་པར་བསྟར་བའི་ཆོ་ནའང་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པས། སྟོམ་བྱེད་གྱི་སྦྱོར་བ་ལའང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་།
མཚོན་བྱ་སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་གསུམ་དུ་གནས་པས་ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་
མཚན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ས་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་པའི་གནད་ཀྱང་
འདི་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་མཚན་གྱིས་ནི་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཙམ་ཞིག་མཚོན་པར་
བྱེད་པས་རྟོགས་རིགས་གཅིག་གིས་མཚོན་ལུས་པའི་ཕྱིར་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་ས་
བཅད་པའོ། དེས་ན་ཤེས་མཚན་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞི་མཐུན་བསྟུས་པ་ཡིན་
གྱི། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མིན་ཞིང་། ཤེས་པ་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཤེས་
མཚན་དུ་གཞག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་ཤེས་མཚན།
ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་བྱེད་མཚན་དུ་འཛིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པས། སྒར་སྦྱོར་བ་ནི་ཤུ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟར་འདུས།
དེའང་ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ནི་
མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ཕྱེན། གཞི་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་གསུམ་
ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱིས་སྟོན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེན། གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཡན་བདེ་སྟོབ་པའི་
བྱེད་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་དོན་ལྡན་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་མཚན་དང་བྱེད་མཚན་གྱི་གཞུང་རྣམས་གྱིས་སྟོན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ནི་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ཁྱད་མཚན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་
 དཀའ་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་གསུམ་མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཚོན།
 ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། སོ་སོར་བྱེད། ཟབ་
 པའི་སྒྱུར་བ་མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་
 དང་མན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། གཏིང་
 དཔག་དཀའ་པའི་སྒྱུར་བ་མཚན་གཞི་ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་སྐྱབས་གནས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
 པ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཚད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་མཚན་གཞི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་སོགས་རྣམ་པའི་གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་མཚན་གཞི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་བ་
 ཡིན་པར་མཚོན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་འདི་བཞིན་དུ་བལྟས་ན་འབད་པ་ཆུང་ངུས་བདེ་སྒྲག་
 ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཁོར་བུ་རྒྱ་མཚོར་ཡོད་པ་ལ་རི་སྐྱམ་གྱི་ཕྱེ་ལ་མ་ཆོལ་ཞིག །གསུམ་པ་
 ལ་དགག་གཞག་སྒྲང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་མཚན་བྱར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཞེས་དང་། ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་
 བའི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཟིན་དྲན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་
 སྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཆོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་བྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་རིགས་དེ་དེའི་བྱད་ཆོས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་འདྲ་རྟོགས་རིགས་དེ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་བྱད་ཆོས་སུ་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལ་
ལྟན་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སའི་བྱན་པ་ཉིད་གཞག་དེ་ཆོས་ཅན། ལུན་
མོང་མིན་པའི་རྣམས་མཁུན་གྱི་རྣམ་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཁུན་ཆེན་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་རྣམས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་ཤེས་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་བྱད་པར་འཕགས་ཆོས་དེ་དེའི་བྱད་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་དེའི་བྱད་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
བྱད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
བའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆོན་བརྩམས་དེ་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་རྣམས་སྦྱོར་བའི་རྣམས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་རྣམས་སྦྱོར་བའི་
རྣམས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས་
བླངས་ཏེ། དེའི་རྣམས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱང་པར་
ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྣམས་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་ན་རྣམས་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས་
འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྣམ་
སྦྱོར་བའི་རྣམས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་བྱད་པར་འཕགས་ཆོས་ཡིན་ན་

རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཚན་ཡིན་ན་
 དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ཐེག་དཔམ་གྱི་སྦྱོར་
 བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་འཕགས་ཆོས་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
 སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་རྩོད་པར་གྱུར་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་
 ཡང་སྐྱེ་མ་ལ་དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ལ། རྩོད་ཆེན་མཚན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེད་སྦྱབ་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 མཚན་བྱེད་ཡིན་ན་བྱེད་སྦྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་མཚན་པའི་ཆེད་དུ་
 བཞོད་པའི་བྱེད་སྦྱབ་དང་ལས་སྦྱབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་
 ཤེས་མཚན། དེའི་བྱེད་མཚན། དེའི་བྱེད་མཚན། དེའི་རྩོད་ཆེན་མཚན་དང་བཞི། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 བྱེད་པར། དབྱེ་བ་གཞི་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཤེས་ཀྱི། རྣམ་མཁའ་ལོ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་གསུམ།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར། དབྱེ་བ་
 གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་ལུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བས་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་བྱེད་པར། དབྱེ་བ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་
 བཅུ་དྲུག །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁའ་ལོ་སྦྱོར་བས་རྣམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 བྱེད་པར། དབྱེ་བ་རྣམ་མཁའ་ལོ་སྦྱོར་བས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཤེས་པ་སོགས་ཤེས་པ་བཅུ་
 དྲུག །བྱེད་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་དེ་ཐེག་དཔམ་གྱི་སྦྱོར་
 བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚན་ལུས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས། དབྱེ་
 བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་བསམ་དུ་མེད་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག །བྱེད་མཚན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ཐིན་ལས། དབྱེ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ན་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་བྱེད་མཚན་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་
བཞིན། དེ་དང་དེས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ཐུན་ལས། དབྱེ་ན་དང་པོ་ལ་
གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བས་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་སོགས་བྱེད་པ་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་
སྒྱུར་བས་གདུལ་བྱའི་སྐྱབས་མཛད་པ་སོགས་བྱེད་པ་བདུན། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བས་
ཉེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་
གྲིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ལས་སྐྱབ། དབྱེ་ན་གཞི་ཤེས།
ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་
དང་དེའི་ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་གྲིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དེ་དང་དེའི་ལས་སྐྱབ།
དབྱེ་ན། དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་བཞི། གཉིས་པ་ལ་བྱ་དཀའ་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་ལྷ། གསུམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་བདུན་ཡོད་དོ། །གསུམ་
པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཁ་ཅིག ཤེས་མཚན་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྐྱབ་མིན་པར་ཐལ། ལས་སྐྱབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་པོ་བྱེད་སྐྱབ་ཡིན་པར་བྱད་ཟེར་ན། ཚུལ་
གསུམ་པོ་དེ་བྱེད་སྐྱབ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་བྱེད་སྐྱབ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས།
ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་བྱེད་སྐྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་མེད་
པར་ཐལ། ཤེས་མཚན་བྱེད་སྐྱབ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་མཚན་གྱི་རང་ལྡོག་
ལས་སྐྱབ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལྡོག་བྱེད་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱུང་མཚན་སོགས་གྱི་རྩོད་སྤང་
ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་གཞུང་སོ་སའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ལ། དེ་ལཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྐབས་སུ། ཤེས་མཚན་མཚན་ཉིད་
ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལ་ཤེས་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཤེས་མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ན། དེ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཆོས་
ཅན། ཤེས་མཚན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དངོས་ཤེས་བཀག་ནས།

རང་ལུགས་ལ། དེ་མཚན་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེར་བ་རང་དོན་
 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་
 གིས་གཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། རེ་ཞིག་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱེར་བ་རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་
 མཚན་པར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་བ། རེ་རྩ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱེར་བ་
 རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱེར་བ་རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་དངོས་
 འགལ། ཡང་ཤེས་མཚན་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱེར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱེར་བའི་
 ཤེས་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཡུག་གསུམ་པོ་དེ་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཐེག་དམན་
 ལ་ཤེས་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་སྐྱེར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་
 ཤེས་སྐྱེར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐེག་དམན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་པ་ཁས། འདོད་བ། དེ་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྐྱེར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འཇམ་མི་ཁྱེད་སོགས་ཁྱེད་པར་ཕྱིག། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

བསམ་མི་ཁྱེད་སོགས་ཁྱེད་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞི་ཤེས་སྐྱེར་བ་ལ་ཁྱེད་
 མཚན་ཡོད་མེད་དབྱེད། ཁྱེད་མཚན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དབྱེད་པ་དང་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀའི་སྐྱེར་བ་ལ་ཁྱེད་མཚན་
 ཡོད་པར་བཞེད། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་སྐྱེར་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེར་བ་ལ་ཡོད་ཀྱི།
 གཞི་ཤེས་སྐྱེར་བ་ལ་ཁྱེད་མཚན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག འཕགས་སེང་གཉིས་
 དགོངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱེར་བ་ལ་ཁྱེད་མཚན་མེད་
 པར་མཚུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱེར་བ་ལ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 རོ། །མི་འཐད་དེ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ཤེས་མཚན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེར་བ་ཡིན་ན་ཁྱེད་
 མཚན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེར་བ་ཡིན་ན་
 ཁྱེད་མཚན་དང་ལྡན་པས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་བ། དེའི་ལུགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེར་བ་

ཤེས་པ་གི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ལ་ཤེས་མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་པ་དང་། བྱད་མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས། ཤེས་པའི་རྣམ་
པས་ཡོངས་སུ་དབྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྒྱུར་བ་གསུམ་ཀ་
ལ་བྱད་མཚན་ཡོད་པར་མཛུངས་ཏེ། སྒྱུར་བ་གསུམ་ཀ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བའི་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་
ལ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ཅུང་ཟད་དབྱད་དུ་ཡོད་དེ།
འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་དང་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་རྟོགས་
པ་སོགས་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒྱུར་བའི་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་
བུའི་རྟོགས་རིགས་དེ་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་མཚན་དུ་ཐལ་ལོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་
གཞིར་གཞག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མཚན་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བར་འདུས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་
ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འོ་ན་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ་ཤེས་མཚན་བཤད་
པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ་ཤེས་མཚན་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མཚན་མ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བར་འདུས། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་
ལ་བྱད་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་མ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་ལ་
གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་བྱད་མཚན་ཡོད་དམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སྒྲེ་བར་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཤེས་མཚན་གྱི་མཛུངས་པ་གཅིག་བྱའོ། །ཁྱི་ ཀའི་དགོངས་པ་ནི། སྒྱུར་བ་ཕྱི་
མ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བྱད་མཚན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱད་མཚན་ནི་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་
སྒྱུར་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་
ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་གང་རུང་ཡིན་

དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ལ་ཁྱད་མཚན་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་གང་ཞིག
 །གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་པ་སྟེ། མི་ལྷན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་དང་། གཞན་ལྷན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །ཁོ་བོའི་
 རྟོག་པ་ལ་ནི། ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཅིང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་
 རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མ་བཤད་དམ་སྟུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་མཚན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཁྱད་མཚན་
 སྐབས་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས། རྩོད་བྱམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །
 ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲུང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཡང་དེར་མ་བཤད་
 པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འོག་ནས། སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲིབ་དང་
 བྱི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 མཐོང་ལམ་ལ་འདྲུང་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་མཚན་
 དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དང་། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་མཚན་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རིགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རིགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་
 རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རིགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་ལམ་དང་སྒྲིབ་ལམ་གཉིས་
 ཀྱི་ཁྱད་མཚན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པར། དམིགས་པ་དང་ནི་ནམ་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་
 ལམ་ནི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར། སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སུ་དངོས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་
གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིར་སྦྱིར་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་པོ་
བཤད་ཟིན་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །འདིར་ནི་ལམ་དེ་
གསུམ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་དང་།
གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་
པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེའང་གནད་ཀྱི་དོན་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་
དགོས་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དེ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེང་པ་ལ་དགོངས་ལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་རེ་རེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འདི་ལ་ཁྱད་མཚན་སྦྱར་བ་ཡིན་
ནོ། །དོན་ལ་བརྟག་པའི་སྟོ་གོས་ཡོད་པ་དག་གིས་ཁོ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱིས་ཤིག །ཕན་
དང་བདེ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་སེམས་གང་གི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེན། ལེ་བརྒྱད་མ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་གཉིས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་དགུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད། འབུམ་དང་ཉི་ཁྲི་ལེ་མང་
ལས། དང་པོ་ལྷ་བྱང་སེམས་དང་། བྱི་མ་དགུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་
དགུ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱི་མ་ལྷ་བྱང་སེམས་ལ་བཤད། ཤེས་རབ་ཁྲི་པར་ཐམས་ཅད་བྱང་
སེམས་ལ་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི། སྦྱིར་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ནི་བྱང་
སེམས་ཁོ་ན་ལའོ། །

།མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་

ཉིད་ལ་དབྱད། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡོད་མེད་དབྱད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་སྒོམ་
 བྱང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་དབྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐོས་བསམ་གཙུག་པོར་
 གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་དང་། དེ་ལྷ་གང་རུང་
 ལ་མཁས་པའི་སོགས་ཟེར་ན། དང་པོ་གཉིས་ལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒོན་
 ཏུ་སོང་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་
 པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩར་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 ཆོག་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སྒོམ་པའི་སྒྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་
 པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡང་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་རྟོགས་རིགས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དད་པ་ཆོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དེས་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་
 ལ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 དད་སོགས་ལྷ་ཀར་ཡང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་མཁས་པའང་མིན། སྤྱིན་སོགས་དང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་བྲན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷའི་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཚོགས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གང་ཞིག །ཚོས་ཉིད་ལ་སྒོ་མ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
དྲོད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེད་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སྤང་
གི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཚོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་གྱིས་ཟིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒོ་མ་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་ཅན།
རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཟིན་པ་གང་ཞིག །རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་
ལྷུང་བར་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་གྱིས་ཟིན་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡོངས་
འཛིན་ཐབས་མཁས་དེས་ཁྱོད་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་
ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚོག་གི་སྤུལ་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་
གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེ་ཚོས་ཅན།
ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་དེས་ཁྱོད་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དེས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐར་པ་
ཆ་མཐུན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་དེ། དེར་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་ནས་པར་བཤད་པ་

མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དད་སྟོགས་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཡང་ཡིན། གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་
ཚད་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མ་ངེས་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྟགས་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སྟོགས་དབང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
དད་སྟོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སྟོགས་ཡིན་ན་དབང་པོ་མིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས། ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པས་ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དད་སྟོགས་དབང་རྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དབང་རྟོན་མེད་
པར་ཐལ་ལོ། བཀའ་སྟོན་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲེཆེན་པོ་ན་རེ།
ད་ལྟ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་གཅིག །
གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། གང་དུའང་རིགས་མ་ངེས་པ་གཅིག་དང་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས། རྩ་མ་དབང་རྟོན། བར་མ་ལ་དབང་རྒྱལ། ཐ་མ་ལ་དབང་འབྲིང་གི་སྐྱུས་བསྟན་
ཅིང་། ཕྱ་བར་རྟོན་ལ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དབང་འབྲིང་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
ཨར་ན་རེ། ད་ལྟ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་
པ་དང་། རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་
དོ། །དང་པོ་ལ་དབང་རྟོན་གྱི་སྐྱུས་བསྟན། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དབང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུས་བསྟན་ཅིང་།
ཕྱ་བར་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་ཤུགས་ལ་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་
ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལས་ལོག་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
ཆུབ་འཕྲོལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དེ་ལས་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེའི་བཞེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད། །ཅིས་པའི་
སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
བར་མ་ཚད་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་འཕྲོལ་པའི་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཐེག་
དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན་དེ་མི་འཕྲོལ་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན་དམན་ལམ་སྦྱོན་སོང་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་པ་དབང་ཚོན་དེ་དབང་རྩལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་
 སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་མ་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་པའི་དད་སོགས་ཆོས་ཅན།
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོན་པོ་ཡིས། རྟོགས་སྤྲུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། ཁྱིམ་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དད་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་དད་པ་
 དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། དེ་ལྟ་
 མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི་མིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཀྱི་བཞེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་ཀྱིས་ན་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞེས་དང་། རྩལ་དུ་རྣམས་ཀྱི་
 ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱི་དད་སོགས་འབྲིང་པོ་དང་རྩལ་དུ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་སྤྲུལ་
 རྩལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། ཁྱིམ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་
 ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དད་སོགས་རྩལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། འདོད་ན། མིན་
 པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ཀྱིས་ན་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་
 དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དད་སོགས་རྩལ་པོ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་དད་སོགས་ཚོ་རྩལ་གཉིས་ཀའང་དད་སོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་ཚོན་པོས་ནི་ཞེས་དང་། དེ་དག་ཉིད་རྩལ་པོས་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱི་དད་སོགས་རྩལ་པོ་ནི་ཐེག་དམན་ཆོག་ལམ་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེའི་དད་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་རྩ་ཆོག་གིས་དངོས་
 བསྟན་ཀྱི་དད་སོགས་མིན་པར་ཐལ། མཆོན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་
 སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་དད་སོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། དེ་ལྟ་མོད་
 ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱི་རྩལ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་
 ལམ་པའང་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཇུག་པ་
 ཡང་མི་སྤྲོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་
 མི་འཐོབ་པས་བྱང་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་

པས་ཁྲབ་ཅས་ཟེར་རོ། ཞོང་གི་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་
རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་
པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་སྒྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་
གསུམ་ལ་དབང་པོའི་རིམ་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར། དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེད་རྒྱལ་གསུམ་ཀའང་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་
ཀ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ལས་གཞན་དངོས་སུ་མ་
བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དངོས་སུ་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྱིར་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དད་སོགས་ལ་ཆེ་འབྱེད་རྒྱུ་གསུམ་དུ་
ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ། འབྱེད་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ། རྒྱུ་རྩ་ནི་
ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་དེ་ལའང་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་རྩ་བར་
དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། རྩ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣེ་རྒྱལ་གང་རྩུབ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་དད་སོགས་རྣམས་པོ་དེ་གནས་
སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྐབས་ལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིན་ན་
དེ་ལྟར་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལའང་གནས་སྐབས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་དད་སོགས་རྒྱལ་པོ་དེ་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་
ཐོབ་དཀའ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིན་ན་དེ་མི་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལའང་གནས་སྐབས་ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་པོ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། རྒྱུ་རྩ་
ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོགས་ལམ་གཉིས་པོ་སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞོང་དུ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྱོར་ལམ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐེག་
དམན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་སྒྱིར་
མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ལ་ལྷོས་
ནས་ལམ་མ་ཞུགས་པ་ལའང་རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་ངེས་པ་
དེ་ལའང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས། རིགས་ངེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་
མི་ལུས་པར་རང་གང་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་པ་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
ངེས་པའོ། །རིགས་མ་ངེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་ཞིང་།
ཞུགས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྦྱར་དུ་རུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུན་
དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཐེག་པར་ཞུགས་ནས་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ངེས་པ་གཅིག། །དེའི་ལམ་ལས་
ལོག་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྦྱར་དུ་རུང་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལ་
གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ལ་རིགས་ངེས་
པ་གསུམ་མ་ངེས་པ་ལ་དུག་སྟེ་དགྲ་ཡོད་དོ། །ལམ་ཞུགས་ལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་ཞུགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་རང་རང་གི་ཐེག་པ་དེར་རིགས་ངེས་པ་དང་ཐེག་པ་
གང་དུ་འང་རིགས་མ་ངེས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་ཐེག་པར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་
གཞན་དུ་ནི་རིགས་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་
ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཐེག་དམན་དུ་
རིགས་ངེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་དེ་དང་པོ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ཡོད་པར་
ཐལ། ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་
གཞན་དུ་བསྦྱར་རུང་བར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
འཇུག་པ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མིན་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
ངེས་པའི་རིགས་མ་ངེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་བསྒྲིག་ །གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་བྱང་
སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། རྟོན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐལ།
རྟོན་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ལས། འདོད་ན། དེའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་རྟོན་གཞི་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱལ་པའི་རྟོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་
རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བོད་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
འདུས་ལ་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ལན་གང་འདེབས་བཀའ་གྲོས་མཛོད་ཅིག །
།རྒྱལ་པ་དང་། ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་

ཅུམ་པ་དང་། ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་
གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུང་འདིའི་དོན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དགག་ །
གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་ཡིན་པ་དགག་ །གཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་བཤད་པ་དགག་
པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་
བཏགས་པ་བར་བསྟན་ཞིང་། དེའང་ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགྲ་པ་དང་། བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་
ུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དེ་དང་དེའི་ལམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ།
སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ནི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་
བསྟན་བཅོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྩ་བའི་དགོངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། འགྲེ་ཆེན་པོ་ནི། སློབ་
དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་རྩ་བ་གཉིས་ཆར་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་གསན་
མཛོད་ཅིག །ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་གནས་སྐབས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་ཏུ་སྦྱལ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་རྒྱན་འདིར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
ལྷོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་ུཡིན་པ་བུད། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲོམ་
ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྦྱལ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལའང་རིགས་འགྲོ། གཞན་ཡང་། མཚན་མེད་

རབ་ཏུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ། ཏྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
 དངོས་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྒྱེས་པའི་སྒྲོ་བ་ཅན་ལ་རེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་ལྷ་པར་
 བསྟན་པའི་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་མཐོང་སྤང་མིན་པར་ཐལ།
 དེར་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་དེ་མཐོང་ལམ་མིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 མཐོང་སྤང་གཞན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་
 དེ་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་གཞན་པོའི་ཚོགས་
 སྒྲུབ་དེ་མཐོང་ལམ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་
 བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་སྒྲུབ་བ་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅི་
 ཡོད་བྱས་པ་ལ། སྒྲུབ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་
 འབས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ལྷགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་
 མེད་པ་ལ་ལྷགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་པ་ལ་གནས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཏྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་ལམ་
 དེ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲིབ་པའི་བག་
 ལ་ཉལ་འཛོམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།
 །ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་དག །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་དེ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་རྣམས་ཁས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་
 བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་བསྟན་པའི་དེ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེར་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་
རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འོ་ན་སྤྲུལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་
ཐལ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་གསུམ་བསྟན།
ཅེ་སྦྱོར་དུ་ཅུ་བར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཐ་སྟད་མ་གསུངས་ཤིང་། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ནི་
མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན། མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་
གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་སྒོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་སྒོམ་
སྦྱོར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་
ཐལ། སྒོམ་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒོམ་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་དོན་ལ་དེ་
མིན་ཡང་། དེའི་མིང་གིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྦྱོར་བ་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒོམ་ལམ་མིན་པའི་ཐ་
སྟད་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ན་རྫོམ་པ་ཟད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་སྟོན་
པ་དང་རྫོམ་པ་ཟད། ཅུས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་
ནི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྫོམ་པ་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
འོ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་ལྷ་པོ་དེ་ལའང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི།
རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྦྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་པའི་རྟོགས་པ་
སྦྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ནས་སྦྱེད་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོ་བ་རྣམས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་

བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱིས་བཞེད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཏྲགས་གྱིས་མཚོན་པའི་ཅེ་སྦྱོར་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་བཞིའི་ངོ་པོ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། འཆད་ཚུལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། མཁྱེན་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་
 ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཞུང་
 འདིས་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐབས་
 དང་པོ་དྲུག་ཏུ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ལན་དྲུག་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ལན་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་ལུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་
 བསྟན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ། འབྲིང་།
 ཆེན་པོ་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་
 སུ་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ། འབྲིང་།
 ཆེན་པོ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེའམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་
 པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའང་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་
 གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཞུང་འདིར་ལམ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཙམ་
 ཞིག་བསྟན་གྱི། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གང་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྦྱང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་ཉོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆད་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སའི་ཉེ་ལོགས་ན་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ན་ཤེ། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་
 མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་སྦྱོན་མེད་དེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་
 ལན་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའང་རྣམ་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཙམ་

ཤེས་རབ་གི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཅེ་སྟོར་དང་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་བ་ལའང་གཉིས་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲུམ་
ལམ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ལའང་ཅམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ཅམ་པོ་ནི་སྟོར་ལམ་ལ་སོགས་པ་དངོས་ཡིན། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དག་སའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོར་མཐོང་སྒྲུམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལམ་གསུམ་དང་རིམ་གྱིས་སྟེ་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་དག་སར་འབད་རྩོལ་ཞེ་བས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ། འབྲིང་།
ཆེན་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྐྱེའམ་སྐྱུམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོད་
བྱེད་ནི་འབད་རྩོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སྟོར་མཐོང་སྒྲུམ་གསུམ་དངོས་མིན་ཏེ། དག་
སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་
འདིས་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་
གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོར་མཐོང་སྒྲུམ་གསུམ་དེ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
ཅས་ཟེར་རོ། །འཆད་རྩུལ་གསུམ་པ་ནི། གདན་འབྲི་གཉིས་གྱི་བར་ན་གནས་པ་ཁ་ཅིག་ །སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའང་མིན།
སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་ལམ་གསུམ་ལན་དུག་བསྟན་པ་ནི་སྟོན་སྟོན་སྟོབ་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའང་
མིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་པར་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་སྟོག་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་པར་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་རི་ལྷ་བྱ། དེ་རི་ལྷར་འགོག་ཅེན།
དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ཆོགས་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་སའི་བར་རིམ་བཞིན་སྒྲུམ་སྟེ་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཆོགས་སྟོར་ཁོ་ན་དང་། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ས་དང་པོ་
ནས་དུག་པའི་བར་ཁོ་ན་དང་། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ས་
བདུན་པ་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་མཚོན་བྱེད་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ས་བརྒྱད་པ་ཁོ་ན་དང་།
ཅེ་སྟོར་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་ཁོ་ན་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་དེ་

ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྒྲིབ་ཁོན་དང་། སྒྲིབ་ཅིག་མི་སྒྲིབ་པའི་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཐའ་
 ཁོན་རྒྱུ་ལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲིབ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གི་སར་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།
 །གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲིབ་སུ་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིབ་
 གསུམ་རང་མིང་ནས་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སྒྲིབ་ཁོན་ཅིག་ཅར་སྒྱེའམ་སྒྲིབ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགག་ཅུས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲིབ་ལམ། འབྲིང་མཐོང་ལམ། ཆེན་པོ་སྒྲིབ་
 ལམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལའང་རིགས་
 འགྲེ། རྣམ་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་སུ་ལམ་གསུམ་རང་མིང་གིས་ཐ་སྐྱོད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་མཆོན་བྱེད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ས་བཅུ་དཔེ་
 རྣམ་ཅིག་ཆར་སྒྱེའམ་སྒྲིབ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགག་ཅུས་ཏེ།
 དེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞེས་སོགས་ལྟ་མ་བཞིན་སྒྲིབ། དེས་ཅུ་སྒྲིབ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ལའང་འགྲེ། དེས་ན་འདིར་བསྐྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱེད་
 པར་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིབ་གསུམ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་། རིམ་
 གྱིས་སྒྲིབ་པའང་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 ཡང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཏུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིབ་གསུམ་
 ལ་བྱེད་ཅིས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྒྲིབ་སུ་
 པར་བསྐྱུན་པའི་མཐོང་སྒྲིབ་རྟོག་པ་རྣམས་ས་བཅུ་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཅུ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པས་སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་དག་བཞེད་དོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་
 ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཞེས་སོགས་ཐད་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་
རང་གཞུང་མིན་པར་ཐལ། ཁས་སྒྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་སྐྱབས་ལྡན་
པར་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དེ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེར་
བཤད་པའི་མཐོང་སྒྲུང་རྟོག་པ་དེ་མཐོང་སྒྲུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་དངོས། རྟགས་ཁས་
སྒྲངས། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེ་དེའི་རང་གཞུང་
རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་རྫོགས་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་བསྟན་པས་ས་
བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་སྦྱེའམ་སྦྱུམ་པའི་དོགས་པ་
འགོག་ཀུན། ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་བསྟན་པས་དེ་འགོག་མི་རུས་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པར་
མཚུངས་པ་གང་ཞིག །ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ལམ་གསུམ་གྱིས་
བཏགས་ནས་བསྟན་པ་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་
དེས་སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྟོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་སྟོན་སྟོང་མི་རུས་
པར་ཐལ། གཞུང་དེ་དེ་དུག་ཏུ་ལམ་གསུམ་ལན་དུག་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲོམ་སྟོན་སྟོང་རུས་ཀྱང་།
དེར་སྟོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལན་དགུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོན་ཉིད་པ་ལན་གསུམ་བསྟན། སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོན་
ཉིད་པ་ལན་གསུམ། བཏགས་པ་བ་ལན་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྟོར་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་མཐོང་སྒྲུང་གི་ས་བོན་
གྱི་དངོས་གཉེན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་
འདོད་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱད་པར་
ཅན་དེ་སྒྲོམ་སྒྲུང་གི་དངོས་གཉེན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་
སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་དེ་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདིས་དེ་བཏགས་པ་བར་

བསྟན་པ་གང་ཞིག། །དེ་འདྲའི་གཞུང་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་གསལ་ཐམས་ཅད་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །ལུགས་གསུམ་པ་ནི་ཏུ་ཅང་མི་འཚམས་ཏེ། འདི་
 ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུ་པ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་དེ་བྱམས་མགོན་གྱིས་རྒྱན་པ་བརྩམས་
 པའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། བྱམས་མགོན་གྱིས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྦྱར་མཐོང་སྒོམ་
 གསུམ་ལན་དུག་བསྟན་པ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུ་པ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དོགས་པ་དེ་
 རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྦྱར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་དུག་བསྟན་པ་དེས་འགོག་ཅུས་པའི་
 ཕྱིར་ཏྲགས་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་
 གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་
 བའི་བར་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་འཕོར་གསུམ་དུག་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རིམ་གྱིས་སྒྲེབས་ཅིག་
 ཆར་སྒྲེབ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་སྒྲེབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དང་ཅིག་
 ཅར་སྒྲེབ་ལམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་མིན་
 པར་ཐལ། རིམ་གྱིས་སྒྲེབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ན་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་
 གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས། ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་སྐབས་དང་པོ་དུག་གི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་རྣམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་སྒྲེབ་
 བར་བསྟན་པ་དེས་ཅིག་ཅར་སྒྲེབ་ལམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་དེ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་བསྟན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སྦྱོར་ཁོ་
 བར་ཅིག་ཅར་སྒྲེབ་ལམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་ཁེགས་སམ་མི་ཁེགས། ཁེགས་ན་དེ་རྣམས་བསྟན་པའི་
 རྗེས་སུ་དེའི་དོགས་པ་སྒྲེབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
 དོགས་པ་དེ་རྒྱན་བརྩམས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་ཁེགས་
 བ། རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་
 མི་ཁེགས་པར་ཐལ། ཁས་སྒྲུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་དངོས། ཅི་སྒྲུམ་དུ་སེམས།

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལས། འདིར་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མིན་
ནམ། དེས་པར་འབྱེད་པ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་རིགས་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་བྱད་པར་གྱི་
ལམ་དེའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་
གསུམ་ཙམ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་པར་གྱི་
ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྤྱད་འགྲེལ་ལས། སྤྱར་གྱི་རྩི་བའི་ལན་དུ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པས་དེ་དག་གི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གང་སེམས་ཅན་སྟམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་གྱི་
ལམ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཆར་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། ། ཕྱི་
མ་རྣམས་ལའང་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་བཞིན་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་གིག །གཞན་ཡང་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་སྦྱོར་ཁོ་ནར་ཅིག་ཆར་སྦྱེའམ་སྟམ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་པར་སྦྱོ་བའི་
དོགས་པ་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེའམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་རྒྱལ་བ་
རྟོགས་ལྟན་ལ་སྦྱེ་བ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་ལའང་སྦྱོར་རོ། །རྣམ་དབྱེད་ཉི་འོད་ལྟགས་པ་ཡིས། །དེས་དོན་གསལ་བའི་རི་ངོས་སུ། །
ལོག་སྤྱི་ཐུན་པ་འབྱུང་བ་ནི། །མི་སྤྱད་སྤྱད་པར་མི་འབྱུང་རོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིའི་དོན་སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལན་དུག་
བསྟན་པ་ལ་རྩོས་སྦྱོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དེ་གསུམ་ནི་དེ་གསུམ་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དེ་གསུམ་ནི་དེ་གསུམ་
བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་རྩོས་སྦྱོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་།
གཞི་བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་།
ལམ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །སྐབས་

དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །ཕྱི་མ་ལའང་སྒྲོས་སྟོན་
 མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེའམ་སྐྱམ་པའི་
 རོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ།
 འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན། ས་དགྲ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེའམ་སྐྱམ་པའི་རོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་
 སུ་དེ་ལྟར་བསྟན། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ཅིག་ཆར་སྐྱེའམ་སྐྱམ་པའི་རོགས་པ་དགག་པའི་
 ཆེད་དུ་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་གྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་
 གྱིས་བསྟན་པའི་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་གྱུར་སྒྲོབ་དཔོན་སྡེ་མའི་བཞེད་པ་བཞོད་
 པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མིན་ནེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞུང་འདི་རྣམས་གྱི་
 མཁུག་ཏུ་ཁ་ཅིག་གི་འོ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་
 མཁུག་ཏུ་སྟོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་བཞེད་དོ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལུགས་
 གྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྐབས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་རྩྱུང་སྦྱང་གི་གཞུང་དེའང་
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 རྩལ་པ་སྤྲིག་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ནེ། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་མ་
 བཤད་པར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་པ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ནང་དུ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

བརྗོད་ནས་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་མི་མཁས་པ་ཡིན་པས། འདི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་མི་མཁས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་དེ་ཡང་མི་མཁས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
པ་མཛོད་གྱི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་གི་ནང་དུ་སྦྱངས་པ་བཏང་སྟོམས་པ་ཞེས་བརྗོད་ནས་དགག་སྐྱབ་གང་
ཡང་མ་མཛོད་འདུག་པའི་བྱིར། དགག་སྐྱབ་དོན་ལ་མ་བྱས་པར་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལམ་གསུམ་
མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་འབྱེད་ལན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་འཛོག་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་དེས་པའི་ཐེག་
ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྩོད་དེས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་རིགས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
ན་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་
མ་ཚོད་པར་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་
མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྩལ་དང་དབང་འབྲིང་གིས་བྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་
བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛོན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྷུང་བར་
ཡོངས་སུ་འཛོན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཡིན་ན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཟེར་
རོ། །ཐལ་བ་དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་བྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཐོབ་ན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
པས་བྱུང་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་

འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་
 མྱོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་སུ་ཐལ།
 གནས་སྐབས་སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ངེས་པའང་ཡིན། བྱང་སེམས་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའང་ཡིན། སྦྱོར་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ།
 ཆོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་
 པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་འདུན་ལྷན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ཐལ་བ་གསུམ་པ་ལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཆོད་པར་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྤྲེལ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་
 གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བཞི་པ་ལ། ཕྱི་སྦྱོར་ཐོབ་ན་དེས་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་
 པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ན་མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་པར་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ནའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་ན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་མི་སྤྱིད་
 པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ཐལ་བ་ལྔ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་རྣམ་
 པར་འཕེལ་བའི་ཕྱི་སྦྱོར་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་ཕྱི་སྦྱོར་གྱིས་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་བྱང་པར་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། གཞན་དག་སྦྱོར་འདི་ལྟར་བརྗོད་དེ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྷོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་

པོ་རྫོ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ།
རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་པར་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
སྒྲ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེའང་དེར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་དབང་པོའི་རིམ་
པ་དང་མཐུན་པར་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛོག་གོ་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
ལྟོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་པོ་རྫོན་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་
རྫོན་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས། འདོད་ན།
རེ་ཞིག་སོང་། གཞུང་དེས་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་དབང་རྫོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྤངས་ཏེ།
སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྫོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་དབང་
རྫོན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་ན། སྦྱོར་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་
རྫོན་རྣམས་ཀྱང་དེར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྫོན་དེ་
མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་། དེ་སྒྲོམ་ལམ་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་གསུམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཐོབ་པ་དེ་རྣམས་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་དགོ་འདུན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་
སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་པོ་རྫོན་པོ་དེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་
སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྫོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལར་
རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཀྱི་
བྱང་པར་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྟན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་

པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱང་སེམས་གིག་
 ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་མ་ཁྲོད་པའི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །སྐབས་འདིར་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན།
 མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་
 པས། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྟགས་གསུམ་ལ་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་པའི་གང་རུང་
 གཅིག་རང་རྒྱད་ལ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་
 སྐུས། གཟུགས་སོགས་འདྲ་ཤེས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་རང་
 རྒྱད་ལ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྐུས།
 མཉམ་གཞག་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
 ལྟན་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྐུས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དོད་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔལ་དབང་རྒྱལ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྒྲ་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་
 དབང་རྣམས་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱན་
 མཐའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གསལ་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་གནས་སྐབས་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་ཙམ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་ནི་མི་
 གཏོགས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་ལམ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་ནས་གནས་སྐབས་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཐོབ་ན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་འཇུག་པས་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ན་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་དེ་དང་
 དེ་ཐོབ་པ་ན། ལམ་དེ་དང་དེའི་རྟགས་ཐོབ་ན་ལམ་སྒྲིམ་པའི་སྤྱི་མེད་རྣམས་པ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་ཐོབ་པ་
ཙམ་ནས་འཛོག་ཅིང་། དེའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔལ་དབང་རྣམ་ནས་འཛོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དགག། །
འཐད་པའི་ཕྱོགས་གཞུང་ལས་བསྟན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ་དབྱད།
གནད་གྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་སེམས་
དཔལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགག་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆོག་ས་གངས་ཆོང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་སུ་
འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུང་
བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྟེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་
གཞན་ལ་ནི་མི་ལྷོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་རུང་བ་
ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་
འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟ་བ་ལས། དེ་འདིར་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོག་ས། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱར་བའི་དོན་ནི། དྲོད་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔལ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྷོག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ་ཟེར་རོ། །ཆོག་གི་སྟན་པས་
དོན་ལ་སྟོགས་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མ་
རིག་འཕྱུལ་པའི་བྱ་བ་ཁོ་བོས་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ངེད་ཀྱིས་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔལ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་པར་
ཁས་སྐྱངས་ན་ཅིས་འགོག །ཁོ་ན་ཟེ། དེ་དེའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེའི་རྟགས་ལ་རྒྱ་

ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་
 དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ད་གཞི་དགོ་འདུག །འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་འདྲ་དེའི་དོན་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་དང་དེ་ལ་དེ་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོན་སྒྲོང་བྱས་ཀྱང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་
 མོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་བ་དེའི་དོན་མིན་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱོད་
 རང་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྒྲེ་མེད་དུ་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་
 ལས། གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན།
 སྤར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་ན། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པའི་བྲལ་བ་ཡོད་པར་བྱད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་བྲལ་བ་
 མེད་པར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ནི།
 གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྒྲེ་མེད་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མས་
 གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྒྲེ་མེད་དུ་གཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བྲལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ནི་ཐེག་པ་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་རུང་གི་རྟགས་ལས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པའི་དབང་
 རྟོག་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མས་དེ་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་
 གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་སེམས་དཔའ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་
 པར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་བར། དེས་འབྲེད་ཡན་
 ལག་ལ་གནས་པའི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་དེས་
 པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གཞན་ཡང་ལུས་རྣམས་གཞག་ཏུ་སློབ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས་ཞེས་དང་། དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་
པར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོང་འདུན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོང་འདུན་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ངས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་གཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་འདིས། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
ཚོགས། ཞེས་པའི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས་དེ་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་གང་ནས་འཛོག་གི་
མཚན་གཞི་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ གྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམས་ཚུ་ཅན། ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་སློབ་པ་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་མཛོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་འགོད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི།
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སློབ་པ་ལམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་གེའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་
རྣམས་གཞག་ཏུ་རྣམས་རྟོགས་སློབ་པ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་དུ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་ཚོགས། ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོང་འདུན་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་སྐབས་གང་ནས་འཛོག་
ཅེ་ན། སློབ་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཛོག་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།
ངས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་གཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ནོ། ཉེས་ན་འདིར་
ལུས་རྣམས་གཞག་གི་ཚོགས་ཞེས་པ་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། རྩ་བར་ཚོགས་ཞེས་དང་།
འགྲེལ་པར་དགོང་འདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་དེ་རྣམས་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་དགོང་འདུན་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་གིས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁུབ་ཅིང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་སློབ་པ་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པར་གཏན་ཚིགས་ཉི་ཤུ་སྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྷོག་སོགས་རྟགས། །
ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། མཐོང་ལམ་པ་དེར་གཏན་ཚིགས་
བཅུ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་
རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། སྒྲོམ་ལམ་པ་དེར་གཏན་ཚིགས་རྣམས་པ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་

སྐྱབ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་རྟོ། །འོ་ན་གང་ཟག་དེ་
 རྣམས་གཏན་ཚིགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་ན། རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་གཞུང་གང་
 དང་གང་གིས་བསྟན་ཞེན། སྐྱེར་ལམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྟོག་
 སོགས་རྟགས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བཞེད་པ་ཡིས། །ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། དེས་འབྱེད་ཡན་
 ལག་ལ་གནས་པའི། །ཞེས་པས་ཚེས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཅེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས། མཚན་
 ཉིད་འདི་ཞེས་པས་བྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་དུ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །
 ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། རྟོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཚེས་མཚོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་
 བློ་ཞི། །ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་བསྟན། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག་ ཅེས་པས་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་བསྟན། མཐོང་ལམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་བསྟན་དུ། མཐོང་བའི་ལམ་
 ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་པས་ཚེས་ཅན་དང་། མི་ལྟོག་པའི་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས། མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བྱབ་པ་བསྟན་རྟོ། །རྒྱས་བཤད་དུ། དེ་འདྲའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་
 དྲུག་ནི། །ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། སྐྱོ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཞེས་པས་ཚེས་ཅན།
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས། རྟགས་དག་ཡིན་ཞེས་པས་བྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ། །སྒྲོམ་ལམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་པས་གཏན་
 ཚིགས། སྐྱོ་ལྡན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གནས་པའི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་པས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་ཚེས་ཅན་དང་། །ཚེས་དང་། བྱབ་པ་གསུམ་ཀ་
 བསྟན་རྟོ། །འོ་ན་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྐྱེར་མཐོང་གཉིས་སྟོན་པའི་
 གཞུང་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཚིགས་བཅད་མང་ཏུང་གི་ལྟག་ཆད་སྤང་བའི་
 ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་ཐོག་
 མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར།
 རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་
 རྩ་བར། སེམས་དཔའ་གསུམ་གང་རུང་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

གཏན་ཚིགས་བཞི་བཅུ་ཙུ་བཞི་གང་རུང་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་
དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་ཁྱད་པར་ཙན་གྱི་རྟགས་ལས་མཉམ་
གཞག་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས། མཉམ་གཞག་གི་
རྟོགས་པ་ཆང་བའི་རྟགས་ལས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་རུང་དུ་སྐྱབ་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས། དེ་འབྱུང་རུང་གི་རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་སྐྱབ་པ་མ་
དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་གསལ་ལས། དེ་
ལྟར་ན་བཟོད་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟུས་པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་
པ་ན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བཀའི་པ་ནི། སྤར་བྱངས་པ་ལྟར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
ལུང་བྱངས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛུགས་གི་རུང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རུང་བ་ཉིད་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པར་གཟུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། མདོ་ལས་རྣམ་པ་དང་།
རྟགས་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གཟུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་བྱམས་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱུ་སེང་གེ་བཟང་པོ་
གཉིས་བྱུགས་དགོས་པར་གྱུར་ཅིག བསྟུམ་པ་ལ། ཆོས་ཙན་གྱི་དོན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
དོན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྟོན་
སོགས་གསུམ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན། བཀའི་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་བཞི་བཅུའི་མཐར་བུག་
པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གང་གིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ། གང་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །
སྦྱིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལ་བསམ་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། སྦྱོར་བས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་གཉིས་ལས།
འདིར་བསམ་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་ནས་བསམ་པས་ཕྱིར་
ལྷོག་པ་མི་སྟོན་དེ། དེ་ཐོབ་ནས་བསམ་པས་ཕྱིར་ལྷོག་ན་སྦྱོར་བས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྷོག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། བསམ་པས་ཕྱིར་ལྷོག་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཏང་
དགོས་ཤིང་། དེ་བཏང་ན་ཕྱིར་དྲུག་གི་སྦྱོང་པའང་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། ཁོ་ན་ཐེག་

332

དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན་ནི། ཏ་ལྟ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་སྒྱུར་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་
བསམ་སྒྱུར་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ།
བསམ་པས་དང་། སྒྱུར་བས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་ནི་ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་
བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པས་བར་དུ་
ཆོད་པ་དང་། ཏ་ལྟ་རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་
ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་སྐབས་འདིར་ནི་བསམ་པས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ནི་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྒྱུར་བའི་
སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །འདིར་བསྟན་ནི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་
ཆད་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཏྲགས་ཕྱི་མ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་པའི་
བྱང་ལེམས་ཡིན་ན་འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
དེ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་སྒྱུར་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་
ལ། ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་སྒྱུར་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་སངས་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན་ངོས་འཛིན་ལ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་ནས་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་བསམ་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡིན་
ན་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱིར་ལྟོག་པའི་བྱང་ལེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ།
བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀས་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་བྱང་ལེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཏྲགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའམ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚྭ་གས། །
ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་
འཇུག་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ནི་སྒྱུར་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཏྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་
པ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒྱིར་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྒྲ་མ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་

ཉགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་སྐད་
 ཅིག་མ་རྣམས་རྩི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཞེས་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་
 དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ངོར་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་
 བ་མི་སྲིད་དེ། མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་
 རྟོགས་པ་དང་། མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩིས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་
 ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ལ་མི་འབྱུལ་དེ་རྩིས་པ་
 བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བཅུ་གཅིག་། ཆེ་
 མོའི་རྟོགས་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྲོམ་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ།
 རེ་རེ་བ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྲོ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པར་ལའང་
 ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་ཟད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་
 དག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་རྩིས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པའི་རྟོགས་ལས་མཉམ་
 གཞག་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་། མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ལས་རྩིས་ཐོབ་ལུས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པར་དཔོག་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གཞན་ངོར་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་རྩིས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་
 པའི་རྟོགས་ལས་རང་ལས་རྟོགས་པ་དམའ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 གཞག་དཔོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་རང་ལས་རྟོགས་པ་དམའ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟོགས་ལས་གང་
 ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་རྩིས་ཐོབ་ལུས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་སོགས་རྩིས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་
 པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་རྩིས་ཐོབ་ལུས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ངེས།
 མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་ལྷོག་མི་ལྷོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་
 ཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་རྩིས་ཐོབ་ལུས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རྩིས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལས།

དྲོད་ཀྱི་རྟགས་བརྩ་གཅིག་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྟོན་
རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྐྱབ་ལས་པ་རང་
ལས་རྟོགས་པ་དཔའ་བའི་གང་ཟག་གིས་དྲོད་ཀྱི་རྟགས་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པ་མི་
མིན་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མ་དེས་ཏེ། བྱེད་རང་ལྟར་
རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོད་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། རྫོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོད་པ་བྱང་པར་ཅན་གཏན་ཚིགས་
སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་སོགས་རེ་རེ་བ་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་ཡང་འདོད་
དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་རུས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་
སྟོད་པ་བྱང་པར་ཅན་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་མོ་སྐྱུམ་པ་དེ་ལུབ་པའི་
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མིན་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལའང་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། སྒྲ་མ་ལ་ཡང་འདོད་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་ཟད་པ་དེ་
དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དྲོད་ཀྱི་རྟགས་བརྩ་གཅིག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དེའང་དེར་ཐལ། ལུབ་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུབ་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། འདིར་རྟགས་བཞི་བརྩ་ཞེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་པ་གང་ཡིན། སྒར་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་འགོད་ཅེ་ན། ཕ་བའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའང་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་རྗེས་
ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོད་པ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། གོས་ལ་སོགས་པ་གཅིང་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལ་མཉམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་པ་རེ་རེ་ཁ་སྐྱོང་ཞིང་། རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་མཉམ་གཞག་རེ་རེ་ཁ་བསྐྱང་སྟེ། དེ་ལའང་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོད་པའི་རྟགས་ལས།
མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། དེའི་རྟགས་ལས་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་

རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས། དེའི་ཉག་ས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་དཔོག་པའི་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའང་དཔེར་མཆོན་ན། རྟོད་རྗེས་ཐོབ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་ཚོན་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་སྦྱོད་མངོན་འགྱུར་བ་ལྷོག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷོག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
 ལྷན་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་འབྲས་ཉག་ས་བཀོད་ནས། དེ་གྲུབ་པའི་ཆེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་ཆང་བའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་
 བཀོད་ནས། དེ་གྲུབ་པའི་ཆེ། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་རུང་གི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འགོད་
 རོ། །དེས་ན་གཏན་ཆོག་ས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གནས་སྐབས་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་
 ལ། སྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་རྟོགས་པ་
 དམའ་བའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་
 གཞུང་གི་དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ངག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ཞེན་པ་
 འགོག་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་མེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་
 འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་འབྱིང་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་སྒྲ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་གཉེན་གྱི་གཡུལ་འགྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་གི་སྐྱས་
 བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་རྟེན་དང་། ཁྱོད་རྣམས་གྱི་སྐྱས་
 བསྟན་པའི་དབང་ལུལ་དང་། བདག་གི་སྐྱས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།
 རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
 ལྷན་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉག་ས་དེ་མིན་པར་

ཐལ། མ་ཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཡིན་ན་མ་ཉམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ལུས་ངག་གི་སློབ་པ་གང་རུང་ཅིག་དང་ལྷན་ན། དེ་བརྒྱད་ཆར་དང་ལྷན་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སློབ་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའ་དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆར་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་
ཏེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པའི་སྒྲོན་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་
ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པ་རྩི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་ཡུལ་སྦྱར་བ་སྟན་པ་དང་། དབང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་
ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྒྱལ་དང་བདག་དང་བཞི་
གསུངས་ཤིང་། གྲོང་གི་སྒྲིས་དབང་པོ་བསྟན་ཏེ། གྲོང་སྐྱེ་བོའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོས་
ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲིས་དབང་རྟེན་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། གྲོང་
ཁྱེར་གྲོང་གི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་གྲོང་དང་འབྲུ་བའི་དབང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གྲོང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིས་དབང་ཡུལ་བསྟན་ཏེ། ཆོང་འདུས་ཀྱི་གནས་ན་གྲོང་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེར་
སྦྱེས་བུའི་འཇུག་ལྷོག་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འཇུག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་སྒྲིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། ཡུལ་ལ་འོངས་སློབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན། གྲངས་ངེས། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
དབང་པོ་ནི་ཕུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག །
ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐལ་བ་དེ་བ་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བ་ཏར་སྟོམས་ཏེ་ཆོར་བའི་
དབང་པོ་ལ། སྒོག་གི་དབང་པོ་སྟེ་བརྩུ་བཞིར་ཡོད། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལ་དད་སོགས་དབང་
པོ་ལ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་
ལྷན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་

རོན་གྱིས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅི་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་
 བོ་གཞུགས་སོགས་རང་རང་གི་རོན་ལ་དམིགས་པར་དབང་བྱེད། ཡིད་ནི་རོན་སྤྱི་ལ་དམིགས་
 པར་དབང་བྱེད། མའི་དབང་པོ་ནི་ར་རོ་གསང་མཐོ་བ་སོགས་མའི་རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད།
 མའི་དབང་པོ་ནི་ར་རོ་གསང་དམའ་བ་སོགས་མའི་རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད། སྟོག་གི་དབང་
 པོས་ནི་རིས་མཐུན་དུ་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ལ་དབང་བྱེད། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད། མི་ཤེས་པ་ཀུན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོས་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད། དེས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་
 དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད། དེས་ནི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད། དེས་ན་དབང་པོ་
 ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་དང་པོ་བརྩུ་བཞིར་ངེས་ཏེ། དེར་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག །དེར་
 སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ལ་ཕོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས། སྤྱོད་ཐོབ་ནས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོག་གི་དབང་
 པོ། གནས་པ་ཡུལ་ཉེ་བར་འོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་
 ལས་འོག་ནས་མུང་འདས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་
 འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། དེར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
 པའི་དབང་པོ། རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཉེ་
 བར་འོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་བདག་འབྲས་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་རྒྱལ་ཕྱན་དྲངས་པ་དེ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན།
 དེས་ལུས་དབང་གི་བར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། མིག་དབང་ཡིན་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་གི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག
 །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིད་དང་གཙོ་བོ་སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་རོན་གཅིག་སྟེ། མཛོད་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རོན་གཅིག །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ཡིན་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། ཡིད་དབང་གི་

མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྟེན་བཅས་དང་མཚུངས་ལྡན་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། མཛོད་
ལས། རྟེན་དང་དམིགས་པ་རྣམ་བཅས་ཏེ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། རྩབ་
པ་ཁས། འདོད་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་དུ་
ཐལ། རྟེན་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩབ་པ་དངོས། གཞན་ཡང་། རང་གི་རྒྱན་འགག་ཁ་མའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཡིད་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བྱི་ཟུར་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
བྱིར། ཏགས་ཁས་བྲུངས་ཏེ། ཡིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འགོག་པའོ། །ཞེས་
བཤད་པའི་བྱིར། རྩབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཡིད་དབང་ལ་ཡིད་དབང་དོན་དམ་པ་དང་། དེ་ཀྱན་རྫོབ་པ་གཉིས། སྒྲ་མ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་།
བྱི་མ་ནི་འཇུག་ཤེས་དུག་དང་། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་ཡིན་ན་ཡིད་དབང་
ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཡིད་དབང་ཀྱན་རྫོབ་པ་བདུན་པོ་དེ་ཡིད་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་དབང་མིན་པའི་
བྱིར། དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མིག་
གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་ཡིད་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་ཡིད་ཡིན་
པས་བྱུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་པས་བྱུབ་པར་ཐལ།
མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་མིག་དབང་ཡིན་པས་བྱུབ་པའི་བྱིར། རྩབ་པ་བསྐྱིག། །འདོད་ན།
འཇུག་ཤེས་དུག་དང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འཁོར་
གསུམ། ཡང་འདོམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ལུས་དབང་གི་སྒྲོགས་གཅིག་གང་ཞིག་མོའི་
རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་མོའི་རང་བཞིན་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་
མོ་དབང་དང་མོ་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པའི་མོ་དབང་ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱི་ཟུར་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་དེ་མོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་མོ་དབང་དེ་ཚོས་ཅན།

མོ་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བྱི་ཟུར་དེར་ཐལ། མོ་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་
 ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེ་མོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། མ་ཞིང་མཚན་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བོ་མིན་པར་ཐལ། མོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། གྲོད་དང་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོད་སྟོག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་
 སྟོག་དབང་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་གྲོད་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། ཆོར་བ་སྟུག་བསྟུག་པ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བ། ཡིད་མི་
 བདེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་གང་ཞིག་གཏུང་
 བར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་སིམ་པར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 ཆོར་བ་གང་ཞིག་སིམ་པར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་གཏུང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་ཞེ་ན།
 དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཙོ་སེམས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཤེས་ལའང་འགྲེལ། །དེ་གཙང་པའི་བྱིར་དུ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་སྦྱར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་
 པའི་སེམས་བསྟུས་ཀྱི་སེམས་བདེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྡུ་མ་དེར་ཐལ། བདེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དེའི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་
 ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡིད་བདེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པའི་བྱིར། ཡང་སིམ་གཏུང་བར་མར་
 ཉམས་སུ་ཁྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན།
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་བསྟུས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་སིམ་གཏུང་བར་མ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ན་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དང་། དེའི་དམིགས་
 རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་དང་། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་རྣམས་དང་སོགས་དབང་པོ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་གཞག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཆོགས་

ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པ་ཆོས་ཅན། དད་པའི་དབང་པོར་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེས་གཞན་བཞི་པོ་ལའང་འགྲེལ། །དེ་རྣམས་ལ་འདོད་ན། དོན་གསལ་ལས། དད་པ་དང་
བརྩོན་འགྲུས་དང་བྱན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དབང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་མིན་
པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་
ཡིན་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དོན་
གསལ་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་ན། དེ་དེ་མིན་པའི་བྱུང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱར་ལམ་
ཆོས་མཆོག་ཡིན་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆུང་བུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མིན་པར་ཐལ། བྱུང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་
པོ་དེ་བྱུང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་
པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་
དགུ་དང་། མི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དེ་ན་ཡོད་པའི་དེ་དག་རིམ་བཞིན་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དགུ་ནི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ། བཏང་སྒྲོམས་
གསུམ། ཡིད་དབང་དང་དགུའོ་ཟེར་རོ། །མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་
པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམས་མིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྦྱར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ། མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་བཏུས་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་
ན། སྦྱར་པའི་ལམ་དང་མཐོང་པའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །ཡང་གདགས་གཞི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་
དགུ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་སྒྲོམ་

ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན།
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དེའི་ཚོགས་
 པ་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་རོ་ས་
 གཟུང་བ་དང་། ཁམས་གོང་ན་དེ་དུ་ཡོད་དཔུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་
 སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་རྒྱལ་ཕྱེད་དྲངས་པ་
 དེ་མིག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེས་ལུས་དབང་གི་བར་དུ་འགྲུབ་པའི་བདག་འབྲས་ཡིད་
 གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་དུ་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཡིད་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ཚོ་
 གཅིག་གི་རིགས་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་སྒྲིག་གི་དབང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། ལུས་དབང་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་གང་ཞིག །མོ་དབང་དང་སྤྱད་ན་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། དེས་ཅིག་ཤོས་ལ་རིགས་འགྲུབ་པ་དེ་ཕོ་
 དབང་དང་མོ་དབང་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གདུང་བར་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཡིད་བདེ་མིན་པར་གང་ཞིག །སེམས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བའི་སེམས་བྱུང་དེ་རིམ་བཞིན་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུས་དང་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སེམས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་མེད་པ་དེ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་མཚན་
 ཉིད། ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚོར་བ་དེ་ཡིད་མི་བདེ་
 བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཚོར་བ་གང་ཞིག་རང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་གདུང་གང་རུང་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མེད་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདིར་
 བསྟན་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཛིག་ན། ཚོགས་
 ལམ་ནས་ཡོད་པས་རང་སྟོབས་གྱིས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེས་

སོགས་གོང་ལྟར་འཛོག་གོ། །ཡང་དེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་
འཛོག་ན་འདི་ལྟར་གཞག་སྟེ། རྟོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཞིག་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། གང་ཞིག་དེའི་དམིགས་
རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་དང་། གང་ཞིག་དེའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅུང་གཅིག་པའི་དང་། གང་ཞིག་
དེའི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རིམ་བཞིན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་འི་
མཚན་ཉིད། མཛོད་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དད་སོགས་དགུ་པོ་ཅི་རིགས་
པས་བསྐྱུས་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་ཞེས་སོགས་རིགས་འགྲེལ་པ་དབང་པོ་
ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །མཚན་གཞི་ནི་ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་
སོགས་རེ་རེའང་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སོགས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
དད་སོགས་དགུ་གང་གས་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་འཛོག་པ་ནི་ཆོས་
མཛོད་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། མཛོད་རྩ་བར། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དགུ། གསུམ་
ཡིན་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི། །ལམ་གསུམ་དག་ཏུ་དབང་པོ་
གསུམ། །ཞེས་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་པོ་
དགུ་པོ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོར་པའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་
ཅིག་ཆར་དུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཀུན་བཏུས་དང་བསྐྱུ་བ་ལྟར་ན། སྒྲོར་ལམ་དང་
མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལུས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་
ཤེས་པའི་དབང་པོ། བཅུ་དྲུག་པ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་གྱི་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་པོ་
རྣམས་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་མཛོད་ལས། གྲི་མེད་མ་གཏོགས་
འདོད་པར་གཏོགས། །ཁོ་མོའི་དབང་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་
གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ལ་ཐ་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་དགུ། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ལ་
དེ་གསུམ་དང་། ཁོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བདུན་མ་
གཏོགས་པའི་བཙོ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ལ་བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་

སོགས་ལ། བདེ་བ་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །བསྐྱེད་པ་ལས།
གཞན་འབྲ་བ་ལ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡོད་པས་གཟུགས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཞེན་པ་རྩི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ། གཞུང་འགྲེལ་ལས་བཀའ་ཚུལ། དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འཐབ་མོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས།
གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྒྱལ་དང་། སྡོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་
བྲང་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས། བདག་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་
དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས། སློན་པོ་དང་སློན་པོ་ཆེན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་
དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། དབང་
སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འབྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིས། གནས་པ་སོ་སོར་
བཀག་པ་དང་། ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་། རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་
བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་གསལ་བར་བྱ་བ་
དང་། གསོད་པ་པོ་གཡུལ་འབྱེད་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་བཀག་
པས་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི་འཐབ་མོའི་གཏམ་གྱི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་
བཞིར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོའི་གྲོང་འགོག་པ་ནི་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་
པོའི་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གྲོང་ཁྱེར་འགོག་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་རྒྱལ་འགོག་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གྲོང་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྡོངས་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་མདོན་
པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ་བཞི་བ་ནི་བདག་གི་གཏམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློས་པ་ཡིན་ནོ།
།བདག་ཁོན་ལ་བདག་གི་འགྲེལ་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་ནི། སློན་པོ་ཆེན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲུལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་ནས་པར་བཤད་པ་

སོགས་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྤང་གཉེན་གཡུལ་འགྱུར་པའི་
མིང་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་འགོག་པར་བྱ་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་
གྱིས་བཀག་པ་འཇམ། དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་
པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ནི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་རྒྱུལ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མདོ་ལས། འཐབ་མོའི་གཏམ་
གྱི་སྒྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས་ཞེས་དང་། ཕ་བར། གཡུལ་འགྱུར་ལ་
སྒྱུར་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རོན་གསལ་ལས། གཡུལ་འགྱུར་པ་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་
སོགས་དང་། འགྲུལ་ཆེན་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྤང་བྱ་ནི་གང་། གཉེན་པོ་གང་། གཡུལ་འགྱུར་པའི་རྒྱུལ་རི་
ལྟར། མིང་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་སྤྲིན་དབང་སོགས་བཞི་མདོ་ལས་
གྲོང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་བཞི་དང་བྱལ་བའི་འགོག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་གཉེན་གཡུལ་འགྱུར་པའི་
རྒྱུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་ལས་གྲོང་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ཕ་བར། དབང་སོགས་བཅས་པ་
ཡི་ཞེས་དང་། རོན་གསལ་ལས། དབང་པོ་དང་རྟེན་གྲོང་ཁྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་དང་། འགྲུལ་
ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་རང་ཉིད་གྱིས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། ། དེས་ན་
མདོ་ལས། གཡུལ་འགྱུར་གྱི་རོན་འཐབ་མོ་ཐོག་མར་སྒྲོས་པ་ནི། དང་པོར་ཞེན་པ་འགོག་རྒྱུལ་
བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གཡུལ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་པོ་ངོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བསྟན་
བཅོས་ལས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོར་གཡུལ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་པོ་ངོས་གཟུང་
ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་མིང་ལ་ཞེན་པ་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་རོན་ནོ། །འགྲུལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་གྱི་
གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་སུ་འགྲུལ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །མིང་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤང་གཉེན་དེ་གཡུལ་འགྱུར་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྤྲུག་ཀྱན་
ཤེས་པའི་དུས་སུ་བསལ་བྱེད་པས། འདིར་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་འགོག་ཅེས་པ་སྟེ།
འགྲུལ་ཆེན་ལས། གཏམ་སྒྲོས་པས་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་
གི་ཤེས་པའི་དུས་ཉིད་དུ་བསལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པར་ཤེས་པ་ནི་གཏམ་ཙམ་

གྱི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གནད་འདི་
 མ་རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག །སྤང་གཉེན་གཡུལ་འགྱུར་བ་དང་། གྲོང་གི་སྒྲིམ་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་
 ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས་གཡུལ་འགྱུར་ཐོག་མར་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉི་སྤང་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་། ལེ་
 བརྒྱད་མ་ལྟར་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་གོས་ཁབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་ཉུངས་འབྲུ་སྤྱར་བ་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །
 ཐམས་ཅད་རིག་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། མདོ་ལས་གཡུལ་འགྱུར་ཅེས་པ་ལ་སོགས་བཅད་པས་དང་
 ཞེས་འབྱེད་པའི་སྒྲུ་ཐོབ་ཀྱི། ཡི་ཞེས་པའི་དྲུག་སྒྲུ་འབྱུང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།
 ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ལས་དྲུག་སྒྲུ་འབྱུང་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་ནི་སྤྲུལ་བཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན་པས་མ་དག་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། གཡུལ་
 འགྱུར་གྱི་མིང་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པ་ཙམ་བསྟན་ཞིང་། མདོ་དང་ཅུ་བ་ལས་སྤང་གཉེན་གྱི་མིང་
 ལ་འང་ཞེན་པ་འགོག་པ་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་ཞེན་པར་མི་
 བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་བར། བཅས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྩས་པ་བསྟན་ཏོ། །གངས་རིའི་
 ཁྲོད་འདིར་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྒྲུབས་
 ཟུ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་
 ཟབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་
 སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བྱུང་
 ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་
 པ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྡན་
 མི་ལྡན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོར་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་
 ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་

ལམ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོར་ལྷན་པའི་སྟོན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལས་ཟབ་པར་མ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ།
སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་ལ་རྩོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཆོས་
དབྱིངས་རིགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་འོག་གི་རྩོད་པ་ནི། འདིའི་ཆོག་ཟེན་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་
ལ། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཐེག་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་
འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
པར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཟེན་ནས་ཐ་མ་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་
ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་
གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་རོ། འོ་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དེ་ལ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་
པའི་བར་དགྲུང་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རེ་ཞིག་
སོང་། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་
གསུམ་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་དུ་འདོད་ལན་བཏབ་པ་དང་འགལ་ལོ། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྔ་མ་འདི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་དེ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
མཐོང་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པའི་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཉེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།

གཞུང་དེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དེ། དབང་
 པོ་རྩལ་དང་རྣོན་པོ་དག། ཁྱེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞུང་དེས་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མཆོག་བྱེད་
 དཔའི་དགོན་འདུན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཁྱེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགོན་འདུན་
 དགོན་མཆོག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ཁྱེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདིས་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བསྟན་ཏེ།
 འདིར་བསྟན་གྱི་མཆོག་ཉིད་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དབྱེ་གཞིའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་མིན་པའི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། གངས་མེད་ལ་སོགས་ཁྱེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུར་གངས་མ་དེས་པར་ཐལ། དེ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་འབྲས་བུ་
 བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 དཔུ་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དུ་རྟགས་
 མ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ལན་དོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 རྟགས་དང་པོ་དེ་མིན་པར་ཐལ། དཔུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་དུ་
 ཐེབས་པ་མི་སྲིད་དེ། དཔུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི་
 ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་དགུར་གངས་མ་དེས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་
 འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དཔུ་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དཔུ་མ་
 པས་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་གངས་མ་དེས་པར་ཐལ།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འཇུར་ཡང་དག་མིན་པར་
ཐལ། བྱོད་ལ་དེས་བྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་དོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་
དམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་
སོགས་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འཇུར་སྤྲ་མའི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
གཞི་གྲུབ་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ཡོད་པར་
ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཇི་
ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་སྟོང་ཡིན་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཐད་དེ། སྐྱ་གསུམ་པོ་
དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་སྟོང་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་བདེན་
སྟོང་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བཞེད་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མིན་
པར་ཐལ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱིའི་བྱོད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཡང་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་ན། དེས་གྲུབ་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད། ཁྱེད་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཞེས་པའི་
བྱོགས་སྤྲ་སྐྱ་བ་པོ་དེས། སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་སྟོང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་བདེན་སྟོང་མིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་
སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྦྱོར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དང་པོ་ལ། གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཅིག་དུ་ཐལ་གྱི་རྟགས་ལས་ལྷུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་
སྦྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་དཀའ་
སྤྱིའི་བྱོད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེར་ཐལ། ཡང་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་

གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན། དེས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་
 བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་དང་ལྷ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་དཀའ་སྤྲིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། སྒྲིབ་པ་ལྟར་མི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་མཐུན་དཔེར་གཟུང་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས། འོ་ན་སྤྲིའི་ཡང་དེའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཐུག་པ། རྟོགས་ཡོ་ཚོས་སྤྲིའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲིའི་པར་རྟོགས་དཀའ་སྤྲིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 པས། དེས་སྤྲིའི་ཡང་གཟུང་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་མཐུན་དཔེར་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲིའི་པར་རྟོགས་དཀའ་སྤྲིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྲིའི་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སུ་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་ཅིང་། བྱི་མ་ལ་དེར་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་བྱི་མ་ལ། སེམས་
 བྱི་སྤྲིའི་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་པའི་བྱིགས་སྤྲིའི་པར་དེས། མེ་ལྷེ་སྤྲིའི་པར་ཚུན་ལྷོས་ནས་
 རང་གི་བསྐྱེད་བྱུང་གྲུབ་པའི་སྤྲིའི་བྱི་མ་སྤྲིའི་པར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྲིའི་
 ཅིག་སྤྲིའི་པར་ཚུན་ལྷོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་མི་སྤྲིའི་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐུག་པ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་ལྷོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་སྤྲིའི་དེ། མར་མེའི་མེ་ལྷེ་སྤྲིའི་ཅིག་སྤྲིའི་
 པར་ཚུན་ལྷོས་ནས་དེ་ལྟར་ཐེག་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་པར་དེ། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྤྲིའི་པར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 སྤྲིའི་ཅིག་རེ་རེ་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་མི་སྤྲིའི་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་སྤྲིའི་
 ཅིག་སྤྲིའི་པར་ཚུན་ལྷོས་ནས་དེ་མི་སྤྲིའི་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐུག་པ།
 འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དབུ་མ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐུག་པ། དེའི་བྱིར། སེམས་བྱི་སྤྲིའི་
 མས་བྱང་ཆུབ་པ། །ཞེས་པ་དང་། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞེས་པའི་སྤྲིའི་པར་སྤྲིའི་པར་
 ཅིག །ཐེག་ཆེན་སྤྲིའི་ལམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲིའི་པར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་
 སྤྲིའི་པར་ཐུག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིའི་པར་ཅིག་སྤྲིའི་པར་མེད་པའི་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིའི་པར་ཅིག་སྤྲིའི་པར་མེད་པའི་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིའི་པར་ཅིག་སྤྲིའི་པར་མེད་པའི་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་
 བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་དེས་དེ་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་ཅིག་སྤྲིའི་པར་མི་སྤྲིའི་པར་
 གསུམ་པོ་དེར་ངེས་སམ་མ་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་དེ་སྤྲིའི་པར་མི་འཐད་པར་ཐུག་པ། དེས་དེ་

སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དེར་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པར་
སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་སྐྱེད་པའི་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་དོགས་པ་བཞོད་ནས་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །
ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་ངེས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་ཅིག་ཆར་དུ་
འབྱུང་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་མ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་རེད་མཉའ་བ་ན་རེ། དེས་དེ་
བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་རེ་ངེས་དེ་སྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཆོད་དམ་མ་ཆོད་ཅས་
དྲིས་ནས་སྤྲོ་མ་བཞེན་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྐྱོན་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་མ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པས་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་
སྐྱེད་རུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སློབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་དེ་
སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་གསུམ་དུ་བརྟགས་པའི་མཐའ་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། སྤྲོ་མ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་མངོན་པར་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་རབ་ཏུ་
གཤགས་པའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
སློབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མཐའ་གསུམ་དུ་བརྟགས་པའི་རྗེས་སུ་
དོན་གསལ་ལས། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
དེའི་དོན་ནི། མཐའ་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲོ་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། བྱང་
སེམས་སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་ངེས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་ཅིག་ཆར་དུ་
འབྱུང་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་མ་གྱིས་འབྱུང་བས་
ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མཐའ་ཕྱི་མ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཤིང་། དེའི་སྐྱབ་

བྱེད་དུ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཉིད་འཛིག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ། མར་མའི་
དཔེའི་སྒོ་ནས་ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི་སྤར་གྱི་འགེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དཔྱིས་
བྱིན་པའོ། །
ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་འདྲ་བའི་བྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲ།

ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་འདྲ་བའི་བྱིར། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲ། སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་
ལ་དབྱད། དངོས་གྱི་དོན་ལ་དབྱད། གྲུག་ཀ་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་
གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ།
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ས་མཐའི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་དེ།
དེ་ནས་ཆོས་སྦྱོར་དང་། འོངས་སྦྱོར་དང་། ཐིན་ལས་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་
རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་འདྲ་བའི་བྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་གསུམ་གྱི་ས་མཐའ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ། དེར་སྤྱིད་
ཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་
གསུམ་ས་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་ཡོད་དེ། དེར་སྤྱིད་ཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ཐུན་སུམ་
ཆོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྦྱོར། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་
ཆོས་སྦྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུར་དོན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་འདྲ་བའི་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་
ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
དེར་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་མ་བོབ་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པའི་རྒྱུད་ལའང་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་
གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འབྲས་ཡུམ་བོབ་པར་
ངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ལས། ལུགས་གསུམ་ཆར་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་གྱི་གནས་སྒྲུབ་ན་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་གནས་
སྒྲུབ་ན་རྟོགས་བྱུང་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན།

དེར་ཐལ། རྟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱུར་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་
པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐེག་ཆེན་རྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་སྐྱབ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་གྱི་ཁྱབ་པ་
ཁས། གཞན་ཡང་། ལུགས་དང་པོ་ལ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་སྟོན་སོང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཛོག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
ཆོས་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་སྟོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྐྱུར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་སྟོམ་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག །སྐྱུར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔས་སྐྱབ་
པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྤུ་མ་དེར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་ཅེ་སྐྱུར་སྟོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་
ལམ་བཞི་ཀ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བཤད་པར་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་དེ་སྟོམ་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་ལམ་བཞི་ཀ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་རྫོགས་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤུ་མ་དེར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀླན་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེམ་བཞིན་ཁས་སྤངས། ཕ་བར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ན་
ཅེ་སྐྱུར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱུར་བ་གསུམ་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ན་
ཡོད་དེ། དག་སའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་བ་སྟངས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱུར་བ་དེ་
གསུམ་མི་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་སྟོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་
བས་ན་མི་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་དང་མུང་

འདས་མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ས་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲུང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་པའི་གདམས་པའང་དག་སའི་བྱང་སེམས་ལ་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་ཡང་དག་སའི་བྱང་སེམས་ལ་མཛད་པ་སོགས་གནད་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ཏེ་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་འཁོར་འདས་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས། ཀུན་བརྟགས་དང་། མ་དག་གཞན་དབང་འཁོར་བ་དང་། དག་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་མུང་འདས་སྒྲུབ་ཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་འདུས་བྱས་མིན་པའི་ཕྱིར། མུང་འདས་ཡིན་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་དགོས་ལ། དག་པ་གཞན་དབང་དེ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །སྤྱི་ཀུན་གཉིས་འཁོར་བ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་མུང་འདས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་འཁོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བཤེན་མུང་འདས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །མུང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མུང་འདས། མི་གནས་པའི་མུང་འདས། རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་དང་བཞིར་བཞེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཀྱིས་མུང་འདས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་དང་ལྷན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་འདི་འཁོར་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་ལས་གཉིས་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། གསུམ་འབྱུང་སྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཁོར་བའི་སྒྲུ་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་མནར་མེད་ནས་སྟོན་ཅིའི་བར་འཁོར་བ་ཞེས་འདོད་པ་བཞད་གང་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་མུང་འདས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་མ་དག་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལའོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་
འཆིང་བ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ལྷག་བཅས་
མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཅན། ལའོར་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་བཅོམ་པ་དེས། ལའོར་བ་ཟད་
པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་
ལས་མ་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་མ་དག་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་བཅོམ་པ་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མུང་
འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འད་སྟོན་སྤྲུལ་འཇུག་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དམན་ལམ་སྟོན་
དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། མུང་
འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་གྱི་མ་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལའོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །གཉིས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པའི་སྟོན་སྲ་
མིན་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཅ་
འགྲེལ་གཉིས་ལས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བ། སོགས་པའི་
སྒྲིབ་བརྟན་པའི་ལན་ལ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བ། ལུང་དང་འགལ་བའི་ལྷན་ཀ་སྤང་
བ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་ཀ་དང་ལན་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་
དང་འབྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དངོས་སུ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཉོན་པར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དགོ་
སྟོག་གི་ལས་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་

བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྒྲུབ་རང་ལུགས་ལ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། དབྱ་
 མ་པའི་ལུགས་ལ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་མྱི་ལམ་དག་སྒྲིག་གི་ལས་
 མེད་པའི་མཐུན་དཔེར་མ་གྲུབ་པའི་ལན། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་བཞིའོ། །
 དང་པོ་ནི། དངོས་སྒྲུབ་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་གོང་གི་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། བྱེད་རང་གི་
 གསལ་བྱའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པའི་བྱིར་ན། རོན་
 དམ་པར་སྒྲིག་གཅོད་པའི་ལས་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་། གཉིས་པ་
 ནི། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དག་སྒྲིག་གི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་ཀྱང་། མངོན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་དག་སྒྲིག་གི་ལས་སོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་། གསུམ་པ་
 དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། དེ་དེའི་མཐུན་དཔེར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་མྱི་ལམ་ན་དག་
 སྒྲིག་གི་ལས་བཟང་པོ་མེད་ཀྱང་། དེ་དམན་པ་ཅམ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་། བཞི་པ་
 དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དེའི་མཐུན་དཔེར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་མྱི་ལམ་དུ་དག་སྒྲིག་
 གི་ལས་བྱས་པ་མྱིས་པ་དེ། རྩེས་གྱི་སེམས་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན། དག་སྒྲིག་གི་ལས་གསོག་པ་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་། བཞི་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པར། ཇི་ལྟར་བྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་
 དང་། དངོས་པོ་མྱི་ལམ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མྱི་ལམ་
 ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲུན་ཀ་ནི། དངོས་སྒྲུབ་ན་རེ། མངོན་ཞེན་
 ཡོད་ན་ལས་སོགས་པ་ཡོད་པས་བྱབ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ང་ནི་འཁོར་བའི་ཡུང་པོ་ཟད་པའོ་ཞེས་ངར་འཛིན་ཡོད་པར་
 བསྟན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ངར་འཛིན་ཡོད་པར་
 བསྟན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། གྲུན་ཀ་ནི། དག་སྒྲིག་གི་ལས་སོགས་པ་
 ཡོད་ཅིང་འཕེལ་བ་ཡོད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དབེན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་ལ། དག་སྒྲིག་གི་ལས་སོགས་ཅིང་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་

དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའོ། །བཞི་པ་ལ། གྲུག་ཀ་ནི་མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
ཅིང་དེ་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོས་ན། ཅིས་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཞེས་སྤྱར་ཡང་དྲིས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། རྗེས་གྱི་ཤེས་པས་གསོས་བཏབ་ན། བསྟོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལན་
བཏབ་ཅིན་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཡང་དོགས་པ་བྱེད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བསམ་པས།
རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་གྱིས་ལན་མ་གསུངས་པར་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཤུ་རིའི་
བྱས་བྱམས་པ་ལ་དྲིས་པ་ན། བྱམས་པས་ཀྱང་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་
འདིའི་ལན་ཕྱོན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་གྱིས་ལན་འདོན་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་། ཞེས་གསུངས་ནས་ལན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཅིང་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤེ་ན། བསྟན་པ་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱར་གྱི་དྲིས་ལན་རྣམས་གྱིས་
ལོག་རྟོག་བསལ་ཅུས་ཤིང་། མིན་ན་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བས་ལོག་རྟོག་
བསལ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །བྱམས་པས་ཀྱང་ལན་དངོས་སུ་མི་གསུང་བ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །
གྲུག་ཀ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་མདོར་མི་
ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མ་འོངས་པའི་དངོས་སྤྱོད་བརྣམས་
གྱིས་དོགས་པ་བསུས་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ལན་རྣམས་ནི་དང་པོ་
གསུམ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་ཤིང་། ཕྱི་མ་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་
མདོ་སྦྱོར་ནི་ཆོག་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་སྦྱོས་སོ། །སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ། ཞིང་དག་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་
དེ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་ནས་སྒོམ་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ་ཞེས་དང་། འོངས་སྤྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་སྦྱོར་བར་
བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་རོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་ཤུ་གྲུབ་པས་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་
བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་དེ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདེ་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་སྦྱབ་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

བའི་དགོ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཆོས་ཅན། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཆོས་
ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་
ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཅན།
ཡུང་པོའི་བདུད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བྱ་བའི་འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཡུང་པོའི་བདུད་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
སློག་གཅོད་པའི་གཤེད་མ་ཆོས་ཅན། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་སློག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ས་ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡོད་
པར་ཐལ། དེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། འདོད་ན།
ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི་རིམ་བཞིན། བདུད་གཞན་གསུམ་གང་རུང་ལས་འདའ་བའི་དགོ་
བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ལྷའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་
ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
དང་། རང་དབང་མེད་པར་སློག་འགག་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། གཉིས་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ།
ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་མཐོང་ལམ་ནས་བཅོམ་སྟེ། དེར་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་མཐོང་བས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་
ཡུང་འདས་ཐོབ་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དེ་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་ཡུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཡུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཟག་
བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྤངས་སྤངས་ཤིང་། བྱི་མ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡུང་པོའི་བདུད་མ་ལུས་
པར་བཅོམ་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མེད་དོ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་
བདུད་བཅོམ་སྟེ། དེ་ནས་ཆེ་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱེ་འཆི་ཟད་པར་སྤངས་པའི་

ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དེར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཚེས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕུང་པོའི་བདུད་ཡོད་པའི་དོན་ནི།
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྟེས་པའི་ཚེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་གཙོ་སེམས་དང་།
 དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་གཞན་གསུམ་པོ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་
 ཕུང་པོ་བཞིར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དག་སར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཚེས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 ཡོད་པ་ནི། སྐྱོད་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་
 མཉམ་རྗེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །གནད་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །ཡུམ་དོན་
 རབ་གསལ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

སྐབས་ལྔ་པ་རྟེན་འཛིན་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༑ རྣམ་ཀུན་རྟོགས་པ་རབ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས། གཟུང་འཛིན་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ཀུན་
 བསལ་ནས། །བསོད་ནམས་མང་ལྷན་བར་མེད་ཏིང་འཛིན་གྱིས། རྣམ་མཁུན་སྦྱིད་པའི་རྒྱལ་
 ཡུམ་དེ་ལ་འདུད། །

རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ།

རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 སྐབས་སུ། དག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ཅུ་སྟོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བུམས་མགོན་ཚེས་ཅན། རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བའི་འོག་ཏུ་ཅུ་སྟོར་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཚོགས་ལམ་གྱི་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་ལས་སྟོར་ལམ་གྱི་ཅུ་སྟོར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། ཅུ་སྟོར་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོར་
 ལམ་གྱི་ཅུ་སྟོར་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་རྣམ་
 རྟོགས་སྟོར་བའི་སྐབས་ལྷན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་འཛིན་
 བེ། མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་མི་འཛིན་སྟེ།
 གལ་ཏེ་འཛིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། ཁོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ནས་སྒྲོམ་པའི་དྲོད་ཡན་ཆད་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་ཞེས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ནས་སྒྲོམ་པ་གང་
ཞེས། དྲོད་ཡན་ཆད་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དྲོད་སྒྲོན་
སོང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དྲོད་སྒྲོན་སོང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁའ་
གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཚོག་
ཏུ་ཐལ། ཆོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་
ལམ་དྲོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁའ་གསུམ་
བསྐྱེད་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པར་ཐལ་
ལོ་ཞེས། ལྷ་རྒྱལ་རྒྱུ་གས་སྒྱུར་བའི་སྐབས་ལྟར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
མྱི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཏུ། །ཞེས་པའི་ས

མྱི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཏུ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དྲོད་གྱི་ཕྱི་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་
ལ་དབྱེད་པ། རྟགས་གྱི་རོ་པོ་ལ་དབྱེད་པ། རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་མཁའ་གསུམ་
བསྐྱེད་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་། གཞན་
དག་དེ་རྟགས་གྱི་ཕྱི་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་དབང་
རྒྱལ་གྱི་དྲོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་འང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྟེ་བ་དེ་ཐོབ་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལྟོག་མི་སྟེད་པར་ཐལ།

362

གནས་སྐབས་སྤྱི་མཐུན་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དོད་ཀྱི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་གྲོང་ཁྱེར་ཆོག་པ་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་པས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ངས་ན་ཡུང་དེའི་དོན་ནི། རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྩེ་སྦྱོར་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དོད་སོགས་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྩེ་བར་རྟགས་དང་། རྩེ་འཕེལ་དང་། བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟ་གནས་པ་ཞེས་པ་ཅུ་མ་གཏོགས་འདི་ཡིན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། འོག་དུ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་སྒྲུབ་ལམ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདི་སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ལྟོས་དུ་སྦྱོང་དཔོན་གྱིས་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། འབྲེཆེན་པོ་ན་རེ། དང་པོ་བཞི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས། ཐ་མ་དུག་སད་པའི་རྟགས། བར་པ་གཉིས་སད་མི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་སད་མི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྤྱི་བོ་སྟེད། ཅིས་པའི་སྐབས་སུ། རྩེ་མའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག །རྩེ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེན། རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་ན་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་ན་རྣམ་འཁེལ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ཀྱི་ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་ན་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི་སྤྲུལ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀླན་མཁུན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་
རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ། །ཁ་ཅིག་ །བརྟན་པ་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཟེར་ན། གོང་གི་རིགས་
པས་ཁགས་སོ། །བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག་ །མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་རང་དོན་རྫོགས་པ་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གཞན་
དོན་ཕྱིན་ལས་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བརྟན་པ་གཉིས་
མེད་པར་ཐལ། དེར་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི།
བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱོ་
བའི་རྫོགས་པ་དེ་རང་དོན་རྫོགས་པ་བརྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བའི་སྤྲིང་རྗེ་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པ་གཉིས་པོ་དེ་མདོ་ལས་བསྐྱོ་
བའི་རྣམ་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁུན་དང་། རང་བྱུང་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་པོས་མདོར་བསྟན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་
ལྟར། རྣམ་མཁུན་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱོ་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་བརྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ་
ཞེས་བའོ། །

། མྱིང་ཡིག་པ་དང་རྫོང་དག་དང་། ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

སྤྱིར་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྱུར་ལ་མདོ་
ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱེད་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་པ་ལས། མི་ལྷོག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི། །
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་དག་པས་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆོད་

གཟུང་རུང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལྷོག་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་དགེ་ཅུ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བར་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་ཞིང་། དེས་ན་གྲིང་བཞི་པ་དང་། རྟོང་དང་པོ་དང་། རྟོང་གཉིས་པ་དང་།
རྟོང་གསུམ་པའི་ས་རྡོའི་སྤང་གུངས་ལས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཔེ་ནི། གྲིང་བཞི་པ་དང་རྟོང་དག་དང་། རྟོང་
གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། ཞེས་པས་བསྟན། དོན་ཡི་རང་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་
པར་མདོའི་སྤྲུལ་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །
ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། གསུམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་
བཞེད་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་དོན་
གཞན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསོད་ནམས་
མང་བར་བསྟན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱང་བསོད་ནམས་མང་བར་མཆོན་ཅུས་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་
ལུན་གང་ཞིག གྲོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་གཅིག་ཤོས་གྲོགས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱང་བརྗོད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྲིམ་པ་གསུང་། འབྲེ་ཆེན་པོ་ན་མེ། ཆོས་མཆོག་གི་རོ་བོ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་གྱང་ཡིན། ཏིང་འཛིན་ཡང་ཡིན་ལ་མདོ་ལས་ཡི་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན། བསྟན་བཅོས་
ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་གསུང་། ལུགས་དང་པོ་དེ་ལ། དེ་གཉིས་མཚུངས་ལུན་
མིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི་རྗེས་སློབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། ཏིང་འཛིན་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་ཡི་རང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཏིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཞེད་པས། རྗེས་སློབ་དང་
མཉམ་གཞག་ལ་སོ་སོར་གཞག་དགོས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་རྗེས་སློབ་ལ་གཞག་པ་དང་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པར། ཏིང་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་
ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེའི་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་མཆོག་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་
འཛིན་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སེམས་བྱུང་རྗེས་

གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བའི་དགེ་ལྡན་དང་
 ལྷན་པའི་བྱང་མཐའ་འཛིན་གྱི་འཕྲུལ་ལྟོས་ཀྱི་རང་དང་ཉིང་
 འཛིན་ལ་དབྱེད། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྒྱུད་སྤྱོད་པར། ཐེག་པ་
 ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་དང་། སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དང་། ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་པའི་དང་། སྦྱོང་བ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་མཐའ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཞིང་། འདིའི་དོན་འཛིན་པ་ལ་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། ལུགས་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་བཞིའི་སྤངས་བྱ་རྟོག་པ་
 བཞིའི་གཉེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་རྟོགས་དང་རྣམ་འཕེལ་སོགས་བཞི་
 ལ་གནས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་མོས་པས་སྦྱོང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་
 བར་ལ་གནས་པ་དང་། དག་པ་ས་ལ་གནས་པ་དང་། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པ་ལ་འདོད་པ་གསུམ་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པས། ས་དང་
 པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། བརྒྱུད་དགུ་གཉིས་དང་། བརྩུ་བ་ལ་གནས་པ་
 ལ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལུགས་སོ་སོ་མིན་ནམ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་བྱང་
 སེམས་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཆོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཆོས་མཚོག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི་རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པ་ཡིན་ལ། ཉིང་འཛིན་ནི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསོད་
 ནམས་མང་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་དོན་གཞན་ཐབས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་། སྤྱོད་དང་པོ་དང་། སྤྱོད་གཉིས་པ་དང་།
 སྤྱོད་གསུམ་པས་བྱང་མཐའ་བཞི་པོ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་སྤངས་བྱངས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས། ས་དོའི་སྤངས་བྱངས་ཁོ་ན་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱིང་དོན་ཉིང་འཛིན་ནི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་བྱངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་མཉམ་གཞག་དང་ཆོས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲུག་པ་དང་ནི་ཕྱོགས་པ་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འབུམ་ཕྱག་གསུམ་

པ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ནི་སྐབས་དང་པོར་
བསྟན་པའི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཏུ་འདུས་ཏེ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་འཇུག་བྱའི་ཡུལ་བྱང་
སེམས་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་ལྷོག་བྱའི་ཡུལ་ཉན་ཐོས་གྱི་
ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སྲུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོན་འདིར་བསྟན་
ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་སྤྱང་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་
བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལྷོག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་བསྟན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞིས་མ་བསྐྱས་པའི་མཐོང་སྣང་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་
གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འདིར་བསྟན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་ས་བོན་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་
མཐོང་སྣང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གཏོགས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདིར་བསྟན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་ས་བོན་སྣངས་ན། མཐོང་སྣང་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་
ས་བོན་སྣངས་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རྣམ་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་
ན་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིན་
རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། འདིར་བསྟན་ལྷོག་
པ་གཟུང་རྟོག་དེ་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་བཞིའི་དང་པོར་འདུས་ཏེ། དེ་བཞི་གང་རུང་
དུ་འདུས་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་ལྷོག་བྱར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་མཐོང་སྣང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞིའི་དང་པོ་འདིར་བསྟན་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་འདུས་ཏེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་
བཞི་གང་རུང་དུ་འདུས་པ་གང་ཞིག །གཞན་གསུམ་དུ་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །

ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་སུ་ཐལ། དེ་ལ་
 ལྷོག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་འདྲའི་སློ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་དག་སྐྱེ་བྱེད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྦྲངས་ཏེ། རྣམ་དག་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་ཚོས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མདོར་ན། འདིར་བསྟན་ལྷོག་པ་གཟུང་
 རྟོག་སོགས་ནི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་བྱེ་བ་མིན་པར་འཛིན་སྦྲངས་ཀྱི་སློ་ནས་བྱེ་བའི་གནད་
 ཤེས་ན་དེ་འབྲུལ་ས་མེད་དོ། །
 །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཞུང་ལས་

བཤད་ཚུལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་བཤད་པའི་ཚུལ་དགག་པ། དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པ་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབྱེ་བས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པར། རྣམ་
 རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །འཕགས་པའི་དབྱེ་བས། སེམས་ཅན་བཏགས་ཡོད་པར། རྣམ་
 རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་
 པ་དང་། ཉི་ཁྱི་སྦྱང་བར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་ཚས་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་
 རྟོགས་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པས་མ་ཁྱབ་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ནི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟོད་པར་འདོད་པས་སྦྱིང་བོ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་ལའང་འདི་
 ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྦྱོང་དག་མཚན་མོ་འདས་ནས་ནངས་པར་གྱི་དུས་སུ་སློག་ཆགས་ལྟེ་
 སྦྱང་སྦྱང་འབྱིན་པའི་སྐྱེ་བོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་དུས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 སེང་གའི་ཡན་ལག་མ་སྦྱང་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚིག་དེ་ནི་ཐ་
 སྦྱང་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མིན་པས་དེས་ན་སྦྱིང་བོ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡར་ན་རེ། གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྣམས་འཛིན་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་གཙོ་ཆེ་བས་རྣམ་པ་གསལ་བའི་
དཔེ་ཙམ་བསྟན་གྱི་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ན་རེ། གཞུང་
འདིས་མཐོང་སྤྱང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་
སོར་ངེས་པར་བསྟན་གྱི། སྤྱིར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པར་མ་བསྟན་ཞེས་སྤྱོད། །ཚིག་ཙམ་ལ་
བརྟེན་པ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དེ་ཡུལ་རྫས་འཛིན་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དངས་
པའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཏགས་འཛིན་ཡིན་པས་སྐྱེ་འཕགས་
གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཙན་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་
རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་མ་བཤད་དེ། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་
པ་ལའང་ཡོད། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྷགས་དང་པོ་
དེ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་སྒྲུང་ལས་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་
པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷགས་
གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལའང་མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་
རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤྱང་དུ་གྱུར་
པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའང་མི་འཐད་
དེ། འདིར་བསྟན་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་
པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་འཐད་པའི་

བྱིར། འདོད་ན། འཛིན་འདོར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། འདིར་བསྟན་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་ལོ། །བྱི་མ་ལ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་དངས་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་
 གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷར་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉི་སྒྲུང་ལས།
 དེའང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོས་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཇུས་འཛིན་ཁོ་ན་དང་།
 འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པས་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཉིས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མིན་པར་ཡུལ་བཏགས་འཛིན་ཁོ་ནར་ཐལ། སྐྱེ་
 འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་ཇུས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་དུ་འཛོགས་པ་རིགས་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་
 བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 པས་སྒྲིང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཉི་སྒྲུང་གི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཇུས་
 འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
 སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་
 པར་བཤད་པ་དེ་དྲང་དོན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆོག་དེ་ནི་ཐ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 དོན་དམ་པ་མིན་པས་དེས་ན་སྒྲིང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞུང་
 འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་
 ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་

ཡིན་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །དེ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པར། རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
ཡང་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་
ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གང་
ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་བཏགས་ཡོད་
པར། རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དག་
གིས་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་པས་སྟེང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་རྣམ་
འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བྱང་
སེམས་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་
ལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་
ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་སྤང་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་
ལ་རྣམས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། གང་གས་གཞི་ཆོས་ལ་
རྣམས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐབས་འདིར་བསྟན་

དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་དགོས་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཞེས་པར་གདགས་
གཞི་ཚུས་ལ་འཛིན་འདོར་སོགས་དགུ་སྟེ་ནས་དེ་ལ་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་འཛིན་རྟོག་
དང་པོ། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ཞེས་པར་གདགས་གཞི་ཚུས་དེ་ལ་ཆེད་བཞིན་
ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་སོགས་དགུ་སྟེ་ནས་དེ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་འཛིན་རྟོག་
གཉིས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཏགས་ཚུས་གང་
ཟག་ལ་རྩལ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལའང་སྦྱར་
བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདེན་
འཛིན་ཡིན་པས་ཉོན་སྦྱབ་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པར་མི་འདོད་དེ་སྟུམ་ན། དེ་དེ་མིན་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ནི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་རྒྱན་རིག་གི་དགོངས་པ་དབྱིས་
ཕྱིན་པར་བཀོད་པའོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ལ་
འཇུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། །བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལམ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཚུས་ཅན། ཕྱི་ཟུར་དུ་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཚུས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གང་ཞིག །ངོ་བོ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་འཇུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཟེར་ན། སྒོམ་སྤང་འཇུག་པ་
གཟུང་རྟོག་ཚུས་ཅན། ཕྱི་མར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་དེ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་
རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཚུས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མཐོང་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དེ་ལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་བྱར་ཞེན་པ་སོགས་དགུར་

དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཡུལ་དགྲུང་རུང་ལ་ཞེས་
པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུང་ཆར་ལ་འཇུག་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ལམ་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཞན་
བརྒྱད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུང་སེམས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཕྱིད་དང་ཞེ་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་
སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་
ལ་ཕྱོག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ཐེག་དམན་གྱི་
ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོག་བྱར་ཞེན་པའི་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་དམན་པ་སོགས་ཡུལ་དགྲུང་ལ་ཕྱོག་བྱར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྒྲུང་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་མཐོང་སྒྲུང་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། རྟོག་པ་དམན་
པ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡུལ་དགྲུང་རུང་ལ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་ན། རྟོག་པ་དམན་
པ་སོགས་ཡུལ་དགྲུང་ཆར་ལ་ཕྱོག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྒྲུར་ལྟར་ཤེས་སོ། །

འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་
སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག །འཛིན་འདོར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུང་
བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲོམ་སྒྲུང་
རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་མཐོང་
སྒྲུང་རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡུལ་དགྲུང་རུང་ལ་ཞེས་སྒྱུར་ན་སྒྲུ་མ་

ལྷ་རྩོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
མཐོང་སྤང་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེ་དེར་ཐལ། བདག་རང་དབང་ཅན་དང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་
མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུང་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་ལྷ་རྩོ། །

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། །ཁ་ཅིག་ །བྱང་སེམས་ལམ་
ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་ །ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཞེན། སྒྲོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ །དེ་མཐོང་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་།
ཡུལ་དགུ་གང་རུང་ལ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་ནའང་སྤར་ལས་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་ཕྱི་
མ་ལ། གང་ཟག་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་བྱེད་གཉིས་ཆར་ལ་འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པ་དང་། སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་དང་། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་དོན་གཅིག་
པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་སོགས་བཞིའི་མཚན་
ཉིད་རིམ་བཞིན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་ །རང་ཡུལ་ལ་སྤང་བྱའི་གཟུང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ། དེ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་ལ་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ། དེ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ། དེ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།

དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པའི་སྒྲུབས་

དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྤྱི་བའི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
མཚན་གཞི་ལ་དབྱེད། མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད། སྐབ་བྱེད་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག །གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚོགས་སྐབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་འབྲས་ཐེག་
ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དངོས་སུ་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་ཅུ་སྒྲོར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། རྣམ་མཁུན་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ། རྣམ་མཁུན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །དྲི་མ་ཟད་སྤྱི་བདེན་པ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཙན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཅེན། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཚོས་ཙན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལྔར། དེ་དབྱེ་ཟབ་
དང་རྒྱུ་ཆེད་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དྲི་
མ་ཟད་སྤྱི་བདེན་པ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཅེན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་སྤྱི་བདེན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དེ་
 སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་གི་
 རྒྱལ་པོ་གནས། དབྱེ་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲི་མ་དོན་དམ་པར་ཟད་པ་མེད་པ་དང་
 རྒྱུ་བ་མེད་པ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྤྲུལ་བར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱལ་བྱེད་དུ་རིམ་པ་བཞེན་གྱིས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དྲི་མ་ཟད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་དུ་དྲི་མ་
 ཟད་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། ཟད་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་
 ཟད་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཟད་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དྲི་མ་དོན་དམ་པར་སྤྲུལ་པ་མེད་པ་དང་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་སྤྲུལ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དྲི་མ་དོན་དམ་པར་ཟད་པ་མེད་པ་དང་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཟད་པ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་དོན་གདོད་མ་ནས་མེད་
 པ་དང་། གཉེན་པོས་གསར་དུ་ཟད་པར་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེས། །སྤྲུལ་པ་ཞེས་
 པའི་སྤྲུལ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་སྤྲུལ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གདོད་མ་ནས་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་ཟད་སྤྲུལ་བདེན་པ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བྱེད་དུ། དབུས་མཐའ་ལས། ཚེས་
 གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །འདི་ལྟར་ཚེས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གཞུང་དེ་ཚེས་ཅན། དྲི་མ་ཟད་སྤྲུལ་བདེན་པ་བ་མེད་པར་མ་བསྟན་
 པར་ཐལ། དབུས་མཐའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དབུས་མཐའ་ན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དྲངས་པ་མིན་གྱི། དབུ་མའི་
 གཞུང་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དྲངས་པར་གསལ་ལོ་ཟེར་རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་ན།
 བདེན་མེད་སྟོན་བྱེད་མིན་དགོས་པར་ཐལ། དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་པའི་དེ་འདྲའི་གཞུང་
 དེས་བདེན་མེད་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེས། །དབུ་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་དེ་འདྲའི་གཞུང་དེས་
 བདེན་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀའ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟན་པ་དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཚེས་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཅན། བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དབུས་མཐའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
མ་གྲུབ་ན། དབུས་མཐའི་གཞུང་ཡིན་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་མིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་
ཆོས་ཅན། རྒྱུད་སྤྱིའི་གཞུང་མིན་པར་ཐལ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲིབ་དང་འཛིག་པས་རྟོག་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲིབ་དང་འཛིག་པས་རྟོག་དུ། ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ། གཞུང་གི་འབྲེལ། གཞུང་སྤྱིའི་དོན། སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། དྲི་མའི་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་གཉིས་
ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། རྣལ་འབྱོར་ས་བཞི་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
པ་དངོས་སྒྲིབ་ཡིན་ཁོང་དེ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
མ་རྟོགས་པར། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་རྣལ་
འབྱོར་ས་བཞི་རིམ་གྱིས་སྦྱེད་དེ། སྦྱོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
སྒྲིབ་སྟོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་ས་བཞི་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣལ་
འབྱོར་སའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། བྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།
དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་མེད་རྟོགས་
པ་དང་། འཛིན་མེད་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད་རིམ་
བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་མདོ་སྟེ་པའི་ལྟ་བ་
དང་། སྤང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་བདེན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལྟ་བ་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་
རྟུན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྦྱོས་བྲལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུམ་ལྟ་བུར་

རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་དང་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་པོ་དེ་དབུ་
 མ་པའི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་མིན་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་བཤེས་གྱིས། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ལས་གསལ་བས་འདིར་བདག་གིས་མི་བསམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 འདིར་བསྟན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་པོ་དེ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟོགས་སྒྲུབ་ལྟར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 གསེར་གླིང་པས། བད་གི་ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མིན་པར་སྟོན་པའི་
 སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་བ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པའི་
 མན་ངག་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པས་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མ་སྒྲོས་པའི་
 དོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གསར་དུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དང་
 པོར་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་ས་བཞི་རིམ་བཞིན་
 སྐྱེད་དགོས་པ་གང་ཞེས། །དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དང་པོ་ནས་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
 །ཁ་ཅིག་རིམ་བཞིན། སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གཟུང་བ་
 ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་རོ། །
 དང་པོ་ལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
 དེ་འབྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་། མཆོན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་མདོན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པ་

པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་རྣམས་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེས་པའི་
རིགས་ཅན་དང་། གཟུང་བ་བྱི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །བྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དང་། བྱི་
དོན་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་དེ་གང་ཞིག །
དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་དེ་གང་ཞིག །
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་རྣམས་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེས་པའི་
རིགས་ཅན་ནོ་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་
ན། འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་རིམ་
བཞིན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། མ་ཁྲལ་པ་དེའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་
སུམ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་མངོན་སུམ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་སྒྲིགས་མཚམས་དང་བཅས་པ་ཁས་
སྤངས། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱོད་ཅེ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། འཛིན་པ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་བཟོད་མཚོག་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་ཕྱི་མའི་

མཚན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་
གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤང་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྣོད་རུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཉན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་
གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་ཅེ་གཉིས་སུ་བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ལྷག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་མཚོག་གཉིས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་
པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ལྷག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་ས་བཞིའི་ལམ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཛོག་པ་མི་
འབད་དེ། དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཛོག་རིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་བཞི་ཀའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་འཛོག་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན་ཀྱང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་སྤང་བྱར་ལྷག་པ་མིན་པར་བཤམ། ཀླུ་ནས་ཉན་མོངས་གྱི་གཟུང་
བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། ཡང་ཚོགས་སྤྱབ་དང་པོ་བཙོ་ལུའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་འཛོག་པ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་འཛོག་པ་དེ་མི་འབད་པར་བཤམ། གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆེན་སྦྱེད་པའི་
ཚོགས་སྤྱབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་
དངོས་སུ་སྦྱེད་པ་རྒྱུན་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གསུམ་པ་གངས་རེས་ལ།
དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དར་ཀློག་པ་ན་རེ། ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པས་
སེམས་ཅུམ་པའི་ལྷ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། གསུམ་པས་རང་ལྷགས་གྱི་ལྷ་བ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཉམ་པ་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ས་བཞི་པས་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་
ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་
པོ་སྟོ་སྣང་གེས་པ་ལས་རྩ་ས་གཞན་མིན་པར་རྟོགས་ནས། སྟོ་སྣང་གེས་པ་སྟོན་པོ་ལས་རྩ་ས་
གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དང་། གཟུང་
འཛིན་རྩ་ས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་པ་མོ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྟོ་དག་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། གཟུང་བ་
མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སོ་སོར་བསྟན་པ་
ལྷར་སྣང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་དངོས་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྩ་ས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་མས་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་
བའི་སྟོ་འབྲུལ་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་པ་ནི་མིན་ནོ་ཟེར་རོ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་
བདེན་པའི་ལྷ་བ་ལས་ལྷག་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས་ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་
པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས། འདོད་ན། དེ་རྣམ་
བདེན་པས་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྩུན་པར་འདོད་པའི་གཞི་གཅིག་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྟོ་དག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་མཉམ་གཞག་དང་རྩེས་ཐོབ་ལ་འཛིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་རྩ་ས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྟོ་འབྲུལ་པར་མ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། གཞན་ཡང་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེས་པ་སྤྱོད་པོ་ལས་རྩེས་གཞན་མིན་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་གཅིག་བསྟན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེས་རྩེས་ཐོབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །གཟུང་འཛིན་རྩེས་གཞན་གྱིས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ན་སྤོང་
 སྤོང་ཤེས་པ་སྤོང་པོ་ལས་རྩེས་གཞན་མིན་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་བསལ་ཏེ་ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱ་དེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཐོར་བས་ཞེས་པ་ལ་སྟག་པ་མིན་པར་ཐལ།
 གཞུང་བར་པ་གཉིས་ནས་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེའང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱ་དེ། གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ན་སྟུང་དུ་རེས་པར་བྱས་ནས་
 ཞེས་པ་ལ་སྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ལ་
 བཞིར་གངས་རེས་ཏེ། ཡུལ་བདག་མེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་རེས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱིབ་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཀྱང་བཞིར་གངས་རེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡུལ་བདག་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས། བྱི་མ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་
 མེད་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེའི་བདག་མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་གཟུང་བ་
 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ།
 སྤང་བྱ་སྤྱིབ་པ་དེ་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་དང་ཉོན་སྤྱིབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཛོན་གྱུར་དང་ས་བོན་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་མཛོན་གྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གོ་
 རིམ་རེས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནི་དང་པོར་སྟོམ་དགོས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་
 དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་སྟོན་ཉེས་པ་ཀྱུན་གྱི་ཅུ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་འགོག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་

མཐོང་གྱུར་ཅིང་། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་
འགོག་པར་བྱེད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
སྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་སྦྱེད་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདར་གཟུང་བ་བྱེད་ལྟ་བུ་གི་
དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་འགོག་སྒྲིབ་པས་དང་པོར་འགོག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་
བདེན་པར་འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་
པས། གྲང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོས་
བྲལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྦྱོང་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་རྟོགས་རིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེལ་བ་ལུ་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གཞུང་སོ་སོའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་གི་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བྱེད་ལྟ་བུ་གི་དོན་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ།
གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ། བཞི་པའི་
སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ།
སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་གཉེན་གྱི་ལུགས། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུགས། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རའོ་སྒྲུལ་དུ་
གཟུང་བའི་ཡུལ་གང་ཟག་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནོ། གལ་
ཏེ་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ཏེ། སྤང་པོ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཏན་
ཆོག་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེས་གཞི་མེད་ལ་བདག་ཏུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
དེ་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་
བསྒྲོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་གང་ཞིག རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་
བསྒྲོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་

མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ།
 ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི། བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་
 ལ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ། བདག་དེའང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྲོས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་གྱི། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་ལ་འོ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ།
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། བཟགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གྱུང་དེ་སྐྱད་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 གཤམ་ཏེ་བདག་རྩལ་སྤྲོས་མེད་ན་སེམས་ཙན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕུང་པོ་ལ་
 སེམས་ཙན་དུ་སྐྱོ་བཟགས་ནས་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་སྐྱད་ཅིག་སྤྲོ་མ་ལས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཙན་སྐྱེ་
 ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སྤྲར་གྱི་བདག་དེ་རྩལ་སྤྲོས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 དང་། དེར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཐ་སྐྱད་
 ཙམ་དུ་འང་མེད་དོ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱིས་ངོ་སྟམ་པའི་བདག་ཏུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ནི་བདག་གི་མགོན་
 ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྤྱེ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བ་ཡིས། མཁས་
 པས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སེམས་བྱལ་བ་ལ་བདག་བྱལ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་མཛོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་གྲུབ་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟག་པ་གཅིག་སྤྱོད་པར་དབང་ཙན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པར་
 བྱེད་དེ། བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་མཐོང་ནས། བདག་
 རྟག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད། བདག་སྐྱེ་ནའང་གཅིག་སྤྱོད་སྐྱེ། འཆི་ནའང་གཅིག་སྤྱོད་སྐྱེ་
 ཞེས་གཅིག་སྤྱོད་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད། བདག་ཅེས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་
 རག་མ་ལས་པས་རང་དབང་ཙན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པའི་རྒྱལ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཡོད་ལ། ཀུན་བཟགས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟག་པ་གཅིག་སྤྱོད་པར་དབང་ཙན་གྱི་བདག་ནི་ཐ་
 སྐྱད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས། སྤང་བ་སེམས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་
ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་གཏེར་ལས། གསལ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པས་
འབྱུང། བཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་
དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་དེ་སློབ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་ཏེ། རྩོན་པོ་དང་དེར་འཛིན་
ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཞན་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན། དེ་ལ་འང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་
དོན་ལྡང་དང་། དེར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལྡོ། གཉིས་པ་ནི་དེ་གཉིས་རྣམ་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་
ནས། གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་སེམས་དང་རྣམ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་
པ་ནི་དུས་གཅིག་པ། དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ། ངེས་པ་ནི་བྱབ་པའོ། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་
བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་བདེན་པར་མེད་དེ། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་གསང་བྱ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་པས་གསོད་བྱེད་ཀྱི་གཤེད་མ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་
ལྡང་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པ་དོ་རྩེ་ཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་
དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྒྱེ་འགོག གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱད་པ་ལྷ་བཞི་སྒྱེ་འགོག ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱད་པ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་སོ། གཏན་ཆོགས་བར་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་
ཅམ་འགོག་གི། བདེན་པ་སྤྱི་ལྡན་ནས་མི་འགོག་པས་དབུ་མའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་མིན་ལ་
གཏན་ཆོགས་དང་པོ་དང་མཐའ་མས་ནི་བདེན་པ་སྤྱི་ལྡན་ནས་འགོག་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོན་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་དང་པོ་བཞིས་ཡོད་པ་
སྒྲོ་འདོགས་འགོག་གི། མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་མི་འགོག་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་
ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་ཀ་འགོག་པས་གཏན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལས་རྩུས་པ་
ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

།ལྷ་རན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར། །འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཇི་ལྟར་
 འགོག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་འང་། དང་པོ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 ལ། རྟགས་འགོད་པ། ཚིས་ཅན་སོགས་བཤད་པ། ཚུལ་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚིས་ཅན་གྱི་དོན།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚིས་གྱི་དོན། དགག་བྱའི་དོན། གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་
 དང་དངོས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ཙམ་ཚིས་ཅན་དུ་
 འཛིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 སྣང་བ་ཚིས་ཅན་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཚིས་ཅན་ཡིན་ན་རྟོག་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་
 སྣང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་དང་། བདེན་
 པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་རིག་ཏུ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚིས་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའོ། །
 གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སློབ་མ་ལྟེས་པར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་
 དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་དངོས་སུ་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚིས་ཁས་སྤངས་པས་བདེན་དངོས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་དེ་དབུ་མ་པ་ཡང་
 དག་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ལ་བྱེད་
 དམ། འཛིན་བྱེད་ལ་བྱེད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྐྱབ་པ་གསུམ་པས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཚིས་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚིས་ཐམས་ཅད་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པས་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚིས་ཁས་སྤངས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། འཁོར་བ་དང་
 རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་སྣང་བརྟན་ཙམ་གྱི་དོ་བོས་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་
 ཤེས་སྟིང་པོས། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ནི། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བཟེད། །དེ་བདེན་དེ་

ཕྱིར་དེ་ན་དེ། རི་ལྷར་སྤང་ཞིང་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི།
དབུ་མ་པའི་དགག་བྱ་ལ་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། མཐའ་བཞིར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རྟག་འཛིན་ཅན་
འདིའི་དགག་བྱ་ནི་མཐའ་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་པོ་ནས་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེའི་ཡུལ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཅའ་བ་ན།
གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་ཀྱང་། བམས་ཅད་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་
དུ་འདོད་པར་མཚུངས་པས། དབྱེད་བཟོད་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་བདེན་
འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་འང་ཐལ་འགྱུར་དང་།
རང་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདེན་པ་འགོག་ བྱི་མས་ལྷན་སྒྲིས་
ཀྱི་བདེན་པ་འགོག་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསྐྱབ་བྱ་བདེན་པ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟོག་པས་ལྷན་སྒྲིས་
ཀྱི་བདེན་པ་ལྟོག་པར་རི་ལྷར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱན་
བཏགས་ཀྱི་བདེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལས་གཞན་མེད་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཁས་མི་
ལེན་པ་རིགས་པ་སྐྱབ་བམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འོག་ཏུ་རང་རྒྱུད་
འགོད་མི་དགོས་སོ་སྟུང་ན། འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་
དོ། །བཞི་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ།
འདིར་བདེན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུལ་སྐྱབ་
པ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། རྩལ་ཕྱན་ཚོས་ཅན།
བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ།
རྩལ་ཕྱན་གྱིས་རགས་པ་རྩོམ་པར་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་མིན་པར་རགས་
པ་རྩོམ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་བཀག་པས་རགས་པ་ཡང་ཞིགས་ཏེ། ཚིགས་པ་ཅན་མེད་
ན་ཚིགས་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་གཟུགས་ཅན་

གྱི་ཁམས་བརྩུལ་ཁེགས་ཏེ། དེ་བརྩུལ་ཕྱན་གྱིས་ཚོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རགས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་བཀག་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། དེའི་དམིགས་སྐྱེན་དང་བདག་སྐྱེན་
 མེད་པའི་བྱིར། དེ་བཀག་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་
 མེད་པའི་བྱིར། འཇུག་ཤེས་དྲུག་བཀག་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡང་ཁེགས་ཏེ། དེའི་བག་
 ཆགས་གསོག་པ་པོ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཁེགས་པས་ཉོན་ཡིད་ཁེགས་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀག་པས་སེམས་བྱུང་ཁེགས་ཏེ། གཙོ་བོ་མེད་པས་འཁོར་མི་སྲིད་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བདེན་པའི་གཅིག་བཀག་པས་དེའི་དྲུམ་ཁེགས་ཏེ། དྲུམ་ནི་གཅིག་བསགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གིང་མེད་ན་ནགས་ཚལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་རྗེས་བྲུབ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་བྲུབ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐུན་དཔེ་
 གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེན། གངས་པ་ཤེལ་ན་རེ། གཟུགས་
 བརྟན་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག འཇགས་ལ་
 མི་ལྟོས་པའི་བྱིར། དཔེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཟུགས་བརྟན་སྒྲིང་ཡང་དེ་མི་བདེན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 གཟུགས་སུ་སྒྲིང་ཡང་དེར་མི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞིབ་འཇོན་རེ། དེ་རྗེས་དཔག་
 གིས་འགྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར། གཟུགས་བརྟན་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། འདུས་བྱས་སུ་འང་
 མི་བདེན། འདུས་མ་བྱས་སུ་འང་མི་བདེན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་
 དམིགས་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་དེར་ཐལ། ཤེས་པར་ཡང་མི་བདེན། བྱི་རོལ་དོན་དུ་འང་མི་བདེན་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱི་དོན་དུ་སྒྲིང་བའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་དུ་འང་
 མི་བདེན། དེ་ལས་གཞན་དུ་འང་མི་བདེན་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་དེར་ཐལ། གཟུགས་བརྟན་གཡོ་
 ཡང་མེ་ལོང་མི་གཡོ་བའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། གོ་ས་གཅིག་དུ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་
 གཉིས་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་བྲུབ་སྐྱབ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་གཏན་ཚིགས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་
 པར་གྲུབ་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུམ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་མིན་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་མེད་ན་
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུམ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་གཏན་ཚིགས་

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་དུས་ནམ་ཙམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་
པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དང་། བློགས་ཆོས་ངེས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་
ལས། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ན་དང་པོ་འཐད་ཀྱང་། འདི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་
གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་འཐད་དེ། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབལ་སྤྲས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། རང་
བཞིན་མེད་དེ་ཐ་སྙད་དུ། རུང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན། །
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོ་རྗེ་ཟེགས་མའི་གཏན་
ཆོག་ས་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ།
གཞན་ལས་མི་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ། རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དོ་རྗེ་ཟེགས་
མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོ་རྗེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་བྲག་རི་འཛོམས་པར་རུས་པ་
བཞིན། འདིའི་རིགས་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྤྲ་བའི་ལོག་རྟོག་གི་བྲག་རི་འཛོམས་
པར་རུས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བློགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་རྩ་ཤེར་ལས་དམ་བཅའ་བཞི་གསུངས་གིང་།
དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་གིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བྲག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་
ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་
སྐྱེ་ཏེ། གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྩོམ་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག །འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་ལྷ་ལས། དེའང་བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་ལྷ་བྲལ་མ་ཆོན་ན། གཞན་ལ་
གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། བྲངས་ཅན་པས་འཛིམ་པ་དང་བུམ་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁས་
བླངས་པ་ལ། འཛིམ་པའི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་

ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། སྤྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་
 དེ་རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་
 རྗེས་དཔག་གོ། །པ་རོལ་པོས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་སྐྱེད་དགོས་ལ། མངོན་པར་
 གསལ་བའི་བུམ་པ་སྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། ཐུག་
 མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྤྱབ་ཟིན་པ་འདར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱབ་
 ཟིན་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འབྲུང། གལ་ཏེ་འཛིམ་དུས་ཀྱི་
 བུམ་པ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱབ་ཕྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་མ་
 སྤྱབ་པའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་དངོས་སྒྲུབ་དང་བདེན་པར་སྤྱབ་མ་སྤྱབ་
 རྩོད་པ་ཕྱེད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རིགས་
 རོར་སྤྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱབ་པ་ནི།
 ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེ། གཞན་དུ་སྤྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། གཉིས་ཀ་ལས་
 མི་སྐྱེ་ཞེ། གཉིས་ཀའི་རིགས་པ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེ། སྤྱི་དང་བྱེད་
 བར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྱབ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་ཤེར་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་
 ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་སྤྱབ་པ་ལ། ཐལ་འབྲུང་གི་སྒྲོ་ནས་
 སྤྱབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱབ་པ་གཉིས་འབྲུང་བས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་
 གི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་རང་གི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇགས་ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདོང་འགེངས་པར་
 ཕྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོས་འབད་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་
 གི་གཏན་ཆོགས་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་
 དུས་ན་ཡོད་པ་འདར་མི་སྐྱེ། རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་འདར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན།
 འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱབ་པ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེའོ་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་

བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཡིན་སོ་སོར་གཟུང་དུ་མེད་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པའང་སྐྱེད་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་དུས་
ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་རྒྱས་འབྲས་སུ་ལ་ཕན་མ་བཏགས་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་སུ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱས་པན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བསྐྱེད་བྱར་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱའི་དུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། ཏུ་ཅང་ཐལ་
བའི་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་རྒྱ་དུས་ན་བསྐྱེད་བྱར་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱའི་
དུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་ན་འབྲས་སུ་མེད། འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་དུས་ན་རྒྱའི་དུས་པ་མེད་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩའང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་འབྲས་སུ་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་མིན་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ནི།
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་
ཀྱང་མི་སྐྱེད། རྒྱ་དུས་མས་འབྲས་སུ་དུ་མའང་མི་སྐྱེད། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་གཅིག་ཀྱང་མི་
སྐྱེད། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་དུ་མའང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འབྲས་སུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་དུ་མས་ཕན་
བཏགས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་འགལ་ལ།
ཡོད་ན་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱར་སོང་གི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་
ཕྱར་མ་སོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྒྱའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་འབྲས་
སུའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འབྲས་སུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་
ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་ཕྱར་སོང་གི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་
ཕྱར་མ་སོང་ངོ་། །ཕྱི་མ་ལྷར་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱར་སོང་གི། རྒྱ་དུ་མས་
འབྲས་སུ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་
སུ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི། ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །འདིའི་རྗེས་ཁྱབ་ནི། མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྡེ་དུ་སྦྲུབ་
 ཚུལ་སྤར་ལྟར་རོ། །ཁྲོག་ཁྱབ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གསུམ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལྟོས་གྲུབ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་
 ལས་སྦྱེས་པ། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཚིགས་སྦྲུབ་
 ཚུལ་ནི། ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་པའོ། །སྦྱོར་བའི་རྣམས་པའི་
 སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཞེད་དེ། ཚེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་

དབྱེད་པ་ལ། གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་
བའི་ཚུལ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཅུ་བའི་དགོངས་པ་ངོས་གཟུང་བ་
དང་བཞེལ་ས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམས་གཞག་ཏུ། མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྦྱོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་
ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བཞེལ། །གཉེན་པོ་རྣམས་པ་བཞེད་དེ་ནི། །ཞེས་མཐོང་
སྤང་རྟོག་པ་བཞེལ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བཞེ། །སྦྱོམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞེལ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་
བཞེར་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ནི། སྐབས་ལྷ་པར་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་སྐབས་
སུ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་སོགས་བཞེའི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་དང་། །
ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་དང་བཏགས་ཡོད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོམ་སྤང་རྟོག་
པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་པར། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་།
འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
བརྟེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་རྣམས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་། འཇུག་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཞེད་དེ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། །ཞེས་
དང་། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལ། སྦྱོམ་སྤང་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
མ་མཛད་པར། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། སྦྱོར་འཇུག་གཉིས་

པོའང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་འདོད་པར་དེའི་ཡུལ་ལ་འདོད་དེ། མདོར་བསྟུན་རྒྱས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་དགྲུ་ལ་ལྟོག་པ་དང་རྣལ་མ་ཅི་རིགས་པར་སྒྱུར་བ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟོག་
པའི་སྒྲོ་རྟོག་པ་དང་པོ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་
ནི་རྟོག་པ་གཉིས་པར་བཞེད་དེ། ཅུ་བར་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ངོ་། །སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལ།
སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་འཇུག་གི་ཐ་སྟད་གསུངས་པ་དེ་རྟོག་
པའི་གཉེན་པོར་མཛད་ནས། དེ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལའང་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་
སྤང་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་རྟོག་སོགས་གྱི་ཐ་སྟད་གསུངས་པ་དེ། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལའང་
སྒྱུར་བར་མཛད་དེ། དོན་གསལ་ལས། གཉེན་པོ་ཆོགས་སྒྲུབ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་སྤང་
རྟོག་པ་ལའང་གཟུང་རྟོག་སོགས་གྱི་ཐ་སྟད་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྱུར་འཇུག་
གཉིས་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་དེའི་སྤང་བྱ་ལ་བཞེད་དེ། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་
རྟོག་དང་པོ་སྒྱུར་བའི་སྤང་བྱ་དང་། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་འཇུག་པའི་
སྤང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤང་བ་གཉེན་
པོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་སྒྱུར་འཇུག་གཉིས་གསུངས་
པ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྒྱུར་འཇུག་བཞི། སྒྲོམ་སྤང་
རྟོག་པའི་སྤང་བ་གཉེན་པོ་ལ་སྒྱུར་འཇུག་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དོ། །འོ་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོར་སྒྱུར་བ་དང་། འཇུག་པ་གང་ལ་བྱེད་ཅི་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྱུར་
བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྱུར་འཇུག་གཉིས་
སྤང་བ་གཉེན་པོར་ངེས་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤང་བ་གཉེན་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐོང་
ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་མ་རྫོགས་པ་སྒྱུར་བ་དང་། རྫོགས་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་
ཅིག །མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ། ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་པ་མ་རྫོགས་པ་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་
རྫོགས་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་པོ་དེ་སྤང་བ་གཉེན་པོར་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་སྤྲད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་
པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་པོ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡང་མིན།

དངོས་སུ་སྤྲོད་བ་ལ་བྱེད་དམ། མངོན་གྱུར་བ་དངོས་སུ་སྤྲོད་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་
དེ། སོ་སྤྱེའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་མངོན་
གྱུར་བ་ཅེ་མའི་སྤང་བྱ་དང་། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་བཟོད་པའི་སྤང་བྱར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉིན་པོར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་
མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་དོ་པོ་གཅིག་ལ་སྤང་བྱ་སྤྲོད་པའི་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་སྟེ།
ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་གཉིན་པའི་རྣམ་པ་གསུངས་པའི་དོན་སྐབས་ལྟ་པར། སྐད་ཅིག་པ་ཡི་བཟོད་
པ་ཡིས། །བསྐྱས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་བྱམས་
པའི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་མིན་གཞུང་གོང་ལོག་བསྒྲིགས་ནས་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་
གཟིགས་མཛོད། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །རྒྱན་
མཐའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། །བྱོད་སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་
ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་
ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྲ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་
གཟུང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་ས་བོན་དེ་
རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དང་སང་གི་སྤྱེ་པོ་ཀུན་ཁ་མཐུན་པ་འདི་ལ་ཁུབ་པ་མེད་དེ།
རྒྱན་མཐའི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་ས་བོན་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཞེས་སྒྲོག་པར་
བྱེད་དོ། །ཁོ་པོ་འདི་མི་འདོད་དེ། འོ་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་ན་དེའི་བག་ཆགས་
སྤངས་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེས། དེའི་ས་བོན་སྤངས། བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་དེའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉིན་མིན་པར་ཐལ།
བྱོད་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་དེ། སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་
སྤངས། དེའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་ཡོད་དེ། སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

དག་དོན་ནི། །རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཚེས་ཅན། རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་དག་ཆགས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅེས་དང་། འབྲེལ་པར་སྟོན་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་འང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་ན། རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྟེན་པ་ལན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། ཅེ་སྟོར་ཕྱིན་པའི་སྟོར་བ་ནི། །ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་ལྟོས། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་བཅད་ཡིན། །

རྟོག་གསུམ་གྱི་ཚོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་པའི་སྟེན་སུམ་

སྟོར་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་པའི་སྟེན་སུམ་སྟེ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྟོར་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས། རྣམ་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་ཞིང་། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་སོགས་གསུམ་བསྟན། དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། མདོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྤྲས་དོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཅེ་སྟོར་བསྟན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་དོན་ནི། རང་འབྲས་ཚེས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་གཞུང་གོང་ལོག་གསུམ་ཆར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་བསོད་ནམས་མང་བ་སོགས་ལ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་སྟོར་འདི་བསོད་ནམས་མང་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྟེད་པ་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟོར་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྤྱིབ་པ་གང་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པའི་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་བར། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ། །
འོན་པར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲུབ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་བདག་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། འདི་ཡི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞུང་གྱི་མ་དེ་འདི་ཡི་
བདག་པོ་ཙམ་ཡིན་ལ། བདག་རྒྱུན་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཕ་བར། བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་
བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། །ཡར་གྱི་བཞེད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། ལྷང་
བ་བདེན་པར་མེད་པའི་མེད་དགག་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་
དངོས་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དོན་ནི་དམིགས་པ་གང་ལ་
གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་ལ། བར་
ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲུབ་དེ་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲུབ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་
བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་མེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་མིན་པར་ཐལ། བདག་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆོས་
ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན། དེ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་རྟོག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བསལ་བྱ་དང་། སེལ་བྱེད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་དང་། །ལོག་རྟོག་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཀུན་གྱི་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་དམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དོ་
སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་སྟམ་དུ་
འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་དང་དོན་དམ་སྟོན་གྱི་ཀུན་
གཉིས་ལས། དེའང་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཀུན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་གྱི་

གྲུག་ཀ་དང་། རོན་དམ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་གྲུག་ཀ་ཐམས་ཅད་རོན་དམ་སྒོ་ཙན་གྱི་གྲུག་ཀ་ཡིན་
 ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོང་རིགས་མཐུན་གྱི་གྲུག་ཀ་དང་། དེའི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གྲུག་ཀ་
 གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བྱང་འཕགས་ཚེས་ཙན། ལམ་གསུམ་སྒོ་མ་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཉན་རང་གི་ལམ་སྒོ་མ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོང་བྱ་བ་སྒོ་མ་བྱ་རང་དང་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་དམ་དུ་ཡུམ་སྒོ་མ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་
 ལའང་རོན་དམ་རིགས་མཐུན་དང་། དེའི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན།
 རོན་དམ་པར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་འདུས་
 བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོང་བྱ་བ་ཡུམ་སྒོ་མ་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་བསྒོ་མ་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་།
 ཀུན་རྫོང་བྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་འདུས་
 བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ནི་རོན་དམ་པར་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གྲུག་ཀ་དང་། རོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོང་བྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་
 པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་ལས་བྲགས་ལ་བསྟན་པའི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཀུན་རྫོང་
 རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གྲུག་ཀ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ལ། འོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཤེས་རབ་
 དང་། གྲུག་ཀ་སེལ་བྱེད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོང་ཡོད་ཀྱང་རོན་དམ་དུ་མེད་པ་མི་
 འགལ་བར་རྟོགས་པའི་རོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས།
 རོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དོ་སྟུང་པའི་འོག་རྟོག་སེལ། རོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་བྱ་
 ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་ཀུན་རྫོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རོན་དམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 བས། ཀུན་རྫོང་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དོ་སྟུང་པའི་འོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་
 ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རོན་དམ་སྒོ་ཙན་གྱི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཀུན་རྫོང་གི་སྒོ་ནས་ལན་
 འདེབས་ཤིང་། བྲགས་བསྟན་ཀུན་རྫོང་སྒོ་ཙན་གྱི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ལ་རོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་
 འདེབས་པའོ། །སྤྱིར་རོན་དམ་སྒོ་ཙན་གྱི་གྲུག་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོང་དང་། ཀུན་རྫོང་སྒོ་ཙན་གྱི་གྲུག་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་

ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པར་མ་ངེས་ཏེ། དོན་དམ་སྒོ་ཕན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ཡིན་ན་ཀྱན་
རྫོང་ལུན་འབྱེན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོང་སྒོ་ཕན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ལུན་
འབྱེན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད།
དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ལ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་རུང་མི་འཐད་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ཁྲུག་ཀའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ལ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལུན་
འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་ངོ་། །དབྱེ་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་སྒོ་ཕན་
གྱི་ཁྲུག་ཀ་དང་། ཀྱན་རྫོང་སྒོ་ཕན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་འདྲ་
བ་ལ། དོན་དམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སྟུར་
ངོ་། །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེལ་བྱེད་གཉིན་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཡུལ་དོན་རབ་གསལ་
ལས་སྐབས་ལྟ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །

སྐབས་དྲུག་པ་མཐའ་བྱིས་པའི་རྫོང་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

༥ སྦྱོར་དང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི། །མ་ལུས་རྒྱལ་པ་མ་འབྲུལ་གོ་རིམ་
བཞིན། །ཡང་ཡང་བསྐབས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །བརྟན་པ་འཐོབ་བྱེད་རྒྱལ་ཡུམ་
དེ་ལ་འདུད། །

རྩ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐབས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཅི་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐབས་པ་ཉིད་དུ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
སོ་སོ་བ་དང་བསྐབས་པའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་
ན་རེ། སོ་སོ་བའི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་
དང་། བསྐབས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་
དུ་བཞེད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྐབས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱམས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། སོ་སོའི་དོན་རྒྱམས་ནི་སྐབས་རེ་རེས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་
པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལའང་རང་བཞིན་རི་སྟེང་ཡོད་ཅེས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དེ། དེ་ནི་

རྗེས་ཀྱི་དོ་བོར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལོ། །བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དོན་དེ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་
 པར་མཛད་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁུན་ཆེན་པ་ན་རེ། སོ་སོ་བ་ནི། བར་ཕྱིན་བྱུག་དང་།
 རྗེས་བྱུག་བྱུག །བསྐྱུས་པ་དངོས་མེད་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དབྱེ་བ་
 དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲིང་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་རིམ་གཉིས་སྐྱོན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཉགས། འདོད་ན། རྒྱུན་འདི་སྐྱེས་དོན་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྒྲོན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ན་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱུས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་མཐར་གྱིས་པའི་
 སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བས་གོ་རིམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
 དེ་མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་བརྩམས་པའི་ཡེ་ཤེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཉགས། འདོད་ན། ལྷན་
 ཅིག་མའི་སྦྱོར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་དེ། དེ་བརྩམས་པའི་ཡེ་ཤེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་པར། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒྲོམ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་བ་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་དང་། བསྐྱུས་པ་ནི་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་
 བའི་བསྒྲོམ་བྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་གསུམ་ལ་འཛོག་སྟེ། ཉི་ཁྱེ་སྤྱང་བ་ལས། ཡང་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྣམ་པ་
 སོ་སོར་ངེས་པ་རྗེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་
 ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་
 དང་། གསེར་གླིང་པས་རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ལུགས་ལས་ཕྱོག་པ་དང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དག་གིས་སོ། །རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་སྒྲོམ་
པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁུན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་
སུམ་ཅུ་ལ་སོ་སོ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ལ་བསྟུས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཡབ་པའི་དོན་དེ་བསྒྲོམ་བྱའི་རྣམ་པར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩ་མོའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྩ་སྟོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པའི་
སྟོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྩ་སྟོར་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་གིས་སོ་སོ་བ་མཁུན་གསུམ་དང་བསྟུས་པ་རྣམ་ཚུགས་སྟོར་བར་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་འཆད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་
གསུམ་པོ་གོ་རིམ་ངེས་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་རྣམ་ཚུགས་སྟོར་བ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུལ་པ་ལ་རྩ་སྟོར། དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་མཐར་
གྱིས་པ། དེ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན། སོ་སོ་བ་
མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་དང་། བསྟུས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
འཐད་དོ། །
སྟོན་པ་ཞེས་རབ་པར་དག་དང་ཞེས་པའི་སྟུམ་སྟུ

སྟོན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་བའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་བསྟུས་ནས་གོ་རིམ་
དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཡང་དེའི་རྣམ་པ་བསྟུས་ནས་སྤར་བཞིན་དང་། ཡང་དེ་
སྤར་སྒྲོམ་པའི་དོད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་ན། སྤར་
གཉིས་ལ་མཁུན་གསུམ་བསྟུས་ནས་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་སྟོར་སྟོན་སངས་དུ་ཐལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་བསྟུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མངོན་པར་རྟོགས་
པ་བརྒྱད་བསྟུས་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྟོན་སྟོང་ཡང་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་

བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་
 རིམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག། གྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། གྲོད་སྒྲིན་སོང་གི་དེའི་བྱིར། ཁ་ཅིག། སྒྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བའི་
 མཚན་ཉིད། སྒྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ། དེས་
 གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ་རོ། ཁོ་ན་སྒྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བས་གོ་
 རིམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཚས་དེ་ཡིན་ན་སྒྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་དེ་ཚས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་བྱིར་ཏེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བས་གོ་རིམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཚས་དེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱ་ཅེ་སྒྱུར་ལས་བྱུང་བའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྒྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་
 གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ནས་དངོས་མེད་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བའི་
 བར་བརྟུགས་ལ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སྒྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་ཟེན་
 བས་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འདར་འགྲེ། སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་
 མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་བྱན་པ་མེད་ཅིང་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་བྱན་པས་ཟེན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ། དེས་
 གཞན་རྣམས་ལ་འདར་འགྲེ། དངོས་མེད་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་
 ཉིད། ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་
 སྒྱུར་བ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འདར་མཐར་གྱིས་བྱ་བ། དེའི་བསྐྱབ་པ། དེའི་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་འཛོག་ཞིང་། ཉི་མེ་
 སྒྲུང་བ་ལས། བགྱི་བ་སྒྲོས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འོ། །བསྐྱབ་པ་སྒྲོས་པ་ནི་
 དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །སྐྱབ་པ་སྒྲོས་པ་ནི་མཐོང་བའི་
 ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། སྒྲོབ་

ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

དཔོན་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཛིག་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་
དེའི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཛིག་པར་མཛད་དོ། །ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་དཀའ་
པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ། །།
།། མཐས་བདུན་པ་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༥ བཟོ་སྦྱོར་མཁས་པའི་ཐོ་རྒྱུན་རྒྱུན་བཞིན་དུ། བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་
གོམས་པའི་མཐུས། ཟག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་ལ། མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་ཡུམ་དེ་ལ་འདུད། །
།། རྒྱན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་བྲང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

རྒྱན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་བྲང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ས་མཚམས་ལ་
དབྱད་པ་དང་། རོ་བོ་ལ་དབྱད་པ་དང་། སྒོ་མ་པའི་དོན་ལ་དབྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལོ་ཆེན་ན་རེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
སྦྱོར་བ་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལས། བྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་པ། རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་གཞག ཆོས་ལ་ང་སྦྱོར་རྒྱུད་དང་ཀྱུན་ཉོན་མོངས། རྣམ་
པར་བྲང་བ་ཐ་དད་ང་རྒྱལ་མེད། སྐད་ཅིག་གཅིག་སྟོ་ཐོབ་པ་བཏང་སྟོམས་པ། ། ཞེས་གསུངས་
ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ལྷ་བ་རྣམ་དག་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
དང་། ཆོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྲང་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་དྲུག་ས་དང་པོ་དྲུག་ལ་རིས་
བཞིན་གཞག་ནས། ས་བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་མཐུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
བྲང་སྟོགས་སོ་བདུན་སྟོམ་རྣམས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྟོ་ཐོབ་པ་དེ་གཞག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་
སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གྱི་རིགས་པས་སྤྲི་མ་གཉིས་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་འཛིག་
ཅིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ས་བདུན་པར་མཚན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་ང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེར་ཐལ། རྒྱུན་ལས། ང་རྒྱལ་ཕྱ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། ཅིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་ས་དང་པོར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་

རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསལ་བ་དེར་ཐལ། དེར་ཕར་སྤྱོད་བྱས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཆར་གྱི་བྱུང་བ་ཁས། ཡང་གསལ་བ་དེར་ཐལ། དེར་རྒྱུ་
 པར་སྒྲིན་པ་མིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྒྱུ་མཐའ་
 ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་འདྲ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་བཞིར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་པ་བཞི། ཞེས་དང་།
 དེའང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་
 གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེས་ནས་གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་པར་
 བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཅིས་དང་། དེའི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེས་ནས་བྱ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་
 སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། རྒྱ་མ་ལ། ཁ་ཅིག རྒྱུ་མཐའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྐྱེས་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ན་དེ་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྱུར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ཚོས་
 མཚོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྒྱུ་མཁྱེན་ཐོབ་ན་རྒྱུ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ལ་
 སྐྱད་ཅིག་རྒྱ་སྤྱིའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་རྒྱ་མ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཚོས་སྤྱིའི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་
 མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤྱེ། སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པར་བྱང་
 རྒྱུ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། བྱེད་དང་དེའི་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་
 མའི་སྒྱུར་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དེ་མཐའ་ཞེས་པ་
དང་། དེ་ནས་ལྷད་པར་དུ་འགྱོར་མེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལྷོད་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་
དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་མཐར་ཐུག་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། དེ་
དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
མཐར་ཐུག་དེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྡེ་མ་ལ། རྒྱན་
མཐའ་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་ཡོ་
ཤེས་དེ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་སྐབས་གྱི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་རྟོགས་
རིགས་དེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སའི་ཡོ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་ཡོ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་མིན་
པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་བསྒྲིག་གོ་ཟེར་རོ། །
མི་མཚུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་མིན་པས་མ་ལྷབ་པར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་མིན་པས་མ་ལྷབ་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་
པ་ཁས། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ན་དེའི་ཆོས་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་སྐབས་གྱི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱད་
གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། རྒྱན་མཐའི་ཡོ་

ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 ཟག་མེད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁྱབ་ཁས། གཉིས་པ་ནི། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག། །དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཏྲོགས་རིགས་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་
 ཚེ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཏྲོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་རྣམས་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཏྲོགས་རིགས་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཚེ་དེ་དང་
 རིགས་མཐུན་པའི་ཞེས་སོགས་འགྲེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་དུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན།
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཏྲོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པར་ཐལ། དེ་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 སྒྲོབ་ལམ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་ཐལ། དེར་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེར་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
 གསུམ་པ་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་པའི་
 ཟག་མེད་གྱི་ཏྲོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཏྲོགས་རིགས་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་སྒྲོའི་རྣམ་པ་ལ་འང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཏྲོགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཏྲོགས་པའི་ལྷོག་པ་བཞི་
 ཡོད་པ་ལས། དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཏྲོགས་རིགས་གཉིས་
 པོ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་མིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འབད་རྩེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཏྲོགས་

ཞེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རིགས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
ཆད་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟོགས་རིགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཞེས་བྱའོ།
།ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྟོགས་རིགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་
ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མེད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་
པར་བཤད་པའོ། །

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༥ ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་གཏར་གྱུར་བྱི་བྱལ་དབྱིངས། །ཐེག་མཆོག་པརྟོ་རྒྱས་མཛད་
ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །དག་ལེགས་ཀྱང་གྱི་གཞིར་གྱུར་སྤུལ་པའི་སྤྱ། །མཛད་པར་བཅས་པའི་
རྒྱལ་ཡུམ་དེ་ལ་འདུད། །

༥ རྟོག་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སྤྱ།

རྟོག་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས། ཞེས་པའི་སྐབས་སྤྱ། དག་དོན་དང་།
འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུམས་མགོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཅིག་
མའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱི་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟོག་ཅིག་
མའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྟོག་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་
ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་ཅིག་མའི་སྤྱོད་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱིའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་
པ་དེའི་རྟོགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱི་བརྒྱད་ནས་སྤྱོད་བྱེད་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་
རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལམ་བཤེན་འགོག་བཤེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་འདས་
རྒྱ་འབྲས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྤྱོད་པ་ཞི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མཐར་

ཐུག་གང་ཞིག །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུ་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཞན་དག་ན་ཤེ།
 ལོངས་སྒྲུབ་དེ་དབྱེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
 ལོངས་སྒྲུབ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྒྲུབ་ཐལ། འབྲས་
 བུ་ཆོས་སྒྲུབ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་ཡིན་ན།ཁྱོད་ལོངས་སྒྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཕྱི་ཟུར་
 མ་གྲུབ་ཤེ། སངས་རྒྱུ་མའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཐལ། དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་མའི་བཟོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐལ། དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སྒྲུབ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་
 ཆོས་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་
 མའི་སྒྲུབ་བས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཁྱབ་པ་དང་པོ་ལ།
 སངས་རྒྱུ་མའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱུ་མའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཕྱི་མ་ལ། གཞུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་འང་ཆོས་
 ཅན། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་
 པའི་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཁས། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་མ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་
 པ་ནས་དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
 སྒྲུབ་བས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་མའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ་ལོ། ། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་
ཉིད་སྤྲིན་སངས་རྒྱུས་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པ། སྤྲིན་གྲངས་ངེས་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པ་གང་ཞིག །དག་པ་གཉིས་ལྡན་
ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ལ་
དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་
དག་པའི་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱུན་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་
མས་དག་པའི་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོ་
བྱར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསར་མཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་བརྒྱུན་པའི་
ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན་སྤྱོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་དག་
པའི་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་མ་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པའི་འགོག་
བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཤེས་སྤྲིབ་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གཞོན་ལུ་སྤྱོ་ལྡན་སོགས་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྲིན་སངས་རྒྱུས་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་
མཁྱེན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་

བར་ཐལ་ལོ། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དང་མཁུན་པ་གང་རུང་བྱ་ཐལ། ཤེས་བྱ་མཁུན་པའི་
 བྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱ་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། ཡང་
 རྣམ་མཁུན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་བདེན་སྟོང་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱོ་བུར་བྱི་བྱལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་བྱ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་
 ན། སངས་པོའི་བྱང་སེམས་དེས་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་
 མངོན་སུམ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཟེར་རོ། ཏང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བྱ་སྟོན་
 བར་ཐལ། མཚོག་གི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅིག་ཅར་བྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་དག་
 སྟོང་ལྟ་སྟོང་ཙམ་གྱི་དོན་ཅིག་ཅར་བྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཚོས་གཅིག་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་ཅན་ལྟ་སྟོང་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་བྱ་རྒྱུ་དུ་
 ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སོགས་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏུས་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱ་མཁུན་པའི་བྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པོས། མཁུན་པའི་
 སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཏུས་གསུམ་མཁུན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 ལ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གང་རུང་བྱ་ཐལ། དམིགས་པ་དག་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་གསལ་ཁས་
 གཏུངས། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་བྱ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། རྩལ་པ་ཁས། ལྷ་པ་
 ལ། ཚོས་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ན། ཚོས་ཞེས་པའི་ཚོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སངས་པོའི་བྱང་སེམས་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་པོའི་བྱང་སེམས་ཚོས་

ཅན། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གློ་བུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོགས་
པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག གློ་བུར་
གྱི་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ས་གཉིས་པའི་བྱང་ལེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་པ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མས་དག་པའི་
འགོག་བདེན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགག་གཞག་
སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་ལ་
བཞེར་གངས་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རོ་བོ་
ཉིད་སྐུ་དང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་བཤད་ཟིན་པའི་མཁུག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱུད་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་
སྐུ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བཞེར་རེས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་
པོ་དེ་སྐུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་མིན་པ་གང་ཞིག །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་
ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་སྐུ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུར་ཐལ། དེ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་
གསུམ་ཏུ་མ་རེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འོ་ན་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་ཆད་མེད་
དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཁོ་ན་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུས་
བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ། སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་
པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་བཅུ་
གསུམ་པོ་དེ། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་

414

སྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་སྒྲིབ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་
ཉེར་གཅིག་གི་མཐུག་ཏུ་འང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་སྐྱར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
སྐྱེ་དང་དོན་མི་གཅིག་པ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྟོབས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་
ཏན་སོ་གཉིས་པོ་དེ་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་ཐལ།
ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ལོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དོན་གཞན་དོན་སྐྱེ་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་
ལ་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ལོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་འོགས་
སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ལོ་ཉིད་འོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པས་འབྲལ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
ན། དེའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།
།སྐྱེ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གཞན་
དོན་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་འབྲལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ།
ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་
དགུར་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་དགུར་
གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་སོགས་དགུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། སྤོན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་སྤོན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྤོན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྤོན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱེས་བདག་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། རྩ་མ་ལ། ཆོས་སྐྱེ་ཕྱིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་རྟོགས་ཡོ་ཆོས་
 སྐྱེ་ཁོ་ནར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཕྱིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་རྟོགས་ཡོ་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་བཞི་བསྐོམས་པའི་རྣམ་
 སྐྱེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། རྟོགས་ཡོ་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་
 རྟེ། དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྐྱེན་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་དེ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་ཕྱིན་ལས་
 འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སྦྲུམས་
 ཤིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ཡོ་ཆོས་སྐྱེ་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཕྱིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་
 དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་
 ཕྱིན་ལས་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་
 རྩ་མའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་
 པོ་དེ་གཞུང་དའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོངས་སྐྱེའི་མཚན་
 དཔེ་དེ། ཐུབ་པའི་འོངས་སྐྱེ་དེ་རྟོགས་སྐྱེར་བཞེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འོངས་སྐྱེར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ལྷན་སྟེ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་དེ་དའི་སྐབས་ཀྱི་འོངས་
 སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷན་པའི་དག་པ་གཉིས་
 ལྷན་གྱི་འཕོག་བདེན་དེ། དའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་ཕར་ཕྱིན་
 ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་གྲངས་རེས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བུམས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་སྐྱེ་
 གསུམ་དུ་གྲངས་རེས་པ། ལྷན་པར་དུ་ས་སྐྱེ་པའི་བཞེད་པ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བཞེད་པ་དང་གསུམ་
 ཀྱི། དང་པོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི་ལས། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་
 འོངས་སྐྱེ་མེད་པས་ཆོས་སྐྱེ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་གསུངས་ནིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བཤད་
 པ་མེད་ལ། གཟུགས་སྐྱེ་འདུ་བྱུ་བྱུ་བ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དེ།
 རང་རྒྱུད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་གྲངས་རེས་ཏེ། རྟོགས་

པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གསུམ་བཤད་པ་དེ་མདོ་སེམས་བྱན་མོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ། རྗེ་བཙུན་
ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་ལྟར་ན་མདོ་སེམས་བྱན་
མོང་བའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅམ་
པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐེག་བསྐྱས་ལས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོ་ན་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འདར་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟོད་ཚོགས་ལས། སྐྱ་
གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་ཀྱི། བཞི་ལ་བསྟོད་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
ཀྱང་སྐྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས་རྒྱན་གཉིས་རྒྱད་བྲུང་དང་
གསུམ་ལས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་ཀྱི་བཟང་པོས།
རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྟར་སྐྱ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། རྒྱུད་བྲུང་རིགས་ཀྱི་ལེའུའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གསུམ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་ལེའུའི་
སྐབས་སུ་འདར་། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྟན་འཇུག་པ་རྟགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་རྣམ་པ་
བརྒྱུད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གཏན་ལ་ལབ་པའི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་
དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་བྱང་རྒྱལ་ཆེ། རྣམ་པ་སྐྱ་བཞེས་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སྐྱ་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་དེ་རྣམ་
བརྒྱད། ཅེས་པའི་ཆོས་སྐྱ་ངེས་འཛིན་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་
གཞན་པ་སྐྱལ་པ་ནི། ཆོས་སྐྱ་ཞེས་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་འདར་སྐྱ་གསུམ་དུ་གནས་པ་
ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། ཅེས་དང་། ཆོས་སྐྱ་མཛད་
པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཆོས་སྐྱ་ཕྱིན་ལས་
འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ཕྱིན་ལས་ནི། ཞེས་ཆོས་སྐྱའི་ཐ་སྟད་གསུངས་པ་ལས།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སྡེ་བ་སྟོར་གྱི་དབང་གིས་
རོ་བོ་ཉིད་རྒྱུན་རྒྱུ་ཏུ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་དོན་

གཅིག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་བཞི་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་སྦྱོར་བཞི་སྒྲོམ་པའི་རྣམས་སྒྲིན་མཐར་
 ཐུག་ལ་ཆོས་སྦྱར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲུ་མ་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ། །འོ་ན་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་
 དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཆོས་སྦྱེ་གཞན་བཞི་པོ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 གཞི་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱོ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
 གྱི་སྦྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱོ་ནི་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྦྱོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་
 དང་། རྣམ་པ་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་བྱར་བྱི་བྲལ་དང་། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་སྟེ་གསུམ་པོ་ཆོག་པ་དེ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །
 ཅེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སྤེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེས་ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་གཞུང་བ་ཡིན་གྱི། འོག་གི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་མིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། །
 ཞེས་འབྱེད་པའི་སྒྲིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དང་གི་སྒྲིས་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་བསྐྱེས་པ་ནི་སྦྱེ་
 བཞིར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རན་པའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་འོ།
 །འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་ཉིད་སྦྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་
 གཉིས་ལ་སྤེལ་བ་དེ་མི་བདེའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཁྱད་རང་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་
 མཚུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་
 རྣམ་ཏུ་ཀྱ་ཡ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་རྣམ་ཏུ་ཀྱ་ཡ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་
 ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་དང་དེ་རྣམ་བཞུད། ཅེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱེ་དེ་དངོས་པོ་བཞུད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྦྱེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་
 བས་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅིན། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་གས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྦྱུལ་པ་ནི། །
 ཆོས་སྦྱེ་ཞེས་པའི་སྦྱེ་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱིར་གྱི་ཆོས་སྦྱེ་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན། །འོ་ན་མཚན་

བྱེད་གྱི་ཚེས་ཀྱང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚེས་ལ་ནི་མཛད་པ་ཐིན་ལས་དང་བཅས་
པ་བཞིར་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། མཛད་པ་དང་བཅས་པ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ཅེས་
པས་བསྟན་ཏོ། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ། ཚེས་གྱི་སྐྱུ་ཡི་ཐིན་ལས་ནི། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་
བཞེད། ཅེས་པའི་སྐབས་གྱི་ཚེས་སྐྱུ་དང་། ཚེས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་
གྱི་ཚེས་སྐྱུ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་ཐིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་འདྲ་སྐྱ་གསུམ་ཆར་ལ་ཚེས་སྐྱུར་བྱས་
པའི་ཚེས་སྐྱུ་དེའི་ཐིན་ལས་ཡིན་པ་ཙུ་བའི་དགོངས་པའོ། ཉེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཚེས་སྐྱུ་མཛད་
པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་མཛད་པ་དང་ཚེས་སྐྱུ་སྐྱུར། ཚེས་གྱི་སྐྱུ་ཡི་ཐིན་ལས་ནི། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
བདུན་དུ་བཞེད། ཅེས་པ་དང་། ཚེས་སྐྱུ་ཐིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པས་ཐིན་ལས་དང་ཚེས་
སྐྱུ་སྐྱུར་ཞིང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱན་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཚེས་སྐྱུ་དང་། རྟལ་
གི་སྐབས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་གསུམ་གྱི་སྐབས་གྱི་ཚེས་སྐྱུ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཐིར། བརྒྱན་
གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེ་བ་མཛད། རྟལ་གི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱད།
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འདྲ་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་པ་མ་གཏོགས་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཐིར་
རོ། མདོར་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས། རྒྱན་འདིར་བྱབ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱང་པར་ཡོད་པ་
རྣམས་སྤྱི་གངས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་ནས། སྤུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། ཞེས་པ་
དང་། སྤུང་པའི་འོངས་སྦྱོད་རྟོགས་སྐྱུར་བཞེད། ཅེས་དང་། སྤུང་པའི་སྐུ་སྐྱུ་རྒྱན་མི་འཆད། །
ཅེས་གསུངས་པས་རྟོགས་ཡེ་ཚེས་སྐྱུ་བཞི་པ་ཡིན་ན། སྤུང་པའི་རྟོགས་ཡེ་ཚེས་སྐྱུ་ནི། ཞེས་པའི་
གཞུང་འདོན་མཛོད་ཅིག བྱོན་ཞེན་གྱི་རྩིས་སུ་མ་འབྲང་བར་གཞུང་ལུགས་གྱི་རྩིས་སུ་ཞིབ་ཏུ་
དབྱད་པར་མཛོད། གསུམ་པ་ནི། རྩི་བཙུན་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་པར་ཐིན་ཐེག་པ་ལ་
སྐྱུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། སྐྱུ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་དོ་རྩི་ཐེག་པའི་བྱང་
ཚེས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་པཎ་གྱིས། ཁ་ཅིག་དབང་བཞི་མི་འདོད་ཅིང་། བསྐྱེད་
རིམ་ལ་སོགས་ལམ་བཞི་པོའི། རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་འདོད་པར། རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། སྐུ་ལ་སྐྱུ་ལ་སོགས་སྐྱུ་བཞི་ཞེས། འདོད་པ་དེ་ཡང་ལོག་ཤེས་ཡིན། ཞེས་དང་། འཛམ་
གླིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པཤད་ཆེན་མོར་སྐྱུ་གསུམ་དུ་མཛོད་པ་

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཐལ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་སྤྲུམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་
དམིགས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ་མོའི་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་སྤངས་
ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉི་བྱི་སྤྲང་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །དེའང་གང་ཞེན།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འབྲས་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་
པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཤེས་སྦྱིབ་ཟད་
པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན། དབྱེད་པ་
དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་དབྱེད་པ་
མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཚོས་ཅན། བྱི་མར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དེ་རང་འབྲས་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཚུལ་ཅན། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་
 ཚུལ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སྒྲོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་
 ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོབ་པའི་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་
 གང་ཟག་གི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལ་
 དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ། འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཏུ་སྤྲུལ་པ་
 སྣ་ཚོགས་འགྲེད་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་འགྲེད་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པར་ཐལ། ཚུལ་ཉིད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་
 མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་ཏུ་གཞན་དོན་ཏུ་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འགྲེད་བཞིན་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚུལ་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་
 དམན་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲེ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྒྱུན་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚུལ་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལས་བྱུང་བར་
 འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་གཅོད་རུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྲུ་མ་དེ་ཚུལ་ཅན། དམ་བཅའ་དེ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་རུང་གང་ཞིག བྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་

པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་
ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དེ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་རུང་གང་ཞིག་ བྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེས་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྒྱུ་བཅད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་སྒྲོར་བ་སྒྲར་བཞིན་འགོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། སྐྱབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེ་དེ་དང་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་རུང་གང་ཞིག་ བྱི་མ་མིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁས་སྤངས་
ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གང་རུང་གང་
ཞིག་ བྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་ཁས་
སྤངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སང་གའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲག་པར་ཐལ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་
པས་སང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་ཆར་གྱི་བྱུང་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་བྱི་བ་
ཀྱན་ལ་ལན་ཅིག་ཅར་བཏབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཉིང་

པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱལ་སྤྱལ་ལའང་དེ་ཁོ་ནས་བསྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་གསུང་བ་དེ་ལོངས་སྤྱི་འཛིན་པའི་མིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱུས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལམ་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་བ་རི་སྤྱོད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱི་རྣམ་པ་མི་སྤྱད་པར་བཞུགས་པ་དེ་ལོངས་སྤྱི་འཛིན་པའི་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བ་རི་སྤྱོད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཛིག་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ཞིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱུ་གནས་པའི་ལོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་བྱང་འཕགས་གང་ཞིག །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་མ་ལངས་པའི་ངང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལ། ཐུགས་དུས་ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལའང་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་དེ་དུས་ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་སེར་པོ་དེ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལའང་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས། གཉིས་པ་ལ། སྤྱང་ཕན་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ་དེ་སྤྱང་ཆེན་རབ་བརྟན་གྱི་ལམ་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱང་པོ་ཆེ་ས་སྤྱང་གི་བྱ་ལའང་དེས་བསྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་ཕན་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ་དེ་དུག་རིག་སེར་གྱི་བྱ་སྤྱིབས་ཅན་གྱི་ལམ་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པའི་ཁྱབ་པ་ཕྱི་མ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལམ་གསུམ་རྒྱན་ལྟར་དུ་སྟོམ་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལམ་གསུམ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ལོངས་སྤྱུ་ལས་ཉན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་དེས་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པར་ཐལ། དེས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ལོངས་སྐྱུ་ལས་ཉན་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ལོངས་སྐྱུ་ལས་ཉན་པ་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཚེས་ལོངས་སྐྱུ་ལས་ཉན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྒྱན་ལྷན་དུ་
 བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། དེས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
 གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ལམ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ལམ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྒྲོམ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་སྤངས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དུས་འཁོར་བ་
 རི་སྤྲོད་མ་སྤྲོངས་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་པ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་དུས་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
 གྱིས་དུས་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་མ་སྤྲོངས་གྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། ལོངས་སྐྱུའི་དབུ་ལ་གནས་པའི་མཚན་དཔེ་ཡིན་ན།
 ལོངས་སྐྱུའི་གཙུག་ཏྲེར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱུའི་གཙུག་ཏྲེར་དེ་ལོངས་སྐྱུའི་དབུ་ཁོ་ན་
 ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐྱུའི་དབུ་སྐྱུ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་མྱོད་པ་རི་སྤྲོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ།

གང་གིས་མྱོད་པ་རི་སྤྲོད་པར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱད།
 སྐྱུའི་སྐྱུ་སངས་རྒྱུས་ཡིན་མིན་ལ་དབྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གདུལ་བྱ་དག་མ་
 དག་སྐྱ་ཚོགས་ལ་ཚོས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་དང་། གདུལ་བྱ་མཐོང་སྤང་
 གིས་དག་མ་དག་སྐྱ་ཚོགས་ལ་ཚོས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་དང་། སྐྱུའི་པ་སྐྱ་
 ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་ནམས་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱུའི་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། མཛད་པ་བཙུག་གིས་གྱི་ཚུལ་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་དང་། ངེས་པ་

ལྷ་བྲལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་རྣམས་མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱུའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་རོ། །དང་པོ་
ལ། རྟོན་པ་ཤུག་བྲལ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། གཏུལ་བྱ་མ་དག་པ་ལ་ཆོས་དངོས་སུ་རྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སོ་སྐྱེ་མ་དག་པ་ལ་ཆོས་དངོས་སུ་རྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་མ་དག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆོས་དངོས་སུ་ཉན་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་
སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟམ་པར་
སྐུ་ལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་
སའི་སྐུ་སྐྱུ་ཡིན་ན། མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷ་བྲལ་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་དངོས་སུ་རྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ལ་པའི་རང་
རྒྱལ་དེས་གཏུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོམས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
ཀྱི་སྐུ་ལ་པ་སྐྱོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏུལ་བྱ་སྐྱོམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐུ་སྐྱུ་དེ་ལོངས་སྐྱུའི་སྐུ་ལ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སུ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏུལ་བྱ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་དོན་
བྱེད་པའི་སྐུ་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྲལ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐུ་ལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལྷ་པ་ལ། འོད་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་དངོས་སུ་རྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
འོད་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དངོས་སུ་རྟོན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་པས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོངས་སྐྱོམས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱུ་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དུག་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བསྟན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །དེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་
 དེས་པ་མཚན་དཔེས་སྐྱས་པ་སོགས་མི་འབད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་མཚན་དཔེས་མ་སྐྱས་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱར་
 རྟོན་པའི་ཡོངས་སྐྱེའི་སྐྱུལ་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱུལ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཟོའི་སྐྱུལ་སྐྱུ།
 སྐྱེ་བའི་སྐྱུལ་སྐྱུ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་རྒྱུན་ལས་བཤད་ལ། ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྐྱར་དངོས་སུ་རྟོན་པའི་སྐྱུལ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྐྱུལ་སྐྱུ་སངས་རྒྱུས་དངོས་
 མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དང་དུ་ཤར་བའི་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་སྐྱེ་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱུལ་སྐྱུ་སངས་རྒྱུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱུར། དག་
 ལ་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་
 གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བཞི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཱེ་ཤུའི་ས་གཞི་
 ལ་ཤར་བའི་རྩ་དབང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ། དེའི་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་
 མ་དེའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱུར། རི་ལྷར་བཱེ་ཤུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྷར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱུལ་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་ཉན་
 ཐོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཤུག་ཐུབ་པས་སྐྱུལ་པ་བརྒྱ་ཐུག་མཛད་པའི་
 སྐྱུལ་པ་དེ་རྣམས་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱུལ་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་དང་གི་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་
 བརྟན་མིན་པར་ཐལ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་དེ་ཡོངས་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ་ཁས་སྐྱེས་ཏེ། དག་ལ་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེས་རྒྱུ་དང་གི་སྐྱེ་བའི་
 གཟུགས་བརྟན་དེ་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡོངས་སྐྱེའི་གཟུགས་
 བརྟན་ཡིན་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་རྟོན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་རང་

གི་ལུང་ཁྲབ་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་
འཆར། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་
ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། །ཅེས་པའི་ཐུབ་པ་དེ་
ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རིཾ་བོང་དུ་སྐྱེ་ལ་པའི་རིཾ་བོང་དེ་དུད་
འགོར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕགས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། བཞི་པ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་
ཉན་ཐོས་སུ་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ལ་པའི་ཉན་ཐོས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་མཆོན་ཉིད་པར་ཐལ། དེ་བྱང་
འཕགས་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་ཟག་རྒྱད་ཐ་དད་པར་ཐལ།
མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རྩ་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱེའོ། །གཞན་ཡང་བཀའ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་
བརྒྱུད་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསྐྱེལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་ཆོགས་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱེལ་པ་བརྒྱར་ལོངས་སྐྱེ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་
པའི་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་མཉེས་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། རྩ་མ་དེར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་ན་
བྱང་འཕགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་
ཐལ། རྣམ་མཁུན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་
རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་
དངོས་སུ་བརྒྱུད་པ་པོའི་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། སྟོར་
བཞི་བརྒྱུམས་པའི་རྣམ་སྟོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །ཕྱིན་
ལས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་
ན་གཟུགས་སྐྱར་སྤྲང་བ་སྟེད་པའི་སྟོན་ནས་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་

སྐྱུ་གདུལ་བྱ་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་ཡོངས་སྐྱུ་ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་སུ་ཐལ། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོངས་སྐྱུ་ཁོ་ན་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱུ་ཁོ་ནར་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་སློན་ནས་གདུལ་བྱ་ཚོགས་ལམ་ལ་
 འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་སྐྱུ་
 ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་མིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གསལ་དངོས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོངས་སྐྱུ་ཁོ་ན་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱུར་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་
 སློན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་མིན་པར་ཐལ། མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱུར་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་སློ་
 བས་གདུལ་བྱ་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པར་གནས་པའི་རྒྱ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་དེས་པར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཁོ་ན་སྐུལ་སྐྱུར་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་སློན་ནས་གདུལ་
 བྱ་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ལའང་ཡོངས་སྐྱུ་དེས་
 པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཁོ་ནའི་
 ཕྱིན་ལས་སུ་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་སྤང་བའི་སློན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་མིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་
 ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས་རྩ་བར་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་བདག་ཉིད་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཉིད་
 དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རྩི་མིན་འདིའི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
 ཁ་ཅིག །གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་ཆེན་ལ་འགོད་པ་ནས། གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་
 འགོད་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཚོས་སྐྱུའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་ཏེ། ཚོས་སྐྱུས་བདག་
 རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་དེ་གསལ་
 བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཚོས་སྐྱུའི་རྒྱར་གྱུར་
 པའི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ཡུལ་
 ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྐྱུའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
 འདོད་ན། ཚོས་སྐྱུའི་འབྲས་བུར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དགུ་པའི་གནས་

སྐབས་ན་ཆོས་སྐྱོལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་
ཡིན་ན་ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱོལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པའི་ཡོ་ཤེས་
དེ་ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱོལ་འབྲས་བུར་ཐལ།
རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱོལ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱ་ཆོས་སྐྱོལ་བདག་ཀྱིན་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀའ་གྱི་ལས་དེ་ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།
སྦྱིར་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་རུང་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ལས། ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་དེ་ཡིན་དགོས་
ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་སྐྱོལ་བྱེད་ལས་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་རྗེས་གཞན་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་པ་དང་ལུས་པ་ཅན་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་སྐྱོལ་
ཕྱིན་ལས་ལ་ཉེར་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པའི་
མཛད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་བར་
ཉེར་བདུན་པོ་ལ་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ཉེར་བདུན་པོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བར་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་ཕྱིན་ལས་ནི། །
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་
ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བཞི་བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཆེ། དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་
ཞེས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་ཞེས་
ཆོས་སྐྱོད་ཕྱིན་ལས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་སྐྱོལ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱ་ཆོས་སྐྱས་བདག་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྟོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་དེ་ཆོས་སྐྱོལ་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པ་དང་།
རྟོགས་ལམ་དེ་མིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་

ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་གཉིས་པོ་ཚས་སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚས་སྐྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཚས་ཅན། ཚས་སྐྱའི་བྱུང་ལས་སུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། ཚས་སྐྱ་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཚས་སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཚས་སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱིན་ལས་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་གདུལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚས་འཁོར་དང་དེ་བསྐྱོར་བ་པོ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ལས་དང་ཕྱིན་ལས་ཅན་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྲིད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་པའི་ཚས་འཁོར་དང་། དེ་སྐྱོར་བ་པོའི་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱུ་གཉིས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མ་ནས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་། ཐ་མའི་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་རིམ་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ར་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་དེ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་བརྒྱུད་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་དག་འདུན་ཉི་ཤུ། ལྷོ་མས་འཇུག་དགུ། རྟེན་འབྲེལ། ཐོད་རྒྱལ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀའ་གནས་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལ་དོན་ལ་གནས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་

པའི་དགག་སྒྲུབ་ཆེ་བ། རོང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བཀོད་ཅིང་
ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲ་མའི་བཞེད་པའང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པས་ལོགས་སུ་མ་སྟོས་ལ། འདི་ཙམ་གྱིས་
སྐབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། བློགས་ཞེན་སྤངས་ནས་གྲུས་པས་སྤངས་ཏེ་རང་
གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
ཐམས་ཅད་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན།

མད་བྱུང་མིན་ལས་བྱེ་བའི་གཟི་འབར་རྒྱལ་བ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་དང་། །སྟོགས་རེའི་
མཛད་པས་གདུལ་བྱ་ཀྱ་མུང་སྟོང་མཛད་རང་རྒྱལ་མཚན་མའི་མགོན། །ཉི་ཆེའི་རྟོགས་པས་རང་
རྒྱུད་རྣམ་གསལ་སྟོབ་པའི་སྐར་ཚོགས་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །བཤོད་གཅིག་ལམ་གྱུར་མཐའ་དང་
དབུས་མེད་ཟབ་ཅིང་ལྷ་དཀའི་རྒྱལ་ཡུམ་འདི། །དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔའ་པོར་བཅས། །
མི་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཚོགས་དབུས་སུ། །བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཉིད་གྱིས་གདན་བཤམས་ནས། །
འགོ་ལ་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མཉམ་གཞག་ཆོ། །རབ་འབྱམས་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ། །ས་ཆེན་གཡོས་པའི་རོ་མཚར་སྟེས་གྱུར་ཏེ། །རྩ་འབྲུལ་སྟོབས་གྱིས་གསེར་གྱི་པར་འོ། །
འདབ་མ་སྟོང་ལྷན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིས་འཐོར། །དེ་ཆོ་ཆོམས་དཀར་བར་ནས་འབྲུལ་གྱི་ལྷགས། །
རྣམ་པར་བརྒྱངས་ཏེ་མིན་གསུམ་ཀྱན་བྱུང་པའི། །ཆངས་པའི་དབྱངས་གྱིས་སྟོ་ཡི་རིམ་པ་བཞིན། །
ཐམས་ཅད་ལྷན་པའི་འཁོར་ལ་གོ་བར་མཛད། །དེ་ཡི་སྤྲུལ་དོན་ཐོག་མཚོག་ལམ་གྱི་རིམ། །ཟབ་
ཅིང་ཡངས་པའི་མ་ཕམ་སྟོ་མཚོ་ལས། །ཐོགས་མེད་མཁྱེན་པའི་རྩ་འཛིན་གྱིས་སྤངས་ཏེ། །རྣམ་
གྲོལ་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྟེལ་ཕྱིར་ཕབ། །གང་དེའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་པོད་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །སྟོ་
གོས་བུམ་བཟང་ལས་བྱུང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །འཆི་མེད་དཔལ་སྦྱིན་འདི་ནི་སྟོ་ལྷན་ཞིང་། །དོན་
གཉེར་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྟེལ། །ལྷག་བསམ་དགེ་བའི་སེམས་གྱིས་ཡུམ་གྱི་དོན། །
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལེགས་བཤད་འདི་བཞིས་པའི། །རབ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རི་སྟེང་མཆིས་
པ་དེ། །མཁའ་མཉམ་འགོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆོ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ། །སྟོན་མེད་སྤྲ་མའི་སྟོགས་གྱིས་རྗེས་གཟུང་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ནོར་
གྱིས་རྒྱུད་ལྷག་སྟེ། །རྟག་ཏུ་འགོ་ལ་དམ་ཚེས་སྟོན་པར་ཤོག །

མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་

པ་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཐོག་མར་བྱབ་དབང་གཉིས་པ་རོང་སྟོན་ཚས་རྩེ་ལས་
 རྩེ་ཟད་ཐོས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱལ་འཕེལ་ལ་སོགས་
 པ་ནམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་མཉན་ཏེ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྟེ་
 སྟོད་དང་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ལ་སྟོ་ཁ་རྩེ་ཟད་སྟོབས་པ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་བསོད་ནམས་སེང་གེས་
 སྟེ་སྟོད་འཛོན་པ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ཞིང་རང་གི་རྟོགས་པ་མི་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་ཤིང་ཕོ་
 སྟེ་འུ་ལོ་གོ་ཞུག་གི་སྒྲ་བའི་ཡར་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འབྲས་ཡུལ་རྫོང་དཀར་གྱི་སྟེང་མོས་ཆེལ་དུ་སྦྱར་
 བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞོན་ཅུ་སྟོ་གོས་རབ་ལྷན་ནོ།། །།འུ་རྩྱུ་།།

༥ འདི་བསྐྱེད་པས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགོ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྟེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགོ་བའི་སྟེག་བསྐྱེད་སྟེ་
 གཅིག་སྟེ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྲུང་སྟེ་དང་། །བཅས་
 ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །དགོ་ལོ། །དགོ་ལོ། །དགོ་ལོ། །